

این فایل شامل دو بخش است:

بخش اول: خلاصه و نکات مهم به صورت خط به خط از صفحه ۱ الی ۳۷

بخش دوم: تستهای خط به خط همراه پاسخ تشریحی از صفحه ۳۸ تا انتها

استخدامی آموزش و پرورش بدون بار اضافه،

با منابع دانلودی دیجیتال سبک تر آماده شو!

بژیک: مرجع تخصصی دانلود منابع آزمونهای استخدامی

Bzhik.ir

خلاصه، نکات مهم و کلیدی به صورت خط به خط:

اصول و فنون راهنمایی و مشاوره و روان درمانگری اسلامی (جان بزرگی - غروی)

توجه: این فایل **رایگان نیست** و برای سایت "بژیک" با آدرس اینترنتی www.bzhik.ir تهیه و تنظیم شده است. تمام حقوق مادی و معنوی این محصول، متعلق به سایت "بژیک" می باشد؛ هر گونه کپی برداری و انتشار غیر قانونی آن توسط افراد سودجو، بدون اخطار قبلی، پیگرد قانونی در پی خواهد داشت. لذا بایستی مستقیماً از این سایت خریداری شود در غیر این صورت مسئولین راضی نمی باشند و حق الناس می باشد.

نکته مهم: بهتر است پس از مرور نکات هر فصل، تست های خط به خط مربوط به همان فصل را نیز بررسی کنید.

اصول و فنون:

فصل اول(مفاهیم اصلی)

۱. مذهب و اخلاق دو مؤلفه اصلی هویت فرهنگی هستند.
۲. روان درمانگری نوعی تعامل عمیق بین فردی است.
۳. در پنجمین نسخه راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی، فرمول بندی فرهنگی در تشخیص اختلالات روانی مورد تأکید قرار گرفته است.
۴. روان درمانگری و مشاوره در این کتاب متراffد تلقی شده‌اند.
۵. روان درمانگری و مشاوره با رویکرد اسلامی، تعامل رسمی و عقلانی بین دو طرف است.
۶. در روان درمانگری و مشاوره با رویکرد اسلامی، هدف از این تعامل ایجاد تعادل و بهبودی است.
۷. در روان درمانگری و مشاوره با رویکرد اسلامی، تعامل باید بر اساس نظریه‌های علمی و شرعی باشد.
۸. در روان درمانگری و مشاوره با رویکرد اسلامی، مراجع برای آشфтگی‌ها و مشکلات در ابعاد روانی-معنوی درگیر می‌شود.
۹. در روان درمانگری و مشاوره با رویکرد اسلامی، درمانگر یا مشاور صاحب نظر در تحول بقا و تغییر شخصیت است.
۱۰. مفهوم تقوا در مشاوره با رویکرد اسلامی، ویژگی کسانی است که به نحوی از خود مراقبت می‌کنند.

۱۱. روان درمانگری و مشاوره یک فرآیند برنامه‌ریزی شده است.

۱۲. مهار کردن فرآیند در مشاوره با رویکرد اسلامی، از طریق مهاارت‌های مشاوره و نظریه علمی تحقق می‌یابد.

۱۳. تعامل در فرآیند مشاوره و روان درمانگری نقشی اساسی دارد.

۱۴. تعامل در مشاوره و روان درمانگری به عملیات ضرب در ریاضی شبیه است.

۱۵. تعامل در مشاوره و روان درمانگری رسمی است.

۱۶. تعامل در مشاوره و روان درمانگری وقتی عقلانی است که واجد ویژگی روشنگری، انعطاف و حق محوری باشد.

۱۷. افرادی که دارای مشکل روان‌شناسخی و ناهماهنگی درونی نیستند، در فرآیند مشاوره و روان‌درمانگری تخصصی قرار نمی‌گیرند.

۱۸. مشاوره می‌تواند جهت‌گیری معنوی و فراتر از سطح سلامت را شامل شود.

۱۹. هدف اصلی روان درمانگری و مشاوره کمک به مراجع برای حل مشکل است.

۲۰. روان درمانگر یا مشاور باید مسلط بر حیطه دانش تخصصی، فنون رشته خود و آگاه از محدودیت‌ها و مطابقت‌های فرهنگی باشد.

۲۱. مشاوره معنوی و مذهبی بر اساس امر مقدسی است که مراجع از آن مطلع است.

۲۲. وجه تمایز مشاوره با رویکرد اسلامی، سوق دادن مشاوره به سمت رابطه و گفتگو با خداوند است.

۲۳. در تعریف دهخدا، «بن» به معنای پایه و اساس است.

۲۴. در روان درمانگری و مشاوره، اصول هدایت کرده و به هدف درمان منتهی می‌شوند.

۲۵. تخطی از یک اصل، ماهیت تعریف شده برای مشاوره و درمان را تغییر می‌دهد.

۲۶. استفاده از همدلی در درمان راجوری یک اصل است.

۲۷. اصول روان درمانگری و مشاوره به دو دسته کلی و جزئی تقسیم می‌شوند.

۲۸. اصول کلی در روان درمانگری و مشاوره فرامکتبی هستند.

۲۹. اصول نظری در مشاوره، مبانی جهان‌بینی یک نظام مشاوره‌ای یا درمان را تشکیل می‌دهند.

۳۰. مکانیزم در روان درمانگری به شرایطی گفته می‌شود که بین فنون و رفتار مراجع تعاملی برقرار می‌کند.
۳۱. بینش افزایی به عنوان مکانیزمی (تهیه، تنظیم و تالیف؛ بژیک) در درمان، باعث شکل‌گیری دیدگاه جدید مراجع می‌شود.
۳۲. استفاده از فنون در مشاوره وقتی مؤثر است که در چارچوب مکانیزم درمانگرانه قرار گیرد.
۳۳. تعبیر و تفسیر بیجا در مشاوره، تأثیر معکوس درمانی دارد.
۳۴. در مشاوره با رویکرد دینی، تحریک عقلانی به عنوان هسته ای درمان مطرح است.
۳۵. فنون در مشاوره و روان‌درمانگری، روش‌ها و قواعدی هستند که درمانگر استفاده می‌کند.
۳۶. جداسازی اصول از فنون و مکانیزم‌های درمان وقتی دشوار است که به عنوان یک فن به خصوص در ابتدای درمان استفاده شود.
۳۷. همدلی در مشاوره هم یک فن و هم یک مکانیزم است.
۳۸. لیویت بالتر و هیل (۲۰۰۶)، با تحلیل مراجعانی که به طور قطعی درمان شده بودند، شش گروه عوامل درمان را استخراج کردند.
۳۹. عوامل درمان که تغییرات لحظه به لحظه مراجعان را نشان می‌دهند، شش گروه هستند.
۴۰. تعهد درمانی، صداقت در طول مراحل را نیاز دارد.
۴۱. محیط درمانگرانه باید انکاس دهنده مراقبت درمانگر باشد.
۴۲. فرآیندهای خارج از جلسه درمانی شامل فرآیند خود درمانگری و انتقال مهارت‌ها می‌شود.
۴۳. روابط درمانگرانه از طریق افشاگری ایجاد اعتماد می‌کند.
۴۴. ویژگی‌های مهم درمانگر، توجه به حقوق و اصول است.
۴۵. مداخله‌های درمانگرانه، تمرکز بر پاسخ‌دهی و خودشناسی مراجع دارند.
۴۶. روان‌درمانگری و مشاوره با روان‌شناسی شخصیت از طریق تبیین‌های نظری و انسان‌شناسی در تعامل است.
۴۷. روان‌شناسی مرضی در مشاوره و روان‌درمانگری، طبقه‌بندی و تبیین‌های آسیب‌شناختی را ارائه می‌دهد.
۴۸. مشاوره همواره در طول تاریخ یک فعالیت مذهبی بوده است.
۴۹. درمان‌های هماهنگ با فرهنگ مراجعان به دلیل اثربخشی بیشتر مهم هستند.

۵۰. مراجعان مذهبی معمولاً مداخلات همسو با فرهنگ خود را می‌پذیرند.
۵۱. روان شناسان در دهه دوم قرن بیستم بعد معنوی را نادیده گرفتند.
۵۲. نظریه‌های اداری نگران اهمیت بعد معنوی و نیازهای وجودی انسان را برجسته کردند.
۵۳. پارگامنت معنویت را بخش فرامعمولی و فوق العاده زندگی عادی می‌داند.
۵۴. معنویت هم در لحظه‌های گذار و بحران‌ها و هم در زندگی روزمره حضور برجسته‌ای دارد.
۵۵. در اسلام، بعد معنوی انسان بعدی فراسکولاریستی و اصیل تلقی می‌شود.
۵۶. هدف خلقت انسان در اسلام رسیدن به قرب الهی است.
۵۷. بی‌توجهی به نیازهای معنوی، خسaran اساسی انسان را در بر دارد.
۵۸. مکانیزم‌های ایجاد اختلال در روان‌شناسی مرضی به تعارضات بین پایگاهی، عدم توجه غیر مشروط و فقدان معنا در زندگی نسبت داده می‌شود.
۵۹. درمان‌های زیستی به عوامل بیولوژیک و هورمونی برای تبیین اختلالات روانی می‌پردازند.
۶۰. از دست دادن انسجام شخصیت نشانه‌های بارز اختلال روانی است.
۶۱. مذهب در نظام روانی انسان ایجاد انسجام و وحدت می‌کند.
۶۲. کمال طلبی فطری و خداجویی در انسان، منجر به انسجام نیروهای روانی-جسمی می‌شود.
۶۳. فراروی یا متعالی سازی اعمال و انگیزه‌ها مکانیزمی است که تنها مذهب می‌تواند در اختیار درمانگر قرار دهد.
۶۴. معناده‌ی در روان‌درمانگری یک مکانیزم درمانی مهم است.
۶۵. معناده‌ی مذهبی نوعی معناده‌ی تام است.
۶۶. اگر انسان بداند که برای آخرت خلق شده است، نگرش او به امور دنیا متفاوت می‌شود.
۶۷. مذهب با ایجاد ساختارهای زمانی و طراحی فعالیت‌های عبادی به نظم بخشیدن به زندگی پیروان خود کمک می‌کند.
۶۸. سبک زندگی اسلامی گسترده در ابعاد مختلف و جزئی‌ترین زمینه‌های زندگی است.
۶۹. درونی‌سازی آموزه‌های مذهب اسلام، پذیرش درونی زیادی در پیروان دارد.

.۷۰. استحکام و ماندگاری نتایج درمان در مذهب، پایدار و عجین با سبک زندگی فرد است.

.۷۱. مذهب به نیازهای غریزی، روان‌شناختی و تعالی جویی پاسخ می‌دهد.

.۷۲. همه مکانیزم‌ها نمی‌توانند پاسخگوی نیازهای انسان باشند، زیرا ممکن است با فطرت بشری سازگار نباشند.

.۷۳. اصل حاکم بر مشاوره اسلامی اصل حق محوری و مشروعيت است.

.۷۴. بر اساس نظر آیت الله جوادی آملی، قانون‌گذار کسی است که بدون شریک و ظهیر اشیا و اشخاص را آفرید.

.۷۵. دوره‌های آموزشی مشاوره و روان‌درمانگری شامل دوره آموزش عمومی، دوره آموزش پیش تخصصی، و دوره آموزش عملی یا انترنی است.

.۷۶. دوره آموزش عمومی، آشتایی دانشجویان با مفاهیم کلی و جهت‌گیری کلی برای ادامه تحصیل را هدف دارد.

.۷۷. حداقل ساعت آموزش عملی در دوره آموزش مشاوره عمومی، ۴۰ ساعت است.

.۷۸. دوره آموزش انترنی، ۶۰۰ ساعت آموزش عملی دارد.

.۷۹. دوره کارورزی تحت نظارت، دو سال به طول می‌انجامد.

.۸۰. جایگاه شغلی در مشاوره و روان‌درمانگری، موقعیت‌هایی است که در آن افراد به دنبال ارتقای سلامت یا بهداشت روانی هستند.

.۸۱. حداقل ساعت برخورد مستقیم با مراجع در دوره انترنی، ۳۶۰ ساعت است.

.۸۲. دوره درمان تحت نظارت، ۳۰۰ ساعت تجربه کار مستقیم با سوپراوایزر را شامل می‌شود.

.۸۳. بر اساس پژوهش میلر و همکاران (۲۰۰۵)، روان‌درمانگری برای اختلالات روانی مفید و مؤثر است.

.۸۴. درمان‌های روان‌شناختی تأثیر سریع و مقرون به صرفه دارند.

.۸۵. بر اساس پژوهش اسی و لیمبرت (۱۹۹۹)، بیشتر مراجعان در جلسات هشتم تا دهم درمان بهبودی نشان می‌دهند.

.۸۶. هنوز سهم فنون در درمان برای بسیاری از محققان پنهان است.

.۸۷. بر اساس پژوهش براون و همکاران (۱۹۹۹)، (تهیه، تنظیم و تالیف: بژیک) سه جلسه اول درمان بسیار کلیدی است.

.۸۸. اگر مراجعی در سه جلسه اول به نتیجه‌ای نرسد، احتمالاً درمان را پیگیری نخواهد کرد.

.۸۹. رویکردهای تلفیقی نگر و مبتنی بر راهنمای درمان مشکلات روان‌شناختی مورد توجه قرار گرفته است.

۹۰. بر اساس یافته‌های 'موزد زیر و دیگران (۲۰۰۹)، مؤلفه‌های زیست‌شناختی در درمان مشکلات روان‌شناختی اهمیت بیشتری یافته است.
۹۱. کریک و کوچ (۲۰۰۴) و کلاین (۲۰۰۵)، به رابطه بین خلق و سطوح هورمونی و تأثیر مؤلفه‌های زیست‌شناختی در درمان اشاره دارند.
۹۲. بر اساس یافته‌های جان بزرگی فاکر و جان بزرگی (۱۳۹۰)، مؤلفه‌های معنوی و مذهبی در سلامت جسمانی تأثیر دارد.
۹۳. درمان‌های راهنمای محور از اواخر قرن گذشته طرفداران خاص خود را پیدا کرده‌اند.
۹۴. مطالعات ویلیام جیمز (۱۹۰۲) درباره تجارب مذهبی، آلپورت (۱۹۶۸) درباره جهت گیری مذهبی و یونگ (۱۹۳۸) درباره کهن الگوهای مذهبی را میتوان از جمله مطالعات محوری در این زمینه دانست.
۹۵. ویلیام جیمز درباره تجارب مذهبی مطالعه کرده است.
۹۶. آلپورت برای اولین بار جهت گیری مذهبی را مورد مطالعه قرار داد.
۹۷. دیدگاه روان تحلیلگری و رفتاری نگری برای مدتی توجه به مذهب را کار غیر علمی تلقی کرد.
۹۸. اصل روان درمانگری و مشاوره هنوز در ایران از جایگاه مطلوبی برخوردار نیست.
۹۹. پس از انقلاب اسلامی، درسی با عنوان علم النفس در رشته روان‌شناسی تدریس شده است.
۱۰۰. دفتر همکاری حوزه و دانشگاه و مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی با چارچوبی مذهبی به آموزش و پژوهش در زمینه روان‌شناسی پرداخته‌اند.
۱۰۱. در ایران باستان، مردان مذهبی وظیفه مشاوره دادن به دیگران را داشتند.
۱۰۲. اولین رساله دکتری با عنوان درمانگری چند بعدی با و بدون جهت گیری مذهبی (اسلامی) در ایران به ثمر رسید.
۱۰۳. اولین مقاله با عنوان 'درمانگری چند بعدی با و بدون جهت گیری مذهبی (اسلامی)' در مجله روان‌شناسی به چاپ رسید.
۱۰۴. اولین دوره مشاوره اسلامی در سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۲ اجرا گردید.
۱۰۵. نظریه برای تبیین و پیش‌بینی پدیده‌ها و تعیین روابط بین متغیرها استفاده می‌شود.
۱۰۶. تجربیات شخصی جزء عناصر یک نظریه نیست.

۱۰۷. جهان بینی و نظام ارزشی مشاور و درمانگر در انتخاب نظریه درمان و هدایت اصول و فنون درمان تأثیرگذار است.

۱۰۸. طراحی یک نظریه روان‌درمانگری اسلامی نیازمند تجربه بشری و تجربه عملی و میدانی است.

۱۰۹. علم فقه شیعی بیش از هزار سال سابقه دارد.

۱۱۰. گزاره‌های دینی و تجربیات بشری می‌تواند الهام‌بخش نظریه‌های روان‌درمانگری و مشاوره باشد.

۱۱۱. آیاتی که به تقوای الهی و توکل بر خداوند اشاره دارند، به مبنا و مکانیزم‌های درمانگرانه اشاره دارند.

۱۱۲. پیروی نکردن از ظن و گمان و بی‌اعتبار دانستن آن، می‌تواند به یک چارچوب نظری تبدیل شود.

۱۱۳. از دین اسلام نمی‌توان انتظار داشت برای درمان اختلالات روانی بسته خاصی ارائه داده باشد، چون اسلام سبک زندگی خاصی را برای فراروی از عالم مادی پیشنهاد می‌کند.

۱۱۴. تعابیری مانند شفا و رحمت در متون دینی، نمی‌توان به سادگی با سلامت یا بیماری‌های روانی تطبیق داد.

۱۱۵. بر اساس منابع دینی می‌توان مداخله‌های تحلیلی و حمایتی طراحی کرد.

۱۱۶. شخصیت ویژگی‌های بادوام و ثابت فرد است.

۱۱۷. وقتی ویژگی‌های شخصیتی باعث نارضایتی و اضطراب می‌شوند، تغییر شخصیت ضروری است.

۱۱۸. افکار، احساسات و رفتارها در شکل‌گیری شخصیت بیانی و عاطفی مؤثرند.

۱۱۹. وقتی فرد نتواند افکار و احساسات خود را درک کند و با آن‌ها مقابله کند، به دنبال کمک می‌گردد.

۱۲۰. مداخله در بحران شیوه‌ای خاص از مشاوره با قواعد و اصول خاص است.

۱۲۱. مشاوره و روان‌درمانگری در تعداد جلسات و عمق مشکل با هم متفاوتند.

۱۲۲. جهت گیری مشاوره بیشتر مسأله مدار است؛ در حالی که جهت گیری روان‌درمانگری بیشتر شخص مدار می‌باشد.

۱۲۳. در مشاوره مراجع اطلاعات و دستورالعمل دریافت می‌کند.

۱۲۴. روان‌درمانگری مسائل عمیق را مورد توجه قرار می‌دهد.

۱۲۵. مشاوره با افراد عادی و روان‌درمانگری با افراد بسیار آشفته سروکار دارد.

۱۲۶. مشاوره اخلاقی زندگی معنوی و حیات اخروی را هدف قرار می‌دهد.

۱۲۷. مشاوره اخلاقی بیشتر ارزش محور و مشاوره روان شناختی بیشتر مشکل محور است.

۱۲۸. مشاوره اخلاقی به دنبال بالا بردن سطح مراجعاتهای فردی است.

۱۲۹. در مشاوره مذهبی نمی‌توان بین مشاوره اخلاقی و مشاوره روان شناختی تمایز قائل شد.

۱۳۰. مشاوره اخلاقی یک نوع مشاوره فر اسلامت و پیشگیرانه است.

۱۳۱. هدایت در متون دینی به معنای راهنمایی به سوی خوبی الهی است.

۱۳۲. مشاوره و روان درمانگری بر طبیعت انسانی تأکید دارند.

۱۳۳. روان‌شناسی اسلامی بر فطرت الهی تأکید دارد. (تهیه، تنظیم و تالیف: بژیک)

۱۳۴. درمانگران با تأکید بر الگوهای الهی به مراجعان خود هدایت می‌کنند.

۱۳۵. تفاوت مشاوران و درمانگران در جهان بینی و تبیین مشکلات است.

۱۳۶. هدایت الهی تبعات روان‌شناختی چون نفی خوف و حزن، دستیابی به سلامت، پاداش ویژه و تعديل اندیشه و انگیزه دارد.

۱۳۷. مشاوره و درمان در تبعیت از هدایت الهی، تعديل اندیشه و انگیزه، و نفی خوف و حزن با هدایت دینی مشابهت دارند.

۱۳۸. مشاور و درمانگر مسلمان، مراجع خود را به هادیان اساسی دین ارجاع می‌دهد.

۱۳۹. مشاوره اسلامی، فراهم کردن زمینه تعالی برای مراجع، پیشگیری از عود و تصحیح و ارتقای مسیر هدایت را هدف دارد.

۱۴۰. مشاوره و روان‌درمانگری بر اساس هدف درمان، موضوع درمان و طول مدت درمان به انواع مختلف تقسیم می‌شوند.

۱۴۱. مشاوره فضایی نوعی از مشاوره محسوب نمی‌شود.

۱۴۲. مشاوره بر اساس تعداد شرکت کنندگان به مشاوره انفرادی و گروهی تقسیم می‌شود.

۱۴۳. بر اساس طول مدت درمان، مشاوره و روان‌درمانگری به کوتاه مدت و بلندمدت تقسیم می‌شوند.

۱۴۴. مبانی انسان شناختی در مشاوره و روان‌درمانگری به فعالیت‌های مشاور معنا و جهت می‌دهند.

۱۴۵. فطرت الهی در انسان‌شناسی اسلامی تغییر ناپذیر است.

۱۴۶. انسان در اسلام از طریق تقوا و خود مهارگری به کمال مطلق می‌رسد.

۱۴۷. مسئولیت انتخاب‌ها و تعادل در زندگی انسان به خود انسان بستگی دارد.

۱۴۸. سه رکن سازنده هویت پایدار انسان از دیدگاه جوادی آملی، اعتقادات، اخلاق و اعمال هستند.
۱۴۹. مفهوم «تأله» در فرهنگ قرآنی به معنای رابطه انسان با خداست.
۱۵۰. سابقه مراجع جزو متغیرهای مربوط به مشاور نیست.
۱۵۱. متغیرهای مربوط به مراجع شامل هوش، ذهنیت روان‌شناختی، جنسیت، نوع مشکل، شدت مشکل و سابقه مراجع است.
۱۵۲. عوامل اقتصادی جزو متغیرهای مربوط به فرآیند مشاوره و درمان نیست.
۱۵۳. متغیرهای مربوط به مشاور از طریق تمام ابعاد شخصیتی و تجربی مشاور بر فرآیند درمان و مشاوره تأثیر می‌گذارند.
۱۵۴. مشاوره و روان‌درمانگری با استفاده از رویکرد اسلامی مبتنی بر منابع دینی و هماهنگ با فرهنگ اسلامی است.
۱۵۵. در اسلام، همه اعمال انسان با معیار حق سنجیده می‌شوند.
۱۵۶. معنای حق در مشاوره اسلامی، انطباق عقل انسان با الگوی راهنمایی خداوند است.
۱۵۷. در مشاوره و درمان اسلامی، مشاور و درمانگر بر اساس اصل حق محوری در نهایت مراجع خود را به سمت خداوند راهنمایی می‌کنند.
۱۵۸. هدایت تکوینی در اسلام بر عقل تأکید دارد.
۱۵۹. هدایت تشریعی در اسلام، انطباق یافته محصول عقل با خواسته‌های خالق است.
۱۶۰. شریعت محوری در اسلام، توان تشخیص رفتار درست را در فرد بالا می‌برد.
۱۶۱. بر اساس نظر آیت الله جوادی آملی، قانون دینی هرگز بشری نمی‌شود.
۱۶۲. عقل در تشخیص صراط مستقیم، نقش اکتشاف شرع و روشنی بخشی دارد.
۱۶۳. مشاور در مشاوره اسلامی می‌تواند از یافته‌های عقلی و تجربی به شرط عدم تعارض با شریعت اسلام بهره ببرد.
۱۶۴. داده‌های روان‌شناختی در مشاوره اسلامی از وحی و شریعت و عقل و تجربه به دست می‌آیند.
۱۶۵. مشروعيت یک اصل روان‌شناختی در مشاوره اسلامی با آزمون‌های میدانی و تجربی و داده‌های وحیانی و روایی تأیید می‌شود.
۱۶۶. اجتهاد در حوزه‌های علمیه با فنون فقه و اصول انجام می‌شود.
۱۶۷. منبع درونی کنترل رفتار در مشاوره اسلامی عقل و تقوا است.

۱۶۸. توجه به عاقبت امور در مشاوره اسلامی سبب تنظیم انگیزه‌ها و رغبت‌ها می‌گردد.
۱۶۹. نگاه مراجع در مشاوره اسلامی به دنیا به عنوان زمینه‌ساز اساسی برای سعادت تنظیم می‌شود.
۱۷۰. ایمان و عمل گرایی در مشاوره و روان‌درمانگری اسلامی، به هویت انسان شکل می‌دهد.
۱۷۱. عمل صالح در مشاوره اسلامی، پوشش دهنده رفتار کارآمد و افکار منطقی است.
۱۷۲. جهت‌گیری مشاوره اسلامی به سمت تمرکز بر زمان حال با کنشی کامل است.
۱۷۳. جامعیت و دوام روان‌درمانگری و مشاوره با نگاه اسلامی، به وسیله عقل و نقل که کاشفان معتبر از حکم خدا هستند، تعریف می‌شود.
۱۷۴. در مشاوره اسلامی، انسان از بعد مادی و معنوی مورد توجه قرار می‌گیرد.

فصل دوم (اصول نظری انسان‌شناختی درمان و مشاوره)

مبانی انسان‌شناسی و اصول کلی مشاوره و روان‌درمانگری

۱. نظام‌های روان‌درمانگری در تلاشند تا بتوانند رفتار انسان را توصیف کنند، تبیین کنند و پیش‌بینی کنند.
۲. رفتار انسان تابع علت آن است و نمی‌تواند زاییده تصادف باشد.
۳. بر اساس دیدگاه اسکینر، اگر علی بودن رفتار بشر را انکار کنیم، رفتار را تابع تصادف توجیه می‌کنیم.
۴. هدف روان‌درمانگری و مشاوره توجیه علل رفتار انسان است.
۵. مبانی و اصول کلی در روان‌درمانگری و مشاوره به نکاتی توجه دارد که درمانگر و مشاور قبل از شروع درمان به لحاظ نظری به آن‌ها باور دارد.
۶. مسیر شناخت انسان از جهان‌بینی الهی به هستی‌شناسی و از هستی‌شناسی به انسان‌شناسی منتهی می‌شود.
۷. مبانی نظری مشاوره و درمانگری مذهبی اسلامی در خداشناسی، انسان‌شناسی، دنیاشناسی و آخرت‌شناسی خلاصه می‌شود.
۸. تفاوت عمده دیدگاه روان‌شناسان مذهبی اسلامی با روان‌شناسان غربی در اعتقاد به حضور خدا در نظام روان‌شناختی انسان است.

۹. در مشاوره و رواندرمانگری با نگاه مذهبی (اسلامی)، حضور خدا در نظام روان‌شناختی انسان یک اصل بنیادین است.
۱۰. عقل در مشاوره و رواندرمانگری اسلامی، هسته وجود انسانی، کنش هسته‌ای نظام روان‌شناختی و واسطه کنش‌های روان‌شناختی با خدا است.
۱۱. اساسی‌ترین انگیزه انسان از بدو تولد تا مرگ تحول عقلانیت و رسیدن به درجه‌ای از کمال است.
۱۲. عقلانیت در مشاوره و رواندرمانگری زمینه هرگونه شناختی را فراهم می‌کند.
۱۳. عقل در منابع دینی مبنای تمامی اصول انسان‌شناسی، عاملی برای راهیابی به سعادت و هسته اصلی وجود و هویت انسان است.
۱۴. ری‌شهری در جمع‌بندی احادیث، عقل را نخستین آفریده و ناظر بر هویت اصلی انسان، آفرینش از نور و روشنگری و حق‌گرایی محض می‌داند.
۱۵. بنیان فکری روان‌شناسی اسلامی بر این فرض است که انسان به طور فطری خداشناس است.
۱۶. محمدی ری‌شهری نخستین مبدأ خداشناسی را فطرت سرشت انسانی می‌داند.
۱۷. آیات و روایات حاکی از خداشناسی را به سه دسته تقسیم می‌کنند.
۱۸. بر اساس متون دینی و روان‌شناسی، معنویت و خداجویی در مشاوره و رواندرمانگری غیرقابل انکار است.
۱۹. در رواندرمانگری و مشاوره اسلامی، باور به اینکه انسان مخلوق خداوند است تبعات روان‌شناختی مهمی در پی دارد.
۲۰. در تجربه درمان گروهی، رابطه بنا و ساختمن در مورد حضور خداوند بیشتر مورد استفاده قرار گرفته است.
۲۱. تمثیل نور در قرآن کریم، وابستگی وجود انسان به خداوند را منتقل می‌کند.
۲۲. نظریه‌پردازان غربی استقلال انسان را تأکید می‌کنند.
۲۳. درک وجود یک رب اعلی، آرامش را به انسان می‌دهد.
۲۴. اعتقاد به مخلوقیت انسان باعث می‌شود دیدگاه انسان برای دریافت هدایت و کمک تعديل یابد.
۲۵. مخلوق خداوند موجودی مورد توجه و علاقه خالق است.
۲۶. روان‌شناس و مشاور مسلمان خود را وسیله‌ای برای معطوف کردن توجه یک مخلوق و بندۀ به مولای اصلی‌اش می‌داند.
۲۷. ربویت خداوند جنبه عام دارد و به افراد خاصی اختصاص ندارد.

- .۲۸. بر اساس نظر علامه طباطبایی، خداوند مالک امر مملوک خود را تدبیر می کند.
- .۲۹. در کربلا بیت خداوند تبعات روان شناختی از جمله احساس حمایت شدن را دارد.
- .۳۰. خداوند به بندگان خود به عنوان موجوداتی که می توانند اشتباه کنند و بخشیده شوند، نگاه می کند.
- .۳۱. حضور خداوند در عالم و وجود انسان کامل و همه جا است.
- .۳۲. بر اساس نظر علامه طباطبایی، خداوند از رگ گردن به انسان نزدیک تر است.
- .۳۳. آگاهی از حضور خداوند در مشاوره، تجربه آرامش و امنیت واقعی را برای فرد به همراه دارد.
- .۳۴. اصل عدل و اعتدال تمامی نظام هستی را در بر می گیرد.
- .۳۵. عدل و عدالت در لغت به معنای حد وسط و میانه است.
- .۳۶. عدالت در ادبیات دینی به معنای رعایت حقوق افراد و اعطای حق به صاحب آن به کار رفته است.
- .۳۷. کلمه «فسوی» در قرآن کریم به معنای اعتدال است.
- .۳۸. خداوند پس از خلق انسان، وجود او را تعديل کرده است.
- .۳۹. حفظ تعادل روانی، سلامت روانی پایدار را تضمین می کند.
- .۴۰. بر اساس اصل عدل و اعتدال، انسان باید همواره جانب حق و احتیاط را در نظر گیرد.
- .۴۱. معیارها و قوانین سنجش رفتار و مدیریت هستی تغییر ناپذیرند.
- .۴۲. اگر انسان از اختیار خود در جهت تکامل و تعالی بهره جوید، در چارچوب عبودیت عمل خواهد کرد.
- .۴۳. عدالت خواهی یکی از نیازهای وجودی انسان است.
- .۴۴. حفظ اعتدال وجودی مستلزم حرکت به سمت اهدافی است که برای وجود انسان طراحی شده اند.
- .۴۵. خداوند رابطه ای دائمی و مقتدرانه با انسان دارد.
- .۴۶. روان شناسان جدید توجه به بودن انسان در دنیا را در سلامت روانی او مؤثر می دانند.
- .۴۷. جهان بینی انسان مهم ترین عامل پیش بینی کننده رابطه انسان با جهان است.
- .۴۸. بر اساس آیات قرآن کریم، تدبیر دنیا در اختیار خداوند است.

۴۹. دنیا در قرآن کریم با ویژگی‌هایی چون متعاق غرور، کم ارزش و فربینده توصیف شده است.
۵۰. انسان در انتخاب معطوف کردن رغبت‌ها و سرمایه‌گذاری عاطفی خود به دنیا یا آخرت آزاد است.
۵۱. انسان در سرمایه‌گذاری در موضوعات دنیا بی آزاد اما مسئولیت‌آور است.
۵۲. دنیا از دیدگاه امیرالمؤمنین (ع) خانه‌ای خوب برای کسی است که آن را جاودانه نپندارد.
۵۳. دنیا در نهج‌البلاغه فربینده و زودگذر توصیف شده است.
۵۴. خود نظم جویی خدا محور در رابطه با دنیا به حفظ تعادل انسان کمک می‌کند.
۵۵. تقوا پیشگی عین خود نظم جویی خدا محور است.
۵۶. بر اساس منابع دینی، انسان نباید با کسانی که از هوای نفس پیروی می‌کنند، همنشین شود.
۵۷. دنیا از دیدگاه ابزاری برای رسیدن به سعادت اخروی است.
۵۸. انسان باید با دیدن دنیا به عنوان مزرعه آخرت با آن برخورد کند تا به سعادت برسد.
۵۹. پذیرش دنیا به عنوان مزرعه آخرت، در نظام روان‌شناختی انسان باعث فعال سازی رفتاری و تعديل نگرانی‌ها می‌شود.
۶۰. خداوند نحوه تعامل انسان‌ها با یکدیگر را با تأکید بر روابط حلال و حرام تصريح کرده است.
۶۱. زنده کردن یک فرد از دیدگاه دینی معادل با زنده کردن همه انسان‌ها است.
۶۲. در اسلام، نحوه سلوک با تمام دسته‌های افراد از جمله بستگان، دوستان، همسایگان و دشمنان مشخص شده است.
۶۳. ویژگی‌های دنیا می‌تواند زمینه‌ساز انحراف انسان از فطرت خویش باشد.
۶۴. حقیقت انسان در منابع دینی، جان و روح اوست که موجودی ملکوتی است.
۶۵. بر اساس نظر باقری (۱۳۸۵)، خداوند هنگامی که هیچ‌گونه حاجی بین او و خویشن او قائل نشده بود، انسان را به بازنگری خویش فراخواند.
۶۶. انسان با حضور بی‌پرده در برابر خداوند، خدا را در میان خود و خویشن حائل یافت.
۶۷. آگاهی‌های انسان به لحاظ روان‌شناختی سخت‌ساختار هستند.
۶۸. انسان از خود چیزی ندارد و هر چه دارد به وجود مطلق خداوند تعلق دارد، یکی از آگاهی‌های فطری انسان است.

۶۹. «حنیفیت» به معنای فرآیندی است که در روان انسان حاکم می‌شود و به طور فطری موجب توجه انسان به خداوند می‌شود.

۷۰. خطا و اشتباه انسان به دلیل دزدیده شدن عقل توسط خود انسان و تسویلات جنود شیطان است.

۷۱. انسان در صورتی می‌تواند خدا را نادیده بگیرد که چشم از خود برگیرد.

۷۲. پیازه ساختار شناختی را در خلال تحول بیان کرده است.

۷۳. قوانین و سنن الهی ثابت و غیر قابل تغییرند.

۷۴. تعیین سن بلوغ فکری به عنوان یکی از کاربردهای ثبات قوانین روان شناختی ذکر نشده است.

۷۵. یونگ به بحث کهن الگوها پرداخته است.

۷۶. موسوی خمینی (۱۳۸۱)، اختیار را به معنای اخذ نمودن خیر و نیکویی می‌داند.

۷۷. قرآن کریم در سوره اسراء آیه ۱۱ به گرایش برابر انسان به خیر و شر اشاره می‌کند.

۷۸. اصل مشارکت جویی در درمان به این مبنای کلی مربوط است که انسان باید خود انتخابگر باشد.

۷۹. اصل انعطاف پذیری و باز بودن سیستم روانی، نیاز انسان به تحلیل و محاسبه موضوعات متعدد را ایجاد می‌کند.

۸۰. هدف آزمایش انسان، به فعلیت رسیدن استعدادهای نهایی انسان است.

۸۱. مصباح یزدی (۱۳۷۶) انسان را در برابر خواسته‌های متضاد قرار داده است.

۸۲. تکامل اختیاری برای قرب الهی در مقابل تکامل داروینی قرار ندارد.

۸۳. آزمایش برای رفع جهل نیست، بلکه برای شکوفا کردن استعدادهای انسان است.

۸۴. سوره احزاب، آیه ۷۲ به اختیار، مسئولیت و تکلیف انسان اشاره دارد.

۸۵. برای اینکه انسان بتواند انتخاب کند و مسئولیت آن را بپذیرد، چهار شرط لازم است.

۸۶. توجه به زمینه‌های فرهنگی و اجتماعی یکی از اصول مشاوره و روان‌درمانگری است.

۸۷. بر اساس آیات قرآن کریم، انسان از فطرتی الهی و طبیعتی مادی تكون یافته است.

۸۸. هدف از آفرینش انسان رسیدن به مقام خلیفه الله است.

۸۹. هدایت اجتماعی برای هدایت انسان ضروری نیست.
۹۰. انسان دارای ابعاد مختلفی است از جمله عقل، نفس و بدن.
۹۱. وجه اقتصادی در ابعاد مختلف انسان مورد توجه قرار نمی‌گیرد.
۹۲. در مشاوره و روان‌درمانگری اسلامی، جامع‌نگری در ارزیابی درمان مورد توجه است.
۹۳. روان‌درمانگران هستی‌نگر توجه به مرگ و معنای آن را به عنوان یکی از ارکان اصلی نظریه خود می‌دانند.
۹۴. سوره عصر در قرآن کریم به خسran انسان اشاره دارد.
۹۵. تعریف "حی متاله" در زندگی انسان به معنای زندگی با رنگ خدایی است.
۹۶. توجه به معنای زندگی در آسیب‌شناسی روانی و درمان مورد توجه قرار می‌گیرد.
۹۷. هدف اصلی انسان بر اساس منابع دینی، به ظهور رسانیدن همه آنچه خداوند در نهاد او گنجانیده است.
۹۸. نیروی شناختی و عقلانی می‌تواند فطرت انسان را به سمت کمال مطلوب هدایت کند.
۹۹. فاصله جویی از خداوند و ذکر او، تنظیم عاطفی انسان را به هم می‌زند.
۱۰۰. توجه به علایق اجتماعی در آسیب‌پذیری انسان مورد توجه قرار نمی‌گیرد.
۱۰۱. کرامت و ارزشمندی انسان به عنوان یکی از اصول در مشاوره و روان‌درمانگری اسلامی مورد توجه قرار می‌گیرد.
۱۰۲. مطالعات ویلیام جیمز (۱۹۰۲) درباره تجارب مذهبی، آلپورت (۱۹۶۸) درباره جهت‌گیری مذهبی و یونگ (۱۹۳۸) درباره کهن الگوهای مذهبی را می‌توان از جمله مطالعات محوری در این زمینه دانست.
۱۰۳. معاد در اعتقادات دینی به معنای روز ملاقات انسان با خداست.
۱۰۴. در سرای آخرت، نتیجه عمل انسان در دنیا هویت او را می‌سازد.
۱۰۵. نعمت اساسی که انسان در آخرت دارد هم مادی (بهشت) و هم معنوی (رضایت خداوند) است.
۱۰۶. آخرت هدف غایی انسان است که در آن ملاقات با خدا صورت می‌گیرد.
۱۰۷. انکار آخرت اعمال دنیایی انسان را تباہ می‌کند.
۱۰۸. کسانی که به آخرت اعتقاد دارند اهل عبرت هستند.

۱۰۹. آخرت از دیدگاه منابع اسلامی دارای پایداری و خیریت است.

۱۱۰. انسان برای آخرت آفریده شده است.

۱۱۱. کسی که آخرت را بر می‌گزیند، دل بی‌نیاز و کار سامان یافته دریافت می‌کند.

۱۱۲. عبادت صرفاً بر اساس حرف باعث زیان و آسیب می‌شود.

۱۱۳. هدف عمدۀ مشاوره و روان‌درمانگری اسلامی، بازگرداندن فرد به مؤلفه‌های فطری، ایجاد تعادل در ابعاد مختلف وجودی و ترغیب فرد به سمت تعالی آن ابعاد است.

۱۱۴. آسیب روان‌شناختی ممکن است به فقدان اطلاعات اساسی، افکار و رفتارهای ناکارآمد و اختلال عمیق در سطح شخصیت مربوط باشد.

۱۱۵. اهداف مراجعان به مشاوره ممکن است اهداف مشاوره و درمان را تحت تأثیر قرار دهد.

۱۱۶. در روان‌درمانگری و مشاوره اسلامی، درمانگر به فرد کمک می‌کند که رفتار را تابع اختیار خود کرده و آن را تسلیم حق کند و به این بینش برسد که اراده او تابع اراده حق است.

۱۱۷. ایگن (۲۰۰۹) سه هدف عمدۀ برای فعالیت‌های یاری‌گرانه در نظر می‌گیرد.

۱۱۸. اهداف مشاوره و روان‌درمانگری اسلامی بیشتر به اهداف کلی زندگی معنوی مربوط می‌شود.

۱۱۹. اساسی‌ترین هدف درمانگری و مشاوره، آگاهی افزایی و بینش هدفمند است.

۱۲۰. تقویت من به عنوان هدف اصلی در روان‌درمانگری‌های تحلیلی مطرح شده است.

۱۲۱. برای رسیدن به تعادل روانی ابتدا لازم است مراجع بر نشانه‌های اختلال غلبه کند.

۱۲۲. تقویت هوش هیجانی به عنوان یکی از دو فرآیند اصلی برای رسیدن به تعادل نسبی مطرح نشده است.

۱۲۳. خودآگاهی در گشتالت درمانگری به عنوان محور اصلی درمان مطرح می‌شود.

۱۲۴. تقویت هوش هیجانی به عنوان یکی از اهداف درمان در روان‌درمانگری و مشاوره اسلامی مطرح نشده است.

۱۲۵. توهمند استقلال به عنوان یک خطای شناختی در حوزه معنوی مطرح شده است.

۱۲۶. برای به فعل رساندن استعدادهای فرد و شفاف سازی مرزهای درونی، خودآگاهی نسبت به افکار و احساسات، قطبی شدن‌ها و تعارض‌ها و شناخت سبک‌های دفاعی ضروری است.

۱۲۷. تصمیم‌گیری بر اساس آزمون و خطابه عنوان بخشی از فرآیند خودشناسی در نظر گرفته نمی‌شود.
۱۲۸. هسته اصلی خودنظم جویی در متون دینی با مفهوم تقوای توضیح داده شده است.
۱۲۹. تصمیم‌گیری بر اساس آزمون و خطابه تقویت خودنظم جویی نقش ندارد.
۱۳۰. پذیرش در روانشناسی دنیا جایگاهی ویژه به خود اختصاص داده است.
۱۳۱. رویکرد درمانی ذهن آگاهی - پذیرش و تعهده برای افزایش کارایی و بهبود عملکرد است.
۱۳۲. ریشه‌های رویکرد مبتنی بر پذیرش - ذهن آگاهی به سنت‌های درمانی انسان نگرانه وجودی و سنت‌های شرقی مانند بودیسم نسبت داده می‌شود.
۱۳۳. فرض اساسی مداخله‌های مبتنی بر پذیرش-ذهن آگاهی این است که تلاش برای مهار تجربه‌های درونی به بدتر شدن آن‌ها منجر می‌شود.
۱۳۴. پذیرش در منابع اسلامی به معنای تسلیم شدن در برابر خداوند است.
۱۳۵. بر اساس اصل درمانی پذیرش، اگر فرد با احساس گناه مبارزه کند، وضعیت فرد بدتر می‌شود.
۱۳۶. پیش‌بینی وقایع آینده به عنوان یکی از عناصر فرآیند پذیرش و کنار آمدن با هیجانات منفی مطرح نمی‌شود.
۱۳۷. پذیرش در چارچوب تسلیم شدن به تدبیر الهی و فعالیت برای بازگشت به الگوی رفتاری درست معنا پیدا می‌کند.
۱۳۸. عمدت‌ترین آسیب دانایی بدون عمل، از دست دادن انسجام روان‌شناختی است.
۱۳۹. خودشناسی و خودسازی مهم‌ترین مهارت‌هایی هستند که در اسلام روی آن‌ها تأکید شده است.
۱۴۰. در مشاوره و روان‌درمانگری اسلامی، اصل تمرین و تدریج حاکم است.
۱۴۱. در مشاوره و روان‌درمانگری اسلامی، اهمیت فرد در خانواده مورد توجه است.
۱۴۲. تقویت شبکه حمایتی قوی یکی از اهداف مشاور و درمانگر در مشاوره اسلامی است.
۱۴۳. آداری نگرها و روان‌درمانگری روابط موضوعی نظامهای کلی روان‌درمانگری را شکل داده‌اند.
۱۴۴. در روان‌درمانگری اسلامی تقویت زندگی اجتماعی از اهداف اساسی به شمار می‌رود.
۱۴۵. ظلم نکردن و ظلم نپذیرفتن، یاری کردن و خوشحال کردن دیگران و فعالیت‌های عام المنفعه در ادبیات روان‌درمانگری به عنوان ضد اختلال روانی مطرح شده است.

۱۴۶. بر اساس نظر روان‌شناسان، ارتباط با طبیعت تقویت ارتباط انسان با خالق هستی را به همراه دارد.

۱۴۷. آب و خاک ماده نخستین آفرینش انسان هستند. (تهیه، تنظیم و تالیف: بژیک)

۱۴۸. در مشاوره و درمانگری اسلامی، مراقبت از خود در برابر محرک‌های آسیب‌زا برای تعادل انسان مورد توجه است.

۱۴۹. اهداف تعالی جویانه فراتر از سطح مشاوره و درمان هستند.

۱۵۰. اولین مرحله تعالی داشتن حداقلی از تعادل است.

۱۵۱. در مشاوره و درمانگری به سبک اسلامی، دیدگاه توحیدی و قرب الهی مشاور و درمانگر باعث تقویت پیوندهای معنوی و الهی می‌شود.

۱۵۲. در اسلام، پذیرش مخلوق بودن به منفعل بودن منجر نمی‌شود.

۱۵۳. پیوند وحدت یافتگی با هدف تعالی جویانه باعث تداوم وحدت یافتگی شخصیت در سطح تعالی جویانه می‌شود.

۱۵۴. برای رسیدن به تعالی جویی و هدایت الهی، شناخت مسیر صحیح خداشناسی ضروری است.

فصل سوم (آمادگی‌های مشاور، مراجع و شرایط درمان)

۱. در فرآیند مشاوره دو عنصر انسانی اساسی ارکان مشاوره و درمان را تشکیل می‌دهند: مشاوری که دارای انسجام روانی و شخصیت مطلوب است و مراجعی که از یک مشکل روان‌شناختی در رنج است.

۲. انگیزه‌های شایع مشاوران برای انتخاب حرفه مشاوره شامل کمک به دیگران، تحقق نیازهای شخصی و ارتقا و تکامل انسان‌ها است.

۳. نیاز به متفاوت بودن در مشاوران می‌تواند منجر به ناکامی و افسردگی شود.

۴. نیاز به کمک و مراقبت از دیگران در مشاوران ممکن است در درمان نتیجه معکوس داشته باشد.

۵. مشاوران باید به نیازهای خود و تأثیر آن‌ها بر کارشان هنگامی که نیازها مشکل‌ساز می‌شوند، توجه کنند.

۶. مشاور با رویکرد مذهبی با هدف خیرخواهی و با انگیزه الهی کار می‌کند و انگیزه‌های فردی در خود و مراجع را تعديل می‌کند.

۷. مشاوره با رویکرد مذهبی، آمادگی‌های عمومی، تخصصی، خداشناسی، هستی‌شناسی، انسان‌شناسی و آخرت‌شناسی را از مشاور می‌طلبد.
۸. در رویکرد مذهبی مشاوره، شناخت خداوند زمینه‌ساز بازخوردهای اساسی و آمادگی‌های مهم در درمانگر است.
۹. مشاور با رویکرد مذهبی کار خود را به عنوان فرصتی برای خدمت به خلق خدا تعریف می‌کند.
۱۰. روان‌درمانگر مذهبی باید ویژگی‌های اخلاقی مانند مهربانی، پذیرش و بخشندگی داشته باشد.
۱۱. در رویکرد مشاوره مذهبی، مشاور دنیا را به عنوان محل گذر به آخرت تعبیر می‌کند.
۱۲. مشاور مذهبی نقش خود را در قبال مراجعین به عنوان فرصتی برای خدمت به خلق خدا تعریف می‌کند.
۱۳. بر اساس حدیث منسوب به امام صادق (ع)، داشتن ثروت برای مشاوره در امور دینی ضروری نیست.
۱۴. فردی که برای مشورت انتخاب می‌شود، باید ناصح با خلوص نیت باشد.
۱۵. یک مشاور و درمانگر حاذق کسی است که مرز بین رفتار بهنجار و نابهنجار را می‌داند و بر اساس عقلانیت عمل می‌کند.
۱۶. تفکر غیر خطی در روان‌شناسی به این معناست که از یک مشکل ساده به یک راه حل ساده نمی‌رسد.
۱۷. تفکر غیر خطی به مشاوران و درمانگران کمک می‌کند تا مسائل را با دیدی همه‌جانبه مورد ملاحظه قرار دهند.
۱۸. تفکر خطی به فرآیند فکری مستقیم از مشکل به راه حل اشاره دارد.
۱۹. تفکر غیر خطی به مشاور کمک می‌کند تا به ورای یک قاعده ساده عقلی بیندیشد.
۲۰. تفکر منطقی به مشاور کمک می‌کند تا بر اساس شواهد و واقعیت‌ها استدلال و نتیجه‌گیری کند.
۲۱. درمانگرانی که بیشتر از خود رفتارهای مثبت، گرم و صمیمی نشان دادند، پیش‌بینی کننده باثبات تری در نتایج مثبت درمان هستند.
۲۲. قلمرو تماس و درگیر شدن با مراجع شامل گوش کردن و پاسخ دهی است.
۲۳. در قلمرو ارزیابی، مراجع برای تغییر و درک الگوی نشانه‌های خود آماده می‌شود.
۲۴. قلمرو ایجاد و بقای رابطه درمانگرانه و اتحاد درمانگرانه، برای ادامه درمان نقش داروی بیهوشی را در عمل جراحی ایفا می‌کند.
۲۵. در قلمرو درک روان‌بنه‌های شناختی مراجع، درمانگر باید نقطه نظرات روان‌بنه‌ای مراجع را درک کند.

۲۶. در قلمرو شناخت و مدیریت حالت‌های هیجانی مراجع، درمانگر باید مهارت مدیریت غلبه بر هیجان‌هایی مانند خشم و سوگ را داشته باشد.
۲۷. قلمرو شناخت و حل دوسوگراپی‌های مراجع، شامل درک و حل دوسوگراپی‌ها است.
۲۸. در قلمرو درک فرآیند تفکر غیر خطی و به کارگیری مداخلات متناقض، درمانگر هم تفکر غیر خطی را به کار می‌گیرد و هم مداخلات متناقض را انجام می‌دهد.
۲۹. بخش اول قلمروهای مشاوره به تعریف و خنثی‌سازی می‌پردازد.
۳۰. تفکر غیر خطی در مشاوره، به غنی‌سازی و کاربردی کردن دانش و ایجاد شایستگی و توانایی برای استفاده مطلوب کمک می‌کند.
۳۱. فرآیند شایستگی و تسلط در درمان شامل درک آسان‌تر مشکل مراجع، لذت‌بخش بودن به کارگیری دانش و نیاز به تجربه و حمایت در برابر پیچیدگی‌ها است.
۳۲. مشاوران در سطح اول از تحول، بیشتر به دنبال فنون خاصی هستند.
۳۳. ادراک مؤثر در مشاوره، زمینه‌های فرهنگی، اجتماعی و شخصی مراجع را در نظر می‌گیرد.
۳۴. خودشناسی برای مشاوران به عنوان یک مهارت و اصل اساسی در روان‌درمانگری اهمیت دارد.
۳۵. در نظر داشتن خداوند به عنوان ناظر اصلی، باعث افزایش خودآگاهی و خداآگاهی می‌شود.
۳۶. شناخت ریشه‌های خود به مشاور کمک می‌کند تا محدودیتها و حساسیت‌های احتمالی خود را مشخص کند.
۳۷. گشاده‌رویی برای تجربه باعث افزایش انعطاف، کشف نقاط قوت و ضعف و افزایش هشیاری و جرأت ریسک می‌شود.
۳۸. تجربه‌های منفی قابل تغییر و گذرا هستند.
۳۹. بر اساس نظر پسندیده (۱۳۸۸)، تجربه اولین اصل از اصول عملیاتی و منبع شناخت و دانایی است.
۴۰. امام علی (ع) معتقد‌نند که استفاده از تجربه‌ها باعث ایمنی از آسیب‌ها می‌شود.
۴۱. تجارب معنوی مانند روزه و نماز جایگاه خاصی در خودشناسی دارند.
۴۲. مشارکت در باورها و احساس‌ها باعث افزایش شناخت از خود و روشن‌سازی نظام فکری و ارزشی می‌شود.
۴۳. گشاده‌رویی نسبت به دیگران به شناخت ویژگی‌های فردی و مشخص کردن نقاط قوت و ضعف کمک می‌کند.

۴۴. بخشش خود و عبور از مسائل باعث رهایی از گذشته و افزایش نشاط می‌شود.

۴۵. عبرت آموزی باعث علم پیدا کردن به حقیقت اعمال، عمل کردن به آنچه می‌دانند و مطلع شدن به آنچه آگاه نیستند می‌شود.

۴۶. مراقبت از خود در مشاوره به دلیل تأثیرگذاری و تأثیرپذیری در تعامل، اهمیت دارد.

۴۷. شجاعت در رواندرمانگری و مشاوره شامل رو به رو شدن با خود، رو به رو شدن با مشکلات مراجع و دفاع از اصول حرفه‌ای است.

۴۸. بر اساس روایتی از رسول اکرم، نباید با فرد ترسو مشاوره کرد زیرا راه چاره را تنگ می‌کند.

۴۹. ذوق همیاری در مشاور، مراجع را مسرور و خوشحال می‌کند.

۵۰. حسادت، حرص و طمع، سوء ظن و بدینه در مشاور برای مشورت نامناسب است.

۵۱. مدیریت هیجانی در مشاوره مسیر مشاوره را تغییر می‌دهد و زمینه تغییر را در مراجع فراهم می‌کند.

۵۲. خشیت در منابع اسلامی به معنای نگرانی مثبت و مراقبت از رفتار است.

۵۳. بر اساس بیانات امام صادق، صدق و صفا برای مشاور قابل تعمیم نیست و باقی موارد آفات مشاور محسوب می‌شود.

۵۴. مشاور نباید خود به گرفتاری‌های روان‌شناختی مبتلا باشد.

۵۵. بر اساس روایات، اگر مشاور خالصانه برای مشورت‌کننده خیرخواهی نکند، خدای تعالی رأی درست را از وی می‌گیرد.

۵۶. انتقال کامل روش‌ها و فنون به مراجع نشان‌دهنده سخاوت و مناعت طبع یک مشاور است.

۵۷. دانش حرفه‌ای مشاور به تسلط بر دانش حرفه‌ای مربوط می‌شود.

۵۸. بر اساس متون دینی، نباید با افراد نادان مشورت کرد زیرا ممکن است باعث هلاکت انسان شوند.

۵۹. ناهمگونی‌های شخصیتی می‌تواند بر آمادگی فرد برای اشتغال به رواندرمانگری و مشاوره تأثیر منفی داشته باشد.

۶۰. بر اساس نظر کوری (۲۰۰۹)، اشتباهات خود را نپذیرفتن برای یک درمانگر کارآمد ضروری نیست.

۶۱. تصمیم‌گیری برای کار نکردن با برخی مراجعان جزو آگاهی‌های اساسی برای یک مشاور نیست.

۶۲. اجتناب از تصادم مرزها برای کارورزی یک مشاور ضروری نیست.

۶۳. بر اساس نظر یالوم (۲۰۰۳)، درمان شخصی برای مشاوران و رواندرمانگران مهم است.

۶۴. کار نکردن با مراجعان دارای اختلال خوردن برای یک درمانگر شایسته و لائق ضروری نیست.
۶۵. مشاور باید هنگامی که مراجع دارای مشکلاتی شبیه به مشکلات خود مشاور است، یا قادر به حفظ مرزهای سالم نیست، یا احساس می‌کند نمی‌تواند به مراجع کمک کند، تصمیم به کار نکردن با او بگیرد.
۶۶. در جلسه ابتدایی ارزیابی، پیشنهاد برای مشاوره اولیه باید به مراجع داده شود.
۶۷. انتخاب جملات مناسب برای ارجاع مراجع، برای جلوگیری از طرد شدن احساسی مراجع مهم است.
۶۸. مشاور باید مراجع را هنگامی که احساس می‌کند بهترین فرد برای کمک نیست، به فرد دیگری ارجاع دهد.
۶۹. ضبط کردن محتوای جلسه مشاوره جزء الزامات اخلاقی و حرفه‌ای است.
۷۰. یادداشت‌های شخصی مشاور که برای خودش می‌نویسد، قبل از پایان درمان نابود می‌شوند.
۷۱. تأیید بی‌چون و چرای نظرات مراجع جزو انتظارات اصلی مراجعان از مشاور نیست.
۷۲. افزایش دانش عمومی نمی‌تواند دلیل مراجعه به مشاور باشد.
۷۳. کسب توجه و محبت بیشتر، یکی از انگیزه‌های نادرست مراجعه به مشاور است.
۷۴. تمايل به افزایش ثروت جزو عوامل معنوی مراجعه به مشاور نیست.
۷۵. مشاوره و روان‌درمانگری با جنسیت همسان صورت گیرد یکی از شرایط لازم برای مراجعه به مشاوره است.
۷۶. پرداخت هزینه درمان مراجع را نسبت به حق و حقوق خود هشیار می‌کند.
۷۷. تأیید سرپرست برای مراجعه به مشاوره یکی از ملاحظات مهم در مشاوره با رویکرد اسلامی نیست.
۷۸. توانایی مالی برای پرداخت هزینه‌ها یکی از معیارهای سلامت روانی لازم برای مشاوره نیست.

فصل چهارم (آسیب شناسی روانی)

مفاهیم کلی در آسیب شناسی روانی

۱. آسیب شناسی روانی در پی پاسخ به این سوال است که انسان تحت چه شرایطی از مسیر سلامت روانی خارج می‌شود.
۲. تعریف بهنجار و نابهنجار از مفاهیم مهم در آسیب شناسی روانی است.

۳. نادانی در عین ادعای دانایی با تعاریف نابهنجاری در حوزه سایکوز سازگار است.
۴. آسیب شناسی روانی نظری، تبیین نظریه خاص از آسیب شناسی است.
۵. آسیب شناسی روانی، شامل شناخت پدیدایی، تحول و سازمان یافتنی اختلالات روانی است.
۶. در تبیین علل پدیدایی و تحول اختلالات، می‌توان اثرات فرهنگ و مذهب را پیگیری کرد.
۷. بهنجاری در انسان شناسی اسلامی، دستیابی به لذت‌های برتر و پایدار آختری است.
۸. در تعریف بهنجاری از دیدگاه ابوترابی، تمایز نداشتن بین خوب و بد نقشی ندارد.
۹. ملاک‌های بهنجاری در متون دینی و علمی دارای همبستگی بالایی هستند.
۱۰. نارساکنش وری آسیب زا، شکست مکانیزم‌های درونی فرد برای ایفای کنش انتخابی طبیعی است.
۱۱. در نظام تشخیصی انجمان روان پزشکی آمریکا، تعریف اختلال چند بخشی و توصیفی است.
۱۲. در "DSM-IV"، اختلال روانی به عنوان یک الگوی رفتاری و روان شناختی مهم از نظر بالینی توصیف شده است.
۱۳. در نسخه پنجم راهنمای تشخیص اختلالات روانی انجمان روان پزشکی آمریکا، به عوامل تحولی و ژنتیک توجه شده است.
۱۴. نمی‌توان ادعای دینداری را ملاک تامی برای بهنجاری تلقی کرد.
۱۵. نفاق و دوره‌یی در منابع دینی نشانه‌ای از مرض و زمینه ساز بیماری است.
۱۶. کفر در منابع دینی به معنای پوشاندن حقیقت و واقعیت است.
۱۷. معیار سوم نابهنجاری در منابع دینی، مشکلات اخلاقی آشکار و پنهان است.
۱۸. تقوا و خودمهارگری در منابع دینی معیار بهنجاری و سازگاری روان شناختی هستند.
۱۹. در منابع دینی، اختلالات روانی به عنوان آسیب دیدگی توصیف می‌شوند.
۲۰. پیش‌فرض اساسی در مشاوره مذهبی به آشфтگی رابطه انسان با خداوند، دنیا، خودش و آخربت بر می‌گردد.
۲۱. آسیب روان شناختی وقتی حاصل می‌شود که انسان سبک زندگی نادرست و ناهماهنگ با فطرت خود داشته باشد.
۲۲. اصل اعتدال در منابع دینی، حالتی است که از افراط و تفریط در افعال به دور است.

۲۳. تعادل در سبک زندگی از دیدگاه دینی موجب حسن خلق و طول عمر می شود.
۲۴. تحریفهای شناختی و افکار واسطه‌ای منفی می تواند زمینه آسیب روان‌شناختی را فراهم کند.
۲۵. هدف ابزارهای شناختی انسان، دریافت و درک حقیقت عالم و خداوند متعال است.
۲۶. توهمندی استقلال به این معناست که فرد نیروهای فردی و طبیعی را مستقل از قدرت و اراده خداوند می داند.
۲۷. توهمندی جاودانگی سبب می شود فرد دست به اعمالی بزند که به زیان خود و دیگران تمام می شود.
۲۸. تحلیل روابط متقابل، توهمندی را نوعی آلودگی می داند که حالت من کودک بخش بالغ فرد را آلوده می کند.
۲۹. حضرت ابراهیم (ع) برای اثبات بطلان خدایان مشرکین، از مشاهده، عینیت، همدلی، گفتگو، فرضیه پردازی و آزمایش استفاده کردند.
۳۰. دل بستن به پدیده های غروب پذیر می تواند به گمراهی انسان منجر شود.
۳۱. جهت دهنی صحیح به عواطف با بیزاری جستن از شرک، روی آوردن به خدای یکتا و خلوص در ایمان است.
۳۲. حرص اگر جهت درستی پیدا کند، می تواند مثبت باشد.
۳۳. ثبات هیجانی به عنوان یکی از پنج عامل بزرگ شخصیتی در تست شخصیتی نئو شناخته شده است.
۳۴. طبق قرآن کریم، بی ثباتی هیجانی انسان در موقعیت‌های گشایش و تنگنا بروز می کند.
۳۵. علامه طباطبایی انسان‌ها را به دو دسته فطری و عادی، بر اساس مراجعه به فطرت خداجویی تقسیم می کند.
۳۶. روی آوری به سمت خداوند و ذکر و نماز به عنوان درمان بی ثباتی هیجانی انسان معرفی شده است.
۳۷. روان تحلیلگران تعارض عاطفی را عامل اساسی اختلال روانی نوروز می دانند.
۳۸. منابع دینی نفاق را به عنوان مرض قلب معرفی می کنند.
۳۹. توجیهات ذهنی می تواند به کاهش درد روانی ناشی از دوسوگردانی کمک کند.
۴۰. طبق تفسیر علامه طباطبایی، کلمه «دستی» به داخل کردن چیزی در چیز دیگر به طور مخفیانه اشاره دارد.
۴۱. آسیب شناسی معنوی در مشاوره و روان درمانگری اسلامی به اختلال روابط بین انسان و خداوند مربوط است.
۴۲. نیاز به تعامل با عالم غیر مادی (فرشتگان و شیطان) در رابطه با سلامت روانی و پرستش مورد توجه قرار گرفته است.

- .۴۳. نارساکنش وری شناختی، اطلاعات غلط و مصر و زاویه گرفتن از فطرت، می تواند به آسیب شناسی معنوی منجر شود.
- .۴۴. آشфтگی ذهن در زمینه خداشناسی، ظلم کردن و ظلم پذیری و الگوگیری غلط می تواند در بعد معنوی آسیب زا باشد.
- .۴۵. انکار آخرت و آشفتگی مفهومی درباره مرگ می تواند به آشفتگی مفهومی درباره آخرت منجر شود.
- .۴۶. مرگ، آزادی، تنها یی و ... به عنوان نیازهای وجودی اساسی می تواند در مشاوره مورد توجه قرار گیرد.

فصل پنجم

اصول ارزیابی مراجع و مشاور

۱. ارزیابی در کار مشاوره و روان درمانگری، جنبه های جسمی، شناختی، رفتاری، روابط بین فردی و معنوی فرد را بررسی می کند.
۲. انسان برای ارزیابی از منابع درونی (وجودان، داده های فطری و عقل) و بیرونی (یافته های تجربی معتبر و علمی و مقیاس شرع) استفاده می کند.
۳. ویژگی های یک درمانگر ممتاز در سه قلمرو شناختی، عاطفی و ارتباطی طبقه بندی شده است.
۴. یک درمانگر ممتاز در حوزه شناختی نسبت به یادگیری حریص است و پیچیدگی شناختی را ارزشمند می دارد.
۵. درمانگران مسلط از نظر روانی سالم هستند.
۶. درمانگر مسلط باید همواره در حال مهار و مراقبه درونی باشد تا رابطه با مراجع حفظ شود.
۷. دل مشغولی یا تمرکز بر خود باعث کاهش کیفیت کار درمانگر و تجربه حالت های منفی می شود.
۸. ساختاردهی در فرآیند مشاوره برای ایجاد چارچوب و روشن کردن ماهیت درمان است.
۹. افراط در ساختاردهی ممکن است موجب مقاومت مراجع شود.
۱۰. در ساختار کلی جلسات مشاوره، تعداد جلسات درمان بیان نمی شود.
۱۱. هدایت و رهبری فرآیند مشاوره و درمان شبیه کمک به یک ناخدای نامید است.

۱۲. اصل خود نظم جویی به درمانگر کمک می کند تا مهارت حل مسأله به مراجع بیاموزد.
۱۳. اصل مسؤولیت پذیری مراجع به درمانگر کمک می کند تا مراجع را به سمت قبول مسؤولیت مشکلات خود پیش ببرد.
۱۴. اصل پیش بینی رفتار کلی مراجع به درمانگر اجازه می دهد تا سطح مداخله های خود را تغییر دهد.
۱۵. درمانگر موفق در صورت عدم دریافت فیدبک از اصل سکوت تعییت می کند.
۱۶. در رهبری مستقیم مشاوره، سؤالات بسته و مشخص استفاده می شود.
۱۷. پذیرش مراجع بر اساس تجربه و تخصص درمانگر، محدودیت های روش درمانگری و تحلیل تجربه های بالینی تعیین می شود. این فایل رایگان نیست و برای سایت "بژیک" با آدرس اینترنتی www.bzhik.ir تهیه و تنظیم شده است. تمام حقوق مادی و معنوی این محصول، متعلق به سایت "بژیک" می باشد؛ هر گونه کپی برداری و انتشار غیر قانونی آن توسط افراد سودجو، بدون اخطار قبلی، پیگرد قانونی در پی خواهد داشت؛ لذا بايستی مستقیماً از این سایت خریداری شود در غیر این صورت مسئولین راضی نمی باشند و حق الناس می باشد.
۱۸. شهرت درمانگر در پذیرش مراجع اهمیت ندارد.
۱۹. اصل آزادی مراجع در پذیرش به این معناست که مراجع باید به خواست خود درمان شود.
۲۰. اصل صداقت و اصالت درمانگر تأکید دارد که درمانگر باید از دادن وعده های واهی پرهیز کند.
۲۱. اصل پرهیز از مشاوره و درمان سوپر مارکتی به این معناست که مشاور باید تنها در حوزه تخصصی خود کار کند.
۲۲. اصل توجه به نوع و شدت مشکل زمانی اهمیت دارد که مشکل روان شناختی، ارگانیک یا تحت معالجه پزشکی باشد.
۲۳. مشاور زمانی نباید مراجع را پذیرش کند که مراجع تحت معالجه پزشکی است، تحت درمان دارویی با روان پزشک است یا به مواد معتاد است.
۲۴. در ارزیابی مراجع، سنجش بعد معنوی و مذهبی نیز اهمیت دارد.
۲۵. اصل سهیم کردن مراجع در ارزیابی با اصل مسؤولیت پذیری و اختیار هماهنگ است.
۲۶. یکی از مضرات ارزیابی یک طرفه، طبقه بندی فرد و فاصله گرفتن از حقیقت وجودی او است.
۲۷. اصل ارزیابی جامع پویا، ارزیابی همه جانبه و پویا از تمامی ابعاد مراجع را تأکید می کند.

۲۸. اصل مدیریت بیان نتایج آزمون و تشخیص زمانی اهمیت دارد که مراجع آمادگی شنیدن تشخیص را داشته باشد.
۲۹. اصل اقتصاد ارزیابی توصیه می کند که مشکل مراجع با سؤال های کمتر و اطلاعات کمتری پردازش شود.
۳۰. برخی مشاوران بر اساس رویکرد درمانی خود ممکن است به ارزیابی مراجع اعتقاد نداشته باشند.

فصل ششم (ارزیابی معنوی - مذهبی)

۱. ارزیابی های عینی در روان درمانی مذهبی، در فرمول بندی مشکل مراجع متناسب با درمانگری مذهبی و معنوی مورد استفاده قرار می گیرند.
۲. بر اساس نظر ریچارد و برجن (۲۰۰۵)، تعیین میزان علاقه مراجع به مشارکت در فعالیت های گروهی، یکی از دلایل ارزیابی بعد مذهبی نیست.
۳. عقلانیت، شاخص اساسی برای ارزیابی مراجع توسط درمانگر مذهبی و معنوی است.
۴. تعقیب مطامع شخصی به عقلانیت مذهبی اشاره ندارد.
۵. بر اساس نظریات آلپورت، مذهب درونی برای فرد جنبه انگیزشی دارد.
۶. مذهب به عنوان تعهد همه جانبی و انگیزشی، نشان دهنده مذهب بیرونی نیست.
۷. راستگویی و درستکاری به سلامت مذهبی اشاره می کند.
۸. مذهب به عنوان وسیله ای برای کسب قدرت، به مذهب درونی اشاره ندارد.
۹. وسواس مذهبی، نشان دهنده یک اختلال خاص در حوزه رفتارهای مذهبی است.
۱۰. تبدیل ناگهانی به ادعای خدایی، در تعارض با عقلانیت مذهبی است.
۱۱. گمانه زنی نادرست، به عنوان یکی از شاخص های خرد در منابع دینی مطرح نشده است.
۱۲. شناخت خدا و دینداری می تواند نشان دهنده سلامت مذهبی و معنوی باشد.
۱۳. استفاده از مذهب برای نفوذ در دیگران، مطابق با مفهوم عقلانیت در منابع اسلامی نیست.
۱۴. جهان بینی مذهبی هم جنبه های مادی و هم ماوراء الطبیعی باورهای فرد را مشخص می کند.

۱۵. در مشاوره و درمان مذهبی اسلامی، عقلانیت فرد پایه شناخت‌ها و جهان‌بینی است.
۱۶. شناخت مذهبی از طریق مطالعه، تحصیل مستقیم و غیر مستقیم به نحوی که در رفتار فرد ظاهر باشد، نمایان می‌شود.
۱۷. سنجش شناخت مذهبی در روان درمانگری برای تشخیص اختلالات هیجانی ناشی از ناآشنایی با مبانی دینی اهمیت دارد.
۱۸. در اسلام، شناخت مذهبی اهمیت بیشتری نسبت به نماز دارد.
۱۹. درمانگری که شناخت عمیقی از ساخت‌های دانشی مذهب مراجع خود دارد، می‌تواند اعتماد اساسی مراجعان را به خود جلب کند.
۲۰. هویت مذهبی، تعریفی است که فرد از خود در ارتباط با خداوند و جایگاه خود در نظام هستی ارائه می‌دهد.
۲۱. هسته اصلی هویت یافته‌گی، وفاداری فرد به یک نظام ایدئولوژیک است.
۲۲. هویت معنوی مثبت در ارزیابی هویت معنوی - مذهبی مراجعان مهم است.
۲۳. ایمان به خدا باعث می‌شود افراد با هویت معنوی مثبت، زمینه بهتری برای شفا و رشد داشته باشند.
۲۴. بر اساس نظریه اریکسون، حل مثبت بحران هویت، منجر به وفاداری نسبت به افراد و ایدئولوژی می‌شود.
۲۵. تکذیب گری در دین اسلام، پیامدهای آسیب‌زای معنوی دارد.
۲۶. سبک حل مسأله مذهبی، روشی برای حل مسائل بر اساس مکانیزم‌های خاص مذهبی است.
۲۷. مقابله مذهبی، فرآیند فعال جستجوی با اهمیت بودن در زمان استرس است.
۲۸. سبک خود جهت یافته، سبک تسلیمی و سبک به تعویق اندازی، از سبک‌های مقابله‌ای مذهبی معرفی شده توسط پارگامنت هستند.
۲۹. قرآن کریم کسانی که به خداوند توکل نمی‌کنند، کسانی که به کرم خدا مغور می‌شوند و کسانی که به خدا توکل می‌کنند را توصیف کرده است.
۳۰. گفتگوی انسان با خداوند به تشکیل و انسجام «خود» کمک می‌کند.
۳۱. گفتگوی دو جانبی بین انسان و خداوند می‌تواند به حل مسأله و تعالی بخشی منتهی شود.
۳۲. در روان درمانگری و مشاوره اسلامی، منابع غنی اسلامی می‌توانند وضعیت فرد را تغییر دهند.

- .۳۳. همگونی سبک زندگی فرد با ارزش‌های مذهبی و معنوی او، نشانه‌ای از سلامت تحول و عملکرد روانی معنوی است.
- .۳۴. درمانگر باید به مذهب و معنویت به عنوان منبعی برای آرامش یا ایجاد تنش فرد نگاه کند.
- .۳۵. لذت طلبی ممکن است در فرهنگ دینی اسلام به عنوان ضد ارزش تلقی شود.
- .۳۶. توحید به طور مستقیم با اصول اساسی دین اسلام رابطه دارد.
- .۳۷. پایبندی مذهبی در دو وجه پایبندی شناختی و پایبندی‌های سنتی - عاطفی قابل پیگیری است.
- .۳۸. ارتدکسی مذهبی، به درجه اعتقادی که فرد به باورها و میزان پایبندی که در رسوم سنتی دین خود دارد، گفته می‌شود.
- .۳۹. تقوا در متون دینی اسلامی به عنوان مکانیزم اساسی درمان مطرح است.
- .۴۰. تحول روانی معنوی در متون دینی تحت عنوان مراتب ایمان قابل پیگیری است.
- .۴۱. ورتینگتون (۱۹۸۹) به تحول ایمان مذهبی در خلال تحول فرد در طول زندگی پرداخته است.
- .۴۲. تحول روانی معنوی در درمانگری، تعیین سطح تحول فرد را مشخص می‌کند.
- .۴۳. بر اساس نظریه یونگ، مفهوم کهن الگوها در تحول روانی معنوی مورد بررسی قرار گرفته است.
- .۴۴. بلوغ معنوی در تحول روانی معنوی و درمانگری مذهبی مهم است.
- .۴۵. در منابع دینی اسلام، تحول معنوی به صورت سلسله مراتب توصیف می‌شود.

فصل هفتم (تشخیص و فرمول بندی صورت بندی)

۱. فرآیند تشخیص در درمانگری و مشاوره با جمع‌آوری اطلاعات آغاز می‌شود.
۲. ارزیابی بالینی، تصریح مشکل فعلی و عوامل مربوط به آن و شناسایی نتایج و پیامدهای آن است.
۳. تشخیص در روان‌درمانگری و مشاوره، پژوهش و تحقیق را آسان‌تر می‌کند.
۴. طبقه‌بندی در روان‌شناسی، دانش ما را درباره آسیب‌شناسی افزایش می‌دهد.
۵. یکی از معایب طبقه‌بندی در روان‌شناسی این است که افراد یک طبقه ممکن است ویژگی‌های مشابه نداشته باشند.
۶. طبقه‌بندی در روان‌شناسی، کار بالینی را برای درمانگران تسهیل می‌کند.

۷. مدل پزشکی در طبقه‌بندی مشکلات روان‌شناختی، فرض را بر این قرار می‌دهد که مشکلات روان‌پزشکی همانند حالات‌های بیماری غیر روان‌پزشکی طبقه‌بندی می‌شوند.
۸. یک طبقه‌بندی مفید در روان‌شناسی باید دارای اعتبار و روایی مطلوب باشد.
۹. موفقیت یک نظام تشخیصی در مشاوره و درمان به توانایی در تعریف دقیق مشکل یا اختلال بستگی دارد.
۱۰. آسیب دیدگی روانی در نشانه‌های اختلال روانی آشکار، آشکار می‌شود.
۱۱. نارساکنش وری عقلی شناختی، پیامدهای اختلال رفتاری - عاطفی دارد.
۱۲. پیروی از هوس، (تهیه، تنظیم و تالیف؛ بژیک) آسیب‌های احساسی و ادراکی را به دنبال دارد.
۱۳. مهم‌ترین نشانه‌های رفتاری در بیماری قلب، تعارض و دروغگویی است.
۱۴. اعتبار یک تشخیص درست بر اساس اطلاعات و دارا بودن ارزش بالینی است.
۱۵. معناداری تشخیص باید معنادار و مرتبط با زندگی و اختلال مراجع باشد.
۱۶. تمایز یافتنی در تشخیص به این معناست که تشخیص باید با اختلالات مجاور متمایز باشد.
۱۷. فرآیند تشخیص در روان‌شناسی از طریق مصاحبه تخصصی و ابزارهای معتبر پس از پذیرش اولیه صورت می‌گیرد.
۱۸. روان‌شناسان ترجیح می‌دهند از یک نظام تشخیصی واحد تبعیت کنند به منظور داشتن یک زبان مشترک و به دلایل حرفه‌ای.
۱۹. فرمول بندی مشکل مراجع، تعریف عملیاتی مشکل مراجع در چارچوب روش درمانگری است.
۲۰. فرمول بندی در مشاوره و روان‌درمانگری به عنوان یک ابزار برای سازماندهی اطلاعات و روش‌ها اهمیت دارد.
۲۱. فرمول بندی مشکل مراجع بر اساس فرضیه‌سازی مبتنی بر داده‌های جمع‌آوری شده از مراجع استوار است.
۲۲. فرمول بندی مشکل مراجع به صورت شفاهی و یا کتبی در چارچوب رسمی درمان ارائه می‌شود.
۲۳. فرمول بندی مشکل مراجع، سازماندهی اطلاعات و روش‌ها را در درمان تسهیل می‌کند.
۲۴. اصل تناسب در فرمول بندی مشکل مراجع به معنای توجه به وسع مراجع و پوشش دادن تمامی یا بخش قابل توجهی از مشکل است.
۲۵. تخطی از اصول فرمول بندی می‌تواند منطق درمانگری را مخدوش کند.

- .۲۶. استفاده از تداعی آزاد در روان تحلیلگری زمانی غیرممکن است که مراجع قادر به برقراری ارتباط با واقعیت نیست.
- .۲۷. اصل برنامه‌ریزی عملیاتی در فرمول‌بندی به معنای تعریف نشانه‌ها یا سندروم‌ها به زبان سبک درمانگرانه است.
- .۲۸. افسردگی فرد را می‌توان در فرمول‌بندی با توجه به فقدان معناداری، تحلیل روان‌بنه‌های شناختی و بررسی تعارض بین ارزش‌ها تحلیل کرد.
- .۲۹. اصل عاقبت اندیشی در فرمول‌بندی، تعیین می‌کند که در پایان درمان چه چیزی باقی می‌ماند و به مراجع در رسیدن به استقلال عملکرد کمک می‌کند.
- .۳۰. در ابتدای کار درمانگری، سنجش میزان عقلانیت و انعطاف فرد بیشترین اهمیت را دارد.
- .۳۱. هدف مرتبه دوم در درمانگری و مشاوره معنوی - مذهبی، از بین رفتان نشانه‌ها است.
- .۳۲. در مرتبه سوم درمان معنوی و مذهبی، فرد به احساس رضایت نسبی دست می‌یابد.
- .۳۳. فرمول‌بندی درمان با محوریت معنویت و مذهب زمانی طراحی می‌شود که هسته اصلی مشکل مراجع به معنویت او مربوط باشد.
- .۳۴. انتخاب الگوی نظری برای درمانگر، تضمین ثبات و انسجام ذهنی، از بین بردن ابهام، جهت دادن به جمع‌آوری داده‌ها و مشخص کردن جهت گیری برای ارتقا حرفه‌ای را به همراه دارد.
- .۳۵. در فرآیند جمع‌آوری داده‌ها توسط درمانگر و مشاور، هم داده‌های عینی و هم داده‌های ذهنی جمع‌آوری می‌شوند.
- .۳۶. فرمول‌بندی منحصر به فرد در درمانگری، استفاده از فنون و تبیین‌های مختلف به شیوه‌ای سیستمی و منسجم را شامل می‌شود.
- .۳۷. چارچوب ساختاری شیوه مشکل محور در فرمول‌بندی درمانی شامل شناخت مشکل، اختصاصی سازی هدف پیامدی، توضیح منسجم از مشکل، فرضیه‌های بالینی یکپارچه و برنامه درمانی قابل توصیه است.
- .۳۸. فرضیه هسته‌ای بالینی به ساختاردهی داده‌ها و بهبود تصمیم‌گیری درمانی کمک می‌کند.
- .۳۹. یک فرمول‌بندی درمانی باید منعطف و چند بعدی باشد تا بهتر به کار درمان بیاید.

فصل هشتم اصول (عملی) مربوط به هدایت مشاوره و درمان

۱. اصول عملی در رواندرمانگری و مشاوره، چارچوب‌های راهنمایی هستند که مکانیزم‌ها و فنون درمان بر اساس آنها به کار گرفته می‌شوند.
۲. هدف از رواندرمانگری حمایتی، بهبودی نشانه‌های اختلال و بازیافت حرمت خود است.
۳. مشاوره با رویکرد اسلامی هدفش بازسازی، تغییر، رشد متعادل و تعالیٰ فرد است.
۴. اصل عملی حاکم بر درمان در مرحله فرمول‌بندی مراجع، تحریک شناختی است که مراجع را در ارتباط با چهار حیطه نظری تعریف می‌کند.
۵. دو اصل اساسی در مشاوره و رواندرمانگری مبتنی بر عقلانیت، خردسنجی و خردورزی است.
۶. انسان به دلیل عقلانیت و اختیار، در برابر اقداماتی که برخلاف اختیار او هستند، مقاومت نشان می‌دهد.
۷. اصل اکرام در انسان به معنای بزرگداشت و حريم نگه داشتن برای خود و دیگران است.
۸. بر اساس منابع اسلامی، تقوا ملاک احترام و ارزش انسان قرار داده شده است.
۹. امید در انسان بر اساس اعتماد به انتخاب‌ها و سرمایه‌گذاری عاطفی شکل می‌گیرد.
۱۰. در اصل ربویت خداوند، درمانگر به عنوان واسطه در نظر گرفته می‌شود و هرگونه توفیقی به خداوند نسبت داده می‌شود.
۱۱. خداوند با بخشنده‌گی و مهربانی به انسان‌هایی که نالمید شده‌اند، امید می‌دهد.
۱۲. اصل مشاوره و درمان بدون درک درست از اهداف مراجع و توانایی‌ها شکننده است.
۱۳. مکانیزم‌ها و فنون درمانی مربوط به اصل اکرام و احترام شامل پاسخ‌دهی مناسب به نیازها و توقعات مراجع، ترغیب به بازگشت به رابطه بیشتر با خداوند، خوف و رجاء و توکل است.
۱۴. بر اساس دیدگاه تقدیرگرایی، پذیرش و رضایت انسان نسبت به تقدیر و حکم خداوند باعث می‌شود که انسان در برابر مصیبت‌ها صبور شود.
۱۵. بر اساس اصل واسطه‌گری، مشاور واسطه شفا است و شفادهنده اصلی خداوند است.
۱۶. اصل اساسی در درمان که مشاور و مراجع بر اساس آن تلاش می‌کنند، تلاش برای بهبودی اوضاع به شکل دقیق، منطقی و تخصصی است.

۱۷. بر اساس اصل توحید، تمامی اعمال به سمت یگانگی خداوند جهت داده می‌شود و به انسجام وجودی بیشتر کمک می‌کند.

۱۸. بر اساس آیه ۳۰ سوره روم، در خلقت خداوند تبدیل وجود ندارد.

۱۹. فساد در زمین سبب خسaran و تباہی می‌شود.

۲۰. تقوای الهی دید حقیقت‌بین در انسان ایجاد می‌کند.

۲۱. انسان به دلیل داشتن اختیار، معمولاً با انتخاب‌های خود رابطه مثبت و مسؤولانه برقرار می‌کند.

۲۲. بر اساس اصول دینی، موفقیت انسان نتیجه تلاش و اخلاص است.

۲۳. بر اساس دیدگاه‌های روان‌شناسی شناختی، فعال بودن زمینه‌ساز تحول شناختی است.

۲۴. اصل کلی ثبات قوانین عالم، فعالیت را به عنوان یک نیروی طبیعی در همه موجودات زنده می‌داند.

۲۵. مشاوره بر مبنای متون اسلامی، فعال بودن را اصل مهمی در کار خود می‌داند.

۲۶. علامه طباطبائی در تفسیر آیه «انسان بهرهاي جز سعى و کوشش خود ندارد» تصریح دارند که اثر عمل انسان به خود او بر می‌گردد.

۲۷. بر اساس وصیت امام علی (ع) به محمد حنفیه، نوع دوستی و احسان به مردم به عنوان کمال عقل و خرد پس از ایمان به خداوند متعال مطرح شده است.

۲۸. بر اساس نظر امام علی (ع) در نهج البلاغه، خود را میزان در نظر آوردن برای دوست داشتن و نیپسندیدن امور، معیار معاشرت نیکو است.

۲۹. اصل اساسی درمان روان‌شناختی بر اساس مکتب روان‌پزشکی اجتماعی، یادگیری رد ظلم و ظلم نکردن به خود و دیگران است.

۳۰. بر اساس دیدگاه موسوی خمینی (۱۳۹۰)، فطرت کمال جویی انسان علاقه‌مند به کمال و متنفر از نقص است.

۳۱. اولین باند ارتباطی در روان‌شناسی رابطه موضوعی، شکل‌دهنده به مهم‌ترین چارچوب رابطه عاطفی است.

۳۲. در مشاوره اسلامی، هدف اصلی از روابط موضوعی انسان، ختم همه روابط به رابطه با خداوند است.

۳۳. بر اساس دیدگاه حسینی طهرانی (۱۴۲۵)، فطرت انسان اصالتاً پاک و سالم است و اختلالات بر او عارض می‌شوند.

۳۴. اصل اعتدال در منابع اسلامی، پایه‌ای برای مکانیزم مهار تکانه‌های انسانی است.
۳۵. تعادل در همه ابعاد سازگاری رفتاری، تفکر منطقی و روابط بالغانه مورد توجه است.
۳۶. مکانیزم‌ها و فنون مربوط به اصل اعتدال در مشاوره و درمان شامل تعديل‌گر، اصلاح سبک زندگی، تعديل روان‌بندها و افکار منفی و تعديل روابط و رفتارهای ناکارآمد است.
۳۷. انسجام وجودی انسان نیاز به مراقبت دارد و با سلامت روانی رابطه مثبت دارد.
۳۸. مکانیزم‌ها و فنون مربوط به اصل وحدت‌دهی به رفتار و تفکر توحیدی شامل مکانیزم‌های شناختی، تعیین اهداف غایی، مدیریت عاطفی و مدیریت دلبستگی است.
۳۹. بر اساس دیدگاه اسلامی، تعارض‌ها و پنهان‌کاری‌های روانی می‌تواند زمینه از دست رفتن اختیار و آزادگی را فراهم کند.
۴۰. در مشاوره و روان‌درمانگری اسلامی، احترام به استقلال و تقویت روحیه آزادگی مراجع از اهمیت بالایی برخوردار است.
۴۱. اختیار انسان در تصمیم‌گیری، نشان‌دهنده تأثیرپذیری از نظام روان‌شناختی است.
۴۲. مقاومت در برابر تغییرات هنگام دفاع از حق اختیاری مفید است.
۴۳. منبع کنترل رفتار در مشاوره اسلامی، هم عقل و هم شرع است.
۴۴. اثرپذیری انسان از نظام روان‌شناختی، تبعاتی چون مقاومت هشیار و ناھشیار دارد.
۴۵. مکانیزم‌ها و فنون مربوط به مدیریت اثرپذیری شامل مصون‌سازی در برابر استرس، ذهن‌آگاهی و مدیریت مقاومت است.
۴۶. عقل به عنوان حجت پنهان و درونی در منابع دینی، حجتی برای سنجش رفتار بر اساس معیارهای عقلانی است.
۴۷. منابع کنترل رفتار از دیدگاه روان‌شناسی بر اسناد مسؤولیت رفتار تأکید دارد.
۴۸. در مشاوره اسلامی، می‌توان رفتار را با مطابقت دادن رفتار با هدایت تکوینی و تشریعی سنجید.
۴۹. در روان‌شناسی و روان‌درمانگری اسلامی، توجه به هر دو بعد مادی و معنوی انسان ضروری است زیرا هر دو بعد برای یک برنامه درمانی ثمربخش و کامل مورد نیاز هستند.
۵۰. تحولی‌نگری در روان‌شناسی و روان‌درمانگری اسلامی، هم جنبه‌های مادی و هم جنبه‌های معنوی فرد را مورد توجه قرار می‌دهد.
۵۱. در منابع دینی، میزان عبودیت انسان به میزان عقلانیت و تحول شناختی نسبت داده شده است.

۵۲. بر اساس نگاه تحولی در منابع دینی، ارتقای سطح تحول روانی معنوی برای رسیدن به سلامت پایدار ضروری است.

۵۳. هشیارسازی و اکتشاف هدف غایبی فرد در افزایش انگیزه فرد برای درمان و هدایت نقش دارد.

۵۴. نیت در درمانگری اسلامی از این جهت اهمیت دارد که بر ارزشمندی عمل در آخرت تأثیر می‌گذارد.

۵۵. امام علی (ع) و امام صادق (ع) نیت را به عنوان یک مکانیزم غفلت‌زدایی در انجام اعمال توصیف می‌کنند.

فصل نهم (فرآیند و مراحل درمان)

برنامه ریزی برای درمان

۱. در فرآیند مشاوره و درمان، پیش از برنامه‌ریزی برای درمان، لازم است مشکل مراجع بر اساس چارچوب تخصصی تعریف و تصریح شود.

۲. مراتب ایمان در منابع دینی به صورت مراحل مختلف معرفتی از جمله معرفت، یقین، تصدیق، اخلاص و شهادت توصیف شده‌اند.

۳. در مشاوره و روان‌درمانگری اسلامی، شناخت و بینش مراجع و مشاور برای مدیریت تغییر مهم است.

۴. بر اساس منابع دینی، یادگیری و شناخت ارکان دین و استوار سازی دین بر پایه آنها برای دین خدا ضروری است.

۵. مقایسه مرحله اطمینان در منابع دینی با تلاش‌های روان‌شناسان امروزی ویژگی مشترک رسیدن به سطح پذیرش بی‌قید شرط شرایط را دارد.

۶. مراحل خودسازی یا مجاهده با نفس مطرح شده توسط موسوی خمینی، به عنوان الگویی برای تغییر و پیگیری آن در مقام ظاهر و باطن، در مشاوره اسلامی قابل استفاده است.

۷. در مرحله اول مشاوره، مراجع نقطه امیدی برای حل مشکلش را پیدا می‌کند.

۸. در مرحله دوم مشاوره، ترسیم شرایط ایده‌آل برای مراجع اهمیت دارد.

۹. بارش فکری به مراجع کمک می‌کند تا تصویری از زندگی ایده‌آل خود را ترسیم کند.

۱۰. هدف از بخش سوم مرحله دوم مشاوره، بررسی سود و زیان رسیدن به اهداف است.

۱۱. در مرحله دوم مشاوره، بارش فکری برای شناسایی استراتژی‌ها و اقدامات عملی مورد استفاده قرار می‌گیرد.
۱۲. در بخش دوم مرحله دوم مشاوره، تمرکز بر انتخاب بهترین راهبرد است.
۱۳. هدف از بخش سوم مرحله دوم مشاوره، تقسیم اهداف به فعالیت‌های کوچک است.
۱۴. در مرحله اول مشاوره و روان درمانگری، توانایی ارتباط با واقعیت از جنبه‌های سلامت عقلانی ارزیابی می‌شود.
۱۵. مرحله دوم مشاوره و روان درمانگری بر بازشناسی و بازسازی مبدأ شناسی تمرکز دارد.
۱۶. مرحله اصلاح مشکلات ارتباطی و شناخت خود از دنیا و دیگران به تنظیم رغبت‌ها و شکوفایی استعدادها می‌پردازد.
۱۷. در مرحله اول مشاوره و روان درمانگری اسلامی، هدف اصلی ارزیابی، تشخیص و فرمول بندي مشکلات است.
۱۸. مرحله دوم مشاوره و روان درمانگری اسلامی فرآیند انگیزش و هدفگذاری را در بر می‌گیرد.
۱۹. مرحله چهارم مشاوره و روان درمانگری اسلامی به تعادل جویی و بازسازی ظاهر می‌پردازد.

فصل دهم (مکانیزم‌ها و فنون درمان)

مکانیزم‌ها و فنون کلی رهبری جلسات درمان

۱. در روان درمانگری بر اساس منابع دینی، تبدیل شک و تردید به یقین مورد تأکید است.
۲. در رویکرد درمانی اسلامی، تحریک عقلانی یا خردورزی به عنوان مهم‌ترین عامل درمانی محسوب می‌شود.
۳. قدرت تشخیص و عقلانیت مراجع نقش کلیدی در تحریک و پالایش شناختی در مکاتب درمانی مختلف دارد.
۴. تبدیل خدا پنداره به خدا پنداشت در تقویت یقین افراد نسبت به حقیقت ربویت و عدالت خداوند نقش دارد.
۵. در گروه درمانگری، بحث درباره نحوه تصور افراد از خدا به اصلاح ارتباط فرد با خداوند کمک می‌کند.
۶. تمرين توجه به ندای درونی، تغییر روان‌بنه‌های شناختی منفی، و مراقبه‌های رفتاری، ذهنی، تجسمی، در روان درمانگری‌های مختلف مورد استفاده قرار می‌گیرند و با اصول اساسی درمانگری مذهبی ناسازگار نیستند. این فایل رایگان نیست و برای سایت "بژیک" با آدرس اینترنتی www.bzhik.ir تهیه و تنظیم شده است. تمام حقوق مادی و معنوی این محصول، متعلق به سایت "بژیک" می‌باشد؛ هر گونه کپی برداری و انتشار غیر قانونی آن توسط افراد سودجو،

بدون اخطار قبلی ، پیگرد قانونی در پی خواهد داشت؛ لذا بایستی مستقیماً از این سایت خریداری شود در غیر این صورت مسئولین راضی نمی باشند و حق الناس می باشد.

٧. توکل به خداوند به عنوان مکانیزم زمینه‌ساز در مشاوره اسلامی محسوب می‌شود.
٨. بر اساس توصیه‌های خداوند به پیامبر، خشونت و سرسختی موجب جذب مردم نمی‌شود.
٩. توکل به خداوند به عنوان وجه تمایز مشاوره اسلامی و معنوی محسوب می‌شود.
١٠. اولین تماس مشاور و مراجع مهم‌ترین روان‌بنه‌های ارتباطی را برای مراجع تشکیل می‌دهد.
١١. تغییر هدف‌های درمانی از اهداف عمده مراجعتان برای مشاوره و درمان نیست.
١٢. تعیین قواعد و اخلاقیات حرفه‌ای در ایجاد اتحاد درمانگرانه نقش ندارد.
١٣. انعکاس احساس، بازگویی محتوا، و سکوت درمانگر مراجع را برای بیان مسائل دردناک خود ترغیب می‌کند.
١٤. نقش سکوت درمانگر در فرآیند مشاوره، افزایش بینش و خودآگاهی مراجع است.
١٥. چهار سوی معنوی که شیطان از آنها انسان را تهدید می‌کند و باید در جهت‌گیری معنوی مورد مراقبت قرار گیرند عبارتند از: هدفمندی، توجه به مال و فرزند، شک و تردید، و شهوت. (تهیه، تنظیم و تالیف: بژیک)

مجموعه تست خط همراه پاسخهای تستی، تشریحی و تحلیل تست

أصول و فنون راهنمایی و مشاوره و روان درمانگری اسلامی

(جان بزرگی - غروی)(۶۶۰ تست)

توجه: این فایل که مجموعه تستهای تالیفی و نکات مهم از کتاب اصول و فنون راهنمایی و مشاوره و روان درمانگری اسلامی (جان بزرگی - غروی) (را به صورت خط به خط همراه پاسخهای تستی، تشریحی و تحلیل تست پوشش می دهد، **رایگان نیست** و برای سایت "بژیک" با آدرس اینترنتی www.bzhik.ir تهییه و تنظیم شده است. تمام حقوق مادی و معنوی این محصول، متعلق به سایت "بژیک" می باشد؛ هر گونه کپی برداری و انتشار غیر قانونی آن توسط افراد سودجو، بدون اخطار قبلی، پیگرد قانونی در پی خواهد داشت.

أصول و فنون

فصل اول (مفاهیم اصلی)

۱. کدام یک از مؤلفه های زیر جزء اصلی هویت فرهنگی به شمار می آید؟

- (الف) مذهب

- (ب) اخلاق

- (ج) گزینه های الف و ب

- (د) هیچکدام

پاسخ صحیح: ج: اگر هویت را درونی سازی یک فرهنگ در فرد بدانیم مذهب و اخلاق دو مؤلفه اصلی آن هستند.

۲. روان درمانگری چه نوع تعاملی است؟

- (الف) سطحی و گذرا

- (ب) عمیق و بین فردی

- (ج) تک جانبه

-۵) غیرمستقیم

پاسخ صحیح: ب: روان درمانگری نوعی تعامل عمیق بین افراد است که به نوعی با هویت فرد نیز در ارتباط است.

۳. بر اساس پنجمین نسخه راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی، کدام یک از گزینه ها در تشخیص اختلالات روانی مورد تأکید قرار گرفته است؟ (bzhik.ir)

-الف) روان درمانگری سنتی

-ب) مشاوره معنوی

-ج) فرمول بندی فرهنگی

-د) روان درمانگری بین فرهنگی

پاسخ صحیح: ج: در پنجمین نسخه راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی انجمن روان پزشکی آمریکا از فرمول بندی فرهنگی در تشخیص سخن گفته اند بنابراین طراحی روشهای متکی بر فرهنگ در این زمینه حداقل با حقوق مراجuhan هماهنگ است و باید تجارب علمی در این زمینه را در مدنظر قرار داد.

۱-۲- تعریف مشاوره و روان درمانگری

۶. روان درمانگری و مشاوره در کتاب مورد نظر چگونه تلقی شده‌اند؟ (bzhik.ir)

-الف) دو فرآیند متفاوت

-ب) مترادف

-ج) بدون ارتباط

-د) متضاد

پاسخ صحیح: ب: روان درمانگری و مشاوره دارای تعاریف متعددی است. این تنوع ناشی از اختلاف تجربه شیوه ها و پایگاه نظری متفاوت بوده است. هر چند مشاوره و روان درمانگری را میتوان دو فرآیند متفاوت در نظر گرفت اما در این کتاب با تسامح مترادف تلقی شده اند.

۷. روان درمانگری و مشاوره با رویکرد اسلامی چه ویژگی‌هایی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) تعامل رسمی و عقلانی

-ب) تعامل غیررسمی و احساسی

-ج) تعامل یک طرفه

-د) تعامل غیر عقلانی

پاسخ صحیح: الف: روان درمانگری و مشاوره فرآیند تعامل رسمی و عقلانی بین دو طرف است که هر طرف را یک یا چند شخص تشکیل می‌دهد و به منظور ایجاد یا حفظ تعادل و بهبودی آشфтگی و حل مشکل یکی از طرفین (مراجع) درگیر در برخی یا تمام زمینه‌هایی از ناتوانی در ابعاد روانی - معنوی در وجود مختلف اعم از کنش‌های شناختی اختلال تفکر رنج‌ها و ناراحتی‌های هیجانی و عاطفی یا رفتاری بی کفايتی‌های رفتاری و معنوی احساس بی معنایی بی ارزشی و بی هدفی با رکود و واپس روی معنوی و یا زمینه سازی رشد و تعالی فراروی معنوی در افراد با درمانگر یا مشاوری که در زمینه پدیدایی تحول بقا و تغییر شخصیت صاحب نظر بوده و روش‌های منطقی و شرعی متناسب با نظریه مورد قبول را برای درمان در اختیار دارد و دارای جواز قانونی و حرفة‌ای می‌باشد.

۸. در تعریف روان درمانگری و مشاوره با رویکرد اسلامی، هدف از این تعامل چیست؟ (bzhik.ir)

-الف) ایجاد تعادل و بهبودی

-ب) ایجاد آشфтگی

-ج) حل مشکلات مالی

-د) ترویج فرهنگ غربی

پاسخ صحیح: الف: روان درمانگری و مشاوره فرآیند تعامل رسمی و عقلانی بین دو طرف است که هر طرف را یک یا چند شخص تشکیل می‌دهد و به منظور ایجاد یا حفظ تعادل و بهبودی آشфтگی و حل مشکل یکی از طرفین (مراجع) درگیر در برخی یا تمام زمینه‌هایی از ناتوانی در ابعاد روانی - معنوی در وجود مختلف اعم از کنش‌های شناختی اختلال تفکر رنج‌ها و ناراحتی‌های هیجانی و عاطفی یا رفتاری بی کفايتی‌های رفتاری و معنوی احساس بی معنایی بی ارزشی و بی هدفی با رکود و واپس روی معنوی و یا زمینه سازی رشد و تعالی فراروی معنوی در افراد با درمانگر یا مشاوری که در زمینه پدیدایی تحول بقا و تغییر شخصیت صاحب نظر بوده و روش‌های منطقی و شرعی متناسب با نظریه مورد قبول را برای درمان در اختیار دارد و دارای جواز قانونی و حرفة‌ای می‌باشد.

۹. مؤلفه‌های لازم برای درمانگری و مشاوره در تعریف مورد نظر چیست؟ (bzhik.ir)

-الف) تعامل غیررسمی

-ب) تعامل بر اساس نظریه‌های غیرعلمی

-ج) تعامل بر اساس نظریه‌های علمی و شرعی

-۵) تعامل بر اساس تجربه شخصی

پاسخ صحیح: ج: روان درمانگری و مشاوره فرآیند تعامل رسمی و عقلانی بین دو طرف است که هر طرف را یک یا چند شخص تشکیل میدهد و به منظور ایجاد یا حفظ تعادل و بهبودی آشфтگی و حل مشکل یکی از طرفین (مراجع) درگیر در برخی یا تمام زمینه هایی از ناتوانی ساکنش وری در ابعاد روانی - معنوی در وجود مختلف اعم از کنشهای شناختی اختلال تفکر رنج ها و ناراحتیهای هیجانی و عاطفی یا رفتاری بی کفایتی های رفتاری و معنوی احساس بی معنایی بی ارزشی و بی هدفی با رکود و واپس روی معنوی و یا زمینه سازی رشد و تعالی فراروی معنوی در افراد با درمانگر یا مشاوری که در زمینه پدیدایی تحول بقا و تغییر شخصیت صاحب نظر بوده و روشهای منطقی و شرعی متناسب با نظریه مورد قبول را برای درمان در اختیار دارد و دارای جواز قانونی و حرفه ای میباشد.

۱۰. در تعریف روان درمانگری و مشاوره با رویکرد اسلامی، مراجع برای چه مواردی درگیر میشود؟ (bzhik.ir)

-الف) مشکلات مالی

-ب) مشکلات خانوادگی

-ج) آشфтگی ها و مشکلات در ابعاد روانی - معنوی

-د) مشکلات تحصیلی

پاسخ صحیح: ج: روان درمانگری و مشاوره فرآیند تعامل رسمی و عقلانی بین دو طرف است که هر طرف را یک یا چند شخص تشکیل میدهد و به منظور ایجاد یا حفظ تعادل و بهبودی آشфтگی و حل مشکل یکی از طرفین (مراجع) درگیر در برخی یا تمام زمینه هایی از ناتوانی ساکنش وری در ابعاد روانی - معنوی در وجود مختلف اعم از کنشهای شناختی اختلال تفکر رنج ها و ناراحتیهای هیجانی و عاطفی یا رفتاری بی کفایتی های رفتاری و معنوی احساس بی معنایی بی ارزشی و بی هدفی با رکود و واپس روی معنوی و یا زمینه سازی رشد و تعالی فراروی معنوی در افراد با درمانگر یا مشاوری که در زمینه پدیدایی تحول بقا و تغییر شخصیت صاحب نظر بوده و روشهای منطقی و شرعی متناسب با نظریه مورد قبول را برای درمان در اختیار دارد و دارای جواز قانونی و حرفه ای میباشد.

۱۱. در تعریف روان درمانگری و مشاوره با رویکرد اسلامی، درمانگر یا مشاور چه ویژگی هایی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) صاحب نظر در تحول بقا و تغییر شخصیت

-ب) دارای تجربه شخصی فراوان

-ج) دارای تحصیلات غیرمرتبط

-د) دارای جواز غیرقانونی

پاسخ صحیح: الف: روان درمانگری و مشاوره فرآیند تعامل رسمی و عقلانی بین دو طرف است که هر طرف را یک یا چند شخص تشکیل میدهد و به منظور ایجاد یا حفظ تعادل و بهبودی آشфтگی و حل مشکل یکی از طرفین (مراجع) درگیر در برخی یا تمام زمینه هایی از ناتوانی ساکنش وری در ابعاد روانی - معنوی در وجود مختلف اعم از کنشهای شناختی اختلال تفکر رنج ها و ناراحتیهای هیجانی و عاطفی یا رفتاری بی کفایتی های رفتاری و معنوی احساس بی معنایی بی ارزشی و بی هدفی با رکود و واپس روی معنوی و یا زمینه سازی رشد و تعالی فراروی معنوی در افراد با درمانگر یا مشاوری که در زمینه پدیدایی تحول بقا و تغییر شخصیت صاحب نظر بوده و روشهای منطقی و شرعی متناسب با نظریه مورد قبول را برای درمان در اختیار دارد و دارای جواز قانونی و حرفة ای میباشد.

۱۲. مفهوم تقوا در مشاوره با رویکرد اسلامی چگونه توضیح داده شده است؟ (bzhik.ir)

- الف) ویژگی کسانی که به نحوی از خود مراقبت می کنند
- ب) ویژگی کسانی که به دنبال برتری بر دیگران هستند
- ج) ویژگی کسانی که تحصیلات دینی ندارند
- د) ویژگی کسانی که به نظریه های غیرعلمی معتقدند

پاسخ صحیح: الف: شاید بتوان این نکته را در مشاوره با رویکرد اسلامی با مفهوم تقوا توضیح داد که متقی بودن ویژگی کسانی است که به نحوی از خود مراقبت می کنند که از مسیر فطرت خارج نشوند و نخواهند بر سایر بندگان خدا برتری پیدا کنند.

۱۳. روان درمانگری و مشاوره در تعریف مورد نظر چه نوع فرآیندی است؟ (bzhik.ir)

- الف) فرآیند غیررسمی
- ب) فرآیند عقلانی
- ج) فرآیند یک طرفه
- د) فرآیند برنامه ریزی شده

پاسخ صحیح: د: روان درمانگری و مشاوره یک فرآیند است هر فرآیندی دارای یک برنامه هدف آغاز اجرا و سرانجام است فرآیند مشاوره - آنچه که مشاور در طول جلسات انجام می دهد.

۱۴. در تعریف روان درمانگری و مشاوره با رویکرد اسلامی، مهار کردن فرآیند چگونه تحقق می یابد؟ (bzhik.ir)

- الف) از طریق مهارت های مشاوره و نظریه علمی
- ب) از طریق تجربه شخصی

-ج) از طریق تحصیلات غیرمرتبط

-د) از طریق جواز غیرقانونی

پاسخ صحیح: الف: فرآیند بودن یک جریان به معنای اهمیت عاقبت اندیشی در آغاز آن فعالیت است و عاقبت هر کار فرآیندی، در اختیار کسی است که فرآیند را مهار میکند و این مهار کردن در سایه مهارت های مشاوره و نظریه علمی تحقق می یابد.

۱۵. تعامل در فرآیند مشاوره و روان درمانگری چه نقشی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) نقش اساسی

-ب) نقش فرعی

-ج) بدون نقش

-د) نقش مخرب

پاسخ صحیح: الف: در این فرآیند تعامل نقشی اساسی دارد (تعامل از تأثیر و تأثر حکایت دارد. در این رابطه اثر در هر دو طرف معادله کاهشی یا افزایشی است. تعامل یادآور عملیات ضرب در ریاضی است که هر تغییری در یک سوی معادله دارای تأثیر معنادار در طرف دیگر معادله است. هشیاری و تخصص مشاور در اینجا نمود پیدا می کند).

۱۶. تعامل در مشاوره و روان درمانگری به چه چیزی شبیه است؟ (bzhik.ir)

-الف) عملیات جمع

-ب) عملیات تفریق

-ج) عملیات ضرب

-د) عملیات تقسیم

پاسخ صحیح: ج: در این فرآیند تعامل نقشی اساسی دارد (تعامل از تأثیر و تأثر حکایت دارد. در این رابطه اثر در هر دو طرف معادله کاهشی یا افزایشی است. تعامل یادآور عملیات ضرب در ریاضی است که هر تغییری در یک سوی معادله دارای تأثیر معنادار در طرف دیگر معادله است. هشیاری و تخصص مشاور در اینجا نمود پیدا می کند).

۱۷. تعامل در مشاوره و روان درمانگری چگونه است؟ (bzhik.ir)

-الف) غیر رسمی

-ب) رسمی

-ج) تعریف نشده

-د) تصادفی

پاسخ صحیح: ب: این تعامل رسمی است (روابط غیر رسمی و تعریف نشده از چارچوب مشاوره خارج است).

۱۸. چه زمانی تعامل در مشاوره و روان درمانگری عقلانی است؟ (bzhik.ir)

-الف) وقتی واجد ویژگی روشنگری، انعطاف و حق محوری باشد

-ب) وقتی بر اساس احساسات باشد

-ج) وقتی بر اساس تجربه شخصی باشد

-د) وقتی بر اساس فرهنگ عامه باشد

پاسخ صحیح: الف: این تعامل عقلانی است. این تعامل وقتی عقلانی است که واجد ویژگی روشنگری انعطاف و حق محوری باشد.

۱۹. چه کسانی در فرآیند مشاوره و روان درمانگری تخصصی قرار نمی‌گیرند؟ (bzhik.ir)

-الف) افرادی که دارای آشفتگی و مشکل روانی - معنوی هستند

ب) افرادی که دارای مشکل روان شناختی و ناهماهنگی درونی هستند

-ج) افرادی که دارای مشکل روان شناختی و ناهماهنگی درونی نیستند

د) همه افراد

پاسخ صحیح: ج: مشاوره نیازمند حضور دو طرف است (بنابراین خود درمانگری یا درمان با کامپیوتر یا کتاب و... از دایره این تعریف خارج هستند). یک طرف (مراجع) دارای آشفتگی و یا مشکل روانی - معنوی است افرادی که دارای مشکل روان شناختی و یا ناهماهنگی درونی نیستند در فرآیند مشاوره و روان درمانگری تخصصی قرار نمی‌گیرند.

۲۰. مشاوره چه جهت‌گیری‌هایی را می‌تواند شامل شود؟ (bzhik.ir)

-الف) تنها رفع نشانه‌ها

-ب) جهت‌گیری معنوی و فراتر از سطح سلامت

-ج) تنها جهت‌گیری‌های فیزیکی

-د) تنها جهت‌گیری‌های روانی

پاسخ صحیح: ب: مشاوره تنها به رفع نشانه‌ها منتهی نمی‌شود و ممکن است جهت گیری معنوی و فراتر از سطح سلامت را نیز شامل شود.

۲۱. هدف اصلی روان درمانگری و مشاوره چیست؟ (bzhik.ir)

-الف) کمک به مراجع برای حل مشکل

-ب) ترویج روابط خارج از هدف

-ج) تمرکز بر محدودیت‌های فرهنگی

-د) تمرکز بر روش‌های سکولار

پاسخ صحیح: الف: هدف روان درمانگری و مشاوره کمک به مراجع برای حل مشکل اوست این تعامل اهداف دیگر و با روابط خارج از این هدف را پوشش نمیدهد روان درمانگر یا مشاور باید آنچنان ورزیده و بر حیطه دانش تخصصی خود مسلط باشد که بر محدودیت‌ها و مطابقت‌های فرهنگی آن با مشخصات مراجع خود واقف باشد.

۲۲. روان درمانگر یا مشاور باید چه ویژگی‌هایی داشته باشد؟ (bzhik.ir)

-الف) مسلط بر حیطه دانش تخصصی

-ب) تسلط بر فنون رشته خود

-ج) آگاهی از محدودیت‌ها و مطابقت‌های فرهنگی

-د) همه موارد

پاسخ صحیح: د: روان درمانگر یا مشاور باید آنچنان ورزیده و بر حیطه دانش تخصصی خود مسلط باشد که بر محدودیت‌ها و مطابقت‌های فرهنگی آن با مشخصات مراجع خود واقف باشد. مشاور یا درمانگر باید به قدر کافی تحت نظر متخصصان خبره کارورزی کرده تا بر فنون رشته خود تسلط عملی داشته باشد و قیود معنوی و شرعی بیانگر دیدی جامع نسبت به انسان و مشکلات او دارد و تکیه بر روش‌های سکولار را برای انسان کافی نمی‌داند.

۲۳. مشاوره معنوی و مذهبی بر چه اساسی است؟ (bzhik.ir)

-الف) امر مقدسی که مراجع از آن مطلع است

-ب) روش‌های سکولار

-ج) محدودیت‌های فرهنگی

-۵) تجربه‌های شخصی

پاسخ صحیح: الف: زمینه اصلی مشاوره معنوی و مذهبی امر مقدسی است که مراجع از آن مطلع است.

۲۴. وجه تمایز مشاوره با رویکرد اسلامی چیست؟ (bzhik.ir)

-الف) تکیه بر روش‌های سکولار

-ب) سوق دادن مشاوره به سمت رابطه و گفتگو با خداوند

-ج) تمرکز بر محدودیت‌های فرهنگی

-د) تمرکز بر رفع نشانه‌ها

پاسخ صحیح: ب: پس در درمان و مشاوره معنوی به ویژه با رویکرد اسلامی خداوند متعال محور همه فعالیت‌ها است. و سوق دادن مشاوره به سمت رابطه و گفتگو با خداوند وجه تمایز این مشاوره است.

مبنا و اصل

۲۵. در تعریف دهخدا، «بن» به چه معناست؟ (bzhik.ir)

-الف) قواعد و فروع

-ب) پایه و اساس

-ج) نظریه‌های فرعی

-د) مکانیزم‌های شناختی

پاسخ صحیح: ب: مبانی و اصول را نمی‌توان از یکدیگر متمایز کرد؛ چنانچه دهخدا در تعریف اصل از کلمه «بن» استفاده کرده است و اصل، پایه و اساس هر چیزی است که قواعد و فروع آن چیز بر آن بنا می‌شود؛ بنابراین در هر علمی اصل پایه‌ای است که قواعد و قوانین آن علم بر آن استوار می‌شود

۲۶. در روان درمانگری و مشاوره، اصول چه نقشی دارند؟ (bzhik.ir)

-الف) هدایت و به هدف درمان منتهی می‌شوند.

-ب) تنها مکانیزم‌های شناختی را تشکیل می‌دهند.

-ج) بدون نقش هستند.

-د) تنها به عنوان ابزار استفاده می‌شوند.

پاسخ صحیح: الف: در واقع اصل به چیز دیگری برای بنا احتیاج ندارد. منظور از اصول در روان درمانگری و مشاوره پایه‌هایی است که مکانیزم‌ها و فنون مشاوره بر اساس آنها ساخت پیدا کرده هدایت و به هدف درمان منتهی می‌شوند.

۲۷. تخطی از یک اصل چه تأثیری بر مشاوره و درمان دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) تغییری ایجاد نمی‌کند

-ب) ماهیت تعریف شده را تغییر می‌دهد

-ج) فقط روی فنون تأثیر می‌گذارد

-د) اصول را تقویت می‌کند

پاسخ صحیح: ب: به طور کلی می‌توان گفت که تخطی از یک اصل ماهیت تعریف شده برای مشاوره و درمان را در چارچوب نظری خود تغییر میدهد.

۲۸. استفاده از همدلی در درمان راجوری چه جایگاهی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) یک فن

-ب) یک اصل

-ج) بدون جایگاه

-د) یک نظریه

پاسخ صحیح: ب: استفاده از همدلی در درمان راجوری یک اصل است چون ماهیت این درمان به آن بستگی دارد؛ در حالی که در درمان عقلانی عاطفی الیس یک فن است چون به عنوان یک ابزار استفاده می‌شود.

۲۹. اصول روان درمانگری و مشاوره به چند دسته تقسیم می‌شوند؟ (bzhik.ir)

-الف) یک دسته

-ب) دو دسته

-ج) سه دسته

-۵) چهار دسته

پاسخ صحیح: ب: اصول روان درمانگری و مشاوره را باید به دو قسم کلی و جزئی (خاص) تقسیم کرد.

۳۰. اصول کلی در روان درمانگری و مشاوره چه ویژگی‌ای دارند؟ (bzhik.ir)

-الف) فرامکتبی هستند

-ب) به رویکردهای مختلف نسبت داده می‌شوند

-ج) بدون ویژگی خاص

-د) تنها به یک نظریه خاص تعلق دارند

پاسخ صحیح: الف: اصول کلی آنهاست که باید آنها را فرامکتبی دانست و اصول خاص را باید به رویکردهای مختلف نسبت داد؛ همچنین ممکن است در یک نظریه برخی از اصول جزئی بر اصول کلی تر بنا شوند.

۳۱. اصول نظری در مشاوره چه نقشی دارند؟ (bzhik.ir)

-الف) مبانی جهان بینی یک نظام مشاوره‌ای یا درمان را تشکیل می‌دهند

-ب) تنها به عنوان ابزار استفاده می‌شوند

-ج) بدون نقش هستند

-د) تنها مکانیزم‌های شناختی را تشکیل می‌دهند

پاسخ صحیح: الف: اصول نظری مبانی جهان بینی یک نظام مشاوره‌ای یا درمان را تشکیل می‌دهند و اصول عملی که به اصول نظری بر می‌گردند مبنای فرضیات عملی درمان را می‌سازند.

مکانیزم‌ها و فنون مشاوره و درمان

۳۲. مکانیزم در روان درمانگری به چه معناست؟ (bzhik.ir)

-الف) آمیختگی و هم آبی اعضا و ابزار دستگاه

-ب) شرایطی که بین فنون و رفتار مراجع تعاملی برقرار می‌کند

-ج) فقط فنون و روش‌های درمانی

-د) تعبیر و تفسیر گفته‌ها و رفتار مراجع

پاسخ صحیح: ب: در روان درمانگری مکانیزم به شرایطی گفته میشود که بین فنون، رفتار مراجع و تلاش‌های مشاور تعاملی برقرار کند تا درمان و مشاوره به اهداف خود نزدیک شود.

۳۳. چه عاملی باعث شکل‌گیری دیدگاه جدید مراجع در مشاوره می‌شود؟ (bzhik.ir)

-الف) استفاده از هر فنی در مشاوره

-ب) تعبیر و تفسیر بیجا

-ج) بینش افزایی به عنوان مکانیزمی در درمان

-د) تجربه نظارت و تمرین

پاسخ صحیح: ج: بینش افزایی مکانیزمی است که بین فن تعبیر و تفسیر گفته‌ها و رفتار مراجع زمان و موقعیت و روشی که مشاور از این فن استفاده میکند و باعث شکل‌گیری دیدگاه جدید مراجع است میشود؛ بنابراین، مکانیزم‌ها عواملی هستند که بهبود و تحول مراجع را به سمت سلامت به ظهور می‌رسانند.

۳۴. استفاده از فنون در مشاوره چه زمانی مؤثر است؟ (bzhik.ir)

-الف) همیشه

-ب) وقتی در چارچوب مکانیزم درمانگرانه قرار گیرد

-ج) وقتی به صورت تصادفی استفاده شود

-د) وقتی توسط مشاور تجربه شده باشد

پاسخ صحیح: ب: بینش افزایی مکانیزمی است که بین فن تعبیر و تفسیر گفته‌ها و رفتار مراجع زمان و موقعیت و روشی که مشاور از این فن استفاده میکند هم آیی ایجاد کند و باعث شکل‌گیری دیدگاه جدید مراجع است میشود؛ بنابراین، مکانیزم‌ها عواملی هستند که بهبود و تحول مراجع را به سمت سلامت به ظهور می‌رسانند.

۳۵. تعبیر و تفسیر بیجا در مشاوره چه تأثیری دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) تأثیر مثبت

-ب) تأثیر معکوس درمانی

-ج) بدون تأثیر

-د) تأثیر تقویتی

پاسخ صحیح: ب: الزاماً استفاده از هر فنی در مشاوره هدف آن را تأمین نمیکند مگر اینکه در چارچوب مکانیزم درمانگرانه قرار گیرد یک تعبیر و تفسیر بیجا ممکن است اثر معکوس درمانی داشته باشد و به دلیل اهمیت مکانیزم‌های درمانگرانه است که تجربه نظارت و تمرین اهمیت پیدا کرده است و هر حرکت مشاور معنای خاصی به خود میگیرد.

۳۶. در مشاوره با رویکرد دینی، چه مکانیزمی به عنوان هسته ای درمان مطرح است؟ (bzhik.ir)

- الف) تحریک عقلانی
- ب) تداعی آزاد
- ج) تحلیل رؤیا
- د) دادن تقویت کننده

پاسخ صحیح: الف: در مشاوره با رویکرد دینی مکانیزم هسته ای درمان تحریک عقلانی است.

۳۷. منظور از فنون در مشاوره و روان درمانگری چیست؟ (bzhik.ir)

- الف) حیله و چاره
- ب) روش‌ها و قواعدی که درمانگر استفاده می‌کند
- ج) عمل و اثر
- د) تعبیر و تفسیر گفته‌ها و رفتار مراجع

پاسخ صحیح: ب: فن در فارسی به معانی مختلفی به کار رفته است حیله و چاره روش و طریق و عمل و اثر منظور از فنون در مشاوره و روان درمانگری روش‌ها و قواعدی است که درمانگر بر اساس چارچوب نظری و نیاز مراجع و مبتنی بر اصول درمان به منظور رسیدن به اهداف درمانی استفاده میکند.

۳۸. جداسازی اصول از فنون و مکانیزم‌های درمان چه زمانی دشوار است؟ (bzhik.ir)

- الف) همیشه
- ب) وقتی که به صورت تصادفی استفاده شود
- ج) وقتی که به عنوان یک فن به خصوص در ابتدای درمان استفاده شود
- د) وقتی که توسط مشاور تجربه شده باشد

پاسخ صحیح: ج: همدلی در عین حالی که خود مکانیزمی است که درمان میکند اما به عنوان یک فن به خصوص در ابتدای درمان به منظور برقراری ارتباط و ایجاد اعتماد اساسی استفاده میشود.

۳۹. همدلی در مشاوره چه نقشی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) فقط یک فن

-ب) فقط یک مکانیزم

-ج) هم یک فن و هم یک مکانیزم

-د) بدون نقش

پاسخ صحیح: ج: همدلی در عین حالی که خود مکانیزمی است که درمان میکند اما به عنوان یک فن به خصوص در ابتدای درمان به منظور برقراری ارتباط و ایجاد اعتماد اساسی استفاده میشود.

۴۰. لیویت باتلر و هیل (۲۰۰۶) چه کاری انجام دادند؟ (bzhik.ir)

-الف) تحلیل مراجعانی که به طور قطعی درمان شده بودند

-ب) توسعه فنون جدید درمانی

-ج) جداسازی اصول از فنون و مکانیزم‌های درمان

-د) تحلیل رؤیاهای مراجعان

پاسخ صحیح: الف: لیویت باتلر و هیل (۲۰۰۶) با تحلیل مراجعانی که به طور قطعی درمان شده بودند توانستند شش گروه عوامل درمان که تغییرات لحظه به لحظه مراجعان را نشان می‌دهد، استخراج کنند.

۴۱. عوامل درمان که تغییرات لحظه به لحظه مراجعان را نشان می‌دهند، چند گروه هستند؟ (bzhik.ir)

-الف) چهار گروه

-ب) پنج گروه

-ج) شش گروه

-د) هفت گروه

پاسخ صحیح: ج: لیویت باتلر و هیل ۱ (۲۰۰۶) با تحلیل مراجعانی که به طور قطعی درمان شده بودند توانستند شش گروه عوامل درمان که تغییرات لحظه به لحظه مراجعان را نشان می‌دهد، استخراج کنند.

۴۲. تعهد درمانی نیاز دارد. (bzhik.ir)

-الف) صداقت در طول مراحل

-ب) بی توجهی به مراحل

-ج) تمرکز بر نتیجه

-د) تمرکز بر هزینه‌ها

پاسخ صحیح: الف: تعهد درمانی که مستلزم صداقت در طول مراحل است.

۴۳. محیط درمانگرانه باید چه ویژگی‌هایی داشته باشد؟ (bzhik.ir)

-الف) انعکاس دهنده مراقبت درمانگر

-ب) بی توجهی به انتظارات مراجع

-ج) عدم استفاده از موسیقی متن

-د) تمرکز بر محیط غیر فیزیکی

پاسخ صحیح: الف: محیط درمانگرانه که انعکاس دهنده مراقبت درمانگر باشد و در آن عواملی مانند انتظارات مراجع موسیقی متن یا محیط فیزیکی اهمیت دارند.

۴۴. فرآیندهای خارج از جلسه درمانی شامل چه مواردی می‌شود؟ (bzhik.ir)

-الف) فقط فرآیند خود درمانگری

-ب) فقط انتقال مهارت‌ها

-ج) هر دو فرآیند خود درمانگری و انتقال مهارت‌ها

-د) هیچ‌کدام

پاسخ صحیح: ج: فرآیندهای خارج از جلسه ساخت دهی به دو فرآیند انتقال این دو دنیا، فرآیند خود درمانگری و انتقال مهارت‌ها از جلسه به دنیای زندگی مراجع.

۴۵. روابط درمانگرانه چگونه ایجاد اعتماد می‌کند؟ (bzhik.ir)

-الف) از طریق افشاگری

-ب) بدون نیاز به افشاگری

-ج) از طریق کنترل پنهان مراجع

-د) از طریق برنامه و اهداف درمان

پاسخ صحیح: الف: روابط درمانگرانه ایجاد اعتماد که خود افشاگری تقویت کننده آن است.

۴۶. ویژگی‌های مهم درمانگر کدامند؟ (bzhik.ir)

-الف) توجه به حقوق و اصول

-ب) مشارکت غیرمستقیم

-ج) تمرکز بر مشکلات غیرمرتب

-د) ویژگی‌های بی‌اثر

پاسخ صحیح: الف: ویژگی‌های درمانگر توجه به حقوق و اصول در صورت لزوم مشارکت مستقیم ویژگی‌های مربوط به مشکل ویژگی‌هایی که اثرات متعدد دارند و نیز ویژگی‌های باری گرانه.

۴۷. مداخله‌های درمانگرانه چه هدفی دارند؟ (bzhik.ir)

-الف) تمرکز بر پاسخ‌دهی و خودشناسی مراجع

-ب) تمرکز بر تجربه‌های غیرهیجانی

-ج) تمرکز بر درخواست‌های غیرمهمن

-د) تمرکز بر آموزش‌های غیردرمانگر

پاسخ صحیح: الف: مداخله‌های درمانگرانه ساخت دهنده به تمرکز در آنچه که پاسخ دهنده و خودشناسی مراجع را ترغیب میکند که شامل فنون خاص به چالش کشیدن های درمانگر آموزش‌های درمانگر برای درک خود معرفی دیدگاه جدید تجربه‌های هیجانی ابراز در صورت اهمیت درخواست‌های درمانگر از مراجع میباشد.

ارتباط مشاوره و روان درمانگری با سایر حوزه‌های روان‌شناسی

۴۸. روان درمانگری و مشاوره چگونه با روان‌شناسی شخصیت در تعامل است؟ (bzhik.ir)

-الف) از طریق تبیین‌های نظری و انسان‌شناسی

-ب) از طریق طبقه‌بندی و تبیین‌های آسیب شناختی

-ج) از طریق تأمین ابزارهای مورد نیاز برای تبیین تغییرات

-د) از طریق فهم پویایی‌های گروهی و عناصر فرهنگی

پاسخ صحیح: الف: روان درمانگری و مشاوره را نمی‌توان به عنوان یک حوزه مستقل از مجموعه روان‌شناسی در نظر گرفت اما از حوزه‌های مهم روان‌شناسی که با روان درمانگری و مشاوره در تعاملند می‌توان به روان‌شناسی شخصیت از نظر تبیین‌های نظری و انسان‌شناسی روان‌شناسی مرضی در تعامل است.

۴۹. روان‌شناسی مرضی در مشاوره و روان‌درمانگری چه نقشی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) تبیین‌های نظری و انسان‌شناسی

-ب) طبقه‌بندی و تبیین‌های آسیب شناختی

-ج) تأمین ابزارهای مورد نیاز برای تبیین تغییرات

-د) فهم پویایی‌های گروهی و عناصر فرهنگی

پاسخ صحیح: ب: روان‌درمانگری و مشاوره را نمی‌توان به عنوان یک حوزه مستقل از مجموعه روان‌شناسی در نظر گرفت اما از حوزه‌های مهم روان‌شناسی که با روان‌درمانگری و مشاوره در تعاملند می‌توان به روان‌شناسی شخصیت از نظر تبیین‌های نظری و انسان‌شناسی روان‌شناسی مرضی در زمینه طبقه‌بندی و تبیین‌های آسیب شناختی روان‌سنگی از نظر تأمین ابزارهای مورد نیاز برای تبیین تغییرات روان‌شناسی تحولی برای تبیین‌های عوامل سخت‌ساختاری و نرم‌ساختاری اثر گذار بر تغییرات درمانگرایه روان‌شناسی اجتماعی برای فهم پویایی‌های گروهی و عناصر فرهنگی اشاره کرد.

ضرورت و اهمیت مشاوره و روان‌درمانگری با رویکرد مذهبی

۵۰. مشاوره در طول تاریخ چه نقشی داشته است؟ (bzhik.ir)

-الف) فعالیتی غیرمذهبی

-ب) فعالیتی مذهبی

-ج) فعالیتی تجاری

-د) فعالیتی سیاسی

پاسخ صحیح: ب: مشاوره همواره در طول تاریخ یکی از فعالیت های انسان های مذهبی بوده است. حتی امروزه نیز مردم در بسیاری از موارد برای حل مشکلات خود به پایگاه های مذهبی مراجعه می کنند.

۵۱. چرا درمان های هماهنگ با فرهنگ مراجعان مهم است؟ (bzhik.ir)

- الف) به دلیل اثربخشی کمتر
- ب) به دلیل اثربخشی بیشتر
- ج) به دلیل هزینه کمتر
- د) به دلیل زمان کمتر

پاسخ صحیح: ب: درمانها و شیوه های مشاوره امروزی با زمینه های فرهنگی مراجعان هماهنگ نیست هافمن فرهنگ در شیوه ادراک افراد تأثیر میگذارد و درمان های هماهنگ با فرهنگ به دلیل هماهنگی بیشتر با مراجع میتواند اثر بخشی بیشتری برخوردار باشد

۵۲. چه کسانی معمولاً مداخلات همسو با فرهنگ خود را می پذیرند؟ (bzhik.ir)

- الف) مراجعان غیرمذهبی
- ب) مراجعان مذهبی
- ج) مراجعان جوان
- د) مراجعان سالخورده

پاسخ صحیح: ب: و مراجعان مذهبی با اعتماد بیشتری مداخلات همسو با فرهنگ خود را میپذیرند مذهب و به خصوص مذهب اسلام به دلایل مختلفی در مشاوره و درمان اهمیت پیدا میکند.

۵۳. چه کسانی در دهه دوم قرن بیستم بعد معنوی را نادیده گرفتند؟ (bzhik.ir)

- الف) متقدمان روان شناسی
- ب) روان شناسان
- ج) فیلسوفان
- د) پزشکان

پاسخ صحیح: ب: انسان به رغم توجه برعی از متقدمان روان شناسی به اهمیت مذهب و معنویت در زندگی انسان مانند ویلیام جیمز کارل یونگ و....، روان شناسان از دهه دوم قرن بیستم تا حد زیادی بعد معنوی نظام روان شناختی را نادیده گرفتند

۵۴. کدام نظریه‌ها اهمیت بعد معنوی و نیازهای وجودی انسان را برجسته کردند؟ (bzhik.ir)

- الف) اداری نگرها و هستی نگران
- ب) رفتارگرایان
- ج) شناختی نگرها
- د) ساختارگرایان

پاسخ صحیح: الف: اما مطالعات بعدی و برخی از نظام‌های روان شناختی از جمله اداری نگرها هستی نگران به ویژه فرانکل، آلپورت و... اهمیت بعد معنوی و نیازهای وجودی انسان را برجسته کردند این نظریه‌ها به همراه مطالعات میدانی فضای شگفت‌انگیزی را به نفع توجه به مسائل معنوی ایجاد کرد.

۵۵. پارگامنت معنویت را چگونه توصیف می‌کند؟ (bzhik.ir)

- الف) بخشی از زندگی عادی
- ب) بخش فرامعمولی و فوق العاده زندگی عادی
- ج) بخشی از زندگی روزمره
- د) بخشی از زندگی اجتماعی

پاسخ صحیح: ب: پارگامنت (۳۰۰۷) معنویت را بخش فرامعمولی و فوق العاده زندگی عادی افراد میداند.

۵۶. معنویت در کدام موقعیت‌ها حضور برجسته‌ای دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) فقط در لحظه‌های گذار و بحران‌ها
- ب) فقط در زندگی روزمره
- ج) هم در لحظه‌های گذار و بحران‌ها و هم در زندگی روزمره
- د) فقط در موقعیت‌های اجتماعی

پاسخ صحیح: ج: معنویت در بحرانها و فجایع اغلب در تلاش و ستیز برای فهم امور به ظاهر غیر قابل فهم و برای مدیریت امور به ظاهر غیر قابل کنترل در هم تنیده است معنویت و مذهب تنها به لحظه‌های گذار و بحرانها محدود نمی‌شود بلکه در شبکه استخوان بندی تمام زندگی روزمره جریان دارد.

۵۷. در اسلام، بعد معنوی انسان چگونه تلقی می‌شود؟ (bzhik.ir)

-الف) بعدی غیراصل

-ب) بعدی فراسکولاریستی و اصیل

-ج) بعدی مادی

-د) بعدی دنیوی

پاسخ صحیح: ب: در اسلام بعد معنوی انسان با تعبیری فراسکولاریستی بعدی اصیل در نظر گرفته می‌شود. پرورش انسان در این بعد تا سرحد رسیدن به قرب الهی هدف خلقت انسان است.

۵۸. هدف خلقت انسان در اسلام چیست؟ (bzhik.ir)

-الف) رسیدن به قرب الهی

-ب) تحقق بخشیدن به نیازهای مادی

-ج) دستیابی به موفقیت‌های دنیوی

-د) تجربه لذت‌های زندگی

پاسخ صحیح: الف: پرورش انسان در این بعد تا سرحد رسیدن به قرب الهی هدف خلقت انسان است. بعد مادی و دنیوی زمینه ساز این تحول است و بی توجهی به نیازهای معنوی خسران اساسی انسان را دربر دارد.

۵۹. بی توجهی به نیازهای معنوی چه پیامدی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) افزایش مادی‌گرایی

-ب) موفقیت در زندگی

-ج) خسران اساسی انسان

-د) کاهش تعارضات درونی

پاسخ صحیح: الف: بعد مادی و دنیوی زمینه ساز این تحول است و بی توجهی به نیازهای معنوی خسران اساسی انسان را دربر دارد.

۶۰. مکانیزم‌های ایجاد اختلال در روان‌شناسی مرضی به نسبت داده می‌شود. (bzhik.ir)

-الف) تعارضات بین پایگاهی

-ب) عدم توجه غیر مشروط

-ج) فقدان معنا در زندگی

-د) همه موارد فوق

پاسخ صحیح: د: مکانیزم‌های ایجاد اختلال در روان شناسی مرضی به عوامل مختلفی نسبت داده می‌شود در حد خطوط کلی مکاتب مختلف هر یک عاملی کلیدی را مسؤول خارج شدن انسان از مسیر سلامت میدانند؛ به طور مثال روان تحلیلگری بیشتر به تعارضهای بین پایگاهی طرفداران راجرز بیشتر به عدم توجه غیر مشروط و ایجاد شرایط ارزشی هستی نگرها به فقدان معنا در زندگی آداری نگرها به سبک زندگی ناکارآمد و ایجاد عقده حقارت در اثر موانع بروز علایق اجتماعی گشتالتی‌ها به عدم انسجام ذهن در اینجا و اکنون رفتاری نگرها به یادگیری‌های غلط یا ناقص شناختی نگرها به وجود ساخت محتوا و فرآیندهای غلط تفکر و درمانهای زیستی به عوامل بیولوژیک هورمونی - عصبی برای تبیین اختلالات روانی می‌پردازند.

۶۱. درمان‌های زیستی به چه عواملی برای تبیین اختلالات روانی می‌پردازند؟ (bzhik.ir)

-الف) عوامل بیولوژیک و هورمونی

-ب) تعارضات بین پایگاهی

-ج) عدم توجه غیر مشروط

-د) فقدان معنا در زندگی

پاسخ صحیح: الف: مکانیزم‌های ایجاد اختلال در روان شناسی مرضی به عوامل مختلفی نسبت داده می‌شود در حد خطوط کلی مکاتب مختلف هر یک عاملی کلیدی را مسؤول خارج شدن انسان از مسیر سلامت میدانند؛ به طور مثال روان تحلیلگری بیشتر به تعارضهای بین پایگاهی طرفداران راجرز بیشتر به عدم توجه غیر مشروط و ایجاد شرایط ارزشی هستی نگرها به فقدان معنا در زندگی آداری نگرها به سبک زندگی ناکارآمد و ایجاد عقده حقارت در اثر موانع بروز علایق اجتماعی گشتالتی‌ها به عدم انسجام ذهن در اینجا و اکنون رفتاری نگرها به یادگیری‌های غلط یا ناقص شناختی نگرها به وجود ساخت محتوا و فرآیندهای غلط تفکر و درمانهای زیستی به عوامل بیولوژیک هورمونی - عصبی برای تبیین اختلالات روانی می‌پردازند.

۶۲. از دست دادن نشانه‌های بارز اختلال روانی است. (bzhik.ir)

-الف) انسجام شخصیت

-ب) تمرکز

-ج) حافظه

۵) هوش

پاسخ صحیح: الف: از دست دادن انسجام شخصیت از نشانه های بارز اختلال روانی است که در فرآیند تشخیص مورد توجه قرار میگیرد.

۶۳. مذهب چه نقشی در نظام روانی انسان دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) ایجاد تفرقه

-ب) ایجاد انسجام و وحدت

-ج) ایجاد سردرگمی

-د) ایجاد تعارض

پاسخ صحیح: ب: یکی از مکانیزم های اساسی مذهب این است که بین حوزه های مختلف نظام روانی انسان انسجام و وحدت ایجاد میکند.

۶۴. کمال طلبی فطری و خداجویی در انسان چه تأثیری دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) منجر به سردرگمی می شود

-ب) منجر به انسجام نیروهای روانی - جسمی می شود

-ج) منجر به تعارض درونی می شود

-د) تأثیری ندارد

پاسخ صحیح: ب: اگر انسان به کمال طلبی فطری خود به ویژه خداجویی پاسخی متناسب بدهد و خداوند را در محور هستی خود ببیند همه نیروهای روانی - جسمی پیرامون او منسجم میشنوند؛ به طور مثال فکر، احساس و عمل فرد با هدف و انگیزه یکسان و مشخصی به راه می افتد.

۶۵. فراروی یا متعالی سازی اعمال و انگیزه ها چیست؟ (bzhik.ir)

-الف) مکانیزمی که تنها روانشناسی شناختی می تواند ارائه دهد

-ب) مکانیزمی که تنها روانشناسی مرضی می تواند ارائه دهد

-ج) مکانیزمی که تنها روانشناسی تحلیلی می تواند ارائه دهد

-د) مکانیزمی که تنها مذهب می تواند در اختیار درمانگر قرار دهد

پاسخ صحیح: د: مکانیزم منحصر به فرد دیگری که تنها مذهب میتواند در اختیار درمانگر و مشاور قرار دهد فراروی یا متعالی سازی اعمال و انگیزه ها است. بی توجهی مکاتب موجود در مشاوره و روان درمانگری به بعد معنوی انسان باعث غفلت اساسی از این مکانیزم شده است. بر اساس این مکانیزم فرد نگاه هستی شناسانه خود را به پدیده های پیرامون اصلاح می کند. اگر با مکانیزم وحدت دهنده فرد به انسجام و تعادل دست می یابد با مکانیزم فراروی امکان ارضای نیازهای معنوی و تعالی جویانه خود را فراهم میکند.

۶۶. معنادهی در روان درمانگری چه نقشی دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) یک مکانیزم درمانی مهم
- ب) یک مکانیزم درمانی غیرمهم
- ج) یک مکانیزم درمانی مخرب
- د) یک مکانیزم درمانی ناشناخته

پاسخ صحیح: الف: اگرچه در روان درمانگری بیشتر معنادهی را به عنوان یک مکانیزم درمانی مهم شناخته اند اما فقدان تعریف مشخص و عملیاتی از آن سبب شده است که این مفهوم قابلیت استفاده خود در درمان را از دست بدهد یا تضعیف شود.

۶۷. معنادهی مذهبی چگونه با معنادهی سایر مکاتب متفاوت است؟ (bzhik.ir)

- الف) معنادهی مذهبی کمتر مورد استفاده قرار می گیرد
- ب) معنادهی مذهبی نوعی معنادهی ناتمام است
- ج) معنادهی مذهبی و سایر مکاتب هیچ تفاوتی ندارند
- د) معنادهی مذهبی نوعی معنادهی ناتمام است

پاسخ صحیح: د: معنادهی مذهب نوعی معنادهی ناتمام است و در حالی که معنادهی سایر مکاتب را میتوان نوعی معنادهی ناتمام دانست چرا که با دستیابی به آن رضایت حاصل نمی شود.

۶۸. اگر انسان بداند که برای آخرت خلق شده است، چه تأثیری بر نگرش او به امور دنیا دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) نگرش او تغییری نمی کند
- ب) نگرش او منفی می شود
- ج) نگرش او متفاوت می شود
- د) نگرش او مثبت می شود

پاسخ صحیح: ج: اگر انسان بداند که دنیا برای او خلق شده اما او برای دنیا خلق نشده و برای آخرت خلق شده است او با نگرشی متفاوت به امور دنیا می نگرد.

۶۹. مذهب چگونه به نظم بخشیدن به زندگی پیروان خود کمک می کند؟ (bzhik.ir)

-الف) ایجاد ساختهای زمانی و طراحی فعالیت‌های عبادی

-ب) ایجاد اختلال در برنامه‌ریزی‌های روزانه

-ج) کاهش اهمیت سازمان‌دهی ذهنی

-د) ترویج بی‌نظمی

پاسخ صحیح: الف: مذهب با ایجاد ساختهای زمانی و طراحی فعالیت‌های عبادی به نوعی زندگی پیروان خود را نظم می بخشد. سازمان‌دهی ذهنی رفتاری و عاطفی افراد زمینه را برای سلامت آنها فراهم می کند.

۷۰. سبک زندگی اسلامی چه ویژگی‌هایی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) محدود به جنبه‌های خاصی از زندگی

-ب) گسترده در ابعاد مختلف و جزئی‌ترین زمینه‌های زندگی

-ج) تمرکز بر جنبه‌های مادی

-د) نادیده گرفتن جنبه‌های عاطفی

پاسخ صحیح: ب: همچنین مذهب سبک زندگی خاصی به افراد پیشنهاد می دهد؛ به ویژه در مذهب اسلام بسیار فراتر از آنچه آدلری نگرها برای سبک زندگی و تکالیف زندگی ارائه می دهند به این موضوع می پردازد. سبک زندگی اسلامی در ابعاد مختلف و در جزئی‌ترین زمینه‌های زندگی گسترده است.

۷۱. درونی سازی آموزه‌های مذهب اسلام چه تأثیری بر پیروان دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) باعث سردرگمی می شود

-ب) پذیرش درونی زیادی دارد

-ج) موجب مشکلات اخلاقی می شود

-د) تأثیری ندارد

پاسخ صحیح: ب: در اکثر روش‌های درمانگری درونی سازی آموزه‌های عملی و نظری درمانگر از مهم ترین دغدغه‌های او به حساب می‌آید مذهب اسلام به دلیل فطری بودن احکام و آموزه‌های آن دارای پذیرش درونی زیادی در پیروان خود است و دست کم تاکنون آموزه‌ای نبوده است که افرادی که دارای سلامت اخلاقی و روانی دارند با آن مشکل جدی داشته باشند.

۷۲. استحکام و ماندگاری نتایج درمان در مذهب چگونه است؟ (bzhik.ir)

-الف) موقت و زودگذر

-ب) پایدار و عجین با سبک زندگی فرد

-ج) ضعیف و ناپایدار

-د) بدون تأثیر

پاسخ صحیح: ب: نتایج درمان از جمله مشکلاتی است که امروزه بسیاری از پژوهش‌ها با آن مواجه هستند. مذهب به دلایلی که پیشتر اشاره شد و نیز عجین شدن آن با سبک زندگی فرد، تغییرات پایدار رفتاری ایجاد میکند مشاهده کسانی که به تازگی اسلام را به عنوان دین خود پذیرفته اند و تغییرات پایدار آنها در طول تاریخ شاهد مطمئنی بر این موضوع است؛ علاوه بر این تحقیقات کنونی نیز بر این مطلب صحة میگذارند.

۷۳. مذهب به چه نوع نیازهایی پاسخ می‌دهد؟ (bzhik.ir)

-الف) فقط نیازهای غریزی

-ب) فقط نیازهای روان‌شناختی

-ج) نیازهای غریزی، روان‌شناختی و تعالی جویی

-د) فقط نیازهای تعالی جویی

پاسخ صحیح: ج: مذهبی مانند اسلام برنامه‌هایی برای انواع نیازهای غریزی و روان‌شناختی و فراتر از آن؛ یعنی تعالی جویی فراهم به می‌کند. استفاده از زمینه‌های مذهبی در روان‌درمانگری میتواند به همه نیازهای انسان به ویژه به نحوه پاسخ دهی به آنها پوشش دهد.

۷۴. چرا همه مکانیزم‌ها نمی‌توانند پاسخگوی نیازهای انسان باشند؟ (bzhik.ir)

-الف) به دلیل عدم تجربه بشری

-ب) به دلیل عدم سازگاری با فطرت بشری

-ج) به دلیل عدم پشتونه تجربی

-۵) به دلیل عدم فراوانی مصرف

پاسخ صحیح: ب: هر مکانیزمی نمیتواند پاسخگوی نیازهای انسان باشد. حتی مکانیزم‌هایی که با تجربه بشری به دست می‌آید الزاماً چار چوب مطمئنی برای سامان دهی به نیازها نیست؛ به طور مثال همجنس خواهی یا استفاده از مسکرات برای پاسخ به نیازهای جسمی روانی گرچه دارای پشتونه تجربی و فراوانی مصرف باشند با فطرت بشری سازگار نیستند. به طور کلی اگر معنویت را یک نیاز روان شناختی بدانیم مذهب بهترین پاسخ به این نیاز است.

۷۵. اصل حاکم بر مشاوره اسلامی چیست؟ (bzhik.ir)

-الف) اصل عدالت

-ب) اصل حق محوری و مشروعیت

-ج) اصل برابری

-د) اصل آزادی

پاسخ صحیح: ب: اصل حاکم بر مشاوره اسلامی اصل حق محوری و مشروعیت است آیت الله جوادی آملی (۱۳۹۱)، اظهار میدارد که از ثبوت شریعت به قانون گذاری یاد میشود

۷۶. بر اساس نظر آیت الله جوادی آملی، قانون گذار کیست؟ (bzhik.ir)

-الف) کسی که قوانین اجتماعی را وضع می‌کند

-ب) کسی که قوانین طبیعت را وضع می‌کند

-ج) کسی که بدون شریک و ظهیر اشیا و اشخاص را آفرید

-د) کسی که قوانین مذهبی را وضع می‌کند

پاسخ صحیح: ج: آیت الله جوادی آملی (۱۳۹۱)، اظهار میدارد که از ثبوت شریعت به قانون گذاری یاد میشود... و قانون گذار کسی است که هر چیزی را در جای خود قرار دهد و کسی توان چنین کار سترگی را دارد که جای اشیا و اشخاص را بداند و نسبت به وضع آنها در موطن اصلی خود توانمند باشد و چنین کسی همان خواهد بود که بدون شریک و ظهیر اشیا و اشخاص را آفرید و این ذات پاک جز خدا نیست.

آموزش عملی مشاوره و روان درمانگری

۷۷. کدام یک از مراحل زیر جزء دوره‌های آموزشی مشاوره و روان‌درمانگری نیست؟ (bzhik.ir)

-الف) دوره آموزش عمومی

-ب) دوره آموزش پیش تخصصی

-ج) دوره آموزش عملی یا اینترنی

-د) دوره آموزش مدیریتی

پاسخ صحیح: د: از آنجایی که مشاوره و روان‌درمانگری دانشی است کاربردی و کاربرد آن متوجه قشر آسیب پذیر جامعه میباشد و احیا و بازگشت به نظام اجتماعی و مولد منافع فردی و ملی است. آموزش آن باید از اهمیت خاصی برخوردار باشد. آموزش مشاوره و روان‌درمانگری را میتوان به مراحل زیر تقسیم کرد: الف. دوره آموزش عمومی . ب.دوره آموزش پیش تخصصی . ج.دوره آموزش عملی یا اینترنی . د.دوره کار عملی با دریافت نظارت یا سوپرداپلیزی.

۷۸. دوره آموزش عمومی چه هدفی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) تخصصی کردن دانشجویان در یک حوزه خاص

-ب) آشنایی دانشجویان با مفاهیم کلی و جهت‌گیری کلی برای ادامه تحصیل

-ج) آموزش مهارت‌های عملی مشاوره

-د) آموزش مهارت‌های پژوهشی

پاسخ صحیح: ب: دوره اول یا دوره آموزش عمومی را باید یک دوره همگانی بدانیم که برای همه روان‌شناسان و مشاوران لازم است. در این دوره دانشجویان بیشتر با مفاهیم کلی آشنا شده و جهت‌گیری کلی خود را برای ادامه در حوزه‌های مختلف کاربردی مشخص میکنند.

۷۹. حداقل ساعت آموزش عملی در دوره آموزش مشاوره عمومی چقدر است؟ (bzhik.ir)

-الف) ۵۰ ساعت

-ب) ۱۰۰ ساعت

-ج) ۴۰ ساعت

-د) ۲۴۰ ساعت

پاسخ صحیح: ج: ساعت آموزش مشاوره عمومی: آموزش عملی ۱۰۰ ساعت آموزش با حداقل ۴۰ ساعت مشاوره با مراجع به طور مستقیم.

٨٠. دوره آموزش اینترنی چه تعداد ساعت آموزش عملی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) ۱۰۰ ساعت

-ب) ۲۴۰ ساعت

-ج) ۶۰۰ ساعت

-د) ۴۰ ساعت

پاسخ صحیح: ج: دوره آموزش اینترنی: ۶۰۰ ساعت با حداقل ۲۴۰ ساعت ارائه خدمات مستقیم به مراجع با برنامه مداخله در پیشگیری توانمند سازی یا تحولی و مداخله درمانی با مراجعان مناسب با جامعه هدف؛ بدین معنا که دانشجو از مداخله در یک سطح ابتدایی با مراجعان بهنجار آغاز و سپس به تدریج کار با مراجعان سخت را شروع می کند و نکته مهم دیگر در این آموزش اینکه وقتی به مجوز کار تبدیل میشود که فرد با یک قشر از مراجعان کار کرده باشد و پراکنده کاری نکرده باشد.

٨١. دوره کارورزی تحت نظارت چه مدت زمانی به طول می‌انجامد؟ (bzhik.ir)

-الف) یک سال

-ب) دو سال

-ج) سه سال

-د) چهار سال

پاسخ صحیح: ب: دوره کارورزی تحت نظارت (سوپروایزری): حداقل دو سال کار مستقیم با یک استاد مدرس و یا با یک گروه کار بالینی در محیط واقعی مشاوره یا درمان دوره های مشاوره با جمعیتهای خاص مانند سالمدان و مشاوره شغلی، ازدواج با خانواده و مشاوره مدرسه نیز برنامه ای مشابه دارند.

٨٢. جایگاه شغلی در مشاوره و روان درمانگری به چه موقعیت‌هایی اشاره دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) موقعیت‌هایی که در آن افراد به دنبال ارتقای سلامت جسمی هستند

-ب) موقعیت‌هایی که در آن افراد به دنبال ارتقای سلامت یا بهداشت روانی هستند

-ج) موقعیت‌هایی که در آن افراد به دنبال ارتقای مهارت‌های اجتماعی هستند

-د) موقعیت‌هایی که در آن افراد به دنبال ارتقای مهارت‌های شغلی هستند

پاسخ صحیح: ب: جایگاه شغلی: موقعیت‌هایی که در آن افراد در پی ارتقای سلامت یا بهداشت روانی اند.

۸۳. حداقل ساعت برخورد مستقیم با مراجع در دوره انترنی چقدر است؟ (bzhik.ir)

- الف) ۱۰۰ ساعت
- ب) ۲۴۰ ساعت
- ج) ۳۶۰ ساعت
- د) ۴۵۰ ساعت

پاسخ صحیح: ج: دوره انترنی: ۹۰۰ ساعت آموزش که حداقل ۳۶۰ ساعت آن باید برخورد مستقیم با مراجع باشد.

۸۴. دوره درمان تحت نظارت چه تعداد ساعت تجربه کار مستقیم با سوپروایزر را شامل می‌شود؟ (bzhik.ir)

- الف) ۱۰۰ ساعت
- ب) ۲۰۰ ساعت
- ج) ۳۰۰ ساعت
- د) ۴۰۰ ساعت

پاسخ صحیح: ج: دوره درمان تحت نظارت: ۳۰۰ ساعت تجربه کار مستقیم با سوپروایزری که دارای تجربه لازم در زمینه مورد نظر باشد.

وضعیت کنونی روان درمانگری و مشاوره

۸۵. بر اساس پژوهش میلر و همکاران (۲۰۰۵)، چه نتیجه‌ای در مورد اثربخشی روان‌درمانگری به دست آمده است؟

(bzhik.ir)

- الف) اثربخشی روان‌درمانگری مشخص نیست
- ب) روان‌درمانگری تأثیری ندارد
- ج) روان‌درمانگری برای اختلالات روانی مفید و مؤثر است
- د) روان‌درمانگری فقط برای مشکلات ارتباطی مفید است

پاسخ صحیح: ج: درمانگری و مشاوره برای کمک به کسانی که از اختلالات روانی مسائل سازگاری و مشکلات ارتباطی در زندگی برخوردارند مفید و مؤثر بوده است. در این زمینه کافی است.

۸۶. درمان‌های روان‌شناختی چه ویژگی‌هایی دارند؟ (bzhik.ir)

-الف) تأثیر آهسته و هزینه‌بر

-ب) تأثیر سریع و مقرن به صرفه

-ج) تأثیر نامشخص و هزینه‌بر

-د) بدون تأثیر و هزینه‌بر

پاسخ صحیح: ب: درمان‌های روانشناختی تأثیر سریع داشته و مقرن به صرفه است؛ امروزه در اغلب درمان‌های روان‌شناختی در طول شش ماه درمان در حدود ۷۵ از مراجعان بهبودی قابل توجهی به دست می‌آورند در حدود نیمی از مراجعان در بین جلسات هشتم تا دهم درمان بهبودی قابل توجهی از خود نشان میدهند.

۸۷. بر اساس پژوهش اسی و لیمبرت (۱۹۹۹)، بیشتر مراجعان در کدام جلسات درمان بهبودی نشان می‌دهند؟
[\(bzhik.ir\)](http://bzhik.ir)

-الف) جلسات اول تا سوم

-ب) جلسات چهارم تا ششم

-ج) جلسات هفتم تا نهم

-د) جلسات هشتم تا دهم

پاسخ صحیح: د: درمان‌های روانشناختی تأثیر سریع داشته و مقرن به صرفه است؛ امروزه در اغلب درمان‌های روان‌شناختی در طول شش ماه درمان در حدود ۷۵ از مراجعان بهبودی قابل توجهی به دست می‌آورند در حدود نیمی از مراجعان در بین جلسات هشتم تا دهم درمان بهبودی قابل توجهی از خود نشان میدهند.

۸۸. چه موضوعی در روان‌درمانگری هنوز برای بسیاری از محققان پنهان است؟
[\(bzhik.ir\)](http://bzhik.ir)

-الف) اثرات درمان بر متغیرهای مشخص

-ب) سهم فنون در درمان

-ج) هزینه‌های درمان

-د) میزان بهبودی مراجعان

پاسخ صحیح: ب: در نهایت بر اساس موارد فوق حقیقت این است که اثر درمان روی بنیادهای ثابتی قرار نمی‌گیرد. اینکه چه چیز واقعاً درمان کننده است هنوز برای بسیاری از محققان پنهان است. امروزه، آموزش درمانگری بیشتر بر فنون درمان متمرکز است؛ در حالی

که هنوز سهم فنون در درمان یا پیش بینی واریانس درمان چندان مشخص نیست و بر اساس برخی از پژوهش ها این سهم از ۱۵ تجاوز نمی کند

۸۹. بر اساس پژوهش براون و همکاران (۱۹۹۹)، کدام دوره درمان بسیار کلیدی است؟ (bzhik.ir)

- الف) جلسات میانی
- ب) سه جلسه آخر
- ج) سه جلسه اول
- د) تمام جلسات

پاسخ صحیح: ج: دریس و نیس (۱۹۹۹) گزارش کرده اند که سه جلسه اول درمان دوره ای بسیار کلیدی در درمان است و اگر مراجعی در سه جلسه اول به نتیجه ای نرسد احتمالاً درمان را پیگیری نخواهد کرد.

۹۰. اگر مراجعی در سه جلسه اول به نتیجه ای نرسد، چه احتمالی وجود دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) احتمالاً درمان را ادامه می دهد
- ب) احتمالاً درمان را پیگیری نخواهد کرد
- ج) احتمالاً به درمانگر دیگری مراجعه می کند
- د) احتمالاً به دنبال درمان های جایگزین می گردد

پاسخ صحیح: ب: دریس و نیس (۱۹۹۹) گزارش کرده اند که سه جلسه اول درمان دوره ای بسیار کلیدی در درمان است و اگر مراجعی در سه جلسه اول به نتیجه ای نرسد احتمالاً درمان را پیگیری نخواهد کرد.

۹۱. کدام یک از رویکردهای زیر در درمان مشکلات روان شناختی مورد توجه قرار گرفته است؟ (bzhik.ir)

- الف) رویکردهای تلفیقی نگر
- ب) رویکردهای مبتنی بر راهنمایی
- ج) هر دو مورد
- د) هیچکدام

پاسخ صحیح: ج: بنابراین هنوز پژوهش‌های کلان و جامعی برای تعیین این وضعیت لازم به نظر می‌رسد. تاکنون راه حل‌های مختلفی برای این مشکل پیشنهاد شده است هر چند هر یک دارای محدودیت‌های خاص خود هستند؛ از آن جمله میتوان به درمانگری‌های مبتنی بر راهنمای رویکردهای تلفیقی نگر اشاره کرد

۹۲. بر اساس یافته‌های 'موزد زیر و دیگران (۲۰۰۹)'، کدام مؤلفه در درمان مشکلات روان‌شناختی اهمیت بیشتری یافته است؟ (bzhik.ir)

-الف) مؤلفه‌های زیست‌شناختی

-ب) مؤلفه‌های روانی-اجتماعی

-ج) مؤلفه‌های معنوی و مذهبی

-د) مؤلفه‌های اقتصادی

پاسخ صحیح: الف: موزد زیر و دیگران (۲۰۰۹) از تحولات دیگری که امروزه در زمینه روان‌درمانگری و مشاوره قابل پیگیری است می‌توان به اهمیت تأثیر مؤلفه‌های زیست‌شناختی مبتنی بر رابطه ذهن و بدن در درمان مشکلات روان‌شناختی بیش از پیش اشاره کرد.

۹۳. کریک و کوچ (۲۰۰۲۴) و کلاین (۲۰۰۲۵) به چه موضوعی اشاره دارند؟ (bzhik.ir)

-الف) تأثیر مؤلفه‌های زیست‌شناختی در درمان

-ب) رابطه بین خلق و سطوح هورمونی

-ج) اهمیت مؤلفه‌های معنوی و مذهبی

-د) هر دو مورد الف و ب

پاسخ صحیح: د: کریک و کوچ (۲۰۰۲۴) و کلاین (۲۰۰۲۵): رابطه بین خلق ترسو مضطرب با لب پیشانی و سطوح هورمونی این یافته‌ها باعث شده است که نظریه‌ها در بی اتحاد دیدگاهی روانی-اجتماعی و زیستی باشند. شاید اهمیت مؤلفه‌های زیست‌شناختی سبب شده است که تجویز دارو برای مشکلات روان‌شناختی بیش از پیش طرفدار پیدا کند تا جایی که در سالهای اخیر روان‌شناسان حداقل در دو ایالت آمریکا اجازه تجویز دارو دریافت کرده‌اند.

۹۴. بر اساس یافته‌های جان بزرگی فاکر و جان بزرگی (۱۳۹۰)، کدام مؤلفه در سلامت جسمانی تأثیر دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) مؤلفه‌های اقتصادی

-ب) مؤلفه‌های معنوی و مذهبی

-ج) مؤلفه‌های زیست‌شناسی

-د) مؤلفه‌های روانی-اجتماعی

پاسخ صحیح: ب: یافته‌های جدید از اواخر قرن بیستم تاکنون مؤلفه‌های معنوی و مذهبی را در امر یاری گری به انسانهای نیازمند از اهمیت بالایی برخوردار کرده است. بنابراین بعد معنوی نیز در نگاه جدید روان‌شناسان در حوزه به کاربسته مورد توجه قرار گرفته است. امروزه پژوهش‌ها بیانگر اثر مؤلفه‌های مذهبی در سلامت جسمانی نیز میباشند جان بزرگی فاکر و جان بزرگی (۱۳۹۰) حرکت به سمت نظریه‌های جزئی‌تر و درمانهای کوتاه مدت را میتوان در فهرست تحولات اخیر روان‌درمانگری و مشاوره تلقی کرد نظریه‌های کلی مانند روان‌تحلیلگری درمان آدلری درمان را جرزی و... امروزه پاسخگوی درمان در همه زمینه‌ها نیستند.

۹۵. درمان‌های راهنمای طرفداران خاص خود را پیدا کرده‌اند؟ (bzhik.ir)

-الف) اواخر قرن گذشته

-ب) اوایل قرن بیستم

-ج) دهه ۱۹۹۰

-د) دهه ۲۰۲۰

پاسخ صحیح: الف: امروزه درمانها به سمت مشکل محور بودن پیش میروند آستانه (۲۰۰۹) درمان‌های راهنمای محور نیز از اواخر قرن گذشته به رغم مخالفتهای مختلف طرفداران خاص خود را دارد.

قاریچه مشاوره و روان‌درمانگری مذهبی در غرب و فرهنگ اسلامی

۹۶. مطالعات محوری ویلیام جیمز (۱۹۰۲)، آلپورت (۱۹۶۸) و یونگ (۱۹۳۸) به ترتیب کدام یک از موارد زیر است؟ (bzhik.ir)

-الف) جهت‌گیری مذهبی، تجارب مذهبی، کهن الگوهای مذهبی

-ب) تجارب مذهبی، جهت‌گیری مذهبی، کهن الگوهای مذهبی

-ج) کهن الگوهای مذهبی، جهت‌گیری مذهبی، تجارب مذهبی

-د) هیچکدام

پاسخ صحیح: ب: مطالعات ویلیام جیمز (۱۹۰۲) درباره تجارب مذهبی، آلپورت (۱۹۶۸) درباره جهت‌گیری مذهبی یونگ (۱۹۳۸) درباره کهن الگوهای مذهبی را میتوان از جمله مطالعات محوری در این زمینه دانست.

۹۷. کدام روان شناس درباره تجارب مذهبی مطالعه کرده است؟(bzhik.ir)

-الف) آلپورت

-ب) یونگ

-ج) ویلیام جیمز

-د) فروید

پاسخ صحیح: ج: مطالعات ویلیام جیمز درباره تجارب مذهبی، آلپورت درباره جهت گیری مذهبی یونگ درباره کهن الگوهای مذهبی را میتوان از جمله مطالعات محوری در این زمینه دانست با غلبه دیدگاه روان تحلیلگری و رفتاری نگری که به طور عمدی بر مکاتب فلسفی زمانه خود؛ مانند مادی نگری و مارکسیسم و داروینیسم مبتنی بودند.

۹۸. کدام روان شناس برای اولین بار جهت گیری مذهبی را مورد مطالعه قرار داد؟(bzhik.ir)

-الف) فروید

-ب) آلپورت

-ج) یونگ

-د) اسکینر

پاسخ صحیح: ب

۹۹. کدام دیدگاه برای مدتی توجه به مذهب را کار غیر علمی تلقی کرد؟(bzhik.ir)

-الف) روان تحلیلگری

-ب) رفتاری نگری

-ج) هستی نگری

-د) هر دو الف و ب

پاسخ صحیح: د: مطالعات ویلیام جیمز درباره تجارب مذهبی، آلپورت درباره جهت گیری مذهبی یونگ درباره کهن الگوهای مذهبی را میتوان از جمله مطالعات محوری در این زمینه دانست با غلبه دیدگاه روان تحلیلگری و رفتاری نگری که به طور عمدی بر مکاتب فلسفی زمانه خود؛ مانند مادی نگری و مارکسیسم و داروینیسم مبتنی بودند.

۱۰۰. اصل روان درمانگری و مشاوره در ایران از چه جایگاهی برخوردار است؟(bzhik.ir)

-الف) جایگاه مطلوب

-ب) جایگاه نامطلوب

-ج) جایگاه شایسته

-د) جایگاه ناشناخته

پاسخ صحیح: ب: پیگیری تاریخچه استفاده از مذهب در روان درمانگری در ایران را باید به مطالعات منفرد در این زمینه نسبت داد. در واقع شاید بتوان گفت که اصل روان درمانگری و مشاوره هنوز به طور شایسته در ایران از جایگاه مطلوبی برخوردار نیست و شاید ورود روان شناسان به عرصه های فرهنگی و مذهبی گشایش معناداری در این زمینه ایجاد کند.

۱۰۱. پس از انقلاب اسلامی، چه درسی در رشته روان شناسی تدریس شده است؟(bzhik.ir)

-الف) علم النفس

-ب) علم الاجتماع

-ج) علم الاخلاق

-د) علم الحيات

پاسخ صحیح: الف: در منابع دینی و از نظر دانشمندان مسلمان روان شناسی با دیدگاهی فلسفی مورد توجه بوده و پس از انقلاب اسلامی بعد از بازنگری دروس دانشگاه درسی با عنوان علم النفس در کنار سایر دروس در رشته روان شناسی تدریس شده است؛ اما به رغم اهمیت بیش از حدی که به این درس داده شد به عنوان درس کلیدی در کنکور فوق لیسانس و دکتری اثری از آن در مطالعات روان شناسی و پایان نامه های تحصیلی دیده نشد.

۱۰۲. کدام سازمان با چارچوب مذهبی به آموزش و پژوهش در زمینه روان شناسی پرداخته است؟(bzhik.ir)

-الف) دفتر همکاری حوزه و دانشگاه

-ب) مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی

-ج) گزینه های الف و ب

-د) هیچکدام

پاسخ صحیح: ج: تشکل ها و سازمانهای رسمی؛ مانند دفتر همکاری حوزه و دانشگاه مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی له و... با چارچوبی مذهبی به آموزش و پژوهش در زمینه روان شناسی پرداخته اند و تاکنون محصولات متعددی در زمینه روان شناسی مذهبی منتشر کرده اند.

۱۰۳. در ایران باستان، چه کسانی وظیفه مشاوره دادن به دیگران را داشتند؟ (bzhik.ir)

-الف) مردان مذهبی

-ب) دانشمندان

-ج) فیلسوفان

-د) پزشکان

پاسخ صحیح: الف: فرقانی نوری و شعاعی (۱۳۹۱) در ایران باستان حتی قبل از اسلام مردان مذهبی یکی از وظایف خود را در جامعه مشاوره دادن به دیگران میدانسته اند (فکری ۱۳۸۸) در زمینه بالینی نیز تلاش‌هایی برای تلفیق روان درمانگری با مشاوره و استفاده از سنجش‌های مذهبی برای درمان صورت گرفته است.

این مجموعه تست رایگان نیست و برای سایت "بژیک" با آدرس اینترنتی www.bzhik.ir تهیه و تنظیم شده است. تمام حقوق مادی و معنوی این محصول، متعلق به سایت "بژیک" می‌باشد؛ هر گونه کپی برداری و انتشار غیر قانونی آن توسط افراد سودجو، بدون اخطار قبلی، پیگرد قانونی در پی خواهد داشت. لذا بایستی مستقیماً از این سایت خریداری شود در غیر این صورت مسئولین راضی نمی‌باشند و **حق الناس** می‌باشد.

۱۰۴. اولین رساله دکتری با چه عنوانی در ایران به ثمر رسید؟ (bzhik.ir)

-الف) درمانگری چند بعدی با جهت گیری مذهبی (اسلامی)

-ب) درمانگری چند بعدی بدون جهت گیری مذهبی

-ج) درمانگری چند بعدی با و بدون جهت گیری مذهبی (اسلامی)

-د) درمانگری چند بعدی با جهت گیری فلسفی

پاسخ صحیح: ج: جان بزرگی (۱۳۷۸)، اولین رساله در سطح دکتری با عنوان درمانگری چند بعدی با و بدون جهت گیری مذهبی (اسلامی) را با راهنمایی مرحوم دکتر دادستان به ثمر رسانید و اولین مقاله با همین عنوان در مجله روان شناسی جان بزرگی (۱۳۷۷) به چاپ رسید. در دهه ۱۳۸۰ پژوهش‌های متعددی برای تلفیق روان درمانگری و مذهب صورت گرفته است. اولین دوره مشاوره اسلامی نیز در پژوهشگاه حوزه و دانشگاه طراحی و در سالهای ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۲ اجرا گردید.

۱۰۵. اولین مقاله با عنوان 'درمانگری چند بعدی با و بدون جهت گیری مذهبی (اسلامی)' در کدام مجله به چاپ رسید؟
bzhik.ir

- الف) مجله روان شناسی
- ب) مجله علم النفس
- ج) مجله علوم اجتماعی
- د) مجله علوم پزشکی

پاسخ صحیح: الف: جان بزرگی (۱۳۷۸)، اولین رساله در سطح دکتری با عنوان درمانگری چند بعدی با و بدون جهت گیری مذهبی (اسلامی) را با راهنمایی مرحوم دکتر دادستان به ثمر رسانید و اولین مقاله با همین عنوان در مجله روان شناسی جان بزرگی (۱۳۷۷) به چاپ رسید. در دهه ۱۳۸۰ پژوهش‌های متعددی برای تلفیق روان درمانگری و مذهب صورت گرفته است. اولین دوره مشاوره اسلامی نیز در پژوهشگاه حوزه و دانشگاه طراحی و در سالهای ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۲ اجرا گردید.

۱۰۶. اولین دوره مشاوره اسلامی در کدام سال‌ها اجرا گردید؟
bzhik.ir

- الف) ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۲
- ب) ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۰
- ج) ۱۳۷۸ تا ۱۳۷۵
- د) ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۶

پاسخ صحیح: الف: اولین دوره مشاوره اسلامی نیز در پژوهشگاه حوزه و دانشگاه طراحی و در سالهای ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۲ اجرا گردید.

اهمیت و کاربرد نظریه در مشاوره و روان درمانگری

۱۰۷. نظریه به چه منظوری استفاده می‌شود؟
bzhik.ir

- الف) تبیین و پیش‌بینی پدیده‌ها
- ب) تعیین روابط بین متغیرها
- ج) هر دو مورد الف و ب
- د) هیچکدام

پاسخ صحیح: ج: نظریه مجموعه ای است از سازه ها و مفاهیم تعاریف و فرضیه های به هم مربوط که روابط بین متغیرها را تعیین می کند و به منظور تبیین و پیش بینی پدیده مورد نظر چارچوبی منظم و منسجم از پدیده های مورد بحث را به دست می دهد.

۱۰۸. کدام یک از موارد زیر جزء عناصر یک نظریه نیست؟ (bzhik.ir)

-الف) اهداف و ارزش ها

-ب) فرضیه ها

-ج) استراتژی های مداخله ای

-د) تجربیات شخصی

پاسخ صحیح: د: یک نظریه دارای کاربردهای گوناگون و معیارهای علمی مختلفی است. با استفاده از نظریه مشاور و درمانگر به ساختار فرضیه ها و تعمیم داده ها معنا می بخشد؛ معنایی که مبتنی بر تجربه مشاوره و مطالعات تجربی است؛ به طور کلی نظریه دارای چهار عنصر است اهداف و ارزشها فرضیه ها استراتژی های مداخله ای و نتایج مورد انتظار تا زمانی که این عناصر از طریق تجربه در حال تغییر باشند نظریه شخص در حالت تحول و توسعه پایدار است.

۱۰۹. چه عاملی در انتخاب نظریه درمان و هدایت اصول و فنون درمان تأثیرگذار است؟ (bzhik.ir)

-الف) جهان بینی و نظام ارزشی مشاور و درمانگر

-ب) تعداد مقالات منتشر شده

-ج) سن و تجربه مشاور

-د) میزان تحصیلات مشاور

پاسخ صحیح: الف: برامر، ابرگو و شوستروم (۱۹۹۳) جهان بینی و نظام ارزشی مشاور و درمانگر تأثیر بسزایی در انتخاب نظریه درمان و هدایت اصول و فنون درمان دارد

ملاحظات اساسی در زمینه نظریه پردازی روان درمانگری اسلامی

۱۱۰. طراحی یک نظریه روان درمانگری اسلامی چه نیازمندی هایی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) تجربه بشری

-ب) تجربه عملی و میدانی

-ج) هر دو مورد الف و ب

۵) هیچکدام

پاسخ صحیح: ج: ضرورت و امکان داشتن یک یا چند نظریه روان درمانگری و مشاوره اسلامی مبحثی قابل توجه است. با توجه به معیارهای فوق طراحی یک نظریه ممکن است امری ساده به نظر آید؛ اما ساده انگاری است که با نادیده گرفتن تجربه بشری بتوان به یک نظریه علمی دست یافت.

۱۱۱. علم فقه شیعی چه مدت سابقه دارد؟(bzhik.ir)

-الف) بیش از هزار سال

-ب) کمتر از هزار سال

-ج) دقیقاً هزار سال

-د) بیش از دو هزار سال

پاسخ صحیح: الف: امروزه علمی مانند فقه شیعی از سابقه بیش از هزار سال برخوردار است و اکنون یک طلبه یا دانشجوی این حوزه با صرف سال‌ها مطالعه و تحقیق میتواند به حد استفاده از نظریه‌های فقهی دست یابد اما نه همه دین فقه است و نه فقه موجود به تنها بی می‌تواند همه نیازهای علمی و فکری جوامع را پاسخ دهد.

۱۱۲. کدام یک از موارد زیر می‌تواند الهام‌بخش نظریه‌های روان‌درمانگری و مشاوره باشد؟(bzhik.ir)

-الف) گزاره‌های دینی

-ب) تجربیات بشری

-ج) تحلیل‌های سکولاریستی

-د) هر دو مورد الف و ب

پاسخ صحیح: د: ما می‌توانیم از گزاره‌های دینی به شرط مهارت لازم علمی الهام بگیریم اما نمیتوانیم نتیجه یکی دو گزاره را نظریه بدانیم در قرآن کریم آیات جالب توجهی وجود دارد که میتوانند الهام بخش نظریه یا فنونی در روان‌درمانگری و مشاوره باشند. برخی از این آیات به مبنا (اصل) و مکانیزم‌های درمانگرانه اشاره دارد و برخی نیز برای تبیین آسیب شناسی روانی انسان استفاده می‌شود.

۱۱۳. کدام یک از آیات قرآن کریم به مبنا و مکانیزم‌های درمانگرانه اشاره دارد؟(bzhik.ir)

-الف) آیاتی که به تقوای الهی اشاره دارند

-ب) آیاتی که به توکل بر خداوند اشاره دارند

-ج) هر دو مورد الف و ب

-د) هیچکدام

پاسخ صحیح: ج: آیاتی که اشاره بر این مضامین دارند که کسی که تقوای الهی پیشه کند توانایی تشخیص حق از باطل را خواهد داشت؛ کسی که توکل او بر خداوند متعال باشد خداوند او را کفایت می کند؛ ۲ با یاد خدا دل آرام میگیرد ۳ سرنوشت هیچ قومی تغییر نمیکند مگر اینکه خود بخواهد؟ انسان بر نفس خود آگاه است.... او میخواهد که همواره آزاد باشد به یقین انسان حرص و کم طاقت آفریده شده است.

۱۱۴. بر اساس متون دینی، کدام یک از موارد زیر می تواند به یک چارچوب نظری تبدیل شود؟(bzhik.ir)

-الف) پیروی از ظن و گمان

-ب) اعتبار داشتن ظن و گمان

-ج) پیروی از تجربیات بشری

-د) هر دو مورد ب و ج

پاسخ صحیح: د: انسان بر نفس خود آگاه است.... او میخواهد که همواره آزاد باشد به یقین انسان حرص و کم طاقت آفریده شده است هنگامی که بدی به او رسد بی تابی میکند و هنگامی که خوبی به او رسد مانع دیگران میشود و بخل میورزد، مگر کسانی که نماز گذارند و... پیروی نکردن از ظن و گمان و بی اعتبار داشتن آن و... همه مواردی هستند که میتوانند به یک چارچوب نظری تبدیل شوند. اما واقعیت این است که میتوان بر اساس تجربیات بشری در این زمینه به جای تحلیل های سکولاریستی علوم غربی به تبیین های روان شناختی متون دینی توصل جست. شاید بتوان این بهره وری از متون دینی را مرحله ای گذار به نظریه پردازی دانست.

۱۱۵. چرا نمی توان از دین اسلام انتظار داشت برای درمان اختلالات روانی بسته خاصی ارائه داده باشد؟(bzhik.ir)

-الف) چون اسلام فقط به مسائل مادی می پردازد

-ب) چون اسلام سبک زندگی خاصی را برای فراروی از عالم مادی پیشنهاد می کند

-ج) چون اسلام هیچ تعبیری از شفا و رحمت ندارد

-د) چون اسلام تنها به مسائل فقهی می پردازد

پاسخ صحیح: ب: نکته دیگر اینکه از دینی مانند اسلام نمیتوان انتظار داشت برای درمان اختلالات روانی بسته خاصی ارائه داده باشد؛ چرا که ادیان به منظور فراروی انسان از عالم مادی سبک زندگی خاصی را پیشنهاد می کنند. البته برخی از تعبیر خاص دین مانند شفا و رحمت قلب سليم مرض قلب و جز آن در متون دینی مشاهده میشود اما نمی توان به سادگی این تعبیر را منطبق با سلامت یا بیماریهای روانی دانست.

۱۱۶. تعابیری مانند شفا و رحمت در متون دینی چگونه باید تفسیر شوند؟[\(bzhik.ir\)](http://bzhik.ir)

-الف) به عنوان مفاهیم مرتبط با سلامت روانی

-ب) به عنوان مفاهیم مرتبط با بیماری‌های روانی

-ج) نمی‌توان به سادگی این تعابیر را منطبق با سلامت یا بیماری‌های روانی دانست

-د) به عنوان مفاهیم مرتبط با مسائل فقهی

پاسخ صحیح: ج: به دلیل گستردگی مفاهیم دینی و نیز تفاوت‌های فردی در دریافت مشکلات روان شناختی از منابع دینی انواع مختلفی از شیوه‌های مداخله‌ای را استخراج نمود؛ به طور مثال برخی از مراجعان با روش تحلیلی ممکن است کمک بیشتری دریافت کنند. آنها مسائل خود را پنهان می‌کنند و به تعابیری نسبت به مشکلات خود ناهمشیار هستند. شواهدی در متون دینی مبنی بر این مطلب وجود دارد که بیان‌گر تأیید این فرض است. البته این بیان تأیید کننده کامل ناهمشیاری روان تحلیلگران نیست.

۱۱۷. چه نوع مداخله‌ای می‌توان بر اساس منابع دینی طراحی کرد؟[\(bzhik.ir\)](http://bzhik.ir)

-الف) مداخله‌های تحلیلی

-ب) مداخله‌های حمایتی

-ج) هر دو مورد الف و ب

-د) هیچکدام

پاسخ صحیح: ج: برای کسانی که نیازمند به مداخله‌های حمایتی‌اند، منابع دینی سرشار از امید دهنده و تغییر بازخوردها برای بالا بردن تحمل فرد در برابر مصائب است. مراحل شکل گیری یک نظریه روان درمانگری مذهبی را به دلیل وجود جهان بینی مبتنی بر وحی می‌توان طراحی کرد.

تفاوت روان درمانگری مشاوره روان شناختی مشاوره اخلاقی و راهنمایی

۱۱۸. شخصیت چگونه تعریف می‌شود؟[\(bzhik.ir\)](http://bzhik.ir)

-الف) ویژگی‌های بادوام و ثابت فرد

-ب) افکار و احساسات لحظه‌ای

-ج) رفتارهای ناشی از محیط

-د) تعامل بین افکار و احساسات

-پاسخ صحیح: الف: اساس هویت هر شخص نتیجه تعامل مداوم بین شخصیت افکار احساسات، رفتار و محیط آن فرد است. شخصیت ویژگی های بادوام و ثابت فرد به حساب می آیند.

۱۱۹. چه زمانی تغییر شخصیت ضروری است؟(bzhik.ir)

- الف) هنگامی که شخصیت باعث رضایت فرد می شود
 - ب) وقتی ویژگی های شخصیتی باعث نارضایتی و اضطراب می شوند
 - ج) هنگامی که فرد در محیط کار قرار دارد
 - د) وقتی فرد در موقعیت های اجتماعی قرار می گیرد
- پاسخ صحیح: ب: وقتی فردی دارای ویژگی های باثباتی است که مرتب او را ناکام مضطرب افسرده و ناراضی می کند، لازم است که این ویژگی ها را تغییر داده و یا تعديل کند بنابراین باید برنامه ای ارائه داد تا این تغییرات تسهیل گردد و به جای آن رگه ها و ویژگی هایی را تحول داد که تسهیل گر جریان زندگی فرد و سازگاری رضایتمدانه باشند.

۱۲۰. افکار، احساسات و رفتارها چه نقشی در شخصیت دارند؟(bzhik.ir)

- الف) تأثیری ندارند
 - ب) تنها در موقعیت های خاص تأثیرگذارند
 - ج) در شکل گیری شخصیت بیانی و عاطفی مؤثرند
 - د) تنها در مشاوره مورد بررسی قرار می گیرند
- پاسخ صحیح: ج: افکار، احساسات، رفتارها (اعمال) سه بخش یا سه جزء از تجربیات شخصی هستند که در ایقای نقش برای شخصیت بیانی و شخصیت عاطفی مؤثرند. مشخصه ای که این امور را از شخصیت جدا می کند، این است که آنها بر حسب موقعیت و تجربه هایی که شخص با آن (به اختیار یا به اجبار) رو به رو می شود نوسان پیدا می کند.

۱۲۱. چه زمانی فرد به دنبال کمک می گردد؟(bzhik.ir)

- الف) وقتی که افکار و احساسات خود را در کمک می کند
- ب) هنگامی که با جنبه های منفی افکار و احساسات خود مقابله می کند
- ج) وقتی که نمی تواند افکار و احساسات خود را در کمک کند و با آنها مقابله کند

-۵) هنگامی که تغییرات شخصیتی را تجربه می‌کند

پاسخ صحیح: ج: وقتی فرد نتواند افکار احساسات (حال) و رفتار خود را درک کند و با جنبه‌های منفی آن مقابله کند و یا رابطه متناسبی با آنها برقرار کند به دنبال کمک می‌گردد. در این صورت عملکرد فرد از هماهنگی و کارایی لازم برخوردار نیست و سازش یافتنی اجتماعی او دچار اختلال می‌شود.

۱۲۲. مداخله در بحران چیست؟ (bzhik.ir)

-الف) شیوه‌ای از مشاوره با قواعد و اصول خاص

-ب) فرآیند تغییر شخصیت

-ج) روشی برای تغییر افکار و احساسات

-د) نظریه‌ای در روان‌درمانگری

پاسخ صحیح: الف: مداخله در بحران شیوه خاصی از مشاوره است که در چنین مواردی مورد استفاده قرار می‌گیرد و دارای قواعد و اصول خاص خود است. در ارزیابی اهمیت این مؤلفه‌ها به عنوان واسطه گرهایی بین شخص و محیط، نظریه‌های مشاوره و روان‌درمانگری به عنوان مسیرها و چارچوبهایی برای سازمان دهی تغییرات شکل گرفته‌اند.

۱۲۳. مشاوره و روان‌درمانگری از نظر کدام ویژگی با هم متفاوتند؟ (bzhik.ir)

-الف) کیفیت فعالیت

-ب) مکانیزم‌ها

-ج) تعداد جلسات و عمق مشکل

-د) هیچکدام، کاملاً مشابه هستند

پاسخ صحیح: ج: بنابراین مشاوره و روان‌درمانگری در بسیاری از فعالیتها و فرآیندهای حرفه‌ای مشابه یکدیگرند و به همین دلیل برخی از آنها را معادل هم میدانند پترسن، (۱۹۸۶) ولی برخی مؤلفان نیز این دو را از یکدیگر متمایز می‌کنند؛ به طور کلی مشاوره نوعی یادگیری حرفه‌ای است که کوتاه مدت تر از روان‌درمانگری و اغلب در یک جلسه قابل نتیجه گیری است و کمتر از پنج جلسه به طول می‌انجامد؛ در حالی که روان‌درمانگری در جلسات مداوم تری پیگیری می‌شود و حتی ممکن است سالها به درازا کشد.

۱۲۴. روان‌درمانگری چه تمرکزی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) مسئله‌مدار

-ب) شخص مدار

-ج) رفتار مدار

-د) محیط مدار

پاسخ صحیح: ب: جهت گیری مشاوره بیشتر مسأله مدار است؛ در حالی که جهت گیری روان درمانگری بیشتر شخص مدار میباشد.

۱۲۵. در مشاوره چه اتفاقی می‌افتد؟ (bzhik.ir)

-الف) مراجع به دنبال کشف شیوه تفکر و احساس خود است

-ب) مراجع اطلاعات و دستورالعمل دریافت می‌کند

-ج) مراجع به سمت تغییر رفتار حرکت می‌کند

-د) مراجع به دنبال حل مشکلات عمیق روانی است

پاسخ صحیح: ب: اصولاً در مشاوره یک فرد حرفه‌ای و متخصص به مراجع خود اطلاعات و اندرز می‌دهد و دستورالعمل خاصی برای فرد در جلسه تنظیم می‌کند؛ در حالی که در روان درمانگری افراد به سمت کشف شیوه تفکر، احساس و به عمل درآوری حرکت می‌کنند و ممکن است این فرآیند برای آنها ناخشنود کننده نیز باشد.

۱۲۶. روان درمانگری چه نوع مسائلی را مورد توجه قرار می‌دهد؟ (bzhik.ir)

-الف) مسائل سطحی

-ب) مسائل عمیق

-ج) مسائل روزمره

-د) مسائل اجتماعی

پاسخ صحیح: ب: مشاوره و روان درمانگری از نظر کیفیت فعالیت و مکانیزم‌ها با هم مشابه‌اند و از نظر کمیت تعداد جلسات عمق مشکل با یکدیگر متفاوت‌ند کرسینی (۲۰۰۵) هیچ فعالیتی وجود ندارد که یک روان درمانگر آن را به کار گیرد و یک مشاور از آن استفاده نکند.

۱۲۷. کدام یک از این عبارات در مورد مشاوره و روان درمانگری صحیح است؟ (bzhik.ir)

-الف) هر دو با افراد بسیار آشفته سروکار دارند

-ب) هر دو با افراد عادی سروکار دارند

-ج) مشاوره با افراد عادی و روان درمانگری با افراد آشفته سروکار دارد

-د) هیچکدام، هر دو با افراد در شرایط بحرانی سروکار دارند

پاسخ صحیح: ج: مشاوره با افراد عادی و روان درمانگری با افراد بسیار آشفته است؛ گرچه برخی مانند کسانی که از روش‌های تغییر رفتار استفاده می‌کنند این تفاوت را انکار می‌کنند تایلر ۱۹۸۵ به نقل از برامر و دیگران، ۱۹۹۳ و شرف (۲۰۱۲) کرسینی (۲۰۰۵) اشاره می‌کند که استفاده از اصطلاح مشاوره غیر مستقیم بی معنا به نظر می‌رسد.

تفاوت مشاوره روان شناختی و مشاوره اخلاقی

۱۲۸. مشاوره اخلاقی چه جنبه‌ای از زندگی را هدف قرار می‌دهد؟ (bzhik.ir)

-الف) زندگی معنوی و حیات اخروی

-ب) زندگی طبیعی و دنیوی

-ج) مسائل روزمره

-د) مسائل اجتماعی

پاسخ صحیح: الف: امروزه در برخی از محافل علمی مشاوره اخلاقی را به عنوان بخش خاصی از مشاوره روان شناختی و گاهی متمایز از آن در نظر می‌گیرند؛ اگرچه نمی‌توان بین این حوزه‌ها تمایز دقیقی قائل شد و قبل‌اهم مرسوم نبوده است اما بر حسب توجه به موضوع علم اخلاق که با باید و نباید های ارزشی سروکار دارد و روان شناسی که به هسته‌ها می‌پردازد شاید بتوان به دو حوزه مشاوره ای متفاوت دست یافت بر این اساس ممکن است بتوان گفت که اخلاق بیشتر زندگی معنوی و حیات اخروی را هدف قرار می‌دهد.

۱۲۹. مشاوره روان شناختی بر چه مبنایی است؟ (bzhik.ir)

-الف) ارزش محور

-ب) مشکل محور

-ج) معنویت محور

-د) پیشگیرانه

پاسخ صحیح: ب: مشاوره اخلاقی بیشتر ارزش محور و مشاوره روان شناختی بیشتر مشکل محور است. مشاوره اخلاقی به دنبال بالا بردن سطح مراجعات‌های فرد است و بیشتر به افراد کمک می‌کند تا بتوانند نظام ارزشی منسجمی برای خود تدارک بینند.

۱۳۰. مشاوره اخلاقی چگونه به افراد کمک می‌کند؟ (bzhik.ir)

-الف) با ارائه راهنمایی برای حل مشکلات

-ب) با بالا بردن سطح مراعاتهای فردی

-ج) با تمرکز بر مسائل روزمره

-د) با تمرکز بر مسائل اجتماعی

پاسخ صحیح: ب: مشاوره اخلاقی به دنبال بالا بردن سطح مراعاتهای فرد است و بیشتر به افراد کمک میکند تا بتوانند نظام ارزشی منسجمی برای خود تدارک ببینند و نوعی مشاوره فر اسلامت و پیشگیرانه به حساب می آید. در مشاوره مذهبی نمیتوان نماییزی بین این دو حوزه قائل شد.

۱۳۱. در چه زمینه‌ای نمی‌توان بین مشاوره اخلاقی و مشاوره روان شناختی تمایز قائل شد؟ (bzhik.ir)

-الف) در مسائل معنوی

-ب) در مسائل دنیوی

-ج) در مشاوره مذهبی

-د) در مسائل اجتماعی

پاسخ صحیح: ج: مشاوره اخلاقی به دنبال بالا بردن سطح مراعاتهای فرد است و بیشتر به افراد کمک میکند تا بتوانند نظام ارزشی منسجمی برای خود تدارک ببینند و نوعی مشاوره فر اسلامت و پیشگیرانه به حساب می آید. در مشاوره مذهبی نمیتوان نماییزی بین این دو حوزه قائل شد.

۱۳۲. مشاوره اخلاقی چه نوع مشاوره‌ای است؟ (bzhik.ir)

-الف) مشکل محور

-ب) ارزش محور

-ج) معنویت محور

-د) پیشگیرانه

پاسخ صحیح: ب: مشاوره اخلاقی بیشتر ارزش محور و مشاوره روان شناختی بیشتر مشکل محور است. مشاوره اخلاقی به دنبال بالا بردن سطح مراعاتهای فرد است و بیشتر به افراد کمک میکند تا بتوانند نظام ارزشی منسجمی برای خود تدارک ببینند.

هدایت در مشاوره و روان درمانگری مذهبی

۱۳۳. هدایت در متون دینی به چه معناست؟ (bzhik.ir)

- الف) راهنمایی به سوی خوی الهی
- ب) تبعیت از نظریه‌های روانشناسی
- ج) راهبری بر اساس الگوهای حیوانی
- د) تغییر مسیر بر اساس اختیار فردی

پاسخ صحیح: الف: یکی از موضوعاتی که در متون دینی به آن پرداخته شده است بحث هدایت است. اینکه مشاوره و روان درمانگری همان هدایت یا بخشی از آن است و یا صرفاً دارای مکانیزم هایی مشابه اند باعث طرح این مبحث شده است. هدایت در متون دینی به معنای راهنمایی به سوی خوی الهی می‌باشد.

۱۳۴. مشاوره و روان درمانگری چه تأکیدی دارند؟ (bzhik.ir)

- الف) بر طبیعت حیوانی
- ب) بر طبیعت انسانی
- ج) بر فطرت الهی
- د) بر اختیار انسان

پاسخ صحیح: ب: امروزه مشاوره و روان درمانگری بر طبیعت انسانی و اینکه روش‌های مداخله‌ای مبتنی بر آن باشند تأکید دارند.

۱۳۵. روانشناسی اسلامی بر چه چیزی تأکید دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) طبیعت حیوانی
- ب) طبیعت انسانی
- ج) فطرت الهی
- د) اختیار انسان

پاسخ صحیح: ج: برخی مانند روان تحلیلگران بر طبیعت حیوانی و برخی مانند انسان گراها بر طبیعت انسانی بیشتر تأکید کرده اند. در روان شناسی اسلامی تأکید بر فطرت الهی است و این فطرت به نحوی توسط صانع یا روان شناس اصلی او طراحی شده است که بر اساس الگوی راهنمای خاصی از طبیعت حیوانی و حتی انسانی فراتر می‌رود و به خوی الهی مججهز می‌شود.

۱۳۶. درمانگران چگونه به مراجعان خود هدایت می کنند؟ (bzhik.ir)

- الف) با تأکید بر الگوهای حیوانی
- ب) با تأکید بر الگوهای انسانی
- ج) با تأکید بر الگوهای الهی
- د) با تأکید بر اختیار فردی

پاسخ صحیح: ج: برخی مانند روان تحلیلگران بر طبیعت حیوانی و برخی مانند انسان گراها بر طبیعت انسانی بیشتر تأکید کرده اند. در روان شناسی اسلامی تأکید بر فطرت الهی است و این فطرت به نحوی توسط صانع یا روان شناس اصلی او طراحی شده است که بر اساس الگوی راهنمای خاصی از طبیعت حیوانی و حتی انسانی (الهی) فراتر می رود و به خوبی الهی مجہز میشود.

۱۳۷. تفاوت مشاوران و درمانگران در چیست؟ (bzhik.ir)

- الف) جهان بینی و تبیین مشکلات
- ب) نظریه‌های انسان شناسی
- ج) روش‌های مداخله‌ای
- د) هدف‌های درمانی

پاسخ صحیح: الف: به نوعی درمانگران هدایتگر مراجعان خود هستند و اغلب مسیر تحول شخصیت و بهنگار را از نابهنگار مشخص کرده اند و آنان برای انسان ملاک عمل بیرونی تدارک دیده اند؛ بنابراین مشاوران و درمانگران به نوعی هدایتگر نیز به حساب می آیند تفاوت در جهان بینی و تبیین آنها از مشکلات مبانی آنها و نظریه انسان شناسی است.

۱۳۸. هدایت الهی چه تبعات روانشناختی دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) نفی خوف و حزن
- ب) دستیابی به سلامت
- ج) پاداش ویژه
- د) تمام موارد فوق

پاسخ صحیح: د: به عنوان نمونه حرکتی که میتواند برای انسان حیات بخش باشد تبعیت از هدایت الهی است (انعام ۹۰) این هدایت الهی دارای تبعات روان شناختی خاصی است. جوادی آملی (۱۳۸۳)، بر اساس آیات قرآن کریم آثار و برکات این هدایت را به شرح زیر برشمرده است: نفی خوف و حزن (بقره ۳۸)، دستیابی به سلامت (طه ۴۷)، پاداش ویژه (بقره ۲۷۷)، تعدل اندیشه و انگیزه.

۱۳۹. مشاوره و درمان در چه زمینه‌ای با هدایت دینی مشابهت دارند؟ (bzhik.ir)

- الف) در تبعیت از هدایت الهی
- ب) در تعدل اندیشه و انگیزه
- ج) در نفی خوف و حزن
- د) در همه موارد فوق

پاسخ صحیح: د: به عنوان نمونه حرکتی که میتواند برای انسان حیات بخش باشد تبعیت از هدایت الهی است (انعام ۹۰) این هدایت الهی دارای تبعات روان شناختی خاصی است. جوادی آملی (۱۳۸۳)، بر اساس آیات قرآن کریم آثار و برکات این هدایت را به شرح زیر برشمرده است: نفی خوف و حزن (بقره ۳۸)، دستیابی به سلامت (طه ۴۷)، پاداش ویژه (بقره ۲۷۷)، تعدل اندیشه و انگیزه.

۱۴۰. مشاور و درمانگر مسلمان چگونه مراجع خود را هدایت می‌کند؟ (bzhik.ir)

- الف) با ارجاع به هادیان اساسی دین
- ب) با تأکید بر الگوهای حیوانی
- ج) با تأکید بر الگوهای انسانی
- د) با تأکید بر اختیار فردی

پاسخ صحیح: الف: یک مشاور و درمانگر مسلمان تنها در خلال درمان مراجع خود را به هادیان اساسی دین ارجاع می‌دهد گشودن وارسی تصحیح و ارتقای مسیر هدایت برای مراجعان در یک مشاوره اسلامی فراهم کردن زمینه تعالی برای او و بهترین تضمین برای پیشگیری از عود است.

۱۴۱. مشاوره اسلامی چه هدفی دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) فراهم کردن زمینه تعالی برای مراجع
- ب) پیشگیری از عود
- ج) تصحیح و ارتقای مسیر هدایت

۵) تمام موارد فوق

پاسخ صحیح: د: یک مشاور و درمانگر مسلمان تنها در خلال درمان مراجع خود را به هادیان اساسی دین ارجاع می دهد گشودن وارسی تصحیح و ارتقای مسیر هدایت برای مراجعان در یک مشاوره اسلامی فراهم کردن زمینه تعالی برای او و بهترین تضمین برای پیشگیری از عود است.

أنواع مشاوره و روان درمانگری

۱۴۲. مشاوره و روان درمانگری بر اساس چه محوری به انواع مختلف تقسیم نمی شوند؟ (bzhik.ir)

-الف) هدف درمان

-ب) موضوع درمان

-ج) طول مدت درمان

-د) رنگ مورد علاقه مراجع

پاسخ صحیح: د: مشاوره و روان درمانگری را میتوان بر اساس محورهای مختلف به انواع گوناگونی تقسیم کرد؛ محورهایی مانند هدف درمان موضوع طول مدت درمان روش های درمانی مختلف و جز آن. تقسیم بندی با توجه به هدف میتواند مداخله ها را در چارچوبی که پیش تر اشاره شد.

۱۴۳. کدام یک از این موارد نوعی از مشاوره محسوب نمی شود؟ (bzhik.ir)

-الف) مشاوره خانواده

-ب) مشاوره پیش از ازدواج

-ج) مشاوره جنسیتی

-د) مشاوره فضایی

پاسخ صحیح: د: بر اساس موضوع میتوان مشاوره را در موضوعات خانواده کودک زن و یا مرد، شغل، مذهب ازدواج، تحصیل و جز آن تقسیم کرد مشاوره خانواده مشاوره پیش از ازدواج مشاوره کودک و نوجوان، مشاوره جنسیتی مشاوره شغلی مشاوره تحصیلی و.... از انواع مشاوره ها در این زمینه هستند.

۱۴۴. مشاوره بر اساس تعداد شرکت کنندگان به چه دسته هایی تقسیم می شود؟ (bzhik.ir)

-الف) مشاوره انفرادی و دو نفره

-ب) مشاوره انفرادی و گروهی

-ج) مشاوره خانوادگی و اجتماعی

-د) مشاوره داخلی و خارجی

پاسخ صحیح: ب: بر اساس تعداد شرکت کننده ها در مشاوره به مشاوره انفرادی و گروهی تقسیم میشود.

۱۴۵. بر اساس چه معیاری مشاوره و روان درمانگری به کوتاه مدت و بلندمدت تقسیم میشوند؟ (bzhik.ir)

-الف) میزان اثربخشی درمان

-ب) میزان تجربه مشاور

-ج) طول مدت درمان

-د) تعداد جلسات درمان

پاسخ صحیح: ج: بر اساس طول مدت مشاوره و روان درمانگری به کوتاه مدت و بلندمدت تقسیم می شوند.

کلیات مبانی انسان شناختی مشاوره اسلامی

۱۴۶. مبانی انسان شناختی در مشاوره و روان درمانگری چه نقشی دارند؟ (bzhik.ir)

-الف) تعیین مکانیزم های درمانی

-ب) دادن معنا و جهت به فعالیت های مشاور

-ج) تعیین هزینه های درمان

-د) انتخاب مراجعین برای درمان

پاسخ صحیح: ب: تبیین نتایج مشاوره درمان و اساس نظری شیوه های درمان بیش از هر چیزی به مبانی انسان شناسی آن نظریه بستگی دارد مشاوره و روان درمانگری اسلامی نیز بر اساس انسان شناسی اسلام سازمان دهی میگردد. مبانی انسان شناختی بنیادهای نظری اساسی هستند که به فعالیت های مشاور و فرآیند و فرضیات مشاوره معنا و جهت میدهد.

۱۴۷. فطرت الهی در انسان شناسی اسلامی چه ویژگی ای دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) قابل تغییر است

-ب) تغییر ناپذیر است

-ج) بر اساس تجربه شکل می‌گیرد

-د) با زمان تکامل می‌یابد

پاسخ صحیح: ب: در اسلام انسان مخلوق خاص خداوند است که دارای فطرتی الهی است که به آن دین قیم گفته می‌شود و تغییر در آن راه ندارد.

۱۴۸. انسان در اسلام چگونه به کمال مطلق می‌رسد؟ (bzhik.ir)

-الف) از طریق تقوا و خود مهارگری

-ب) از طریق تجربه و آزمون و خطا

-ج) از طریق تعلیم و تربیت

-د) از طریق مطالعه و پژوهش

پاسخ صحیح: الف: این فطرت بر اساس مکانیزم عقلانیت گرایش به کمال و دوری از نقص را محور انگیزشی خود قرار داده است و گرچه دارای نفسی است کامل که قدرت تشخیص خوبی ها از بدیها را دارد اما در فرآیند تشخیص ممکن است دچار خطا شود و در تمایز مصادیق صواب از ناصواب به انحراف برود؛ بنابراین نیازمند به مکانیزم هایی مانند تقوا یا خود مهارگری هدایت و الگوگیری برای رسیدن به هدف خود که کمال مطلق (خداوند) متعال است میباشد.

۱۴۹. مسئولیت انتخاب‌ها و تعادل در زندگی انسان به چه چیزی بستگی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) محیط و جامعه

-ب) تقدیر و سرنوشت

-ج) خود انسان

-د) دیگران و اطرافیان

-پاسخ صحیح: ج: تعادل یا عدم تعادل و تعالی و یا سقوط به دست خود انسان طراحی میشود حداقل می‌توان گفت ممکن است محیط یا جامعه نقش اساسی در تحول انسان ایفا کنند اما نقش انسان در تداوم یا بقای مشکلات و یا یافتن مسیرهای برون رفت از مشکلات بسیار بنیادین است.

۱۵۰. سه رکن سازنده هویت پایدار انسان از دیدگاه جوادی آملی کدامند؟ (bzhik.ir)

-الف) اعتقادات، اخلاق، و اعمال

-ب) علم، قدرت، و محبت

-ج) وحدت، عدالت، و هدایت

-د) علم، اخلاق، و هدایت

پاسخ صحیح: الف: جوادی آملی (۱۳۸۳)، سه عنصر اعتقادات اخلاق و اعمال را سه رکن سازنده هویت پایدار انسان میداند. مجموع این عناصر سه گانه چهره ارتباط آدمی با خدا را ترسیم می کند و در فرهنگ قرآن از آن ربط خاص وجودی به عنوان «تأله» تعبیر میشود.

۱۵۱.مفهوم «تأله» در فرهنگ قرآنی به چه معناست؟(bzhik.ir)

-الف) رابطه انسان با طبیعت

-ب) رابطه انسان با خدا

-ج) رابطه انسان با جامعه

-د) رابطه انسان با خود

پاسخ صحیح: ب: جوادی آملی (۱۳۸۳)، سه عنصر اعتقادات اخلاق و اعمال را سه رکن سازنده هویت پایدار انسان میداند. مجموع این عناصر سه گانه چهره ارتباط آدمی با خدا را ترسیم می کند و در فرهنگ قرآن از آن ربط خاص وجودی به عنوان «تأله» تعبیر میشود.

متغیرهای اساسی در مشاوره و روان درمانگری

۱۵۲.کدام یک از موارد زیر جزو متغیرهای مربوط به مشاور نیست؟(bzhik.ir)

-الف) شخصیت مشاور

-ب) انگیزه‌های مشاور

-ج) سابقه مراجع

-د) فرهنگی که مشاور در آن زندگی می کند

پاسخ صحیح: ج: روان درمانگری و مشاوره دارای متغیرهای اساسی تأثیرگذاری هستند که می توان با مطالعه و شناخت آنها به کارآمدی آن کمک کرد این متغیرها به سه دسته اصلی تقسیم میشوند متغیرهای مربوط به مشاور متغیرهای مربوط به مراجع و متغیرهای مربوط به جریان مشاوره و درمانگری این متغیرها در اینجا به طور خلاصه مورد اشاره قرار گرفته و در فصول بعد به آنها پرداخته خواهد شد.

۱۵۳.متغیرهای مربوط به مراجع شامل کدام موارد است؟(bzhik.ir)

-الف) هوش و ذهنیت روان‌شناختی

-ب) جنسیت و نوع مشکل

-ج) شدت مشکل و سابقه مراجع

-د) همه موارد فوق

پاسخ صحیح: د: متغیرهای مربوط به مراجع شامل هوش ذهنیت روان‌شناختی جنسیت نوع مشکل شدت مشکل سابقه مراجع است.

۱۵۴. کدام یک از عوامل زیر جزو متغیرهای مربوط به فرآیند مشاوره و درمان نیست؟(bzhik.ir)

-الف) عوامل فرادرمانگرانه

-ب) عوامل شناختی

-ج) عوامل عاطفی

-د) عوامل اقتصادی

پاسخ صحیح: د: متغیرهای مربوط به مشاور و درمانگر از ابعاد مختلفی بر فرآیند درمان و مشاوره تأثیر می‌گذارد. این ابعاد شامل شخصیت مشاور انگیزه‌های او تحصیلات و دانش او فرهنگی که در آن زندگی میکند. همراه با باورها و اعتقاداتش مشکلاتی که در زندگی در حال تجربه کردن آن است میزان تجربه و مهارت‌های عملی درمان شدن و آگاهی او نسبت به نقاط ضعف و قوت خود میباشد.

۱۵۵. متغیرهای مربوط به مشاور چگونه بر فرآیند درمان و مشاوره تأثیر می‌گذارند؟(bzhik.ir)

-الف) تنها از طریق تحصیلات و دانش مشاور

-ب) تنها از طریق میزان تجربه و مهارت‌های عملی مشاور

-ج) تنها از طریق باورها و اعتقادات مشاور

-د) از طریق تمام ابعاد شخصیتی و تجربی مشاور

پاسخ صحیح: د: متغیرهای مربوط به مشاور و درمانگر از ابعاد مختلفی بر فرآیند درمان و مشاوره تأثیر می‌گذارد. این ابعاد شامل شخصیت مشاور انگیزه‌های او تحصیلات و دانش او فرهنگی که در آن زندگی میکند. همراه با باورها و اعتقاداتش مشکلاتی که در زندگی در حال تجربه کردن آن است میزان تجربه و مهارت‌های عملی درمان شدن و آگاهی او نسبت به نقاط ضعف و قوت خود میباشد.

ویژگیهای مشاوره و روان‌درمانگری اسلامی

۱۵۶. مشاوره و رواندرمانگری با استفاده از رویکرد اسلامی چه ویژگی‌هایی دارد؟(bzhik.ir)

- الف) مبتنی بر منابع دینی و فرهنگ اسلامی
- ب) مبتنی بر منابع غیر دینی
- ج) مبتنی بر فرهنگ غربی
- د) هیچکدام

پاسخ صحیح: الف: مشاوره و رواندرمانگری با استفاده از رویکرد اسلامی دارای ویژگی‌هایی است که مبتنی بر منابع دینی و هماهنگ با فرهنگ اسلامی است.

۱۵۷. حق مداری در اسلام چگونه تعریف می‌شود؟(bzhik.ir)

- الف) اعمال انسان با معیار حق سنجیده می‌شوند
- ب) اعمال انسان با معیار ثروت سنجیده می‌شوند
- ج) اعمال انسان با معیار قدرت سنجیده می‌شوند
- د) اعمال انسان با معیار شهرت سنجیده می‌شوند

پاسخ صحیح: الف: در اسلام همه اعمال انسان با معیار حق سنجیده می‌شوند؛ چرا که انسان مخلوق حق باری تعالی است و سفر خود را از او آغاز می‌کند و به پایان می‌رساند.

۱۵۸. معنای حق در مشاوره اسلامی چیست؟(bzhik.ir)

- الف) پیروی از افکار جمعی
- ب) پیروی از نفس و خواسته‌های شخصی
- ج) انطباق عقل انسان با الگوهای غربی
- د) انطباق عقل انسان با الگوی راهنمایی خداوند

پاسخ صحیح: د: معنای حق در مشاوره اسلامی انطباق عقل انسان با الگوی راهنمایی است که خداوند برای سعادت بشر تدارک دیده است.

۱۵۹. در مشاوره و درمان اسلامی، مشاور و درمانگر چگونه مراجع خود را راهنمایی می‌کنند؟ (bzhik.ir)

-الف) به سمت اهداف مادی

-ب) به سمت هادی اصلی یعنی خداوند

-ج) به سمت اهداف شخصی

-د) به سمت اهداف اجتماعی

پاسخ صحیح: ب: در مشاوره و درمان اسلامی مشاور و درمانگر بر اساس اصل حق محوری در نهایت مراجع خود را به سمت هادی اصلی یعنی خداوند راهنمایی می‌کند.

۱۶۰. هدایت تکوینی در اسلام بر تأکید دارد. (bzhik.ir)

-الف) بر عقل

-ب) بر احساسات

-ج) بر تجربیات

-د) بر شهرت

پاسخ صحیح: الف

۱۶۱. هدایت تشریعی در اسلام چگونه تعریف می‌شود؟ (bzhik.ir)

-الف) انطباق محصول عقل با خواسته‌های خالق

-ب) پیروی از قوانین انسان ساخت

-ج) پیروی از احساسات شخصی

-د) پیروی از افکار جمعی

پاسخ صحیح: الف: در هدایت تشریعی انطباق یافته محصول عقل با آنچه خالق انسان از او خواسته است (شرع) در مد نظر است.

۱۶۲. شریعت محوری در اسلام چه تأثیری بر توانایی تشخیص رفتار درست دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) توان تشخیص را بالا می‌برد

-ب) توان تشخیص را پایین می‌آورد

-ج) تأثیری ندارد

-د) توان تشخیص را از بین می‌برد

پاسخ صحیح: الف: انسان با یک سری تواناییهای فطری به دنیا می‌آید و تا حدی که خود را اداره کند از هدایت تکوینی برخوردار است؛ اما بدون هدایت شرعی احتمال گمراهی و خطاب برای انسان بسیار زیاد است. ممکن است یک رفتار درست از زاویه عقل و تجربه اکتشاف شود ولی عقل توان دستیابی با همه امکانات و شرایط برای سنجش را ندارد در اسلام این رفتار نیازمند تأیید صاحب شریعت است. این ویژگی توان تشخیص رفتار درست را در فرد بالا می‌برد.

۱۶۳. آیت الله جوادی آملی چه نظری در مورد قانون دینی دارند؟ (bzhik.ir)

-الف) قانون دینی بشری است

-ب) قانون دینی هرگز بشری نمی‌شود

-ج) قانون دینی نیاز به تغییر دارد

-د) قانون دینی باید حذف شود

پاسخ صحیح: ب: آیت الله جوادی آملی (۱۳۹۱) اشاره میکند که هرگز قانون دینی بشری نمی‌شود، چون عقل انسان فقط سراج است و هرگز [این] «چراغ»، کار صراط را انجام نمی‌دهد بلکه راه را ابتدا راه آفرین مهندسی می‌کند آنگاه آن را به وسیله چراغ عقل یا نقل و گاهی به سبب هر دو برای جامعه بشری روشن میکند هر چند برهان تام عقلی نیازی به دلیل عقلی ندارد عقل نیروی اکتشاف شرع است و چراغ روشنی است که در تشخیص صراط مستقیم و ارائه آن سهم بسزایی دارد.

۱۶۴. عقل در تشخیص صراط مستقیم چه نقشی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) هیچ نقشی ندارد

-ب) نقش اندکی دارد

-ج) نقش اکتشاف شرع و روشنی بخشی

-د) نقش محربی دارد

پاسخ صحیح: ج: عقل نیروی اکتشاف شرع است و چراغ روشنی است که در تشخیص صراط مستقیم و ارائه آن سهم بسزایی دارد. بر اساس این تمایز مشاور با درمانگر میتواند از یافته های عقلی و تجربی به شرط عدم تعارض با شریعت اسلام و نیز خود شرع به عنوان یک منبع اساسی بهره بجويد.

۱۶۵. مشاور در مشاوره اسلامی چگونه می‌تواند از یافته‌های عقلی و تجربی بهره ببرد؟ (bzhik.ir)

-الف) با تمرکز بر افکار شخصی

-ب) بدون در نظر گرفتن شریعت اسلام

-ج) با تمرکز بر تجربیات غربی

-د) به شرط عدم تعارض با شریعت اسلام

پاسخ صحیح: د: بر اساس این تمایز مشاور با درمانگر می‌تواند از یافته‌های عقلی و تجربی به شرط عدم تعارض با شریعت اسلام و نیز خود شرع به عنوان یک منبع اساسی بهره بجوید.

۱۶۶. داده‌های روانشناختی در مشاوره اسلامی از کدام منابع به دست می‌آیند؟ (bzhik.ir)

-الف) وحی و شریعت و عقل و تجربه

-ب) تجربه بشری صرف

-ج) عقل و تجربه

-د) وحی و شریعت

پاسخ صحیح: الف: داده‌های روان شناختی درباره انسان از دو منبع وحی و شریعت و عقل و تجربه می‌آید.

۱۶۷. مشروعيت یک اصل روانشناختی در مشاوره اسلامی چگونه تأیید می‌شود؟ (bzhik.ir)

-الف) فقط با آزمون‌های میدانی و تجربی

-ب) با آزمون‌های میدانی و تجربی و داده‌های وحیانی و روایی

-ج) فقط با داده‌های وحیانی و روایی

-د) بدون نیاز به تأیید

پاسخ صحیح: ب: مشروعيت یک اصل روان شناختی برای درمان در این رویکرد تنها به آزمون‌های میدانی و تجربی تکیه ندارد، بلکه با داده‌های وحیانی و روایی نیز مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۱۶۸. اجتهاد در حوزه‌های علمیه چگونه انجام می‌شود؟ (bzhik.ir)

-الف) با تجربه بشری صرف

-ب) با کارشناسی نخبگان و فرهیختگان

-ج) با فنون فقه و اصول

-د) با داده‌های وحیانی و روایی

پاسخ صحیح: ج: آیت الله جوادی آملی (۱۳۹۱) از دو نوع اجتهاد سخن می‌گوید که این ویژگی روش شناختی را بر جسته می‌سازد؛ اجتهاد نوع اول همان شیوه‌ای است که در حوزه‌های علمیه رایج است که احکام الهی را با فنون فقه و اصول استخراج و استنباط می‌کنند.

۱۶۹. منبع درونی کنترل رفتار در مشاوره اسلامی چیست؟ (bzhik.ir)

-الف) قدرت و نفوذ

-ب) شهرت و مال

-ج) احساسات و تجربیات

-د) عقل و تقویا

پاسخ صحیح: د: بر اساس تمایز روش شناختی اخیر، منبع کنترل رفتار انسان را نیز به دو موضوع مهم نسبت میدهند؛ منبع درونی کنترل رفتار را به عقل و تقویا و منبع بیرونی سنجش و مهار رفتار انسان را به شریعت نسبت میدهند.

۱۷۰. توجه به عاقبت امور در مشاوره اسلامی چه تأثیری دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) تنظیم انگیزه‌ها و رغبات‌ها

-ب) افزایش تمرکز بر مادیات

-ج) کاهش اهمیت اعمال

-د) تأکید بر لذت‌های زودگذر

پاسخ صحیح: الف: توجه به جهان آخرت و پیامد ماندگاری رفتار و اعمال انسان این نگاه را از مشاوره‌های غیر اسلامی تمایز می‌کند. این نوع عاقبت اندیشه‌ی سبب تنظیم انگیزه‌ها و رغبات‌ها می‌گردد

۱۷۱. نگاه مراجع در مشاوره اسلامی به دنیا چگونه تنظیم می‌شود؟ (bzhik.ir)

-الف) به عنوان هدف نهایی زندگی

-ب) به عنوان زمینه‌ساز اساسی برای سعادت

-ج) به عنوان مانعی برای رسیدن به آخرت

-د) به عنوان تنها معیار ارزش‌گذاری

پاسخ صحیح: ب: در مشاوره و روان درمانگری اسلامی نگاه مراجع درباره دنیا و ارزش ویژه آن به عنوان زمینه ساز اساسی برای سعادت مورد وارسی و چنانچه آمادگی داشته باشد تنظیم می‌شود و همچنین مراجع مسؤول عمل خود است و از این اصل چنین بر می‌آید که مراجع تلاش کند مسؤولیت اعمال خود را بپذیرد و هدفمند رفتار کند.

۱۷۲. ایمان و عمل گرایی در مشاوره و روان درمانگری اسلامی چه نقشی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) کاهش اهمیت اعمال

-ب) افزایش تمرکز بر مادیات

-ج) شکل دهی به هویت انسان

-د) تأکید بر لذت‌های زودگذر

پاسخ صحیح: ج: اعتقاد و ایمان فرد به خداوند و آنچه او از بشر خواسته است و تعهد به عمل در برابر این باورها به هویت انسان شکل و جهت میدهد.

۱۷۳. عمل صالح در مشاوره اسلامی چه جایگاهی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) بی‌تأثیر بر هویت فردی

-ب) محدود به افکار شخصی

-ج) مرتبط با کنش‌های مادی

-د) پوشش دهنده رفتار کل‌آمد و افکار منطقی

پاسخ صحیح: د: عمل صالح نه تنها بر رفتار کارآمد و افکار منطقی روان درمانگران شناختی رفتاری پوشش میدهد بلکه انسان با کنش کامل راجرز انسان فرارونده فرانکل انسان وحدت یافته و فردیت یافته یونگ و.... را نیز دربر گرفته و علاوه بر این به بعد معنوی انسان آن گونه که اسلام میگوید پوشش میدهد.

۱۷۴. جهت گیری مشاوره اسلامی به کدام سمت است؟ (bzhik.ir)

-الف) تمرکز بر زمان حال با کنشی کامل

-ب) تمرکز بر گذشته و تجربیات

-ج) تمرکز بر آینده و برنامه‌ریزی‌های طولانی مدت

-د) تمرکز بر لذت‌های زودگذر

پاسخ صحیح: الف: عمل صالح نه تنها بر رفتار کارآمد و افکار منطقی روان درمانگران شناختی رفتاری پوشش میدهد بلکه انسان با کنش کامل راجرز انسان فرارونده فرانکل انسان وحدت یافته و فردیت یافته یونگ و.... را نیز دربر گرفته و علاوه بر این به بعد معنوی انسان آن گونه که اسلام میگوید پوشش میدهد. جهت گیری مشاوره اسلامی به این سمت (تمرکز بر زمان حال با کنشی کامل) است. این ویژگی عمل انسان را معطوف به زمان حال با کنشی کامل سازمان میدهد.

۱۷۵. جامعیت و دوام روان درمانگری و مشاوره با نگاه اسلامی چگونه تعریف می‌شود؟ (bzhik.ir)

-الف) به وسیله عقل و نقل که کاشفان معتبر از حکم خدا هستند

-ب) فقط بر اساس تجربیات بشری

-ج) بر اساس اصول و مبانی غیر دینی

-د) بر اساس اصول و مبانی مادی

پاسخ صحیح: الف: جامعیت و دوام روان درمانگری و مشاوره با نگاه اسلامی دارای جامعیت خاصی است که به این دین بر می‌گردد. جوادی آملی میگوید: اسلام که جهان شمولی خود را با دو اصل کلیت و دوام؛ یعنی همگانی و همیشگی بودن خویش اعلام داشت کیفیت تعامل صحیح بشر با خویش، یکدیگر و نیز با زمان و زمین و سپهر همانند چگونگی رفتار و گفتار و کردار با ساحت فراتر از دین را به خوبی بیان کرد و نحوه تبیین آن به این است که اصول جامع و مبانی کلی را به وسیله عقل و نقل که کاشفان معتبر از حکم خدایند کرد.

۱۷۶. در مشاوره اسلامی، انسان از چه ابعادی مورد توجه قرار می‌گیرد؟ (bzhik.ir)

-الف) فقط بعد مادی

-ب) بعد مادی و معنوی

-ج) فقط بعد معنوی

-د) بعد اجتماعی و فرهنگی

پاسخ صحیح: ب: در روان درمانگری و مشاوره اسلامی انسان از ابعاد مختلفی به ویژه بعد مادی و معنوی مورد توجه قرار میگیرد و نیازهای مختلف او در برنامه ریزی درمان و مشاوره در مدنظر قرار می‌گیرد.

فصل دوم (اصول نظری انسان شناختی درمان و مشاوره)

مبانی انسان شناسی و اصول کلی مشاوره و روان درمانگری

۱۷۷. نظامهای روان درمانگری چه هدفی را دنبال می‌کنند؟ (bzhik.ir)

-الف) توصیف رفتار انسان

-ب) تبیین رفتار انسان

-ج) پیش‌بینی رفتار انسان

-د) همه موارد

پاسخ صحیح: د: نظامهای روان درمانگری در تلاش و تکاپویند تا بتوانند در مرتبه نخست رفتار انسان را توصیف کنند و سپس به تبیین آن پردازند و در مرتبه بعد با پیش‌بینی آن رفتار را تحت کنترل فرد در آورند.

۱۷۸. رفتار انسان تابع چه عواملی است؟ (bzhik.ir)

-الف) تصادف

-ب) علت

-ج) محیط

-د) اراده و اختیار

پاسخ صحیح: ب: اگر فرمول شکل گیری رفتار انسان کشف شود مهار آن امکان پذیر است. در یک بیان کلی رفتار انسان تابع علت آن است؛ به عبارت دیگر رفتار نمیتواند زاییده تصادف باشد، به نحوی که بر اساس گفته برخی رفتاری نگرهای رادیکال از جمله اسکینر

اگر این علی بودن رفتار بشر را انکار کنیم لازم است رفتار را تابع تصادف بدانیم و این مسأله تنها رفتار انسانهای سایکوتیک را توجیه میکند.

۱۷۹. بر اساس دیدگاه اسکینر، اگر علی بودن رفتار بشر را انکار کنیم، رفتار را چگونه توجیه میکنیم؟ (bzhik.ir)

-الف) تابع تصادف

-ب) تابع محیط

-ج) تابع اراده

-د) تابع نیروهای شناختی

پاسخ صحیح: الف: اگر فرمول شکل گیری رفتار انسان کشف شود مهار آن امکان پذیر است. در یک بیان کلی رفتار انسان تابع علت آن است؛ به عبارت دیگر رفتار نمیتواند زاییده تصادف باشد، به نحوی که بر اساس گفته برخی رفتاری نگرهای رادیکال از جمله اسکینر اگر این علی بودن رفتار بشر را انکار کنیم لازم است رفتار را تابع تصادف بدانیم و این مسأله تنها رفتار انسانهای سایکوتیک را توجیه میکند.

۱۸۰. هدف روان درمانگری و مشاوره چیست؟ (bzhik.ir)

-الف) پیش‌بینی رفتار انسان

-ب) کنترل رفتار انسان

-ج) تغییر رفتار انسان

-د) توجیه علل رفتار انسان

-پاسخ صحیح: د: هدف روان درمانگری و مشاوره تابع توجیه علل رفتار انسان است و عمل کلی انسان تابعی است از اختیار و اراده تمایلات محیط اجتماعی شناختها و عواملی درونی و بیرونی که ممکن است در دایرۀ هشیاری فرد باشد یا نباشد.

۱۸۱. مبانی و اصول کلی در روان درمانگری و مشاوره به چه چیزی توجه دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) تنها به محیط

-ب) نکاتی که درمانگر و مشاور به آنها باور دارد

-ج) تنها به اراده و اختیار

-د) تنها به نیروهای شناختی

پاسخ صحیح: ب: مبانی و اصول کلی به نکاتی توجه دارد که درمانگر و مشاور قبل از شروع درمان به لحاظ نظری به آنها باور دارد. عدم اعتقاد به این مبانی دستیابی به اهداف درمان را در مراحل بعدی ناقص، آسیب پذیر و یا از چارچوب نظری منحرف میکند.

۱۸۲. مسیر شناخت انسان از چه مراحلی عبور می‌کند؟ (bzhik.ir)

- الف) هستی شناسی به جهان بینی الهی به انسان شناسی
- ب) انسان شناسی به هستی شناسی به جهان بینی الهی
- ج) جهان بینی الهی به هستی شناسی به انسان شناسی
- د) جهان بینی الهی به انسان شناسی به هستی شناسی

پاسخ صحیح: ح: مسیر شناخت انسان از جهان بینی الهی به هستی شناسی و از هستی شناسی به انسان شناسی منتهی میشود جوادی آملی (۱۳۸۳) و هستی شناسی نیز هم دنیا و هم آخرت انسان را دریز می‌گیرد.

۱۸۳. مبانی نظری مشاوره و درمانگری مذهبی اسلامی در چه حوزه‌هایی خلاصه می‌شود؟ (bzhik.ir)

- الف) خداشناسی، دنیاشناسی، آخرت شناسی
- ب) خداشناسی، انسان شناسی، دنیاشناسی
- ج) انسان شناسی، دنیاشناسی، آخرت شناسی
- د) خداشناسی، انسان شناسی، دنیاشناسی، آخرت شناسی

پاسخ صحیح: د: پس از «عقل» با خرد به عنوان کنش هسته ای نظام روان شناختی چهار حوزه ای که فلسفه اساسی و جهان بینی هسته ای یک مشاوره و روان درمانگری اسلامی را تشکیل میدهند؛ عبارت اند از: «خداشناسی»، «انسان شناسی»، «دنیاشناسی» و «آخرت شناسی» این چهار حوزه کل فضای زندگی انسان را تشکیل میدهد و شناخت آنها به معرفت انسان درباره خودش کمک شایانی میکند.

۱۸۴. تفاوت عمدۀ دیدگاه روان شناسان مذهبی اسلامی با روان شناسان غربی در چیست؟ (bzhik.ir)

- الف) محدود کردن روان شناسی انسان به قبل از تولد تا مرگ
- ب) اعتقاد به حضور خدا در نظام روان شناختی انسان
- ج) توجه به جهان بینی سکولاریستی
- د) نگاه پوزیتویستی به خدا و آخرت

پاسخ صحیح: ب: تفاوت عمدۀ این دیدگاه با روان شناسان غربی این است که آنها بر اساس دید سکولاریستی و کنش گرایی خود روان شناسی انسان را به قبیل از تولد تا مرگ محدود میکنند یا اگر درباره خدا و آخرت هم بحثی به میان بیاید با نگاهی پوزیتivistی در همان چارچوب مورد توجه قرار میدهند و برای آنها اصالتی ندارد. در مشاوره و روان درمانگری با نگاه مذهبی (اسلامی)، حضور خدا در نظام روان شناختی انسان و اعتقاد به ملاقات با او در جهان باقی یک اصل بنیادین است و واسطه تمامی کنشهای روان شناختی انسان با خداوند را عقل او تشکیل می دهد.

۱۸۵. در مشاوره و روان درمانگری اسلامی، چه چیزی اصل بنیادین است؟ (bzhik.ir)

-الف) نگاه پوزیتivistی

-ب) محدودیت روان شناسی به دنیا

-ج) حضور خدا در نظام روان شناختی انسان

د) تمرکز بر مبانی و اصول کلی

پاسخ صحیح: ج: در مشاوره و روان درمانگری با نگاه مذهبی (اسلامی)، حضور خدا در نظام روان شناختی انسان و اعتقاد به ملاقات با او در جهان باقی یک اصل بنیادین است و واسطه تمامی کنشهای روان شناختی انسان با خداوند را عقل او تشکیل می دهد.

۱۸۶. عقل در مشاوره و روان درمانگری اسلامی چه نقشی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) هسته وجود انسانی

-ب) کنش هسته‌ای نظام روان شناختی

-ج) واسطه کنش‌های روان شناختی با خدا

-د) همه موارد

پاسخ صحیح: د: عقل هسته وجود انسانی است. پس از «عقل» با خرد به عنوان کنش هسته ای نظام روان شناختی چهار حوزه ای که فلسفه اساسی و جهان بینی هسته ای یک مشاوره و روان درمانگری اسلامی را تشکیل میدهند؛ عبارت اند از: «خداشناسی»، «انسان شناسی»، «دینیاشناسی» و «آخرت شناسی» این چهار حوزه کل فضای زندگی انسان را تشکیل میدهد و شناخت آنها به معرفت انسان درباره خودش کمک شایانی میکند. شناخت محور اصلی همه آنهاست.

عقلانیت کنش هسته ای نظام روان شناختی

۱۸۷. اساسی ترین انگیزه انسان از بدو تولد تا مرگ چیست؟ (bzhik.ir)

-الف) تحول عقلانیت و رسیدن به کمال

-ب) دستیابی به ثروت و شهرت

-ج) اجتناب از اشتباه

-د) تجربه لذت‌های زندگی

پاسخ صحیح: الف: اساسی ترین انکیزه انسان از بدو تولد تا مرگ تحول عقلانیت و رسیدن به درجه‌ای از کمال است.

۱۸۸. عقلانیت در مشاوره و روان درمانگری چه نقشی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) زمینه‌سازی برای هر گونه شناخت

-ب) افزایش احتمال شکست

-ج) کاهش اهمیت مشاوره

-د) ایجاد اشتباهات بیشتر

پاسخ صحیح: الف: عقلانیت مهم ترین اصلی است که در مشاوره و روان درمانگری زمینه هر گونه شناختی را فراهم میکند بدون درجه‌ای از شناخت یا خرد انسانی هر گونه عملیاتی در زمینه مشاوره و درمان با شکست مواجه می‌شود.

۱۸۹. عقل در منابع دینی چه جایگاهی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) مبنای تمامی اصول انسان شناسی

-ب) عاملی برای راهیابی به سعادت

-ج) هسته اصلی وجود و هویت انسان

-د) همه موارد

پاسخ صحیح: د: در منابع دینی عقل جایگاه ویژه‌ای است و گویی عقل مبنای تمامی اصول انسان شناسی است. برخی از روایات نشان میدهند که عقل اولین خلق خداوند و مهم ترین دلیل برای راهیابی انسان به سوی سعادت است و نیز هسته اصلی وجود و هویت انسان عقل است.

۱۹۰. دری شهری در جمع‌بندی احادیث چه خصیصه‌هایی برای عقل قائل است؟ (bzhik.ir)

-الف) نخستین آفریده و ناظر بر هویت اصلی انسان

-ب) آفرینش از نور و روشنگری

-ج) حق‌گرایی محض

-د) همه موارد

پاسخ صحیح: د: ری شهری (۱۳۷۸) پس از جمع بندی احادیث سه خصیصه برای عقل قائل است ا نخستین آفریده و ناظر بر هویت اصلی انسان است و دیگر چیزها به تبع عقل برای او آفریده شده است؛ آفرینش از نور که اشاره به کنش اصلی عقل که روشنگری است دارد؛ حق‌گرایی محض که بیانگر معیار محوری کنش اوست که اگر تنها باشد و با جهل آمیخته نباشد، از حق تبعیت می‌کند.

اصول نظری مربوط به خداشناسی

۱۹۱. بنیان فکری روان شناسی اسلامی بر چه فرضی استوار است؟ (bzhik.ir)

-الف) انسان به طور فطری خداشناس نیست.

-ب) انسان فقط به دنبال مادیات است

-ج) انسان به طور فطری خداشناس است.

-د) انسان هیچ گونه معرفت جویی سرشته ندارد.

پاسخ صحیح: ج: بنیان فکری روان شناسی اسلامی بر این فرض است که انسان به طور فطری خداشناس می‌باشد و آنچه در او دگرگونی ندارد معرفت جویی سرشته او به روبیت خداوند و یگانه پرستی است که در جریان تحول عقلی ممکن است از مسیر فطری جدا شود و یا تحت روبیت او تکامل یابد و به تعادل باطنی برسد.

۱۹۲. محمدی ری شهری خداشناسی را بر چه اساسی می‌داند؟ (bzhik.ir)

-الف) فطرت سرشت انسانی

-ب) تجربیات فردی

-ج) آموزش‌های دینی

-د) فرهنگ جامعه

پاسخ صحیح: الف: محمدی ری شهری (۱۳۸۵) نخستین مبدأ خداشناسی را فطرت سرشت انسانی می‌داند.

۱۹۳. آیات و روایات حاکی از خداشناسی را به چند دسته تقسیم می‌کنند؟ (bzhik.ir)

-الف) دو دسته

-ب) سه دسته

-ج) چهار دسته

-د) پنج دسته

پاسخ صحیح: ب: محمدی ری شهری (۱۳۸۵) نخستین مبدأ خداشناسی را فطرت سرشت انسانی می‌داند و آیات و روایات حاکی از این مطلب را به سه دسته کلی تقسیم می‌کند منابعی که اشاره دارند به اینکه خداشناسی به صورت یک احساس یا دریافت در وجود همه انسانها جریان دارد.

۱۹۴ بر اساس متون دینی و روان شناسی، چه چیزی در مشاوره و روان درمانگری غیر قابل انکار است؟ (bzhik.ir)

-الف) نقش محیط

-ب) اهمیت مادیات

-ج) معنویت و خداجویی

-د) تأثیر تجربیات فردی

پاسخ صحیح: ج: متون دینی و همچنین متون مربوط به روان شناسی که معنویت و خداجویی را غیر قابل انکار میدانند

اول انسان مخلوق خداوند

۱۹۵ در روان درمانگری و مشاوره اسلامی، چه باوری تبعات روان شناختی مهمی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) خداوند خالق انسان است.

-ب) انسان مخلوق خداوند است.

-ج) انسان موجودی مستقل است.

-د) انسان موجودی تنها است .

پاسخ صحیح: ب: انسان همانند سایر موجودات عالم و با مزیتهايي ویژه مخلوق خداوند است. در روان درمانگری و مشاوره اسلامی مهم این نیست که ثابت کنیم خداوند خالق انسان است؛ چرا که این به حوزه الهیات مربوط است بلکه مهم این است که انسان باور کند که مخلوق خداوند است این باور تبعات روان شناختی مهمی را در پی خواهد داشت.

۱۹۶. در تجربه درمان گروهی، چه نوع استدلالی در مورد حضور خداوند بیشتر مورد استفاده قرار گرفته بود؟

(bzhik.ir)

-الف) رابطه بنا و ساختمان

-ب) تمثیل نور

-ج) استقلال انسان

-د) ترس از مرگ

پاسخ صحیح: الف: در یک تجربه درمان گروهی با دوازده نفر شرکت کننده در برابر این سؤال که چگونه میتوانید به کسی که خدا را قبول ندارد، ثابت کنید که خدایی هست بیش از هشتاد درصد به استدلالهایی از نوع رابطه بنا و ساختمان متول شده بودند وقتی برای آنها توضیح داده شد که این تمثیل چه خطای منطقی اساسی دارد، اغلب آنها متوجه تأثیر این خطا بر درک رابطه خود با خداوند و پیامدهای آن شدند.

۱۹۷. تمثیل نور در قرآن کریم چه مفهومی را منتقل می‌کند؟ (bzhik.ir)

-الف) استقلال انسان

-ب) تنهایی انسان

-ج) وابستگی وجود انسان به خداوند

-د) ترس از مرگ

پاسخ صحیح: ج: وقتی از تمثیل نور که خداوند در قرآن کریم خود را به آن اشاره کرده است و شعاع های آن برای این نوع رابطه استفاده میشود افراد متوجه میشوند که وجود آنها هر لحظه به وجود خداوند و افاضه دائمی او بستگی (وابستگی وجود انسان به خداوند) دارد. این خالقیت مطلق و مخلوق در تملک مطلق خالق است. دید استقلالی آنچنان که برخی نظریه پردازان غربی از جمله انسان گرایان و هستی نگران بر آن تأکید دارند آنها را با این مسأله وجودی مواجه میکند که انسان موجودی است تنها و باید تنهایی را بخشی از زندگی معنا کرد و مرگ با مفهوم اگزیستانسیالیستی نیز گریز ناپذیر است

۱۹۸. نظریه پردازان غربی چه دیدگاهی را تأکید می‌کند؟ (bzhik.ir)

-الف) مخلوقیت انسان

-ب) استقلال انسان

-ج) تنهایی انسان

-د) ترس از مرگ

پاسخ صحیح: ب: وقتی از تمثیل نور که خداوند در قرآن کریم خود را به آن اشاره کرده است و شاعع های آن برای این نوع رابطه استفاده میشود افراد متوجه میشوند که وجود آنها هر لحظه به وجود خداوند و افاضه دائمی او بستگی (وابستگی وجود انسان به خداوند) دارد. این خالقیت مطلق و مخلوق در تملک مطلق خالق است. دید استقلالی آنچنان که برخی نظریه پردازان غربی از جمله انسان گرایان و هستی نگران بر آن تأکید دارند آنها را با این مسأله وجودی مواجه میکند که انسان موجودی است تنها و باید تنهایی را بخشی از زندگی معنا کرد و مرگ با مفهوم اگریستانسیالیستی نیز گریز ناپذیر است.

۱۹۹. درک وجود یک رب اعلیٰ چه تأثیری بر انسان دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) احساس تنهایی

-ب) ترس از مرگ

-ج) آرامش

-د) تحریف افکار

پاسخ صحیح: ج: درک وجود یک رب اعلیٰ عبارتی که به وفور در نماز یومیه تکرار می شود؛ درک نوع رابطه او با انسان و چگونگی رابطه انسان با خالق خود. درک اول، انسان را آرام میکند؛ چرا که خود را رهای شده و بی صاحب نمی یابد.

۲۰۰. اعتقاد به مخلوقیت انسان چه تأثیری بر دیدگاه انسان دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) تمايل به استقلال

-ب) تمايل به دریافت هدایت و کمک

-ج) احساس تنهایی

-د) ترس از مرگ

پاسخ صحیح: ب: اعتقاد به مخلوقیت انسان باعث میشود دیدگاه انسان برای دریافت هدایت و کمک تعديل یابد. این مسأله از چند جهت قابل توجه است. مخلوق خداوند مورد توجه و علاقه خالق خویش است هادی و روان شناس اصلی او خود خداوند است و مشاور و روان شناس تنها وسیله است؛ او بر کار انسان نظارت دارد.

۲۰۱. مخلوق خداوند چگونه توصیف می‌شود؟ (bzhik.ir)

-الف) موجودی تنها

-ب) موجودی مستقل

-ج) موجودی مورد توجه و علاقه خالق

-د) موجودی بی‌صاحب

پاسخ صحیح: ج: خلوص نیت و توجه به خواست خداوند اهمیت دارد؛ روان شناس و مشاور مسلمان خود را وسیله‌ای برای معطوف کردن توجه یک مخلوق و بنده به مولای اصلی اش می‌داند؛ مخلوق خداوند قابل احترام مورد توجه و علاقه خالق است. بر این مبنای توان اصول چندی را برای مشاوره و روان درمانگری برشمرد که در فصول آینده به طور دقیق بیان می‌شود.

۲۰۲. روان شناس و مشاور مسلمان خود را چگونه می‌بیند؟ (bzhik.ir)

-الف) هادی و روان شناس اصلی

-ب) وسیله‌ای برای هدایت

-ج) ناظر بر کار انسان

-د) مخلوق خداوند

پاسخ صحیح: ب: روان شناس و مشاور مسلمان خود را وسیله‌ای برای معطوف کردن توجه یک مخلوق و بنده به مولای اصلی اش می‌داند.

دوم انسان تحت ربوبیت خداوند حکیم

۲۰۳. ربوبیت خداوند چه جنبه‌ای دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) خاص

-ب) عام

-ج) محدود به زمان

-د) محدود به مکان

پاسخ صحیح: ب: خداوند مدیر امور جهان و انسان است. این ربویت جنبه عام دارد و به افراد خاصی اختصاص ندارد.

۲۰۴. بر اساس نظر علامه طباطبایی، خداوند چگونه با مملوک خود رفتار می‌کند؟ (bzhik.ir)

-الف) تدبیر نمی‌کند

-ب) فقط نظاره‌گر است

-ج) تدبیر می‌کند

-د) مداخله‌ای ندارد

پاسخ صحیح: ج: خداوند هم مالک انسان است و مالک امر مملوک خود را تدبیر می‌کند (ر.ک: علامه طباطبایی، ۱۳۷۶، ج ۱، ص (۳۳)) و این مالکیت و ربویت شامل همه امور است.

۲۰۵. درک ربویت خداوند چه تبعات روان‌شناختی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) احساس بی‌پناهی

-ب) احساس حمایت شدن

-ج) افزایش اضطراب

-د) کاهش عزت نفس

پاسخ صحیح: ب: درک این ربویت تبعات روان‌شناختی متعددی دارد؛ از جمله اینکه انسان مورد حمایت خداوند بودن را درک می‌کند و این حمایت زمینه را برای رابطه موضوعی مناسب فراهم می‌کند.

۲۰۶. خداوند چگونه به بندگان خود نگاه می‌کند؟ (bzhik.ir)

-الف) به عنوان موجوداتی که همیشه درست عمل می‌کنند

-ب) به عنوان موجوداتی که قابلیت بازگشت ندارند

-ج) به عنوان موجوداتی که می‌توانند اشتباه کنند و بخشیده شوند

-د) به عنوان موجوداتی که باید مستقل باشند

پاسخ صحیح: ج: موضوعی که انسان رغبت زیادی نسبت به آن دارد افول ناپذیر است بهترین تکیه گاه است و به رغم خطا پذیری انسان و پذیرش گرایش انسان به سمت بدی ها او بسیار خطای پذیر بسیار بخشنده و مهربان است. او به صراحت تابلوی معرفی خود را برای بندگانش چنین برافراشته است: «من بسیار آمرزند و مهربانم . او هرگز بندگانش را فراموش نمیکند تا آنجا که نگران کسانی است که از مسیر او خارج شده و در حق خود اسراف کرده اند؛ او حتی پیامبر خود را دنبال آنها می فرستد تا آنها را مطلع کند که برگردید و از رحمت خدا نا امید نشوید؛ من هر کار رشت و گناهی که کرده باشید، می بخشم او مدیری است که هر لحظه با انسان است و میتوان همواره به سویش بازگشت و در خلوت و آشکار میتوان به یاد او بود و از او یاری و حمایت دریافت کرد. حال گرامی بودن برای چنین مدیری که به او نعمتهای فراوانی نیز میدهد میتواند زمینه های مطلوبی برای رشد حرمت خود با عزت نفس باشد.

سوم حضور و تسلط خداوند در همه عرصه های زندگی بشر

۲۰۷. حضور خداوند در عالم و وجود انسان چگونه است؟ (bzhik.ir)

-الف) جزئی و محدود

-ب) کامل و همه جا

-ج) فقط در اعماق وجود انسان

-د) فقط در موقع خاص

پاسخ صحیح: ب: درک حضور خداوند در همه عالم و در اعماق وجود انسان به تصور فرد از خدا بستگی دارد. بر اساس آنچه بیان شد خداوند نمیتواند رب باشد و حضور کامل نداشته باشد. او حضور دارد و بر همه چیز تسلط دارد؛ چرا که همه چیز در تملک اوست و از آن جمله است انسان و آنچه در نفس او می گذرد.

۲۰۸. بر اساس نظر علامه طباطبائی، خداوند چگونه به انسان نزدیک است؟ (bzhik.ir)

-الف) فقط از طریق اعمال خیر

-ب) از رگ گردن به انسان نزدیک تر

-ج) فقط در زمان نیاز

-د) از طریق مشاوره

پاسخ صحیح: ب: ادراک و فهم حضور خداوند میتواند مایه آرامش انسان به دلیل ایمان به او و یا ترس از او به خاطر کارهایی که میداند بر خلاف فطرت خود انجام میدهد باشد و روزی که انسان هشیار میشود متوجه این حضور و تسلط خداوند میشود وقتی خداوند از رگ گردن به انسان نزدیک تر و بین انسان و قلبش حائل است.

۲۰۹. آگاهی از حضور خداوند در مشاوره چه تأثیری بر فرد دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) افزایش اضطراب و نگرانی
- ب) کاهش احساس امنیت
- ج) تجربه آرامش و امنیت واقعی
- (د) دور شدن از مسائل معنوی

پاسخ صحیح: ج: هر لحظه انسان در محضر خداست و هر عملی که اراده میکند و هر چه که دارد خداوند به آن آگاه و به آن از خود انسان نزدیک تر است (ر.ک: علامه طباطبایی، ۱۳۷۶، ج. ۹، ص. ۵۹) با این وصف اگر در مشاوره فرد به این حضور آگاه شود میتواند همه امور خود را با خداوند متعال انجام دهد و آرامش و امنیتی واقعی را تجربه کند.

چهارم اصل عدل و اعتدال

۲۱۰. اصل عدل و اعتدال در نظام هستی چه نقشی دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) تأثیری ندارد
- ب) فقط برای انسان‌ها است
- ج) تمامی نظام هستی را دربر می‌گیرد
- د) فقط در موارد خاصی کاربرد دارد

پاسخ صحیح: ج: اصل عدل و اعتدال تمامی نظام هستی را دربر گرفته است.

۲۱۱. عدل و عدالت در لغت به چه معناست؟ (bzhik.ir)

- الف) افراط
- ب) تفریط
- ج) حد وسط و میانه
- د) بی‌عدالتی

پاسخ صحیح: ج:

۲۱۲. عدالت در ادبیات دینی به چه معانی به کار رفته است؟ (bzhik.ir)

-الف) نهادن چیزی در جای نامناسب

-ب) رعایت حقوق افراد و اعطای حق به صاحب آن

-ج) ایجاد تبعیض

-د) ترک اصرار بر انجام گناهان صغیره

-پاسخ صحیح: ب: مفهوم اعتدال نیز بازگشت به معنای لغوی عدل دارد و اعتدال به معنای میانه روی میان دو حالت از نظر چند و چونی است

۲۱۳. کلمه «فسوی» در قرآن کریم به چه معناست؟ (bzhik.ir)

-الف) اسراف

-ب) تبذیر

-ج) اعتدال

-د) افراط

پاسخ صحیح: ج

۲۱۴. خداوند پس از خلق انسان چه کاری انجام داده است؟ (bzhik.ir)

-الف) انسان را به حال خود رها کرده است

-ب) وجود انسان را تعديل کرده است

-ج) فقط انسان را هدایت کرده است

-د) هیچ کدام

-پاسخ صحیح: ب: خداوند پس از خلق انسان وجود او را تعديل و پس از اندازه سازی مخصوص در ابعاد مختلف تقدیر) و ظرفیت سازی
تم برای تمامی کمالات ممکن ۲ مسیر هدایت او را به طور تکوینی مشخص کرده است و برنامه او را به سمت اهداف آفرینش غایت
خاص تعیین کرده است.

۲۱۵. حفظ تعادل روانی چه تضمینی را به همراه دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) سلامت روانی پایدار

-ب) افزایش اضطراب

-ج) کاهش ثبات هیجانی

-د) هیچ کدام

پاسخ صحیح: الف: تعادل روانی که اساس ثبات هیجانی و سلامت روانی پایدار است بر این اصل استوار می‌گردد. اگر فردی بخواهد بر اساس عدل و انصاف عمل کند باید همواره جانب حق و احتیاط و خود مهارگری را در نظر گیرد تا از شاخص درست انحراف نیابد.

۲۱۶. بر اساس اصل عدل و اعتدال، انسان باید چگونه عمل کند؟ (bzhik.ir)

-الف) همواره جانب حق و احتیاط را در نظر گیرد

-ب) به دنبال افراط و تفریط باشد

-ج) از شاخص درست انحراف یابد

-د) تبعیض قائل شود

پاسخ صحیح: الف: تعادل روانی که اساس ثبات هیجانی و سلامت روانی پایدار است بر این اصل استوار می‌گردد. اگر فردی بخواهد بر اساس عدل و انصاف عمل کند باید همواره جانب حق و احتیاط و خود مهارگری را در نظر گیرد تا از شاخص درست انحراف نیابد.

۲۱۷. معیارها و قوانین سنجش رفتار و مدیریت هستی چگونه هستند؟ (bzhik.ir)

-الف) تغییرپذیر

-ب) تغییر ناپذیر

-ج) بدون قاعده و نامنظم

-د) متغیر بر اساس زمان

پاسخ صحیح: ب: معیارها و قوانین سنجش رفتار و مدیریت هستی تغییر ناپذیرند.

۲۱۸. اگر انسان از اختیار خود در جهت تکامل و تعالی بهره جوید، چگونه عمل خواهد کرد؟ (bzhik.ir)

-الف) برهم زننده نظام هستی

-ب) در چارچوب عبودیت

-ج) بدون توجه به قوانین هستی

-د) با تبعیض و ظلم

پاسخ صحیح: ب: انسان در نظامی قانونمند و رو به تکامل و حیات ارتقائی آفریده شده است و به عنوان بخشی از این نظام اگر از اختیار خود در جهت تکامل و تعالی آن بهره جوید در چارچوب عبودیت عمل خواهد کرد.

۲۱۹. عدالت خواهی در انسان چه جایگاهی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) یکی از نیازهای وجودی

-ب) بی اهمیت

-ج) فقط در شرایط خاص

-د) مورد توجه نیست

پاسخ صحیح: الف: عدالت خواهی یکی از نیازهای وجودی انسان است: چرا که انسان ذره ای تبعیض و ظلم را حتی پس از تجربه مدنها عدالت تحمل نخواهد کرد.

این مجموعه تست رایگان نیست و برای سایت "بژیک" با آدرس اینترنتی www.bzhik.ir تهیه و تنظیم شده است. تمام حقوق مادی و معنوی این محصول، متعلق به سایت "بژیک" می باشد؛ هر گونه کپی برداری و انتشار غیر قانونی آن توسط افراد سودجو، بدون اخطار قبلی، پیگرد قانونی در پی خواهد داشت. لذا بایستی مستقیماً از این سایت خریداری شود در غیر این صورت مسئولین راضی نمی باشند و **حق الناس** می باشد.

۲۲۰. حفظ اعتدال وجودی برای انسان چه نیازی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) حرکت به سمت اهداف طراحی شده برای وجود انسان

-ب) بی توجهی به اهداف وجودی

-ج) پیروی از خواسته های شخصی

-د) تمرکز بر مادیات

پاسخ صحیح: الف: حفظ اعتدال وجودی مستلزم حرکت به سمت اهدافی است که برای وجود انسان طراحی شده اند.

۲۲۱. خداوند چه نوع رابطه‌ای با انسان دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) رابطه‌ای دائمی و مقتدرانه
- ب) رابطه‌ای موقت و ضعیف
- ج) رابطه‌ای بی‌تفاوت
- د) رابطه‌ای غیرمستقیم

پاسخ صحیح: الف: نمیتوان تصور کرد که خداوند انسان را خلق کرده و او را به حال خود رها کرده است و تصور یک لحظه رهایی یا غفلت خالق از مخلوق خود برابر نابودی کامل است، مانند خاموشی منبع نور که بلا فاصله تاریکی خود را در پی دارد. چرا که وجود انسان به وجود او بستگی نام دارد پس او دائمًا در حال تربیت نظام هستی و از جمله انسان است و حضوری دائمی و مقتدرانه دارد.

اصول نظری مربوط به هستی شناسی

۲۲۲. روان شناسان جدید چه جنبه‌ای از بودن انسان در دنیا را مهم می‌دانند؟ (bzhik.ir)

- الف) تأثیر آن بر موقعیت اجتماعی
- ب) تأثیر آن بر سلامت جسمانی
- ج) تأثیر آن بر سلامت روانی
- د) تأثیر آن بر موفقیت مالی

پاسخ صحیح: ج: بودن انسان در دنیا از جمله مفاهیمی است که روان شناسان جدید به آن توجه داشته اند و درک این بودن را در سلامت روانی او مؤثر میدانند.

۲۲۳. جهان بینی انسان چه تأثیری بر رابطه او با جهان دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) هیچ تأثیری ندارد
- ب) تأثیر محدودی دارد
- ج) مهم‌ترین عامل پیش‌بینی‌کننده است
- د) تنها در شرایط خاص تأثیرگذار است

پاسخ صحیح: ج: جهان بینی انسان مهم‌ترین عامل پیش‌بینی‌کننده رابطه انسان با جهان است.

۲۲۴. بر اساس آیات قرآن کریم، تدبیر دنیا در اختیار چه کسی است؟ (bzhik.ir)

-الف) انسان

-ب) خداوند

-ج) ملائکه

-د) انبیاء

پاسخ صحیح: ب: تدبیر دنیا به عنوان مخلوق و مملوک خداوند در اختیار خود اوست انسان در اینکه رغبت‌ها و سرمایه‌گذاری عاطفی خود را معطوف به دنیا یا آخرت کند آزاد است و خداوند به این خواست اهمیت میدهد.

۲۲۵. دنیا در قرآن کریم با چه ویژگی‌هایی توصیف شده است؟ (bzhik.ir)

-الف) متاع غرور، کم ارزش و فربینده

-ب) پایدار، ارزشمند و راستین

-ج) بی‌تأثیر و بی‌اهمیت

-د) دائمی و مطلق

پاسخ صحیح: الف: خداوند متعال در آیاتی به ویژگی‌های دنیا اشاره می‌کند و به رغم آزادی انتخاب انسان عواقب انتخابها را برای او بیان می‌کند؛ مانند اینکه دنیا متاع غروره (آل عمران، ۱۸۵ اعراف ۵۱ و انعام ۷۰) کالایی کم ارزش؛ «متاع قلیل» (نساء، ۷۷) «ناپایدار» (نساء ۹۴)، «فریبند» ((انعام ۱۳۰)، «لهو و لعب (انعام، ۳۲ و ۷۰) و... است.

۲۲۶. انسان در انتخاب معطوف کردن رغبت‌ها و سرمایه‌گذاری عاطفی خود به دنیا یا آخرت چگونه

است؟ (bzhik.ir)

-الف) مجبور

-ب) محدود

-ج) آزاد

-د) بی‌تفاوت

پاسخ صحیح: ج: از آیات میتوان نوع رابطه‌ای که خداوند به عنوان خالق و مالک انسان برای او نسبت به دنیا طراحی کرده است را تا حد زیادی درک کرد. تدبیر دنیا به عنوان مخلوق و مملوک خداوند در اختیار خود اوسـت انسان در اینکه رغبتـها و سرمـایـه گذارـی عاطـفـی خود را معطـوفـ به دنـیـا یـا آـخـرـتـ کـنـدـ آـزـادـ استـ وـ خـداـونـدـ بهـ اـینـ خـواـستـ اـهمـیـتـ مـیدـهدـ.

دنیا محل امتحان و گذر

۲۲۷. انسان در سرمـایـه گـذـارـی در مـوـضـوعـاتـ دـنـیـاـیـیـ چـگـونـهـ استـ؟ـ (bzhik.ir)

-الف) محدود

-ب) آزاد اما مسؤولیت‌آور

-ج) بـیـتفـاوـتـ

-د) وابـستـهـ بهـ دـیـگـرـانـ

پاسخ صحیح: ب: انسان در سرمـایـه گـذـارـی اـسـاسـیـ خـودـ درـ مـوـضـوعـاتـ دـنـیـاـیـیـ آـزـادـ استـ اـمـاـ اـینـ آـزـادـیـ برـایـ اـنـسـانـ مـسـؤـولـیـتـ آـورـ استـ.

۲۲۸. دنیا از دیدگـاهـ اـمـیرـالمـؤـمنـینـ (ع)ـ چـگـونـهـ استـ؟ـ (bzhik.ir)

-الف) جایگـاهـ دائمـیـ وـ جـاـوـدـانـهـ

-ب) خانـهـایـ خـوبـ برـایـ کـسـیـ کـهـ آـنـ رـاـ جـاـوـدـانـهـ نـپـنـدـارـدـ

-ج) محلـیـ برـایـ اـنجـامـ گـنـاهـ

-د) جایـگـاهـ کـیـفرـ دـشـمنـانـ خـداـ

پاسخ صحیح: ب: به قول امیر المؤمنین دنیا چه خوب خانه‌ای است برای آن کس که آن را جاودانه نپندرد و خوب محلی است برای آن کس که آن را وطن خوبیش انتخاب نکند.

۲۲۹. دنیا در نهج البلاغه چگونه توصیف شده است؟ (bzhik.ir)

-الف) پاداش دوستان خدا

-ب) جایـگـاهـ کـیـفرـ دـشـمنـانـ خـداـ

-ج) فریبـنـدـهـ وـ زـوـدـگـذـرـ

-د) محل استقرار دائمی

پاسخ صحیح: ج: (دنیا) فریب میدهد، زبان می رساند و تنند می گذرد؛ از این رو خدا دنیا را به عنوان پاداش دوستان خود نپسندید و آن را جایگاه کیفر دشمنان خود قرار نداد و همانا مردم دنیا چون کاروانی باشند که هنوز باراندار نکرده کاروان سالار بانک کوچ سر دهد تا بار بندند و برانند (نهج البلاغه، ترجمه دشتی، ص ۷۲۹).

خود نظم جویی خدا محور در رابطه با دنیا

۲۳۰- خود نظم جویی خدا محور در رابطه با دنیا چه تأثیری بر انسان دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) باعث سردرگمی او می شود

-ب) او را از مسیر تعادل خارج می کند

-ج) به حفظ تعادل او کمک می کند

-د) تأثیری بر او ندارد

پاسخ صحیح: ج: منظور از خود نظم جویی خدا محور در رابطه با دنیا این است که اگر در رابطه برقرار کردن با دنیا خداوند محوریت علائق را تشکیل ندهد انسان از مسیر تعادل خارج می شود.

۲۳۱- تقوا پیشگی چگونه با خود نظم جویی خدا محور مرتبط است؟ (bzhik.ir)

-الف) هیچ ارتباطی ندارد

-ب) مغایر با آن است

-ج) عین آن است

-د) فقط در موارد خاص مرتبط است

پاسخ صحیح: ج: تقوا پیشگی عین خود نظم جویی خدا محور است.

۲۳۲- بر اساس منابع دینی، انسان باید با چه کسانی همنشین نشود؟ (bzhik.ir)

-الف) کسانی که از هوای نفس پیروی می کنند

-ب) کسانی که احترام دارند

-ج) کسانی که تأثیرپذیر نیستند

-د) کسانی که ذکر خدا می‌کنند

پاسخ صحیح: الف: از آنجا که انسان موجودی اثر پذیر است تنظیم ارتباط او با دیگران از اهمیت خاصی برخوردار است. به رغم احترامی که انسانها دارند اما در منابع دینی تصریح شده است که با هر کسی همنشین نشوید. تعامل با کسی که از هوای نفس پیروی می‌کند باعث غفلت یا نا آگاهی انسان می‌شود.

دُنیا برای انسان

۲۳۳. دُنیا از دیدگاه دینی چه کارکردی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) هدف نهایی زندگی

-ب) ابزاری برای رسیدن به سعادت اخروی

-ج) محلی برای لذت‌جویی

-د) جایگاهی برای تجمع ثروت

پاسخ صحیح: ب: خداوند به صراحت بیان داشته است که دُنیا به عنوان ابزاری برای رسیدن به سعادت اخروی است؛ بنابراین دُنیا برای انسان آفریده شده اما انسان برای دُنیا آفریده نشده است چون بدون ساختن صحیح دُنیا و تولید عمل در این دُنیا امکان رسیدن به سعادت برای او فراهم نیست.

۲۳۴. انسان چگونه باید با دُنیا برخورد کند تا به سعادت برسد؟ (bzhik.ir)

-الف) با تمرکز بر دُنیا به عنوان هدف اصلی

-ب) با دیدن دُنیا به عنوان مزرعه آخرت

-ج) با تسلیم شدن به توهم خودمالکی

-د) با انجام اعمال بدون توجه به عواقب اخروی

پاسخ صحیح: ب: بهترین قاعده این است که بپذیریم دُنیا مزرعه آخرت است. استقرار چنین اصلی در نظام روان شناختی انسان هم باعث فعال سازی رفتاری می‌شود و هم نگرانی‌های او را تعدیل می‌کند.

۲۳۵. چه اصلی در نظام روان شناختی انسان باعث فعال سازی رفتاری و تعديل نگرانی‌ها می‌شود؟ (bzhik.ir)

-الف) تمرکز بر دُنیا به عنوان هدف اصلی

-ب) پذیرش دُنیا به عنوان مزرعه آخرت

-ج) توجه به توهمندی خودمالکی

-د) تمرکز بر لذت‌جویی و تجمع ثروت

پاسخ صحیح: ب: بهترین قاعده این است که بپذیریم دنیا مزرعه آخرت است. استقرار چنین اصلی در نظام روان شناختی انسان هم باعث فعال سازی رفتاری می‌شود و هم نگرانی‌های او را تعديل می‌کند.

رابطه با دیگران

۲۳۶. خداوند چگونه نحوه تعامل انسان‌ها با یکدیگر را تصریح کرده است؟ (bzhik.ir)

-الف) با تأکید بر تفاوت‌های فردی

-ب) با تأکید بر علاقه به بندگان

-ج) با تأکید بر روابط حلال و حرام

-د) با تأکید بر اهمیت مادیات

پاسخ صحیح: ج: خداوند به عنوان خالق انسان نحوه تعامل انسان‌ها با یکدیگر با تأکید بر روابط حلال و حرام را تصریح کرده است.

۲۳۷. زنده کردن یک فرد از دیدگاه دینی چه معنایی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) معادل با زنده کردن همه انسان‌ها

-ب) معادل با نجات یافتن از مرگ

-ج) معادل با رهایی از دست دشمن

-د) معادل با پیروزی در جنگ

پاسخ صحیح: الف: در اینجا منظور از زنده کردن زنده کردن انسان زنده است نه زنده کردن انسان مرد؛ مانند وقتی که می‌گویند پژشک او را زنده کرد یا غواصی غریقی را نجات داد و یا اسیری را از دست دشمن رهانید هدایت به سوی خداوند هم نوعی احیا و زندگی بخشی به حساب می‌آید.

۲۳۸. در اسلام، نحوه سلوک با کدام دسته از افراد مشخص شده است؟ (bzhik.ir)

-الف) فقط با دوستان و همسایگان

-ب) فقط با بستگان در سطوح مختلف

-ج) فقط با هم کیشان

-د) با تمام دسته‌های افراد از جمله بستگان، دوستان، همسایگان و دشمنان

پاسخ صحیح: د: دیگران نیز به چند دسته اساسی تقسیم می‌شوند؛ مانند بستگان در سطوح مختلف دوستان همسایگان هم کیشان انسانهای غریبه و بیگانگان و در نهایت دشمنان در اسلام نحوه سلوک با هر دسته مشخص شده است و مهم تر اینکه در تمامی این مراودات در نظر داشتن خداوند و حقوق دیگران از اهمیت خاصی برخوردار است. موضوع حق الناس، روابط حلال و حرام تولی و تبری انفاق، بخشش یاری تعهد و وفای به عهد یک رویی، صداقت، معامله احترام همه از موضوعاتی است که در بین مسلمانان از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است

دنیا زمینه ساز آسیب

۲۳۹. چه عاملی می‌تواند زمینه ساز انحراف انسان از فطرت خویش باشد؟ (bzhik.ir)

-الف) رغبت انسان نسبت به دنیا

-ب) ویژگی‌های دنیا

-ج) خودشیفتگی و غرور

-د) حرص و طمع

پاسخ صحیح: ب: آن گونه که پیش تر بیان شد گذشته از رغبت انسان نسبت به دنیا به نظر می‌رسد دنیا نیز دارای ویژگی‌هایی است که می‌تواند زمینه ساز انحراف انسان از فطرت خویش باشد.

اصول نظری مربوط به انسان شناسی

۲۴۰. حقیقت انسان در منابع دینی چیست؟ (bzhik.ir)

-الف) جسم و جسد

-ب) عقل و فکر

-ج) جان و روح

-د) احساسات و عواطف

پاسخ صحیح: ج: حقیقت انسان در منابع دینی ما جان و روح اوست که موجودی ملکوتی است.

انسان دارای فطرت الهی

۲۴۱. بر اساس نظر باقری (۱۳۸۵)، چه زمانی خداوند انسان را به بازنگری خویش فراخواند؟(bzhik.ir)

-الف) هنگامی که حجابی بین او و خویشن او قائل شده بود.

-ب) هنگامی که هیچ گونه حجابی بین او و خویشن او قائل نشده بود.

-ج) هنگامی که انسان به معرفت کامل رسیده بود.

-د) هنگامی که انسان در حال عبادت بود.

پاسخ صحیح: ب: باقری (۱۳۸۵) این رابطه را به نحوی بیان میکند که در گیرودار آفرینش انسان خداوند هنگامی که هیچ گونه حجابی بین او و خویشن او قائل نشده بود او را به بازنگری خویش فراخواند در چنین حضور بی پرده ای او دریافت که هیچ از خود ندارد و «اگر خودی» هم هست، رنگ خدایی دارد.

۲۴۲. انسان چگونه خدا را در میان خود و خویشن حائل یافت؟(bzhik.ir)

-الف) با وجود حجابهای مختلف.

-ب) با درک فقر ذاتی خود به خداوند.

-ج) با حضور بی پرده در برابر خداوند.

-د) با پیروی از هوای نفس.

پاسخ صحیح: ج: باقری (۱۳۸۵) این رابطه را به نحوی بیان میکند که در گیرودار آفرینش انسان خداوند هنگامی که هیچ گونه حجابی بین او و خویشن او قائل نشده بود او را به بازنگری خویش فراخواند ۵ در چنین حضور بی پرده ای او دریافت که هیچ از خود ندارد و «اگر خودی» هم هست، رنگ خدایی دارد؛ به عبارت دیگر او خدا را در میان خود و خویشن حائل یافت و بدین ترتیب، هر چیزی که قلب انسان به آن متوجه شود خداوند به آن چیز نزدیک تر از انسان است.

۲۴۳. آگاهی‌های انسان به لحاظ روان‌شناختی چگونه هستند؟(bzhik.ir)

-الف) نرم ساختار.

-ب) سخت ساختار.

-ج) قابل تغییر.

-د) بدون ساختار.

پاسخ صحیح: ب: این آگاهی‌ها به لحاظ روان شناختی سخت ساختاری در برابر نرم ساختار هستند و به همین دلیل هر چند میتوانند مورد غفلت قرار گیرند اما قابل تغییر نیستند و شاید بتوان از روان بنه‌های فطری در روان درمانگری اسلامی سخن گفت.

۲۴۴. کدام یک از گزینه‌ها به عنوان یکی از آگاهی‌های فطری انسان ذکر شده است؟ (bzhik.ir)

-الف) انسان از خود چیزی ندارد و هر چه دارد به وجود مطلق خداوند تعلق دارد.

-ب) انسان تمامی نیازهای خود را از خود تأمین می‌کند.

-ج) انسان به طور کامل مستقل از خداوند است.

-د) انسان هیچ گونه کششی به سمت خداوند ندارد.

-پاسخ صحیح: الف: آگاهی یقینی بر اینکه انسان از خود چیزی ندارد و هر چه دارد به وجود مطلق خداوند تعلق دارد و دیگر اینکه برای رفع نیاز خود و تحول به سمت آنچه در درونش به ودیعه نهاده شده است به منبع وجود مطلق (خداوند) کشش دارد.

۲۴۵. «حنیفیت» به چه معناست؟ (bzhik.ir)

-الف) فرآیندی که در روان انسان حاکم می‌شود و به طور فطری موجب توجه انسان به خداوند می‌شود.

-ب) فرار از خدا و خود فراموشی.

-ج) تشخیص راه انحرافی از راه صحیح.

-د) نظام ارزشیابی درونی انسان.

پاسخ صحیح: الف: به طور فطری فرآیندی با عنوان «حنیفیت» بر روان انسان حاکم می‌شود. بنا بر آنچه که علامه طباطبائی طباطبائی (۱۳۷۴) اشاره دارند: خطا و اشتباه مستند به فطرت انسانی او و هدایت الهی نیست بلکه به خاطر این است که او خودش عقل خود را دزدیده و در اثر پیروی هوای نفس و تسویلات جنود شیطان راه رشد خود را گم کرده است

۲۴۶. خطا و اشتباه انسان به چه دلیلی است؟ (bzhik.ir)

-الف) به خاطر فطرت انسانی و هدایت الهی.

-ب) به خاطر دزدیده شدن عقل توسط خود انسان.

-ج) به خاطر تسویلات جنود شیطان.

-۵) گزینه های ب و ج

پاسخ صحیح: د: به طور فطری فرآیندی با عنوان «حنیفیت» بر روان انسان حاکم میشود. بنا بر آنچه که علامه طباطبائی طباطبائی (۱۳۷۴) اشاره دارند؛ خطأ و اشتباہ مستند به فطرت انسانی او و هدایت الہی نیست بلکہ به خاطر این است که او خودش عقل خود را دزدیده و در اثر پیروی هوا نفس و تسویلات جنود شیطان راه رشد خود را گم کرده است.

۲۴۷. انسان چگونه می تواند خدا را نادیده بگیرد؟(bzhik.ir)

-الف) با توجه به خود.

-ب) با فرار از خود.

-ج) با پیروی از هوا نفس.

-د) با توجه به ارزش‌های بیرونی.

پاسخ صحیح: ب: انسان در صورتی می تواند خدا را نادیده گیرد که چشم از خود برگیرد باقری (۱۳۸۵) و فرار از خدا به فرار از خود و یا خود فراموشی منتهی میشود.

ثبات قوانین حاکم بر نظام روان شناختی انسان

۲۴۸. کدام یک از روان شناسان زیر ساختار شناختی را در خلال تحول بیان کرده است؟(bzhik.ir)

-الف) فروید

-ب) یونگ

-ج) پیازه

-د) فادیمن

پاسخ صحیح: ج: برخی از روان شناسان که تا حدودی نگاهی ساختاری به نظام روان شناختی انسان داشته اند تلاش کرده اند این عوامل را شناسایی کنند: مانند یونگ با بحث کهن الگوها فراگر) و فادیمن (۲۰۰۸) فروید با بیان ساختار سه گانه روان شناختی انسان و فرآیند تحول روان - جنسی پیازه با بیان ساختار شناختی در خلال تحول (منصور و دادستان (۱۳۹۱) این بیان نه به معنای صحه گذاشتن به این یافته است و نه به این معناست که ثبات قوانین ضرورتاً خود را در نگاه ساختاری نشان میدهد، بلکه قوانین و اصول روان شناختی در آنجا که واقعاً ثبات شده اند، چنین است.

۲۴۹. ثبات قوانین و سنن الہی چه ویژگی دارد؟(bzhik.ir)

-الف) قابل تغییر است

-ب) غیر قابل تغییر است

-ج) تنها در عالم درون روانی ثابت است

-د) تنها در عالم برون روانی ثابت است

پاسخ صحیح: ب: قوانین و سنت‌الهی ثابت و غیر قابل تغییرند عالم اعم از درون روانی و فطری و برون روانی دارای نظامی است که قوانین ثابتی بر آن حاکم است برای تسلط بر عالم شناخت این قوانین و تبعیت از آنها لازم است کشف و دانستن این قوانین برای روان شناسان می‌تواند زمینه را برای تبیین اختلالات روانی و راههای کمک به انسان فراهم کند

۲۵۰. کدام یک از گزینه‌های زیر به عنوان یکی از کاربردهای ثبات قوانین روان شناختی ذکر نشده است؟ (bzhik.ir)

-الف) روان سنجی

-ب) درمان و مشاوره

-ج) کشف عوامل مشترک انسانی

-د) تعیین سن بلوغ فکری

پاسخ صحیح: د: برخی از روان شناسان که تا حدودی نگاهی ساختاری به نظام روان شناختی انسان داشته اند تلاش کرده اند این عوامل را شناسایی کنند؛ مانند یونگ با بحث کهن الگوها فراگر و فادیمن (۲۰۰۸) فروید با بیان ساختار سه گانه روان شناختی انسان و فرآیند تحول روان - جنسی پیازه با بیان ساختار شناختی در خلال تحول (منصور و دادستان ۱۳۹۱).

۲۵۱. کدام یک از روان شناسان به بحث کهن الگوها پرداخته است؟ (bzhik.ir)

-الف) فروید

-ب) یونگ

-ج) پیازه

-د) فادیمن

پاسخ صحیح: ب: برخی از روان شناسان که تا حدودی نگاهی ساختاری به نظام روان شناختی انسان داشته اند تلاش کرده اند این عوامل را شناسایی کنند؛ مانند یونگ با بحث کهن الگوها فراگر و فادیمن (۲۰۰۸) فروید با بیان ساختار سه گانه روان شناختی انسان و فرآیند تحول روان - جنسی پیازه با بیان ساختار شناختی در خلال تحول (منصور و دادستان ۱۳۹۱).

انسان موجودی مختار

۲۵۲. موسوی خمینی (۱۳۸۱) اختیار را به چه معنا می‌داند؟ (bzhik.ir)

-الف) اخذ نمودن شر و بدی

-ب) اخذ نمودن خیر و نیکویی

-ج) توانایی انتخاب بین خوب و بد

-د) توانایی تشخیص صحیح از نادرست

پاسخ صحیح: ب: موسوی خمینی (۱۳۸۱)، اختیار را به معنای اخذ نمودن خیر و نیکویی میداند (ص ۶۳۳).

۲۵۳. قرآن کریم در سوره اسراء آیه ۱۱ به چه موضوعی اشاره می‌کند؟ (bzhik.ir)

-الف) انسان تنها به خیر گرایش دارد

-ب) انسان تنها به شر گرایش دارد

-ج) انسان به خیر و شر برابر گرایش دارد

-د) انسان هیچ گرایشی به خیر و شر ندارد

پاسخ صحیح: ج: قرآن کریم به این اختیار انسان در سوره اسراء آیه ۱۱ به نحوی اشاره میکند که گرایش انسان به خیر و شر را برابر نشان میدهد اما به دلیل عجله و شتابزدگی نمایزی بین خیر و شر قائل نیست و ممکن است به همان نحوی که عاشق خیر است شر را نیز به همان وجه طلب کند.

۲۵۴. اصل مشارکت جویی در درمان به چه مبنای کلی مربوط می‌شود؟ (bzhik.ir)

-الف) انسان باید تحت تأثیر دیگران باشد

-ب) انسان باید خود انتخابگر باشد

-ج) انسان باید بدون اختیار عمل کند

-د) انسان باید تحت فشار تصمیم بگیرد

پاسخ صحیح: ب: اصل مشارکت جویی در درمان از آن جهت به این مبنای کلی مربوط است که انسان باید خود انتخابگر باشد و با اصول آزادی مسؤولیت پذیری سودمندی و هدفمندی به این بر می گردد که انسان تا چیزی را برای خود مفید نیابد آن را اختیار نمی کند و چیزی را که او اختیار نکرده باشد، مسؤولیتش را نمی پذیرد و بنابراین آن را از آن خود نمی داند که در هدف خود بگنجاند و چیزی که در راستای اهداف او نباشد را مفید تلقی نمی کند.

۲۵۵. اصل انعطاف پذیری و باز بودن سیستم روانی چه نیازی را برای انسان ایجاد می کند؟ (bzhik.ir)

- الف) نیاز به تحلیل و محاسبه موضوعات متعدد
- ب) نیاز به پیروی از دستورات دیگران
- ج) نیاز به تصمیم گیری بدون تفکر
- د) نیاز به اجتناب از تأثیر پذیری

پاسخ صحیح: الف: درمان و مشاوره بدون زمینه سازی لازم و توجه به زمینه ها نمیتواند با موفقیت پیش رود. همچنین میتوان به اصل انعطاف پذیری و باز بودن سیستم روانی اشاره کرد که مختار بودن مستلزم دریافت، شناخت تحلیل و محاسبه موضوعات متعدد و تأثیر پذیری از عالم برون - روانی است.

۲۵۶. هدف آزمایش انسان چیست؟ (bzhik.ir)

- الف) تأیید اختیار مطلق انسان
- ب) به فعلیت رسیدن استعدادهای نهایی انسان
- ج) نشان دادن عدم اختیار انسان
- د) تأکید بر انحطاط انسان

پاسخ صحیح: ب: انسان در معرض آزمایش قرار میگیرد و هدف آزمایش فراهم کردن زمینه برای به فعلیت رسیدن استعدادهای نهایی انسان در میدان اختیار است مصباح یزدی (۱۳۷۶).

۲۵۷. مصباح یزدی (۱۳۷۶) انسان را در برابر چه چیزی قرار داده است؟ (bzhik.ir)

- الف) خواسته های متضاد
- ب) تنها خواسته های خیر
- ج) تنها خواسته های شر
- د) خواسته های بی اهمیت

پاسخ صحیح: الف: مصباح یزدی (۱۳۷۶) : او در برابر خواسته های متضادی قرار دارد و انتخاب یک خواسته مستلزم اختیار است. چون اختیار دارد به همین دلیل مکلف و مسؤول است (مصطفلاح یزدی، ۱۳۷۶، ص ۳۷۳؛ گنابادی ۱۴۰۸ق، ج ۸، ص ۳۹۲)

۲۵۸. تکامل اختیاری برای قرب الهی در مقابل چه نوع تکاملی قرار ندارد؟ (bzhik.ir)

- الف) تکامل داروینی
- ب) تکامل اجتماعی
- ج) تکامل فرهنگی
- د) تکامل تصادفی

پاسخ صحیح: الف: مسؤولیت و تمایل اساسی انسان این است که خود را به کمال برساند در اینجا منظور از تکامل تکامل اختیاری برای قرب الهی است نه تکامل داروینی آنگونه که روان تحلیلگری میگوید؛ بنابراین با اختیار خود قرب الهی را انتخاب میکند انسان ناهشیار و مجبور قابل آزمایش نیست.

۲۵۹. آزمایش برای چه منظوری نیست؟ (bzhik.ir)

- الف) رفع جهل
- ب) شکوفا کردن استعدادها
- ج) تأیید اختیار انسان
- د) تکامل انسان

پاسخ صحیح: الف: آزمایش برای رفع جهل نیست بلکه برای شکوفا کردن استعدادهای انسان است؛ انسان تشخیص میدهد چه راهی درست است تا از آزمایش موفق بیرون بیاید. در سوره احزاب، آیه ۷۲ نیز به این انتخاب اشاره دارد: «إِنَّا عَرَضْنَا الْأُمَانَةَ عَلَى السَّمَاءِ وَهَمَّهَا إِلَيْنَا إِنْسَانٌ.....»

۲۶۰. سوره احزاب، آیه ۷۲ به چه موضوعی اشاره دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) اختیار انسان
- ب) مسؤولیت انسان
- ج) تکلیف انسان
- د) همه موارد بالا

پاسخ صحیح: د: آزمایش برای رفع جهل نیست بلکه برای شکوفا کردن استعدادهای انسان است؛ انسان تشخیص میدهد چه راهی درست است تا از آزمایش موفق بیرون بیاید. در سوره احزاب، آیه ۷۲ نیز به این انتخاب اشاره دارد: «إِنَّا عَرَضْنَا الْأُفَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَحَقَّلَهَا إِلَيْنَا.....»

۲۶۱. برای اینکه انسان بتواند انتخاب کند و مسؤولیت آن را بپذیرد، چند شرط لازم است؟ (bzhik.ir)

-الف) دو شرط

-ب) سه شرط

-ج) چهار شرط

-د) پنج شرط

پاسخ صحیح: ج: امانت در این آیه به هر گونه که تعبیر و تفسیر شود بی رابطه با اختیار انتخاب و تکلیف نیست و این همان مسؤولیت انسان در برابر خداوند بزرگ است مصباح بزدی، ۱۳۷۶ که باید امانت تحويل گرفته را برگرداند و او در این زمینه آزاد است. برای اینکه انسان بتواند انتخاب کند و مسؤولیت آن را بپذیرد چهار شرط لازم است.

۲۶۲. کدام یک از گزینه‌های زیر به عنوان یکی از اصول مشاوره و روان درمانگری ذکر شده است؟ (bzhik.ir)

-الف) توجه به زمینه‌های اقتصادی

-ب) توجه به زمینه‌های فرهنگی و اجتماعی

-ج) توجه به زمینه‌های سیاسی

-د) توجه به زمینه‌های طبیعی

پاسخ صحیح: ب: بر اساس این اصل درمانگر در تمامی مراحل درمان از پذیرش تا پایان درمان انتخابگری و مسؤولیت پذیری مراجع را تحریک میکند. به طور فطری مایه‌های سه شرط از این مقدمات؛ از استعداد شناخت و تمایلات و نیز در تصمیم گیری و انتخاب در نهاد آدمی قرار داده شده است اما شرایط عمل مربوط به عالم خارج است مصباح بزدی، ۱۳۷۶، ص ۳۹۴) اصول چندی از این مبنای برای مشاوره و روان درمانگری قابل طرح است که از آن جمله می‌توان به توجه به زمینه‌های فرهنگی و اجتماعی و احترام و تکریم مراجع اشاره کرد.

نیاز انسان به هدایت یا منبع بیرونی برای ملاک رفتار درست (مسیر اقوم)

۲۶۳. بر اساس آیات قرآن کریم، انسان از چه دو جنبه‌ای تكون یافته است؟ (bzhik.ir)

-الف) فطرتی الهی و طبیعتی مادی

-ب) فطرتی انسانی و طبیعتی مصنوعی

-ج) فطرتی مادی و طبیعتی الهی

-د) فطرتی فرهنگی و طبیعتی اجتماعی

پاسخ صحیح: الف: از آیات قرآن کریم بر می آید که انسان از فطرتی الهی و طبیعتی مادی تكون یافته برخوردار است (موجودی است طبیعی و فراتطبیعی که طبیعتش به طین وابسته است و فطرت فراتطبیعی او را با خدای سبحان پیوند داده است و نیز هدف از آفرینش او رسیدن به کمال درخور خویش و دستیابی وی به «خلیفه اللهی» است. رسیدن به این مقام مستلزم هدایت خاص است.

۲۶۴. هدف از آفرینش انسان چیست؟(bzhik.ir)

-الف) رسیدن به مقام خلیفه اللهی

-ب) دستیابی به قدرت مادی

-ج) تحقق بخشیدن به زندگی دنیوی

-د) کسب دانش و علم

پاسخ صحیح: الف: هدف از آفرینش انسان رسیدن به کمال درخور خویش و دستیابی وی به «خلیفه اللهی» است. رسیدن به این مقام مستلزم هدایت خاص است.

۲۶۵. کدام یک از منابع زیر برای هدایت انسان ضروری نیست؟(bzhik.ir)

-الف) هدایت تشریعی از جانب خداوند

-ب) نیروی عقل درونی

-ج) هدایت اجتماعی

-د) هدایت علمی

پاسخ صحیح: ج: حیات انسان در همبستگی فهم و عمل وی ظهور میکند؛ یعنی علم او در تنظیم فعل او اثرگذار و کار او در افزایش فهم او سودمند است؛ هرگز اندیشه های او از فعالیت های او بیگانه نیست کارش نیز از اندیشه اش گسیخته نیست و هدایت او در رهبریهای علمی و عملی او آشکار است و با افزایش اندیشه و انسجام عمل حیات او که وسیله هماهنگی بینش و کوشش اوست، رشد خواهد کرد. از یک سو، انسان از یک سو به دلیل تأثیر پذیر بودنش و از سوی دیگر، به دلیل هدفمندی او در چارچوب خلقت و نیز محدودیت زمان

توقف او در دنیا به دو منبع کنترل درونی و بیرونی نیازمند است. از درون نیروی عقل او را به سمت هدف راهنمایی میکند و از بیرون خداوند به واسطه هدایت تشریعی مکانیزمی برای هدایت او طراحی نموده است تا او بتواند مسیر حرکت خود را به سمت شکوفایی کامل انسانی بپیماید. این هدایت را خداوند به عنوان هدایت اقوم یاد می کند. اگر چه هدایت همواره از جانب خداوند صورت میگیرد همان گونه که گمراهی به خود انسان مربوط است.

انسان موجودی چند بعدی

۲۶۶. بر اساس دیدگاه‌های مطرح شده، انسان از چند بعد تشکیل شده است؟ (bzhik.ir)

- الف) یک بعد
- ب) دو بعد
- ج) سه بعد
- د) چهار بعد

پاسخ صحیح: ج: انسان دارای ابعاد مختلفی است. برخی انسان را دارای یک بعد الهی یا ملکوتی و یک بعد طبیعی یا ملکی می دانند. قرآن کریم از ابعاد مختلف انسان سخن گفته است از جمله حجر، ۲۹ سوره ص (۷۲) خداوند انسان را تلفیقی از طبیعت و ماوراء طبیعت آفرید و با این ویژگی او را به وجودی جامع تبدیل کرد جوادی آملی (۱۳۸۳) درباره این ابعاد در منابع مختلف اسلامی بحث شده است از جمله موسوی خمینی (۱۳۹۰) و برخی او را دارای سه بعد عقل، نفس و بدن میدانند (کلینی ۱۳۷۵، ج ۱، ص ۵۱۲).

۲۶۷. کدام یک از وجهه زیر در ابعاد مختلف انسان مورد توجه قرار نمی‌گیرد؟ (bzhik.ir)

- الف) وجه شناختی عاطفی
- ب) وجه بدنی حسی و بیولوژیک
- ج) وجه تجسمی
- د) وجه اقتصادی

پاسخ صحیح: د: در روان شناسی میتوان انسان را از دو بعد مادی و طبیعی و غیر مادی و ماوراء الطبیعی و دارای وجهه مختلف در این ابعاد مورد توجه قرار داد؛ مانند: وجه شناختی عاطفی، رفتاری، بدنی حسی و بیولوژیک، تجسمی (وهם تجسم و شهود) و اجتماعی روابط بین فردی فرهنگی آن دو بعد هر یک دارای این وجهه مختلف هستند.

۲۶۸. در مشاوره و روان درمانگری اسلامی، کدام اصل به عنوان یکی از موارد مهم مورد توجه قرار می‌گیرد؟ (bzhik.ir)

- الف) جامع نگری در ارزیابی درمان

-ب) نظارت تک بعدی

-ج) پرهیز از نظارت چند بعدی

-د) توجه فقط به بعد مادی

پاسخ صحیح: الف: در بسیاری از احکام اسلامی روی آوری به دیگران دیده میشود انواع عبادات جمعی نماز جماعت، خمس زکات امر به معروف و..... خود امر مشورت به روحیه جمعی انسان مربوط است. اصولی که از این مبنا در درمان و مشاوره قابل توجه است؛ عبارت اند از: جامع نگری در ارزیابی درمان نظارت چند بعدی و اصل توجه به ابعاد مختلف و پرهیز از نگاه تک بعدی به انسان.

انسان موجودی پایدار با زندگی دنیوی زمانمند

۲۶۹. بر اساس نظریه روان درمانگران هستی نگر، توجه به چه موضوعی به عنوان یکی از ارکان اصلی محسوب میشود؟ (bzhik.ir)

-الف) توجه به زمان و وقت

-ب) توجه به مرگ و معنای آن

-ج) توجه به سلامت جسمانی

-د) توجه به موفقیت‌های دنیوی

پاسخ صحیح: ب: بر این مبنا انسان موجودی همیشه زنده است که در این دنیا سفری موقت دارد و سرنوشت او در جهانی دیگر وابسته به عملکرد او در این دنیاست توجه به زمان و وقت، موضوعی اساسی در سلامت و بیماری انسان است. روان درمانگران هستی نگر همچون یالوم بالوم و دیگران (۲۰۱۴) توجه به مرگ و معنای آن را به عنوان یکی از ارکان نظریه خود میدانند.

۲۷۰. سوره عصر در قرآن کریم به چه موضوعی اشاره دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) سعادت انسان

-ب) خسran انسان

-ج) موفقیت انسان

-د) زندگی ابدی انسان

پاسخ صحیح: ب: خداوند در قرآن کریم به زمانی قسم میخورد که انسان در حال خسaran است (اشاره به سوره عصر آیه ۱ و ۲) و این خسaran در جای دیگر متوجه خسارت به خود و اهل خویش بیان شده است (اشاره به آیه ۱۵ سوره زمر) بنابراین سعادت انسان مرهون استفاده بهینه از زمان است.

۲۷۱. تعریف "حی مثاله" در زندگی انسان چه معنایی دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) زندگی مادی فاقد اصالت
- ب) زندگی با رنگ خدایی
- ج) زندگی با تمرکز بر ماده
- د) زندگی با تأکید بر موفقیت‌های دنیوی

پاسخ صحیح: ب: تعریف انسان به عنوان حی مثاله جوادی آملی (۱۳۸۴) تعبیر رسایی برای زندگی انسان و انتظاری است که از او می‌رود حی به معنای کسی که همواره زنده است و مثاله به نوعی بیانگر رنگ خدایی وجود انسان است.

۲۷۲. کدام یک از اصول زیر در آسیب شناسی روانی و درمان مورد توجه قرار می‌گیرد؟ (bzhik.ir)

- الف) توجه به معنای زندگی
- ب) توجه به موفقیت‌های دنیوی
- ج) توجه به زندگی مادی
- د) توجه به اصول مادی

پاسخ صحیح: الف: پذیرش این نکته بسیاری از اصول و فنون مشاوره را جهت میدهد به طور مثال انسان جنبه مادی عمل خود را فراموش می‌کند اما صورت عمل در ذهن انسان باقی می‌ماند و علاوه بر آن می‌تواند بر اعمال دیگر انسان اثر گذار باشد. این مطلب میتواند هم در آسیب شناسی روانی و هم در درمان مورد استفاده قرار گیرد اصولی از قبیل توجه به معنای زندگی تحولی نگری و فعال بودن را میتوان ذیل این مبنا قرار داد.

انسان موجودی هدفمند

۲۷۳. هدف اصلی انسان بر اساس منابع دینی چیست؟ (bzhik.ir)

- الف) رسیدن به قدرت و ثروت
- ب) تسليم شدن در برابر خواسته‌های نفسانی

-ج) به ظهور رسانیدن همه آنچه خداوند در نهاد او گنجانیده

-د) دستیابی به موفقیت‌های دنیوی

پاسخ صحیح: ج: هدف هر موجودی کمال وجودی آن است و انسان نیز در بی کمال وجودی خود است که در فطرت او نهاده شده است. به ظهور رسانیدن همه آنچه خداوند در نهاد او گنجانیده هدف اصلی انسان است و این امکان پذیر نیست مگر اینکه به قوانین الهی تن در دهد و در برابر خدا تسلیم و عابد باشد.

انسان موجودی نیازمند و آسیب‌پذیر

۲۷۴. نیروی شناختی و عقلانی چگونه می‌تواند فطرت انسان را هدایت کند؟ (bzhik.ir)

-الف) به سمت بیماری و زندگی غیر اصیل

-ب) به سمت کمال مطلوب

-ج) به سمت خود فراموشی

-د) به سمت گمراهی

پاسخ صحیح: ب: انسان به دلیل اثر پذیری فطری از درون و بیرون نظام روان شناختی آسیب‌پذیر است. این نظام باز دارای نیروهای معارضی است که از یک سو به سمت طبیعت و از سوی دیگر به سمت کمال یا ملکوت کشیده می‌شود. نیروی شناختی و عقلانی می‌تواند فطرت را به سمت کمال مطلوب و در صورت غلبه شهوت به سمت بیماری و زندگی غیر اصیل سوق دهد می‌توان آسیب‌پذیری انسان را بر اساس مبانی فوق و در تک آنها مورد ملاحظه قرار داد

۲۷۵. فاصله جویی از خداوند و ذکر او چه تأثیری بر تنظیم عاطفی انسان دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) تقویت تنظیم عاطفی

-ب) بی تأثیر است

-ج) به هم زدن تنظیم عاطفی

-د) افزایش تمراز

پاسخ صحیح: ج: فاصله جویی از خداوند و ذکر او تنظیم عاطفی او را به هم می‌زند و یا خدا فراموشی باعث خود فراموشی می‌شود.

۲۷۶. کدام یک از موارد زیر در آسیب‌پذیری انسان مورد توجه قرار نمی‌گیرد؟ (bzhik.ir)

-الف) انکار رابطه با خدا

-ب) عدم توجه به فطرت

-ج) رفتار برخلاف قوانین ثابت الهی

-د) توجه به علایق اجتماعی

پاسخ صحیح: د: نیروی شناختی و عقلانی میتوانند فطرت را به سمت کمال مطلوب و در صورت غلبه شهوت به سمت بیماری و زندگی غیر اصیل سوق دهد میتوان آسیب پذیری انسان را بر اساس مبانی فوق و در تک تک آنها مورد ملاحظه قرار داد؛ به طور مثال پیش تر بیان شد که فاصله جویی از خداوند و ذکر او تنظیم عاطفی او را به هم میزند و یا خدا فراموشی باعث خود فراموشی میشود. موارد دیگری که از متون بالا قابل برداشت است را می توان به شرح زیر برشمرد:

- ✓ انکار رابطه با خدا
- ✓ عدم توجه به فطرت
- ✓ رفتار برخلاف قوانین ثابت الهی
- ✓ عدم استفاده یا سوء استفاده از انتخابگری و بی ارادگی در برابر فشارهای غریزی و انگیزشی؛
- ✓ گمراهی در مسیر زندگی خودراهبری و تکیه کامل بر عقل فردی یا دنباله روی از الگوها
- ✓ و افرادی که صلاحیت و توان هدایت ندارند
- ✓ توجه تک بعدی به انسان و زندگی؛
- ✓ تعریف مادی و ناپایدار از زندگی انسان توجه به دنیا و انکار معاد
- ✓ بی توجهی به علایق اجتماعی و زیر پا گذاشتن اخلاقیات

۲۷۷. کدام یک از اصول زیر در مشاوره و روان درمانگری اسلامی مورد توجه قرار می‌گیرد؟(bzhik.ir)

-الف) کرامت و ارزشمندی انسان

-ب) توجه تک بعدی به انسان

-ج) تعریف مادی از زندگی

-د) انکار معاد

پاسخ صحیح: الف: در این مبنای انسان شناختی اصول دیگری نیز قابل بحث است که در بخش اصول نظری به آنها پرداخته میشود؛ مانند کرامت و ارزشمندی انسان توانایی شناخت اصول خوبی ها و بدی ها و فعال بودن او در سعادت و خوشبختی خود.

اصول نظری مربوط به آخرت شناسی

۲۷۸. اعتقاد به آخرت چه نقشی در سلامت روانی انسان ها دارد؟(bzhik.ir)

-الف) نقشی ندارد

-ب) نقش مخرب دارد

-ج) نقش اساسی دارد

-د) نقش جزئی دارد

پاسخ صحیح: ج: اعتقاد به معاد در سلامت روانی انسان‌ها نقش اساسی دارد

۲۷۹. کلمه «آخرت» در قرآن کریم چند بار و در چه زمینه‌ای به کار رفته است؟ (bzhik.ir)

-الف) بیش از یکصد بار و بیشتر در برابر کلمه الدنیا

-ب) کمتر از پنجاه بار و بیشتر در زمینه توصیف بهشت

-ج) بیش از دویست بار و بیشتر در زمینه توصیف جهنم

-د) حدود پنجاه بار و بیشتر در زمینه توصیف عدالت الهی

پاسخ صحیح: الف: در قرآن کریم بیش از یکصد بار کلمه آخرت مورد استفاده قرار گرفته که در حدود هشتاد مرتبه آن در برابر الدنیا»

به کار رفته است. ایمان به آخرت از ارکان اساسی دینداری است و از اصول دین به شمار میرود.

مقالات فردی با خدا

۲۸۰. معاد در اعتقادات دینی به معنای..... (bzhik.ir)

-الف) روز ملاقات انسان با خدا

-ب) روزی که انسان به زندگی دنیوی خود پایان می‌دهد

-ج) روزی که انسان به بهشت یا جهنم می‌رود

-د) روزی که انسان تنها با حقیقت و یقین زندگی می‌کند

پاسخ صحیح: الف: معاد روز ملاقات انسان با خداست؛ روزی که به اجبار انسان ظاهر می‌شود و به طور کاملاً عینی و یقینی با اعمال خود در حضور او مواجه می‌شود.

۲۸۱. در سرای آخرت، چه چیزی هویت انسان را می‌سازد؟ (bzhik.ir)

-الف) زندگی جمعی و قومی

-ب) نتیجه عمل انسان در دنیا

-ج) تردید و حیرت

-د) دید استقلالی

پاسخ صحیح: ب: معاد روز ملاقات انسان با خداست؛ روزی که به اجرای انسان ظاهر می‌شود و به طور کاملاً عینی و یقینی با اعمال خود در حضور او مواجه می‌شود.

۲۸۲. نعمت اساسی که انسان در آخرت دارد، چه ویژگی‌هایی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) تنها مادی است

-ب) تنها معنوی است

-ج) هم مادی (بهشت) و هم معنوی (رضایت خداوند)

-د) هم مادی (جهنم) و هم معنوی (محبوبیت از خداوند)

پاسخ صحیح: ج: انسان در آن دنیا تنها یک دارایی اساسی به نام نعمت دارد که دارای دو وجه اساسی است؛ یکی مادی بهشت و دیگری معنوی رضایت خداوند است و فقدان آن عذاب است.

رابطه معنادار بین دنیا و آخرت

۲۸۳. آخرت در اعتقادات دینی چه نقشی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) محلی برای استراحت انسان‌ها

-ب) هدف غایی انسان که در آن ملاقات با خدا صورت می‌گیرد

-ج) مکانی برای زندگی مجدد

-د) فقط یک مفهوم فلسفی

پاسخ صحیح: ب: بین دنیا و آخرت رابطه‌ای معنادار وجود دارد؛ در واقع آخرت هدف غایی انسان است که در آن ملاقات با خدا صورت می‌گیرد وجود و چگونگی ظهور انسان در آنجا کاملاً وابسته به عملکرد انسان در دنیاست.

۲۸۴. انکار آخرت چه تأثیری بر اعمال دنیایی انسان دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) هیچ تأثیری ندارد

-ب) تأثیر مثبت دارد

-ج) اعمال دنیایی را تباہ می کند

-د) اعمال دنیایی را معنوی می کند

پاسخ صحیح: ج: تردید و انکار آخرت به نوعی نابودی دنیا و وجود معنوی و پایدار انسان با خود معنوی نیز هست. کسی که به آخرت اعتقادی نداشته باشد و یا آن را انکار کند، اعمال دنیایی او همه تباہ می شود (اعراف ۱۴۷) و کسی که اعمالش تباہ شد زبان خواهد دید.

۲۸۵. کسانی که به آخرت اعتقاد دارند، چگونه توصیف می شوند؟ (bzhik.ir)

-الف) اهل عبرت

-ب) کسانی که حزن و خوف دارند

-ج) کسانی که تنها به دنیا توجه دارند

-د) کسانی که به زندگی جمعی اعتقاد دارند

پاسخ صحیح: الف: اما کسانی که به آخرت اعتقاد دارند اهل عبرت هستند (هود ۱۰۳) و کسانی که ایمان دارند و تقوا پیشه می کنند نه حزن و خوفی دارند و خداوند به آنها هم در زندگی دنیا و هم در آخرت، بشارت داده است (یونس ۶۵۶۲).

انتخاب زندگی اصیل بهتر و پایدار

۲۸۶. آخرت از دیدگاه منابع اسلامی چه ویژگی هایی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) ناپایداری و بی خیریتی

-ب) پایداری و خیریت

-ج) سرگرمی و بازیچه بودن

-د) ناچیز بودن در برابر دنیا

پاسخ صحیح: ب: آخرت از دیدگاه منابع اسلامی دارای اصالت خیریت و پایداری بیشتری است (اعلی ۱۷ و نحل ۳۰ و ۰۷) با توجه به اصول نظری که پیش تر بیان شد اگر انسان خداوند را رب خود می داند، او آخرت را برای انسان میخواهد نه دنیا را (انفال ۶۷) در اصل انسان برای آخرت آفریده شده و همان گونه که پیش تر هم اشاره شد دنیا نیز برای انسان آفریده شده است.

۲۸۷. انسان برای چه هدفی آفریده شده است؟(bzhik.ir)

- الف) برای زندگی در دنیا
- ب) برای زندگی در آخرت
- ج) برای سرگرمی و بازی
- د) برای دستیابی به موفقیت‌های دنیوی

پاسخ صحیح: ب: در اصل انسان برای آخرت آفریده شده و همان گونه که پیش تر هم اشاره شد دنیا نیز برای انسان آفریده شده است. دل خوش کردن به دنیا در برابر آخرت مطلوب نیست و متعاقباً زندگی دنیا در برابر آخرت ناچیز است (توبه ۱۲۹ و ۳۹؛ غافر، ۳۹ و ضحی ۴۴) زندگی آخرت بر دنیا ترجیح دارد (ابراهیم ۳) زندگی دنیا جز سرگرمی و بازیچه نیست و زندگی حقیقی همانا در سرای آخرت است (عنکبوت ۶۴) کسی که آخرت را برمی گزیند خداوند دلش را بی نیاز و کارش را سامان می دهد.

۲۸۸. کسی که آخرت را برمی گزیند، چه پاداشی دریافت می کند؟(bzhik.ir)

- الف) دل بی نیاز و کار سامان یافته
- ب) زندگی پر از سرگرمی و بازی
- ج) زندگی ناپایدار
- د) پاداش متعالی و بزرگ

پاسخ صحیح: الف: کسی که آخرت را برمی گزیند خداوند دلش را بی نیاز و کارش را سامان می دهد.

۲۸۹. عبادت بر اساس چه چیزی باعث زیان و آسیب می شود؟(bzhik.ir)

- الف) بر اساس ایمان واقعی
- ب) بر اساس عمل
- ج) بر اساس حرف
- د) بر اساس نیکی در دنیا و آخرت

پاسخ صحیح: ج: تأکید بر عمل نیز مهم و اساسی است و عبادت صرفاً بر اساس حرف باعث زیان و آسیب او می شود.

اهداف مشاوره و روان درمانگری اسلامی و اصول کلی مربوط به آن

۲۹۰. هدف عمدۀ مشاوره و روان درمانگری اسلامی چیست؟ (bzhik.ir)

- الف) ایجاد تعادل در ابعاد مختلف وجودی
- ب) ترغیب فرد به سمت تعالی ابعاد وجودی
- ج) بازگرداندن فرد به مؤلفه‌های فطری
- د) همه موارد بالا

پاسخ صحیح: د: بر اساس مبانی اساسی هدف عمدۀ مشاوره و روان درمانگری اسلامی بازگرداندن فرد به مؤلفه‌های فطری به منظور رفع تعارض‌های فرد ایجاد تعادل در ابعاد مختلف وجودی و ترغیب فرد به سمت تعالی آن ابعاد است.

۲۹۱. آسیب روان شناختی ممکن است به چه چیزهایی مربوط باشد؟ (bzhik.ir)

- الف) فقدان اطلاعات اساسی
- ب) افکار و رفتارهای ناکارآمد
- ج) اختلال عمیق در سطح شخصیت
- د) همه موارد بالا

پاسخ صحیح: د: آسیب روان شناختی ممکن است به فقدان اطلاعات اساسی فرد افکار و رفتارهای ناکارآمد و ناسازگار و با وجود اختلال عمیق‌تر در سطح شخصیت مربوط باشد.

۲۹۲. اهداف مراجعان به مشاوره چگونه می‌توانند بر اهداف مشاوره و درمان تأثیر بگذارند؟ (bzhik.ir)

- الف) تأثیری ندارد
- ب) تأثیر مثبت دارد
- ج) تأثیر منفی دارد
- د) ممکن است اهداف مشاوره و درمان را تحت تأثیر قرار دهد

پاسخ صحیح: د: مراجعانی که برای دریافت مشاوره تخصصی مراجعه میکنند نیز اهدافی دارند که توجه به آنها ممکن است اهداف مشاوره و درمان را تحت تأثیر قرار دهد.

۲۹۳. در روان درمانگری و مشاوره اسلامی، درمانگر چه کمکی به فرد می‌کند؟ (bzhik.ir)

- الف) رفتار را تابع اختیار فرد می‌کند
- ب) رفتار را تسلیم حق می‌کند
- ج) اراده فرد را تابع اراده حق می‌داند
- د) همه موارد بالا

پاسخ صحیح: د: در روان درمانگری و مشاوره اسلامی درمانگر در تلاش است تا به فرد کمک کند که رفتار را در درجه اول تابع اختیار فرد کند و در درجه بعد این رفتار را به طور اختیاری تسلیم حق کند و فرد را به این بینش برساند که اراده او تابع اراده حق است. ایگن ۱ (۲۰۰۹) سه هدف عمدۀ را برای فعالیتهای یاری گرانه در نظر می‌گیرد؛ به عبارت دیگر مشاور دارای سه هدف عمدۀ است اولین هدف به مدیریت مسائل خاص زندگی به نحوی مؤثرتر و استفاده بهینه از فرصت‌های موجود مربوط است بهبود نتایج زندگی ۲ دومین هدف به توانایی کلی مراجع برای مدیریت مشکلات زندگی و تدارک فرصتها در زندگی روزمره مربوط است یادگیری خود یاری گری و سومین هدف به پیشگیری بر می‌گردد که در آن مراجع یک ذهنیت پیشگیرانه هدف محور برای زندگی خود در پیش می‌گیرد ذهنیت پیشگیرانه وی سپس به توضیح هر یک از آنها می‌پردازد و در این راستا به برخی اصول کلی دیگر مانند انتخابگری اشاره می‌کند.

۲۹۴. ایگن ۱ (۲۰۰۹) چند هدف عمدۀ برای فعالیت‌های یاری گرانه در نظر می‌گیرد؟ (bzhik.ir)

- الف) یک هدف
- ب) دو هدف
- ج) سه هدف
- د) چهار هدف

پاسخ صحیح: ج: در روان درمانگری و مشاوره اسلامی درمانگر در تلاش است تا به فرد کمک کند که رفتار را در درجه اول تابع اختیار فرد کند و در درجه بعد این رفتار را به طور اختیاری تسلیم حق کند و فرد را به این بینش برساند که اراده او تابع اراده حق است. ایگن ۱ (۲۰۰۹) سه هدف عمدۀ را برای فعالیتهای یاری گرانه در نظر می‌گیرد؛ به عبارت دیگر مشاور دارای سه هدف عمدۀ است اولین هدف به مدیریت مسائل خاص زندگی به نحوی مؤثرتر و استفاده بهینه از فرصت‌های موجود مربوط است بهبود نتایج زندگی ۲ دومین هدف به توانایی کلی مراجع برای مدیریت مشکلات زندگی و تدارک فرصتها در زندگی روزمره مربوط است یادگیری خود یاری گری و سومین

هدف به پیشگیری بر میگردد که در آن مراجع یک ذهنیت پیشگیرانه هدف محور برای زندگی خود در پیش میگیرد ذهنیت پیشگیرانه وی سپس به توضیح هر یک از آنها می پردازد و در این راستا به برخی اصول کلی دیگر مانند انتخابگری اشاره میکند.

۲۹۵. اهداف مشاوره و روان درمانگری اسلامی بیشتر به چه چیزهایی مربوط می شود؟ (bzhik.ir)

- الف) اهداف کلی زندگی معنوی
- ب) اهداف مادی
- ج) اهداف شخصی
- د) اهداف اجتماعی

پاسخ صحیح: الف: اهداف مشاوره و روان درمانگری اسلامی بیشتر به اهداف کلی زندگی معنوی مربوط میشود و تابع اصولی است که پیش تر بیان شد. اگر چهار مبنای اصلی را به نوعی شناخت تلقی کنیم اساسی ترین آنها هدف درمانگری و مشاوره آگاهی افزایی و بینش هدفمند است.

۲۹۶. اساسی ترین هدف درمانگری و مشاوره چیست؟ (bzhik.ir)

- الف) آگاهی افزایی و بینش هدفمند
- ب) حفظ اعتدال و کمال گرایی
- ج) اجتناب از نقص
- د) ایجاد و حفظ تعادل هیجانی

پاسخ صحیح: الف: اگر چهار مبنای اصلی را به نوعی شناخت تلقی کنیم اساسی ترین آنها هدف درمانگری و مشاوره آگاهی افزایی و بینش هدفمند است.

تعادل یابی

۲۹۷. کدام یک از موارد زیر به عنوان هدف اصلی در روان درمانگری‌های تحلیلی مطرح شده است؟ (bzhik.ir)

- الف) تقویت من
- ب) آگاهی گشتالتی

-ج) خود نظم جویی رفتاری

-د) هیچکدام

پاسخ صحیح :الف: تعادل یابی متناسب با اصل عدل و اعتدال بسیاری از اهداف مشاوره و روان درمانگری های امروز را پوشش میدهد؛ به طور مثال حل تعارضهای دوران کودکی با هشیاری افزایی و تقویت من به عنوان اهداف عمدۀ روان درمانگریهای تحلیلی کوری ۲۰۰۹ شرف (۲۰۱۲) به تعادل روانی منجر می شود و یا آگاهی گشتالتی یا هستی نگرانه خودیابی طرفداران را جرز، و خود نظم جویی رفتاری شناختی همه به نوعی با هدف تعادل دنبال میشوند.

۲۹۸. برای رسیدن به تعادل روانی، ابتدا چه مرحله‌ای لازم است؟ (bzhik.ir)

-الف) دستیابی به مکانیزم‌های تعادل یابی

-ب) غلبه بر نشانه‌های اختلال

-ج) استفاده از فنون روان درمانگری

-د) حل تعارضهای دوران کودکی

پاسخ صحیح :ب: برای رسیدن به تعادل روانی ابتدا لازم است مراجع بر نشانه های اختلال غلبه کند و سپس به مکانیزم های تعادل یابی یا زمینه هایی که تعادل را زائل میکنند دست یابد؛ به همین منظور برای نشانه زدایی میتوان از فنون موجود در روان درمانگری نیز که با فرض های بنیادین مشاوره اسلامی منافات ندارد استفاده کرد.

۲۹۹. کدام فرآیند به عنوان یکی از دو فرآیند اصلی برای رسیدن به تعادل نسبی مطرح نشده است؟ (bzhik.ir)

-الف) تعدیل نیازهای اساسی

-ب) مهار تنفس ها

-ج) حل تعارضهای اساسی روانی

-د) تقویت هوش هیجانی

پاسخ صحیح :د: به نظر میرسد برای رسیدن به تعادل نسبی دو فرآیند هدف قرار میگیرد؛ یکی تعدیل نیازهای اساسی و مهار تنفسها و دیگری حل تعارض های اساسی روانی مکانیزم های اساسی رسیدن به تعادل با توجه به مبناهایی که پیش تر بیان شد در پی می آیند. این مکانیزم ها به عنوان اهداف فرعی درمان و مشاوره نیز قابل طرح میباشند.

آگاهی افزایی خود آگاهی و خدا آگاهی

۳۰۰. کدام یک از مفاهیم زیر در گشتالت درمانگری به عنوان محور اصلی درمان مطرح می‌شود؟ (bzhik.ir)

-الف) خودآگاهی

-ب) مخلوقیت

-ج) ربویت

-د) فطرت الهی

پاسخ صحیح :الف: آگاهی انسان نسبت به خود و جهان پیرامون و نیز آگاهی از نحوه تجزیه و تحلیل و قضاوت خود درباره جهان (جهان بینی خود) آگاهی نسبت به اینجا و اکنون زمان فضای زندگی و... همه در اختلالات روانی آسیب می‌بینند در محورهای مصاحبه و تشخیص اختلال یکی از شاخص‌های مهم این آگاهی‌ها هستند. آگاهی افزایی در برخی از مکاتب روان درمانگری مانند گشتالت درمانگری محور اصلی درمان است.

۳۰۱. کدام یک از اهداف درمان در روان درمانگری و مشاوره اسلامی مطرح نشده است؟ (bzhik.ir)

-الف) تقویت خودآگاهی

-ب) هشیاری افزایی

-ج) تغییر شناختی

-د) تقویت هوش هیجانی

پاسخ صحیح :د: در روان درمانگری و مشاوره اسلامی به دلیل وجود چنین اصلی یکی از اهداف درمان تقویت خودآگاهی به معنای اخیر است؛ بنابراین راهبرد مهم ناشی از این اصل هشیاری افزایی و تغییر شناختی از یک سو و هدف گزینی و تغییر رفتار از سوی دیگر است.

۳۰۲. کدام یک از موارد زیر به عنوان یک خطای شناختی در حوزه معنوی مطرح شده است؟ (bzhik.ir)

-الف) خود فراموشی

-ب) خدا فراموشی

-ج) توهمند استقلال

-د) غفلت از اصالت وجودی

پاسخ صحیح :ج: اگر انسان خدا را فراموش کند در معرض آسیب خود فراموشی قرار می گیرد. خدا فراموشی به نوعی سبب غفلت انسان از اصالت وجودی خود و فقری که نسبت به خداوند دارد میگردد و این فراموشی سبب خطای شناختی بزرگ تری میشود که شاید بتوان آن را توهمند نامید که باید آن را نوعی خطای شناختی در حوزه معنوی در نظر گرفت .

(bzhik.ir) ۳۰۳. چه فرآیندی برای به فعل رساندن استعدادهای فرد و شفاف سازی مرزهای درونی ضروری است؟

-الف) خودآگاهی نسبت به افکار و احساسات

-ب) قطبی شدنها و تعارضها

-ج) شناخت سبکهای دفاعی

-د) همه موارد فوق

پاسخ صحیح :د: فرد لازم است برای به فعل رساندن استعدادهای خود مرزهای درونی خود را شفاف کند و این شفاف سازی مستلزم خودآگاهی نسبت به افکار و احساسات هر لحظه خود، قطبی شدنها تعارضها و سبکهای دفاعی خود است

خودشناسی

(bzhik.ir) ۳۰۴. کدام یک از موارد زیر به عنوان بخشی از فرآیند خودشناسی در نظر گرفته نمی شود؟

-الف) تحلیل ساختاری ابعاد وجودی و قوانین حاکم بر نفس

-ب) داشتن تصویر روشن از خود

-ج) مدیریت احساسات مراجع نسبت به خود

-د) تصمیمگیری بر اساس آزمون و خطا

پاسخ صحیح :د: خودشناسی به عنوان یکی از اهداف درمان در متون موجود در زمینه درمان و مشاوره قابل پیگیری است از جمله کوری (۲۰۱۱) زمانی که فرد با تحلیل ساختاری (حداقل آنچنان که در تحلیل روابط متقابل مطرح است بر ابعاد وجودی خود و قوانین حاکم بر نفس شناخت پیدا کند و بتواند تصویر روشنی از خود داشته باشد حداقلی از خودشناسی به دست آورده است. کسی که خود را تا حدی بشناسد رفتارهایش بر اساس آزمون و خطا نیست. مشاور باید بداند چرا تصمیم دارد مشاوره بدهد: در زمینه کدام هیجان دارای ضعف است یا با چه هیجانی راحت نیست.

افزایش خود نظم جویی (مراجع به مکانیزم‌های خود نظم جویانه دست یابد)

۳۰۵. هسته اصلی خود نظم جویی در متون دینی با کدام مفهوم توضیح داده شده است؟ (bzhik.ir)

-الف) تجربه عبرت

-ب) تقوا

-ج) حزم

-د) حیا

پاسخ صحیح : ب: محققان دینی هسته اصلی خود نظم جویی را با مفهوم تقوا توضیح داده اند.

۳۰۶. کدام یک از مکانیزم‌های زیر در تقویت خود نظم جویی نقش ندارد؟ (bzhik.ir)

-الف) الگوگری و تدبیر در حزم

-ب) نگرانی و اجتناب در خوف

-ج) امیدواری و خوش بینی در رجا

-د) تصمیم‌گیری بر اساس آزمون و خطا

پاسخ صحیح : د: تجربه عنصر یادگیری در عبرت الگوگری و تدبیر در حزم سخت رویی و حدت نظر و عاقبت اندیشه‌ی در خوف نگرانی و اجتناب در رجا امیدواری و خوش بینی و در حیا بازداری ارادی باعث گسترش و تحول خود نظم جویی می‌شود. در اینجا خود نظم جویی بیشتر ناظر بر تنظیم روابط خود با خدا دنیا و آخرت بر اساس خودشناسی است. خود نظم جویی در متون علمی روان‌شناختی از اهداف درمان‌گرانه بسیاری از روش‌های درمانی به ویژه درمان شناختی رفتاری و بخشی از فنون متعدد درمانی است.

افزایش پذیرش و سازگاری

۳۰۷. پذیرش در روان‌شناسی دنیا چه جایگاهی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) یکی از شیوه‌های قدیمی

-ب) جایگاه ویژه‌ای ندارد

-ج) جایگاهی ویژه به خود اختصاص داده است

-۵) تنها در مشاوره اسلامی مورد استفاده قرار می‌گیرد

پاسخ صحیح :ج: پذیرش از اصول اساسی درمانگری و مشاوره اسلامی است بینش نسبت به اصول مربوط به خداشناسی به پذیرش تقدیرگرایی و تعهد نسبت به تکالیف و تنظیم خلقی منجر می‌شود. امروزه پذیرش از جدیدترین شیوه‌های درمانی است که در فضای روان‌شناسی دنیا جایگاهی ویژه به خود اختصاص داده است.

۳۰۸. رویکرد درمانی ذهن آگاهی - پذیرش و تعهده چه هدفی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) کاهش کارایی و عملکرد

-ب) افزایش کارایی و بهبود عملکرد

-ج) تنها برای کنترل خشم و پرخاشگری استفاده می‌شود

-د) هیچکدام

پاسخ صحیح :ب: رویکرد درمانی ذهن آگاهی - پذیرش و تعهده را برای افزایش کارایی و بهبود عملکرد به عنوان یکی از روش‌های مهم درمانی معرفی می‌کند. امروزه این روش پژوهش‌های زیادی را به خود جلب کرده است. در دهه‌های اخیر رویکرد مبتنی بر پذیرش - ذهن آگاهی در چارچوب درمانهای شناختی رفتاری جایگاه خاصی پیدا کرده است.

۳۰۹. ریشه‌های رویکرد مبتنی بر پذیرش - ذهن آگاهی به کدام سنت‌ها نسبت داده می‌شود؟ (bzhik.ir)

-الف) سنت‌های درمانی انسان نگرانه و وجودی

-ب) سنت‌های شرقی مانند بودیسم

-ج) هر دو مورد فوق

-د) هیچکدام

پاسخ صحیح :ج: در دهه‌های اخیر رویکرد مبتنی بر پذیرش - ذهن آگاهی در چارچوب درمانهای شناختی رفتاری جایگاه خاصی پیدا کرده است. ریشه‌های این رویکرد را از یک سو به سنت‌های درمانی انسان نگرانه و وجودی و از سوی دیگر به برخی از سنت‌های شرقی مانند بودیسم نسبت می‌دهند که در چارچوب رفتاری شناختی پا گرفته است.

۳۱۰. فرض اساسی مداخله‌های مبتنی بر پذیرش - ذهن آگاهی چیست؟ (bzhik.ir)

-الف) تلاش برای مهار تجربه‌های درونی به بهبود آنها منجر می‌شود

-ب) تلاش برای مهار تجربه‌های درونی به بدتر شدن آنها منجر می‌شود

-ج) تجربه‌های درونی نباید مهار شوند

-د) تجربه‌های درونی باید به طور کامل حذف شوند

پاسخ صحیح :ب: فرض اساسی این مداخله‌ها این است که هر گونه تلاش برای مهار تجربه‌های درونی مانند اضطراب ممکن است به بدتر شدن آنها منجر شود آنها پیشنهاد می‌کنند که تهدیب گشاده رویانه آنها رها کردن و گسترش دادن آنها برخورد از روی شفت با آنها و آگاهی لحظه - اکنونی بر آنها ممکن است کنش سازگارانه و انطباقی با آنها را تسهیل کرده و آشفتگی فراخوان شده از زندگی گذشته و یا آینده با آنها را کاهش دهد.

۳۱۱. پذیرش در منابع اسلامی چه معنایی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) تسلیم شدن در برابر خداوند

-ب) طرد کردن هیجانات منفی

-ج) تحلیل و ریشه‌یابی هیجانات منفی

-د) همه موارد فوق

پاسخ صحیح :د: اگرچه امروزه پذیرش در فهرست درمانهای مؤثر در مهار هیجانات منفی قرار گرفته است اما مفهوم پذیرش در منابع اسلامی تا حدی متفاوت است. در اینجا پذیرش به همراه تغییر نگرش معنا پیدا میکند در اینجا علاوه بر طرد نکردن یک هیجان منفی دقت در تحلیل آن و ریشه‌یابی آن با توجه به الگوی درست رفتار در مد نظر قرار میگیرد و در سطحی بالاتر کمک گرفتن از نیروهای معنوی و الهی در این زمینه از اهمیت بالایی برخوردار است. در اینجا پذیرش به تسلیم شدن در برابر خداوند و نیروی او گسترش می‌یابد. به طور مثال وقتی فردی رفتاری را مطابق با الگوی درست انجام نمیدهد دچار احساس گناه می‌شود و بر اساس اصل درمانی پذیرش اگر فرد با این احساس گناه مبارزه کند وضعیت فرد بدتر می‌شود؛ چرا که یا به انکار آن منتهی می‌شود و یا یک احساس منفی دیگر نسبت به این احساس گناه ایجاد می‌شود و در هر دو صورت حال بد بدون نتیجه ادامه می‌یابد.

۳۱۲. بر اساس اصل درمانی پذیرش، چه اتفاقی می‌افتد اگر فرد با احساس گناه مبارزه کند؟ (bzhik.ir)

-الف) وضعیت فرد بهتر می‌شود

-ب) وضعیت فرد بدتر می‌شود

-ج) هیچ تغییری در وضعیت فرد ایجاد نمی‌شود

-د) فرد به سرعت بهبود می‌یابد

پاسخ صحیح :ب: وقتی فردی رفتاری را مطابق با الگوی درست انجام نمیدهد دچار احساس گناه می‌شود و بر اساس اصل درمانی پذیرش اگر فرد با این احساس گناه مبارزه کند وضعیت فرد بدتر می‌شود.

(۳۱۴). کدام یک از عناصر زیر در فرآیند پذیرش و کنار آمدن با هیجانات منفی مطرح نمی‌شود؟ (bzhik.ir)

-الف) جبران خطا

-ب) گذشت منطقی

-ج) توجه به ماهیت گذرا بودن هیجانات

-د) پیش‌بینی وقایع آینده

پاسخ صحیح :د: در حالی که اگر آن را نجربه کند و به پیام هشدار دهنده این احساس آگاهی پیدا کند ممکن است بتواند با جبران آن خطا یا گذشت منطقی از آن به خود کمک کند در درمانهای غیر دینی به ماهیت گذرا بودن آن در مرحله اخیر توجه می‌کنند این وضع ممکن است به درمان قطعی منجر نشده و فرد را برای اشتباه بعدی آماده کند.

(۳۱۵). پذیرش در چه چارچوبی معنا پیدا می‌کند؟ (bzhik.ir)

-الف) تسلیم شدن به حال منفی

-ب) تسلیم شدن به تدبیر الهی و فعالیت برای بازگشت به الگوی رفتاری درست

-ج) تسلیم شدن به احساسات گذرا

-د) تسلیم شدن به پیش‌بینی‌های نادرست

پاسخ صحیح :ب: پذیرش به معنای تسلیم حال منفی شدن به تنها یعنی نیست بلکه پذیرش تدبیر الهی از یک سو و فعالیت برای بازگشت به الگوی رفتاری درست از سوی دیگر مفهومی متفاوت به آن می‌بخشد. این بحث در زمینه فنون قابل پیگیری دقیق تری است.

بالا بردن کیفیت سبک زندگی و مهارت‌های مربوطه

۳۱۶. کدام یک از موارد زیر به عنوان عمدۀ ترین آسیب دانایی بدون عمل مطرح شده است؟ (bzhik.ir)

-الف) از دست دادن انسجام روان شناختی

-ب) چند لایه شدن شخصیت

-ج) افزایش مهارت‌های ارتباطی

-د) تقویت همدلی

پاسخ صحیح :الف: عمدۀ ترین آسیب چنین دانایی بدون عمل چند لایه شدن یا از دست دادن انسجام روان شناختی است.

۳۱۷. کدام یک از مهارت‌های زیر به عنوان مهمترین مهارت‌های تأکید شده در اسلام معرفی شده‌اند؟ (bzhik.ir)

-الف) فرزند پروری

-ب) خودشناسی و خودسازی

-ج) انجام مناسک عبادات

-د) خود مهارگری

پاسخ صحیح :ب: خودشناسی و خودسازی مهمترین مهارت‌هایی هستند که در اسلام روی آنها تأکید شده است.

۳۱۸. چه اصلی به عنوان کلیدی در مشاوره و روان درمانگری اسلامی مطرح شده است؟ (bzhik.ir)

-الف) تمرین و تدریج

-ب) الگوگری و تقلید

-ج) مراقبه و تمرین مداوم

-د) تبدیل دانش به عمل

پاسخ صحیح :الف: در مشاوره و روان درمانگری اسلامی این نکته به عنوان یک اصل کلی در مد نظر قرار می‌گیرد که در نهایت تمرینها و به عمل در آوری آموزه‌ها و اکتشافات جلسه مشاوره به صحنۀ عملی زندگی کشانیده می‌شود و اصل تمرین و تدریج براین فرآیند حاکم می‌باشد.

۳۱۹. در مشاوره و روان درمانگری اسلامی، چه جنبه‌ای از زندگی فرد مورد توجه قرار می‌گیرد؟ (bzhik.ir)

-الف) رشد شخصی فرد

-ب) اهمیت فرد در خانواده

-ج) مسؤولیت‌های قانونی فرد

-د) منابع حمایتی فرد

پاسخ صحیح : ب: در مشاوره و روان درمانگری اسلامی اهمیت فرد در خانواده مورد توجه است. بدون در نظر گرفتن خانواده علاوه بر ناکامل بودن ادراک مشکل مراجع یک منبع مهم حمایتی نادیده گرفته شده است.

(bzhik.ir) ۳۲۰. یکی از اهداف مشاور و درمانگر در مشاوره اسلامی چیست؟

-الف) تقویت شبکه حمایتی قوى

-ب) تمرکز بر رشد شخصی فرد

-ج) نادیده گرفتن منابع حمایتی

-د) تأکید بر وجوب نفقة

پاسخ صحیح : الف: در مشاوره اسلامی، ضمن توجه به رشد فردی فرد با استفاده از منابع دینی که برای روابط بین اعضای خانواده اعم از پدر و مادر رابطه بین خواهر و برادر و فرزندان و والدین اهمیت و طرح خاصی دارد و در نهایت یکی از اهداف مشاور و درمانگر تقویت این شبکه حمایتی قوى است.

اهمیت زندگی اجتماعی

(bzhik.ir) ۳۲۱. در روان درمانگری موجود، کدام نظام‌های کلی روان درمانگری شکل گرفته‌اند؟

-الف) آداری نگرها و روان درمانگری روابط موضوعی

-ب) تحلیل روابط متقابل و روان پویشی

-ج) هر دو مورد فوق

-د) هیچکدام

پاسخ صحیح :ج: در روان درمانگری موجود شاهد شکل گیری نظام های کلی روان درمانگری مانند آداری نگرها و بسیاری از رویکردهای جدید روان پویشی مانند روان درمانگری روابط موضوعی و تحلیل روابط متقابل هستیم اداری نگرها بر مفاهیمی چون منظومه خانوادگی، احساس حقارت سبک زندگی عالیق اجتماعی و روابط بین فردی تأکید دارند جان بزرگی و نوری زیر چاپ و در تحلیل روابط متقابل اریک برن (۱۹۶۱) بر تنظیم بالگانه محاورات تأکید داشت.

۳۲۲.در روان درمانگری اسلامی، تقویت کدام جنبه از زندگی فرد از اهداف اساسی به شمار می رود؟ (bzhik.ir)

-الف) زندگی اجتماعی

-ب) عالیق جمعی

-ج) هر دو مورد فوق

-د) هیچکدام

پاسخ صحیح:الف: در درمانگری و مشاوره اسلامی تقویت زندگی اجتماعی از اهداف اساسی به شمار می رود.

۳۲۳.کدام یک از محورهای زیر در ادبیات روان درمانگری به عنوان ضد اختلال روانی مطرح شده است؟ (bzhik.ir)

-الف) ظلم نکردن و ظلم نپذیرفتن

-ب) یاری کردن و خوشحال کردن دیگران

-ج) فعالیتهای عام المنفعه

-د) همه موارد فوق

پاسخ صحیح :د: همه این فعالیتها ضد اختلال روانی مثلًا نورزگرایی روان آزرده خوبی است. برای تک تک این محورها در ادبیات روان درمانگری شواهد بسیاری هست؛ مثلاً یک و ویشار (۲۰۱۱) برای خروج فرد از افسردگی به او تمرينی میدهند که در طول یک هفته فردی را انتخاب کند و تلاش کند او را خوشحال کند چنین تمرينهایی گاهی به صورت معجزه آسا حال فرد را تغییر می دهد. مکانیزم درمانگرانه آن هم روشن است. فرد افسرده کنش اجتماعی خود را از دست می دهد و حرمت خود پایینی دارد. این تمرين به او کمک میکند تا از این وضعیت خارج شود.

افزایش ارتباط با طبیعت و خلقت

۳۲۴.بر اساس نظر روان‌شناسان، ارتباط با طبیعت چه تأثیری بر انسان دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) ایجاد نگرانی‌های کاذب روان‌شناختی

-ب) تقویت ارتباط انسان با خالق هستی

-ج) کاهش وسعت دید انسان

-د) افزایش حالت پرستش در انسان

پاسخ صحیح :ب: حضور فعال در طبیعت زمینه‌های تفکر را در انسان فراهم کرده و ارتباط انسان با خالق هستی را تقویت می‌کند
تقویت این ارتباط ثبات عاطفی انسان را ارتقا می‌دهد.

۳۲۵. آب و خاک در اسلام چه نقشی در آفرینش انسان دارند؟ (bzhik.ir)

-الف) ماده نخستین آفرینش انسان

-ب) عناصر فرعی در آفرینش

-ج) عناصری بی‌ارتباط با آفرینش انسان

-د) عناصری مضر برای آفرینش انسان

پاسخ صحیح :الف: آب و خاک ماده نخستین آفرینش انسان هستند و آب نیز نیز که که مایه حیات همه چیز است.

۳۲۶. در مشاوره و درمانگری اسلامی، چه اصلی برای تعادل انسان مورد توجه است؟ (bzhik.ir)

-الف) مراقبت از خود در برابر حرکت‌های آسیب‌زا

-ب) پرهیز از ارتباط با طبیعت

-ج) تمرکز بر نیازهای فردی به جای جمعی

-د) تقویت حالت پرستش طبیعت

پاسخ صحیح :الف: یکی از اهداف درمانگری و مشاوره اسلامی اصلاح و تقویت رابطه انسان با طبیعت است. تعادل انسان در صورتی تداوم خواهد داشت که انسان همواره از خود در برابر حرکت‌های آسیب را مراقبت کند. این مراقبت بیشتر در زمینه تعالی جویی قابل پیگیری است.

اهداف تعالی جویانه

۳۲۷. اهداف تعالی جویانه در مشاوره و درمانگری چه نقشی دارند؟ (bzhik.ir)

-الف) جزئی از اهداف بالینی هستند

-ب) فراتر از سطح مشاوره و درمان هستند

-ج) مرتبط با تعادل عقلی و مهار عملی نیستند

-د) تنها به انباشت رفتار معنوی و مذهبی مربوط می‌شوند

پاسخ صحیح : ب: برای پیشگیری از عود و ارتقای رفتارها و کیفیت زندگی اش به بازسازی و یا ترغیب او به پیگیری فعالیتهای معنوی از منابع مربوطه پرداخت هر چند اهداف تعالی جویانه را نمی‌توان به حساب اهداف بالینی قلمداد کرد بلکه از سطح مشاوره و درمان فراتر خواهند بود و یک مشاور و روان درمانگر باید به نوعی این اهداف را در برنامه کار خود قرار دهد و مراجع را به سمت تأمین این اهداف سوق دهد.

۳۲۸. اولین مرحله تعالی چیست؟ (bzhik.ir)

-الف) داشتن حداقلی از تعادل

-ب) انباشت رفتار معنوی و مذهبی

-ج) پیگیری فعالیتهای معنوی

-د) ترغیب مراجع به پیشگیری از عود

پاسخ صحیح : الف: اولین مرحله تعالی داشتن حداقلی از تعادل است. تعادل به مکانیزم تحول عقلی و مهار عملی مربوط است بدون برخورداری از عقلانیت انباشت رفتار معنوی و مذهبی چندان تعالی بخش نیست. در واقع ثواب یک عبادت به اندازه عقل انسان است.

ارتقای پیوندهای معنوی و الهی مراجع (بتواند فعالیتهای خود را در چارچوب نظام الهی معنا کند)

۳۲۹. در مشاوره و درمانگری به سبک اسلامی، چه عاملی باعث تقویت پیوندهای معنوی و الهی می‌شود؟ (bzhik.ir)

-الف) تمرکز بر اهداف مادی

-ب) دیدگاه توحیدی و قرب الهی مشاور و درمانگر

-ج) نادیده گرفتن ابعاد معنوی

-د) تغییرات روان شناختی بدون پیوند با معنویت

پاسخ صحیح :ب: درمان و مشاوره اگر به سبک اسلامی پیش برود به طور طبیعی به ارتقای پیوندهای معنوی و الهی می انجامد؛ چرا که اگر مشاور و درمانگر هدف خود را قرب الهی بدانند و خداوند را ولی خود بدانند این پیوند تقویت می شود. از آنجایی که بعد معنوی دارای اصالت و ثبات بیشتری است و توحید خداوند محور اصلی آن را تشکیل میدهد پیوند با معنویت فرد را از یک هویت درونی ثابت برخوردار می کند که تحولات روان شناختی پیرامون آن رقم می خورند.

فراروی

۳۳۰. چگونه فراروی یافتن معنای زندگی در چارچوب منابع دینی اسلام با دیدگاه اریک فرام متفاوت است؟

(bzhik.ir)

-الف) در اسلام، فراروی به منفعل بودن منجر می شود.

-ب) در اسلام، فراروی نقش منفعلانه مخلوق بودن را تقویت می کند.

-ج) در اسلام، فراروی به احساس آزادی و هدف داشتن منجر نمی شود.

-د) در اسلام، پذیرش مخلوق بودن به منفعل بودن منجر نمی شود.

پاسخ صحیح :د: فراروی از نظر فرام از نقش منفعلانه مخلوق بودن ناشی می شود. در حالی که در چارچوب منابع دینی اسلام پذیرش مخلوق بودن با شرایطی که در اینجا مطرح می شود هرگز به منفعل بودن منجر نمی شود.

وحدت یافتگی

۳۳۱. چه عاملی باعث تداوم وحدت یافتگی شخصیت در سطح تعالی جویانه می شود؟ (bzhik.ir)

-الف) تأمین تعادل روان شناختی در ظاهر رفتارها

-ب) پیوند وحدت یافتگی با هدف تعالی جویانه

-ج) انسجام روان شناختی بدون محوریت توحید

-د) نیت و اعمال فرد بدون خلوص برای خداوند

پاسخ صحیح :ب: اما وقتی این وحدت یافتگی با هدف وحدت یافتگی در سطح تعالی جویانه پیوند خورد، تداوم خواهد یافت.

شناخت الگوهای عملی صحیح

۳۳۲. چه عاملی برای رسیدن به تعالی جویی و هدایت الهی ضروری است؟ (bzhik.ir)

-الف) شناخت مسیر صحیح خداشناسی

-ب) پیروی از شریعت بدون شناخت نبوت

-ج) تمرکز بر وحی بدون توجه به سیره نبی

-د) اتكا به شریعت بدون هدایت الهی

پاسخ صحیح :الف: تعالی جویی بدون شناخت مسیر صحیح خداشناسی امکان پذیر نیست و هدایت الهی از طریق شریعتی که او معرفی کرده است ممکن میگردد.

فصل سوم (آمادگی های مشاور، مراجع و شرایط درمان)

ذکر برخی نکات کلی

۳۳۳. ویژگی های مشاور در فرآیند مشاوره و درمان شامل کدام موارد است؟ (bzhik.ir)

-الف) دارای انسجام روانی و شخصیت مطلوب

-ب) دارای مدرک تخصصی روان شناسی

-ج) دارای تجربه کار با مراجعین دینی

-د) همهی موارد بالا

پاسخ صحیح: الف: در فرآیند مشاوره دو عنصر انسانی اساسی ارکان مشاوره و درمان را تشکیل میدهند؛ یکی مشاوری که دارای ویژگیها و شرایط خاصی است به ویژه اینکه دارای انسجام روانی و شخصیت مطلوبی است و دیگری مراجعی که از یک مشکل روان شناختی در رنج است و یا با مشکلی مواجه است که نیازمند تصمیم گیری صحیح بوده و خود به تنها بی از عهده آن برنمی آید.

آمادگی انگیزه و ویژگیهای مشاور و درمانگر

انگیزه های درمانگری

۳۴. انگیزه های شایع مشاوران برای انتخاب حرفه مشاوره کدامند؟ (bzhik.ir)

-الف) کمک به دیگران

-ب) تحقق نیازهای شخصی

-ج) ارتقا و تکامل انسانها

-د) همه‌ی موارد بالا

پاسخ صحیح: د: ممکن است انگیزه مشاور کمک به دیگران برای بازسازی و پیشگیری از ابتلای آنها به بیماری و یا تشدید آن و یا کمک به اعتلا و تکامل انسانها باشد. برخی شغل مشاوره را پیش می‌گیرند به دلیل نیازهایی که دارند؛ هر چند ممکن است به این نیازها آگاهی نداشته باشند. آگاهی و درک این نیازها می‌تواند مشاوره را به یک فرآیند قدرتمند کمک رسانی تبدیل کند.

۳۵. نیاز به متفاوت بودن در مشاوران چه پیامدهایی می‌تواند داشته باشد؟ (bzhik.ir)

-الف) افزایش اثربخشی درمان

-ب) ناکامی و افسردگی

-ج) بهبود روابط با مراجع

-د) تقویت حس خودارزشمندی

پاسخ صحیح: ب: نیاز به متفاوت بودن برخی با ورود به مشاوره می‌خواهند زندگی متفاوتی با دیگران داشته باشند. گاهی مشاوره و درمانگری راهی است برای اینکه بخواهیم خود را مهم یا ارزشمند نشان دهیم وقتی این نیاز واقع نگرانه نباشد؛ به ناکامی نالمیدی و افسردگی منجر می‌شود. مشاوری که این نیاز انگیزه کار او باشد؛ عملأً به تغییر و بهبود مراجع خود کمک نمی‌کند؛ چرا که او می‌خواهد همواره متفاوت باشد و در نتیجه با هدف درمان و آنچه مراجع در پی آن است، همسو نیست.

۳۶. نیاز به کمک و مراقبت از دیگران در مشاوران چگونه می‌تواند بر درمان تأثیر بگذارد؟ (bzhik.ir)

-الف) افزایش انگیزه مراجع برای بهبود

-ب) ایجاد نتیجه معکوس در درمان

-ج) تقویت رابطه مشاور و مراجع

-۵) هیچکدام

پاسخ صحیح: ب: نیاز به کمک و مراقبت از دیگران شاید کار اصلی یک مشاور و درمانگر را کمک و مراقبت از دیگری تلقی کنیم اما نیاز به چنین کاری ممکن است در درمان نتیجه معکوس داشته باشد. اگر مراجع متوجه چنین حالتی در درمانگر شود، هر کاری خواهد کرد تا مشاور را با ناکامی مواجه کند؛ چرا که در صدد آن است که نیاز مراجع به او را جبران کند.

۳۳۷. چه زمانی مشاوران باید به نیازهای خود و تأثیر آن‌ها بر کارشان توجه کنند؟ (bzhik.ir)

-الف) هنگامی که نیازها مشکل‌ساز می‌شوند

-ب) فقط در ابتدای حرفه‌ای

-ج) در زمان‌های بحرانی مراجع

-د) هیچگاه

پاسخ صحیح: الف: نیاز به درک و حل مشکلات خود برخی نیز مشاوره را به خاطر حل مسائلی که با آن مواجه هستند، انتخاب می‌کنند. آنها اغلب در مراجعان مشکل خود را می‌یابند؛ برای مثال، درمانگری که خود نیاز به محبت دارد ممکن است این شغل بهترین شرایط را برای او فراهم کند و از مراجع برای ارضای نیاز خود استفاده کند. نیاز به قدرت نفوذ و منزلت این نیاز در ظاهر خیلی عادی به نظر می‌رسد، چه بسا که مراجع نیازمند تصور چنین قدرتی را به آسانی به مشاور نسبت می‌دهد.

۳۳۸. یک مشاور با رویکرد مذهبی چگونه انگیزه‌های فردی خود و مراجع را تعدیل می‌کند؟ (bzhik.ir)

-الف) با تمرکز بر اصول نظری و ربویت خداوند

-ب) با اجتناب از هرگونه انگیزه شخصی

-ج) با توجه به نیازهای مراجع

-د) با استفاده از توجیهات فرهنگی و مذهبی

پاسخ صحیح: الف: مشاور با رویکرد مذهبی با هدف خیر خواهی احیا و کمک به فرد برای تشخیص مسیرهای غلط و اصلاح آنها با انگیزه‌ای الهی کار می‌کند. در چنین صورتی انگیزه‌های فردی چه در خود و چه در مراجع تعديل می‌شود با در نظر گرفتن اصول نظری، مشاور و درمانگر خود را در راستای ربویت خداوند تعریف می‌کند و دید استقلالی و انگیزه شخصی و نفسانی ندارد و بهبودی و فعالیت خود را در راستای شفا بخشی و هدایت خداوند تنظیم می‌کند.

آمادگی‌ها، ویژگی‌ها و مهارت‌های مشاور

۳۴۰. مشاوره با رویکرد مذهبی چه آمادگی‌هایی را از مشاور و درمانگر می‌طلبد؟ (bzhik.ir)

- الف) آمادگی‌های عمومی و تخصصی
- ب) آمادگی‌های مربوط به خداشناسی و هستی‌شناسی
- ج) آمادگی‌های مربوط به انسان‌شناسی و آخرت‌شناسی
- د) همه‌ی موارد بالا

پاسخ صحیح: د: مشاوره با رویکرد مذهبی ایجاب میکند که مشاور و درمانگر؛ علاوه بر آمادگی‌های عمومی و تخصصی در مسائل معنوی و مذهبی نیز آمادگی‌هایی در خود ایجاد کنند. در اینجا می‌توان آمادگی‌ها را بر اساس اصول نظری به چهار دسته اصلی تقسیم کرد: آمادگی‌های مربوط به خداشناسی، آمادگی‌های مربوط به هستی‌شناسی آمادگی‌های مربوط به انسان‌شناسی و آمادگی‌های مربوط به آخرت‌شناسی کسب این آمادگی‌ها و ویژگی‌ها مستلزم صرف وقت خواهد بود.

آمادگی‌ها و ویژگی‌های مربوط به خداشناسی

۳۴۱. در رویکرد مذهبی مشاوره، شناخت خداوند چه نقشی در آمادگی‌های درمانگر دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) تنها برای افزایش دانش معنوی درمانگر است
- ب) به عنوان یک ویژگی غیرضروری در نظر گرفته می‌شود
- ج) زمینه‌ساز بازخوردهای اساسی و آمادگی‌های مهم در درمانگر است
- د) فقط برای ایجاد ارتباط با مراجعین مذهبی مفید است

پاسخ صحیح: ج: قبول خداوند به عنوان خالق و پروردگار انسان و نیز درک حضور او در زندگی از جانب روان‌شناس زمینه برخی بازخوردهای اساسی که موجب آمادگی‌های مهمی در درمانگر می‌شود را فراهم می‌کند.

۳۴۲. مشاور با رویکرد مذهبی چگونه کار خود را تعریف می‌کند؟ (bzhik.ir)

- الف) به عنوان فرصتی برای خدمت به خلق خدا
- ب) به عنوان موضع برتری نسبت به مراجع

-ج) تنها به عنوان یک شغل برای کسب درآمد

-د) به عنوان وسیله‌ای برای تحقق اهداف شخصی

پاسخ صحیح: الف: شناخت خداوند به عنوان تنها حقیقت هسته‌ای وجود انسان که مراقب همیشگی مخلوق خود بوده و با او رابطه خالقانه و حیات بخش کریمانه پروردگارانه و.... داشته است؛ روان شناس را در این موضع قرار میدهد که خود را در راستای کنش خداوند متعال و وسیله‌ای از جانب او برای شفا و تعالی مراجع ببینند. بنابراین مشاور خود را در موضع برتری نمیداند و حتی کار خود را فرصتی برای خدمت به خلق خدا تعریف میکند.

تمرین فضائل

۳۴۲. چه ویژگی‌های اخلاقی باید در یک روان درمانگر مذهبی وجود داشته باشد تا بتواند به خوبی در نقش خود

عمل کند؟ (bzhik.ir)

-الف) تنها داشتن دانش تخصصی در زمینه روان‌شناسی

-ب) داشتن ویژگی‌های اخلاقی مانند مهربانی، پذیرش، و بخشنده‌گی

-ج) توانایی در تشخیص سریع و قاطعیت در اتخاذ تصمیمات

-د) نیاز به تجربه کاری طولانی‌مدت

پاسخ صحیح: ب: اخلاقی چون مهربانی پذیرش بخشنده‌گی قاطعیت عیب پوشی و جز آن همه بیانگر آن هستند که روان درمانگر بهتر است قبل از شروع به کار درمان شود؛ چرا که انتظار می‌رود رفتار او با مردم مانند رفتار خدا با مردم باشد. برای مثال در روایات آمده است که کسی می‌تواند اخلاق بخشنده‌گی و.... را در خود گسترش دهد که خداوند گناه او را بخشیده باشد.

آمادگی‌ها و ویژگی‌های مربوط به هستی‌شناسی

۳۴۳. در رویکرد مشاوره مذهبی، چگونه مشاور دنیا را تعبیر می‌کند؟ (bzhik.ir)

-الف) به عنوان هدف نهایی وجود

-ب) به عنوان محل گذر به آخرت

-ج) به عنوان موضوع عشق و تعلق

-۵) به عنوان میدانی برای کسب موققیت‌های مادی

پاسخ صحیح: ب: مشاور و درمانگر درباره جهان بینی مراجع خود و همچنین آمادگی خود برای درک دنیا، آن گونه که در منابع دینی آمده است اقدام میکند. وقتی مشاور دنیا را محل گذر به آخرت بداند، انتخاب‌های خود برای مراجع را نوعی پاسخگویی به امتحان الهی میداند و همواره به دنبال بهترین گزینه برای مراجع خود است.

۳۴۴. مشاور مذهبی چگونه نقش خود را در قبال مراجعین تعریف می‌کند؟ (bzhik.ir)

-الف) به عنوان فرصتی برای خدمت به خلق خدا

-ب) به عنوان راهی برای تحقق اهداف شخصی

-ج) به عنوان موقعیتی برای اعمال قدرت و نفوذ

-د) به عنوان شغلی برای کسب درآمد بدون توجه به معنویات

پاسخ صحیح: الف: در این مكتب مشاور با توجه به اینکه شغل او نعمتی از جانب خداوند است که به او فرصتی داده است تا به دیگری خدمت کند نوع رابطه خود را با مؤلفه‌های دنیا به شکلی متفاوت تنظیم می‌کند. او میداند که برداشتن غم از دل یک بنده خدا چه عواقبی برای او در دنیا و آخرت دارد. در اینجا معنای تعامل در تعریف مشاوره کاملاً ظهرور پیدا می‌کند.

آمادگیها و ویژگیهای مربوط به انسان‌شناسی

۳۴۵. بر اساس حدیث منسوب به امام صادق (ع)، کدام یک از ویژگی‌ها برای مشاوره در امور دینی ضروری نیست؟

(bzhik.ir)

-الف) عاقل بودن

-ب) عالم بودن به احکام دینی

-ج) داشتن تجربه

-د) داشتن ثروت

پاسخ صحیح: د: حضرت صادق الله فرموده است مشورت کن در امور خود که جنبه دینی دارد با کسی که دارای پنج صفت است: عاقل است صلاح و فساد امور را می‌فهمد؛ عالم است احکام و آداب دینی را می‌داند؛ با تجربه است در پیشامدها روشن و تجربه دیده است؛ ناصح است با خلوص نیت و صفا صلاح بینی می‌کند (دلسوز)، با تقوی است از محرمات و تمایلات نفسانی خودداری میکند.

۳۴۶. چه صفتی باید در کسی که برای مشورت انتخاب می‌شود، وجود داشته باشد؟ (bzhik.ir)

- الف) ناصح بودن با خلوص نیت
- ب) داشتن مدرک تحصیلی بالا
- ج) داشتن مقام اجتماعی برجسته
- د) داشتن توانایی‌های فیزیکی قوی

پاسخ صحیح: الف: حضرت صادق الله فرموده است مشورت کن در امور خود که جنبه دینی دارد با کسی که دارای پنج صفت است عاقل است صلاح و فساد امور را می‌فهمد؛ عالم است احکام و آداب دینی را می‌داند؛ با تجربه است در پیشامدها روش و تجربه دیده است؛ ناصح است با خلوص نیت و صفا صلاح بینی می‌کند (دلسوز) با تقوی است از محرمات و تمایلات نفسانی خودداری می‌کند. هرگاه کسی را که دارای این پنج خصلت است پیدا نکردی؛ پس خود را با این صفات آرایش بده؛ یعنی به راهنمایی عقل و یاری علم و با در نظر گرفتن تجربه‌ها و با خلوص نیت و صفات قلب و با حالت و تقوی و طهارت به آن اندازه‌ای که در وجود خودت هست و میتوانی در پیرامون آن امر تأمل و تدبیر کرده و سپس به هر طرفی که تشخیص صلاح دادی با توکل به خداوند متعال اختیار و اقدام بکن و خداوند به طرف خیر و صلاح هدایت خواهد فرمود.

ویژگی‌های عقلانی - شناختی

۳۴۷. یک مشاور و درمانگر حاذق چگونه باید باشد؟ (bzhik.ir)

- الف) کسی که تنها بر اساس معیارهای مادی تصمیم‌گیری می‌کند
- ب) کسی که صرفاً بر اساس تجربه شخصی خود عمل می‌کند
- ج) کسی که مرز بین رفتار بهنجهار و نابهنهنجهار را می‌داند و بر اساس عقلانیت عمل می‌کند
- د) کسی که بدون توجه به اصول اخلاقی، به سرعت تصمیم‌گیری می‌کند

پاسخ صحیح: ج: در فرمایش امام صادق، اشاره شد که عاقل کسی است که صلاح و فساد امور را میداند. یک مشاور و درمانگر حاذق کسی است که در حوزه روان شناختی مرز رفتار بهنجهار از نابهنهنجهار را بداند و ملاکهای درست از نادرست را تشخیص دهد. سایر ویژگیها و مهارتها نیز حول عقلانیت می‌چرخد؛ مانند ملایمت، انصاف، قاطعیت بی انگیزگی در برابر مادیت اهمیت دادن به عاقبت امور گفتار مطابق عقل اجتناب از کار شبیه برانگیز مدارا با افراد ناسازگار صبر معرفت و جالب اینکه صداقت و درست کرداری نیز دو علامت اساسی عقل یا عاقل معرفی می‌شود. در متون علمی روان شناختی مفهوم جالبی که تا حدی با این مفهوم همپوشی دارد؛ تفکر غیر خطی و تفکر منطقی مشاور است.

تفکر غیر خطی

۳۴۸. تفکر غیر خطی در روان‌شناسی به معنای..... (bzhik.ir)

- الف) فرآیند فکری مستقیم از مشکل به راه حل
- ب) از یک مشکل ساده به یک راه حل ساده میرسد.
- ج) تفکر بر اساس قواعد بدیهی و یقینی
- د) تفکر بر اساس تجربه مادر علم

پاسخ صحیح: ب: نوع تفکر غیر خطی را برای تفکر روان‌شناسانه معرفی کردند تفکر خطی به فرآیند فکری مستقیم اشاره دارد که از یک مشکل ساده به یک راه حل ساده میرسد. دریافت کلی یا عقل عامه، مثال ساده‌ای از تفکر خطی است.

۳۴۹. چرا تفکر غیر خطی برای مشاوران و درمانگران مهم است؟ (bzhik.ir)

- الف) به آن‌ها اجازه می‌دهد تا فقط بر اساس یک نظریه شخصیت عمل کنند
- ب) به آن‌ها کمک می‌کند تا مسائل را با دیدی همه‌جانبه مورد ملاحظه قرار دهند
- ج) به آن‌ها اجازه می‌دهد تا به سرعت و بدون توجه به پیچیدگی‌ها قضاوت کنند
- د) به آن‌ها اجازه می‌دهد تا بر اساس عادت و روش‌های قدیمی به دنبال علل مسائل بگردند

پاسخ صحیح: ب: در تفکر غیر خطی مسائل با دیدی همه جانبه مورد ملاحظه قرار می‌گیرد به عدم تجانس و رودی‌های ادراک واقعیت‌ها توجه می‌شود یا ورودی‌های ذهن بر اساس این اصل که کل بزرگ‌تر از مجموع اجزاست بررسی می‌شوند بنابراین یک روان‌شناس یا مشاور به ورای یک قاعده ساده عقلی می‌اندیشد به امور با دیدی متفاوت نگاه می‌کند و به علت چرخشی مسائل واقف است.

۳۵۰. تفکر خطی چه ویژگی‌هایی دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) توجه به پیچیدگی‌ها و تجانس و رودی‌های ادراک واقعیت
- ب) تفکر بر اساس اصول اخلاقی و معنوی
- ج) فرآیند فکری مستقیم از مشکل به راه حل

-د) تفکر فراسوی چارچوب‌ها و پیام‌های پنهان

پاسخ صحیح: ج: موزد زیرز، پلاسو و لیزیکی (۲۰۰۹)، نوع تفکر غیر خطی را برای تفکر روان شناسانه معرفی کردند تفکر خطی به فرآیند فکری مستقیم اشاره دارد که از یک مشکل ساده به یک راه حل ساده میرسد.

۳۵۱. چگونه تفکر غیر خطی با الگوی تفکر در منابع اسلامی سازگار است؟ (bzhik.ir)

- الف) تفکر غیر خطی تنها بر اساس قوانین ثابت عمل می‌کند
- ب) تفکر غیر خطی به مشاور اجازه می‌دهد تا به راحتی قضاوت کند
- ج) تفکر غیر خطی به مشاور اجازه می‌دهد تا به هر سؤالی پاسخ دهد
- د) تفکر غیر خطی به مشاور کمک می‌کند تا به ورای یک قاعده ساده عقلی بیندیشد

پاسخ صحیح: د: گاهی روان شناسان نیز میخواهند تنها بر اساس یک نظریه شخصیت همه مسائل مراجع را درک کنند تفکر غیر خطی تفکری و اگرا و فراسوی چارچوب هاست که پیام پنهان در مابین کلمات را هم در نظر میگیرد. تفکر غیر خطی با الگوی تفکر در منابع اسلامی نیز سازگار است و شاید بتوان آن را در حدی با مفهوم عقلانیت در رابطه قرار داد.

تفکر منطقی

۳۵۲. چرا تفکر منطقی برای یک مشاور مهم است؟ (bzhik.ir)

- الف) تفکر منطقی به مشاور کمک می‌کند تا بر اساس شواهد و واقعیت‌ها استدلال و نتیجه‌گیری کند .
- ب) تفکر منطقی به مشاور اجازه می‌دهد تا بدون توجه به واقعیت‌ها، بر اساس احساسات خود عمل کند .
- ج) تفکر منطقی به مشاور اجازه می‌دهد تا به سرعت و بدون توجه به جزئیات قضاوت کند .
- د) تفکر منطقی به مشاور کمک می‌کند تا فقط بر اساس تجربه شخصی خود تصمیم‌گیری کند .

پاسخ صحیح: الف: با تفکر منطقی که یکی از ملاک‌های آن واقعیت سنجی است، یک مشاور خود را در سطح ارتباط با مراجع و باور به آنچه او می‌بیند نگه میدارد. تفکر منطقی با هدف واقعیت شواهد و نحوه استدلال و نتیجه‌گیری سنجیده میشود

با تجربه بودن گستره شایستگی‌ها در قلمرو درمان

۳۵۳. کدام ویژگی درمانگران به عنوان عامل موفقیت درمان شناخته شده است؟ (bzhik.ir)

-الف) رفتار منفی و تحقیر کننده

-ب) رفتار مثبت، گرم و صمیمی

-ج) رفتار اغماض گر و غافل

-د) رفتار بی توجه و تهاجمی

پاسخ صحیح: ب: لیمبرت و اگلس (۲۰۰۲) مطالعات زیادی را در طول چهل سال در زمینه روان درمانگری مورد بررسی قرار دادند. آنها متوجه ویژگیهای درمانگر به عنوان یک عامل موفقیت درمان شدند. نتایج آنها نشان داد که درمانگرانی که بیشتر از خود رفتارهای مثبت گرم و صمیمی درک کننده و تأیید کننده نشان دادند نسبت به درمانگرانی که رفتار منفی تحقیر کننده اغماض گر غافل و بی توجه و تهاجمی از خود بروز داده اند پیش بینی کننده باثبات تری در نتایج مثبت درمان هستند.

۳۵۴. قلمرو تماس و درگیر شدن با مراجع شامل چه فعالیت‌هایی است؟ (bzhik.ir)

-الف) گوش کردن و پاسخ دهی

-ب) ارزیابی و تشخیص

-ج) برنامه‌ریزی درمان و تدارک اهداف

-د) مدیریت هیجان‌های منفی

پاسخ صحیح: الف: قلمرو تماس و درگیر شدن با مراجع بخش اول گوش کردن و بخش دوم پاسخ دهی در این قلمرو درمانگر بر اساس تفکر خطی و غیر خطی با مراجع رابطه ای حسن‌ه برقار می‌کند و خود را با مشکل مراجع درگیر و به نحو مقتضی پاسخ می‌دهد.

۳۵۵. در قلمرو ارزیابی، مراجع برای چه آماده می‌شود؟ (bzhik.ir)

-الف) تغییر و درک الگوی نشانه‌های خود

-ب) ایجاد ارتباط و اتحاد درمانگرانه

-ج) درک روان بنه‌های شناختی

-د) حل دوسوگرایی‌ها

پاسخ صحیح: الف: قلمرو ارزیابی بخش اول نشانه‌های بیمار مراحل تغییر نیازها نقاط قوت و منابع و داشته‌ها و بخش دوم مضون روایت زندگی گذشته مراجع اهداف درمانگرانه سرمایه گذاری مراجع برای رسیدن به اهداف این قلمرو روشهای خطی و غیر خطی

ارزیابی و نحوه ارائه مشکل توسط مراجع و نگرانی‌های او از سطوح مختلف را دربر می‌گیرد مراجع برای تغییر و درک الگوی نشانه‌های خود تشخیص نقاط قوت و منابعی که بتواند با استفاده از آنها بر مشکل فائق آید آماده می‌شود.

۳۵۶. قلمرو ایجاد و بقای رابطه درمانگرانه و اتحاد درمانگرانه چه نقشی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) جلب اعتماد برای بررسی مشکل

-ب) ادامه درمان مانند داروی بیهوشی در عمل جراحی

-ج) مدیریت هیجان‌های منفی مراجع

-د) درک و حل دوسوگراحتهای مراجع

پاسخ صحیح: ب: قلمرو ایجاد و بقای رابطه درمانگرانه و اتحاد درمانگرانه بخش اول ایجاد ارتباط و بخش دوم مراقبت و پرورش اتحاد درمانگرانه این حوزه شاید در برگیرنده هسته اصلی و محوری روان درمانگری باشد. مهارت‌ها و مؤلفه‌هایی مانند گوش کردن هم‌دلانه احترام گذاشتن و امیددهی و تنظیم اهداف عملی از این دست هستند. در ضمن درمانگر مرتب از این اتحاد درمانگرانه مراقبت و درجهت استحکام آن می‌کوشد تفاوت این رابطه با رابطه ای که در قلمرو قبلی بیان شد؛ این است که در اینجا رابطه بر اساس اعتماد اساسی و برای ادامه درمان نقش داروی بیهوشی را در عمل جراحی ایفا می‌کند.

۳۵۷. در قلمرو درک روان بنه‌های شناختی مراجع، درمانگر باید چه کاری انجام دهد؟ (bzhik.ir)

-الف) نقطه نظرات روان بنه‌ای مراجع را درک کند

-ب) هیجان‌های منفی مراجع را مدیریت کند

-ج) دوسوگراحتهای مراجع را حل کند

-د) اتحاد درمانگرانه را ایجاد کند

پاسخ صحیح: الف: قلمرو درک روان بنه‌های شناختی مراجع؛ بخش اول بنیادها و بخش دوم ارزیابی و مفهوم سازی بالینی در این قلمرو لازم است متخصص بالینی هم به شکل خطی و هم غیر خطی نقطه نظرات روان بنه‌ای مراجع درباره خود دیگران و جهان پیرامون را درک کند.

۳۵۸. در قلمرو شناخت و مدیریت حالت‌های هیجانی مراجع، درمانگر چه مهارتی باید داشته باشد؟ (bzhik.ir)

-الف) گوش کردن هم‌دلانه

-ب) احترام گذاشتن و امیددهی

-ج) مدیریت غلبه بر هیجان‌هایی مانند خشم و سوگ

-د) درک و حل دوسوگرایی‌ها

-پاسخ صحیح: ج: قلمرو شناخت و مدیریت حالت‌های هیجانی مراجع بخش اول فهم و شناخت دوسوگرایی‌های مراجع و بخش دوم مدیریت هیجان‌های منفی مراجع در درمان در این قلمرو ماهیت هیجان‌ها با همه پیچیدگی آن تعیین می‌شود؛ علاوه بر این برای یک متخصص بالینی فهم روابط بین ابراز عواطف احساس‌های درونی و حالت‌های هیجانی و نقش آنها در فرآیند درمان لازم است. درمانگر باید هنر مدیریت غلبه بر هیجان‌هایی مانند: خشم و سوگ که مراجع بیان می‌کنند را بیاموزد و به او اجازه دهد به شیوه‌های کارآمد و متناسب آنها را ابراز کند.

۳۵۹. قلمرو شناخت و حل دوسوگرایی‌های مراجع چه فرآیندی را شامل می‌شود؟ (bzhik.ir)

-الف) ایجاد ارتباط و اتحاد درمانگرانه

-ب) درک و حل دوسوگرایی‌ها

-ج) مدیریت هیجان‌های منفی

-د) درک روان‌بهن‌های شناختی

پاسخ صحیح: ب: قلمرو شناخت و حل دوسوگرایی‌های مراجع بخش اول درک و شناخت دوسوگرایی و بخش دوم کار روی آنها و حل این دوسوگرایی‌ها در این حوزه بررسی و انحلال دوسوگرایی‌ها در ابعاد مختلف تدارک استراتژی‌های مؤثر برای مقابله با آنها مسؤول نگهداراشتن مراجع به طور مناسب و کمک به او برای تمرکز بر تأکیدات درمانی قرار می‌گیرد.

۳۶۰. در قلمرو درک فرآیند تفکر غیر خطی و به کارگیری مداخلات متناقض، درمانگر چه کاری انجام می‌دهد؟

(bzhik.ir)

-الف) تفکر غیر خطی را به کار می‌گیرد

-ب) مداخلات متناقض را انجام می‌دهد

-ج) هر دو مورد الف و ب

-د) هیچکدام

پاسخ صحیح: ج: قلمرو درک فرآیند تفکر غیر خطی و به کارگیری مداخلات متناقض این قلمرو را باید نقطه اوج و قله تلاش‌های درمانگرانه تلقی کرد و دارای فن و تکنیک خاصی نیست.

۳۶۱. کدام بخش از قلمروهای مشاوره به تعریف و خنثی‌سازی می‌پردازد؟ (bzhik.ir)

- الف) بخش اول
- ب) بخش دوم
- ج) بخش سوم
- د) بخش چهارم

پاسخ صحیح: الف: می‌توان بخش‌های مختلف قلمروهای مشاوره به این شرح بیان کرد؛ بخش اول تعریف و خنثی‌سازها بخش دوم آرام بخش‌ها بخش سوم؛ انرژی زاهای و بخش چهارم؛ چالشگران ۲ اینکه فرد تنها درباره محتوای این قلمروها چیزی بداند با دانشی کسب کند کافی نیست تفکر خطی؛ بلکه فرد باید آنها را نیز به کار گیرد و به غنی‌سازی تعمیق و کاربردی کردن آنها بپردازد تفکر غیر خطی برای تبدیل آنها به شایستگی و توانایی مهم است که فرد بتواند آنها را به نحو مطلوب به کار برد.

۳۶۲. تفکر غیر خطی در مشاوره چه نقشی دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) فقط دانستن محتوای قلمروها
- ب) غنی‌سازی و کاربردی کردن دانش
- ج) ایجاد شایستگی و توانایی برای استفاده مطلوب
- د) همه موارد بالا

پاسخ صحیح: د: فرد تنها درباره محتوای این قلمروها چیزی بداند با دانشی کسب کند کافی نیست تفکر خطی؛ بلکه فرد باید آنها را نیز به کار گیرد و به غنی‌سازی تعمیق و کاربردی کردن آنها بپردازد تفکر غیر خطی برای تبدیل آنها به شایستگی و توانایی مهم است که فرد بتواند آنها را به نحو مطلوب به کار برد.

۳۶۳. فرآیند شایستگی و تسلط در درمان چگونه است؟ (bzhik.ir)

- الف) درک مشکل مراجع به تدریج آسان‌تر می‌شود
- ب) به کارگیری دانش لذت‌بخش است
- ج) نیاز به تجربه و حمایت در برابر پیچیدگی‌ها

۵) همه موارد بالا

پاسخ صحیح: د: فرآیند شایستگی و تسلط فرد در درمان را باید چنین فرض کرد که در ابتدا به تدریج درک مشکل مراجع آسان تر میشود و سپس از طریق به کارگیری لذت بخش می شو؛ بنابراین لازم است فرد از این فکر که به یکباره درمانگر شود پرهیز کند. مهم این است.

۳۶۴ مشاوران در کدام سطح از تحول، بیشتر به دنبال فنون خاصی هستند؟ (bzhik.ir)

- الف) سطح اول

- ب) سطح دوم

- ج) سطح سوم

- د) هیچکدام

پاسخ صحیح: الف: استولتنبرگ (۱۹۹۷) یک الگوی یکپارچه - تحولی از تحول ویژگی های مشاور ارائه می دهنند. آنها این الگو را در سه سطح معرفی میکنند. بر این اساس، درمانگران می توانند تحول و رشد مهارت‌های حرفه ای خود را ارزیابی کنند. در سطح اول؛ مشاور بیشتر بر خویش احساس اضطراب بالا و ساخت مورد نظر متمرکز است مشاوران الزاماً بینش خاصی ندارند و بیشتر به دنبال فنون خاصی هستند مثلاً شما چه کاری انجام می دهید؟ که برای مراجع قابل کاربرد باشد. مشاوران در سطح دوم تمایل به شایستگی های بیشتر در توانایی های خود دارند و بیشتر آماده اند تا بر تجربه های شناختی و هیجانی مراجع متمرکز شوند.

۳۶۵ ادراک مؤثر در مشاوره چه مواردی را در نظر می گیرد؟ (bzhik.ir)

- الف) فقط زمینه‌های فرهنگی

- ب) فقط زمینه‌های اجتماعی

- ج) فقط زمینه‌های شخصی مراجع

- د) زمینه‌های فرهنگی، اجتماعی و شخصی مراجع

پاسخ صحیح: د: در برخی از متون مشاوره و درمانگری این ویژگی مهم مشاوران را تحت عنوان ادراک مؤثر درمانگر زمینه های فرهنگی اجتماعی و شخصی مراجع را در مد نظر قرار داده و زمینه تأثیر خود را افزایش می دهد.

خودشناسی خود مهارگری

۳۶۶. چرا خودشناسی برای مشاوران اهمیت دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) به عنوان یک مهارت اساسی در مشاوره
- ب) به عنوان یک اصل اساسی در روان درمانگری
- ج) هر دو مورد بالا
- د) هیچکدام

پاسخ صحیح: ج: خودشناسی لازمه خود مهارگری است. خودشناسی علاوه بر اینکه یک مهارت اساسی مشاور به حساب می آید یکی از اصول اساسی مشاوره و روان درمانگری است

۳۶۷. در نظر داشتن خداوند به عنوان ناظر اصلی چه نقشی در خودشناسی دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) افزایش خودآگاهی
- ب) تقویت خدا آگاهی
- ج) الف و ب
- د) هیچکدام

پاسخ صحیح: ج: در نظر داشتن خداوند به عنوان ناظر اصلی: مشاور و روان درمانگری که با رعایت اصول مكتب اسلامی به فعالیت خود معنا میدهد سرآغاز تا سرانجام عمل و کار خود را با تکیه بر خداوند سازمان میدهد و او را ناظر اصلی خود میداند. لازمه خودشناسی خودآگاهی و لازمه خودآگاهی، خدا آگاهی است.

۳۶۸. شناخت ریشه‌های خود چه کمکی به مشاور می‌کند؟ (bzhik.ir)

- الف) مشخص کردن محدودیتها و حساسیت‌های احتمالی
- ب) افزایش گشاده‌رویی در کمک به مراجع
- ج) الف و ب
- د) هیچکدام

پاسخ صحیح: ج: ریشه‌های فرهنگی سوگیریها، باورها روان بنه‌ها و جهان بینی؛ موضوعاتی است که مشاور باید در زمینه آنها خود را وارسی کند شناخت این موضوعات و ریشه آنها در درون خود محدودیت و حساسیتهای احتمالی مشاور را مشخص می‌کند. ما حاضر

نیستیم باورهایی را که غیر ممکن میدانیم تجربه کنیم اگر ما چیزی را غیر ممکن می دانیم الزاماً به معنای این نیست که برای دیگران هم اتفاق نمی افتد. این شناخت به مشاور کمک می کند که با گشاده رویی بیشتر به فرد کمک کند و دچار شگفتی نشود. البته این شناخت همچنین کمک میکند مشاور به باورهای منطقی و فرهنگی خود نیز احترام گذارد و از خود مراقبت کند.

۳۶۹. گشاده رویی برای تجربه چه تأثیری بر خودشناسی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) افزایش انعطاف

-ب) کشف نقاط قوت و ضعف

-ج) افزایش هشیاری و جرأت ریسک

-د) همه موارد بالا

پاسخ صحیح: د: گام بعدی برای خودشناسی باز بودن و گشاده رویی برای تجربه است. این ویژگی به ما انعطاف میدهد. اگر روحیه خود را برای تجربه کردن مهیا کنیم دنیای درونی خود را بیشتر کشف میکنیم تجربه های بیشتر نقاط قوت و ضعف ما را مشخص میکند و به ما هشیاری و جرأت ریسک میدهد این گشاده رویی نسبت به تجربه به معنای آزمایش و خطا رفتار کردن نیست.

۳۷۰. تجربه های منفی چه تأثیری بر ما دارند؟ (bzhik.ir)

-الف) باعث خشم و زورنگی می شوند

-ب) باعث پایین آمدن اعتماد به نفس می شوند

-ج) قابل تغییر و گذرا هستند

-د) همه موارد بالا

پاسخ صحیح: د: در جریان تجربه ما با خشم و زورنگی خود پایین بودن اعتماد به نفس و حرمت خود از خود بیگانگی و با مزه طعنه های تلخ مواجه می شویم، اما حالا ما آنها را به خود نمیگیریم و متوجه میشویم که آنها گذرا و قابل تغییرند. ما متوجه می شویم که دیگران هم مثل ما هستند و ما آنگونه که تصور میکردیم.

۳۷۱. بر اساس نظر پسندیده (۱۳۸۸)، تجربه چه نقشی در خویشتن داری دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) اولین اصل از اصول عملیاتی

-ب) منبعی برای شناخت و دانایی

-ج) موجب تقویت عقل و پختگی

-د) همه موارد بالا

پاسخ صحیح: د: برخی تجربه را اولین اصل از اصول عملیاتی خویشتن داری میدانند پسندیده (۱۳۸۸).

۳۷۲. امام علی (ع) چه نظری در مورد استفاده از تجربه‌ها دارند؟ (bzhik.ir)

-الف) باعث ایمنی از آسیب‌ها می‌شود

-ب) موجب تقویت عقل می‌شود

-ج) عاملی برای تربیت انسان است

-د) همه موارد بالا

پاسخ صحیح: الف: از امام علی نقل است که کسی که از تجربه‌ها استفاده کنند، از آسیب‌ها در امان است.

۳۷۳. تجارب معنوی مانند روزه و نماز چه جایگاهی در خودشناسی دارند؟ (bzhik.ir)

-الف) جایگاه خاصی ندارند

-ب) جایگاه خاصی دارند

-ج) تأثیری در خودشناسی ندارند

-د) فقط برای تقویت عقل مفید هستند

پاسخ صحیح: ب: در زمینه تجربه میتوان به تجارب معنوی مانند روزه، نماز و حج و... هم اشاره کرد که جایگاه خاصی در خودشناسی و خویشتن داری دارد.

۳۷۴. مشارکت در باورها و احساس‌ها چه تأثیری بر خودشناسی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) افزایش شناخت از خود

-ب) روشن سازی نظام فکری و ارزشی

-ج) الف و ب

-د) هیچکدام

پاسخ صحیح: ج: مشارکت در باورها و احساس‌های خود با دیگران است؛ به ویژه با کسانی که به آنها اعتماد داریم. دریافت پسخوراند از دیگران درباره افکار و احساسات و اندیشه‌هاییمان زمینه شناخت بیشتر خودمان را از خود و فراهم می‌کند و زمینه را برای روشن سازی بیشتر نظام فکری و ارزشی فراهم می‌کند. یکی از دلایل استفاده از بحث گروهی و ارائه گزارش درمان در مراکز تربیت مشاور همین مطلب است.

۳۷۵. گشاده رویی نسبت به دیگران چه کمکی به خودشناسی می‌کند؟ (bzhik.ir)

- الف) شناخت ویژگی‌های فردی
- ب) مشخص کردن نقاط قوت و ضعف
- ج) الف و ب
- د) هیچکدام

پاسخ صحیح: در این گام که رابطه نزدیکی با گام قبلی دارد گشاده رویی نسبت به دیگران و شناخت آنهاست. تا وقتی که از خود برون نرویم و با دیگران رابطه حسنی برقرار نکنیم نمی‌توانیم خود را بشناسیم ویژگی‌های ما در کنار دیگران مشخص و نقاط قوت و ضعفمان روشن می‌گردد. انسان در خود مانده برای خود هم ناشناخته باقی می‌ماند.

۳۷۶. بخشش خود و عبور از مسائل چه تأثیری بر خودشناسی دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) رهایی از گذشته
- ب) افزایش نشاط و درگیری با فعالیت‌های جاری
- ج) الف و ب
- د) هیچکدام

پاسخ صحیح: ج: بخشش خود و عبور از مسائل (عبرت) رهایی از گذشته پنجمین گامی است که یک مشاور برای خودشناسی بر می‌دارد. خاطرات و تجربیات منفی گذشته یا قابل درس آموزی و یا قابل جبران اند. اگر فرد بخواهد در گذشته خود زندگی کند رابطه اش با زمان حال قطع می‌شود و کیفیت زندگی فرد پایین می‌آید در منابع دینی موارد زیادی وجود دارد که گذشت از دیگران و تجارب تلخ را در مد نظر قرار داده است.

۳۷۷. عبرت آموزی چه اثراتی بر خودشناسی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) به حقیقت اعمال خود علم پیدا می‌کنند

-ب) به آنچه می‌دانند عمل می‌کنند

-ج) به آنچه آگاه نیستند عالم و مطلع می‌شوند

-د) همه موارد بالا

پاسخ صحیح: د: امام صادق له عبرت را داری سه اثر اساسی میداند که رابطه آن را با خودشناسی مشخص می‌کند. اول به حقیقت اعمال خود علم پیدا می‌کنند. دوم به آنچه می‌دانند عمل می‌کنند و سوم به آنچه آگاه نیستند عالم و مطلع می‌شوند. مراقبت از خود در ابتدای فصل اول که مشاوره تعریف شد، تأکید بر این بود که مشاوره نوعی تعامل است. در تعامل انسان هم تأثیر می‌پذیرد. گاهی تا سال‌ها لازم است مشاوران نه تنها برنامه مراقبت از خود داشته باشند بلکه لازم است با یک مشاور حاذق قرارداد سوپر وایزری نظارت درمان داشته باشد.

۳۷۸. مراقبت از خود در مشاوره چه اهمیتی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) تأثیرگذاری در تعامل

-ب) کاهش خطاهای مشاور

-ج) افزایش تجربه

-د) الف و ب

پاسخ صحیح: د: مراقبت از خود در ابتدای فصل اول که مشاوره تعریف شد، تأکید بر این بود که مشاوره نوعی تعامل است. در تعامل انسان هم تأثیر می‌گذارد و هم تأثیر می‌پذیرد. گاهی تا سال‌ها لازم است مشاوران نه تنها برنامه مراقبت از خود داشته باشند بلکه لازم است با یک مشاور حاذق قرارداد سوپر وایزری نظارت درمان داشته باشد.

ویژگیها و مهارت‌های عاطفی

۳۷۹. شجاعت در روان درمانگری و مشاوره چه اهمیتی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) روبه‌رو شدن با خود

-ب) روبه‌رو شدن با مشکلات مراجع

-ج) دفاع از اصول حرفه‌ای

-د) همه موارد بالا

پاسخ صحیح: د: شجاعت در روان درمانگری و مشاوره به دو شجاعت شجاعت در روان درمانگری و مشاوره به ویژه در مشاوره گروهی هم در منون موضوع مهم تعلق میگیرد یکی شجاعت روبه رو شدن با خود و شجاعت روبه رو شدن با مشکلات مراجع و دفاع از اصول حرفة ای شجاعت مواجه شدن با خود وقتی است که مشاور احساسهای ناهمگونی با اهداف مشاوره تجربه کند.

۳۸۰. بر اساس روایتی از رسول اکرم، چرا نباید با فرد ترسو مشاوره کرد؟ (bzhik.ir)

-الف) راه چاره را تنگ میکند

-ب) اعتماد به نفس را تضعیف میکند

-ج) خطای شناختی ایجاد میکند

-د) همه موارد بالا

پاسخ صحیح: الف: در روایتی از رسول اکرم آمده است که با کسی که ترسو است مشاوره نکن؛ چرا که راه چاره را برو تو تنگ میکند.

۳۸۱. ذوق همیاری در مشاور چه تأثیری بر مراجع دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) مراجع را مسرور و خوشحال میکند

-ب) انتظارات نادرست ایجاد میکند

-ج) مسیر مشاوره را به سمت بیماری سوق میدهد

-د) هیچکدام

پاسخ صحیح: الف: ذوق همیاری مشاور و درمانگر حاذق از اینکه مراجع او به موفقیت دست یابد، مسرور و خوشحال میشود. برخی مشاوران گاهی گرفتار برچسبی میشوند که به مراجع خود میزنند؛ به طور مثال، تشخیص افسردگی برای مشاور این انتظار را ایجاد میکند که مراجع او نقش یک افسرده را خوب بازی کند روحیه همیاری از ضروریات مشاوره است.

۳۸۲. چه ویژگی‌هایی در مشاور برای مشورت نامناسب است؟ (bzhik.ir)

-الف) حسادت

-ب) حرص و طمع

-ج) سوء ظن و بدینه

-د) همه موارد بالا

پاسخ صحیح: د: کسی که دارای حسادت باشد مسیر مشاوره را به سمت معکوس یعنی بیماری و بدی سوق می دهد. همچنین صفت منفی حرص و طمع با ذوق همیاری منافات دارد و جالب اینکه رسول اکرم این سه را برای مشورت نامناسب معرفی میکنند و سپس این سه ویژگی را در ویژگی شخصیتی سوء ظن و بدینه جمع میدانند.

این مجموعه تست رایگان نیست و برای سایت "بژیک" با آدرس اینترنتی www.bzhik.ir تهیه و تنظیم شده است. تمام حقوق مادی و معنوی این محصول، متعلق به سایت "بژیک" می باشد؛ هر گونه کپی برداری و انتشار غیر قانونی آن توسط افراد سودجو، بدون اخطار قبلی، پیگرد قانونی در پی خواهد داشت. لذا بایستی مستقیما از این سایت خریداری شود در غیر این صورت مسئولین راضی نمی باشند و **حق الناس** می باشد.

۳۸۳. مدیریت هیجانی در مشاوره چه اهمیتی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) مسیر مشاوره را تغییر می دهد

-ب) زمینه تغییر را در مراجع فراهم می کند

-ج) مشاوره را ناموثر می کند

-د) همه موارد بالا

پاسخ صحیح: د: مدیریت هیجانی مثبت یا منفی که مشاور بر آن تسلط نداشته باشد و یا متناسب نباشد؛ ممکن است مسیر مشاوره را تغییر دهد ثبات هیجانی و با نشاط بودن مشاور می تواند زمینه تغییر را در مراجع فراهم کند. متون دینی افراد را از مشاوره با فردی که کسل و ناتوان باشد منع کرده اند. همچنین افراد لجوح، خود رأی، مستبد و متلون کسانی هستند که مشورت با آنها منع شده است.

ویژگیهای شخصیتی و معنوی

۳۸۴. خشیت در منابع اسلامی چه ویژگی هایی را برای مشاور توصیف می کند؟ (bzhik.ir)

-الف) نگرانی مثبت و مراقبت از رفتار

-ب) پختگی و تواضع

-ج) با تجربه بودن

-د) هیچکدام

پاسخ صحیح: د: خشیت معانی بیم و خوف نهفته است. این ویژگی نوعی نگرانی مثبت به درمانگر میدهد که همواره مراقب رفتار و کردار خود باشد تا اشتباهی در کارش صورت نگیرد. این ویژگی بیانگر پختگی و تواضعی است که در متون مختلف برای مشاور ذکر کرده اند.

۳۸۵. بر اساس بیانات امام صادق، کدام یک از ویژگی‌های زیر برای مشاور قابل تعمیم نیست؟ (bzhik.ir)

-الف) طمع و بخل

-ب) ریا و عصیت

-ج) افتخار و مباحثات به مقامات دنیا

-د) صدق و صفا

پاسخ صحیح: د: امام صادق خشیت را وارث علم و معیار سنجش آن می‌داند و علم بدون خشیت را علم نمیداند و برای عالمان هشت تا ده آفت ذکر می‌کند که برای یک مشاور قابل تعمیم است؛ از آن جمله میتوان به طمع، بخل، ریا، عصیت علاقه به تعریف و تمجید وارد شدن به بحث‌هایی که از حقیقت فاصله دارد، تکلف در سخن گفتن و نوشتن کم حیایی افتخار و مباحثات به مقامات دنیا و سنتی در عمل به آنچه به آن علم دارد را برشمرد. هر یک از این ویژگیها ضد فرآیند درمان و مشاوره است. سپس امام شرط قرار گرفتن در این مقام را تعیین میکند و برای موعظه کردن مردم صلاحیت ندارد مگر آن کسی که از این مراحل و آفات گذشته صدق و صفا را پیشه خود قرار داده و به جهات ضعف و عیوب و نواقص سخن گفتن آگاه گشته و در هر موضوعی سالم و صحیح را از مریض و معیوب آن تشخیص داده و خاطره‌های نادرست و فتنه‌ها و ابتلاثات نفس و هوا و هوس را خوب تمییز بدهد.

سلامت و اصالت (راست منشی یا خلوص)

۳۸۶. کدام یک از ویژگی‌های زیر برای یک مشاور لازم نیست؟ (bzhik.ir)

-الف) رازداری

-ب) مدارا با مردم

-ج) مقاومت در برابر سختی‌ها

-د) گرفتاری‌های روان‌شناختی

پاسخ صحیح: د: کسی که مشاوره و مسؤولیت روان درمانگری را به عهده می‌گیرد نباید خود به گرفتاری‌های روان‌شناختی مبتلا باشد؛ مگر اینکه از آن ابتلا به واسطه درمان رهایی یافته باشد. همچنین مشاور لازم است از نظر معنوی و دینی از سلامت کامل برخوردار باشد؛ داشتن تقوا و پرهیزگاری و ویژگی‌هایی که مخصوصین برای مشاور برشمرده‌اند.

۳۸۷. بر اساس روایات، اگر مشاور خالصانه برای مشورت‌کننده خیرخواهی نکند، چه اتفاقی می‌افتد؟ (bzhik.ir)

-الف) خدای تعالی رأی درست را از وی می‌گیرد

-ب) مشاور به گرفتاری‌های روان‌شناختی مبتلا می‌شود

-ج) مشاور از نظر معنوی و دینی آسیب می‌بیند

-د) هیچ‌کدام

پاسخ صحیح: الف: روایت شده است که فرمود: «اگر مشاور خالصانه برای مشورت‌کننده خیرخواهی نکند؛ خدای تعالی رأی درست را از وی می‌گیرد

۳۸۸. کدام یک از ویژگی‌های زیر نشان‌دهنده سخاوت و مناعت طبع یک مشاور است؟ (bzhik.ir)

-الف) دروغ گفتن در شرایط خاص

-ب) وابسته کردن مراجع به درمانگر

-ج) انتقال کامل روش‌ها و فنون به مراجع

-د) خودخواهی در انتقال دانش

پاسخ صحیح: ج: از ویژگی‌های دیگر مشاور سخاوت و مناعت طبع است. مشاور حاذق با سخاوت تمام آنچه را که به صلاح مراجع است طی برنامه دقیق و مناسبی به مراجع خود منتقل می‌کند و چیزی را برای خود نمی‌خواهد چون اگر روش‌ها و فنون به طور کامل آموزش و انتقال داده نشوند، مراجع به درمانگر وابسته می‌شود و این اتفاقی است که بر خلاف اهداف درمان است. یک مشاور از نظر مراجعه کننده به نحوی باید رفتار کند که برای او دلنشیں باشد.

ویژگی‌های حرفه‌ای

۳۸۹. کدام یک از ویژگی‌های زیر به دانش حرفه‌ای مشاور مربوط می‌شود؟ (bzhik.ir)

- الف) اخلاق حرفه‌ای
- ب) تسلط بر دانش حرفه‌ای
- ج) مهارت در مسحور کردن دیگران
- د) مشاوره با انسان‌های نادان

پاسخ صحیح: ب: ویژگی‌های حرفه‌ای به اخلاق و مرامی برمی‌گردد که مشاور در خلال دوره آموزشی و مهارت افزایی خود کسب می‌کند و به عالم بودن او مربوط است. این ویژگی‌ها از یک سو به اخلاق حرفه‌ای و از سوی دیگر به دانش حرفه‌ای بر می‌گردد. دانایی و توانایی حرفه‌ای تسلط مشاور بر دانش حرفه‌ای خود و مهارت او در به کارگیری این دانش برای کمک به مراجع خود فصل مهمی از ویژگیهای یک مشاوره مؤثر است.

۳۹۰. بر اساس متون دینی، چرا نباید با افراد نادان مشورت کرد؟ (bzhik.ir)

- الف) ممکن است باعث هلاکت انسان شوند
- ب) مهارت لازم برای مشاوره دادن را ندارند
- ج) دانش حرفه‌ای کافی ندارند
- د) توانایی مسحور کردن دیگران را دارند

پاسخ صحیح: الف: در متون دینی افراد را از مشاوره با انسانهای نادان برحذر داشته‌اند. در قرآن کریم اشاره شده است که اگر در موضوعی علم ندارید از اهل علم بپرسید (نحل ۴۳) حضرت علی مشورت با دشمن دانا را بر دوست نادان ترجیح میدهد، چون باعث ممکن است باعث هلاکت انسان می‌شوند

آمادگیهای خاص حرفه‌ای مشاور و درمانگر

آمادگیهای شخصیتی

۳۹۱. کدام یک از عوامل زیر می‌تواند بر آمادگی فرد برای اشتغال به روان درمانگری و مشاوره تأثیر منفی داشته باشد؟ (bzhik.ir)

-الف) هوش بهر بالا

-ب) قدرت تصمیم‌گیری بالا

-ج) ناهمگونی‌های شخصیتی

-د) قدرت همدلی

پاسخ صحیح: ج: هر فردی برای اشتغال به روان درمانگری و مشاوره آمادگی لازم را ندارد. اگر بتوان از حداقل آمادگی‌ها سخن گفت کسانی که در سطح شخصیتی دارای ناهمگونی‌هایی باشند و به نحوی نتوانند هیجانات تصورات و تصاویر ذهنی، افکار و رفتار خود را مهار کنند نمی‌توانند در کار مشاوره که لازمه آن هشیاری و مهار ارادی خلق و خو است، توفیق چندانی داشته باشند.

۳۹۲. بر اساس نظر کوری (۲۰۰۹)، کدام یک از ویژگی‌ها برای یک درمانگر کارآمد ضروری نیست؟ (bzhik.ir)

-الف) داشتن هویت

-ب) احترام به خود

-ج) زندگی کردن در زمان حال

-د) اشتباهات خود را نپذیرفتن

پاسخ صحیح: د: کوری (۲۰۰۹) برخی از ویژگی‌های یک درمانگر کارآمد را ذکر کرده است: هویت داشتن می‌دانند که کیستند، از زندگی چه میخواهند و اهدافشان چیست؟... خود را محترم می‌شمارند احساس قدرت دارند و دیگران در کنار آنها احساس قدرت می‌کنند آماده تغییر هستند، زندگی خود را با اختیار می‌سازند و مدیریت می‌کنند و بر تصمیم‌های خود آگاهند، با نشاطند، با خلوص و صادقند، اهل مزاح هستند، اشتباهات خود را می‌پذیرند در زمان حال زندگی می‌کنند، از تأثیر آگاهند عمیقاً درگیر کار می‌شوند مرزهای خود و دیگری را به طور سالم حفظ می‌کنند.

آمادگی‌های حرفه‌ای

۳۹۳. کدام یک از موارد زیر جزو آگاهی‌های اساسی برای یک مشاور نیست؟ (bzhik.ir)

-الف) خودشناسی

-ب) آگاهی از تحولات فرهنگی و اجتماعی

-ج) آگاهی از مبانی دینی

-د) تصمیم‌گیری برای کار نکردن با برخی مراجعان

پاسخ صحیح: د: حوزه آگاهی‌های اساسی حوزه مهارت‌ها آگاهی‌های اساسی طیف وسیعی از آگاهی‌ها را از آگاهی بر افکار و احساسات خود (خودشناسی) تا آگاهی بر آخرین تحولات رشته حوزه‌های وابسته مورد علاقه خود و نیز آگاهی بر تحولات فرهنگی و اجتماعی روز را دربر می‌گیرد.

۳۹۴. کدام یک از مهارت‌های زیر برای کارورزی یک مشاور ضروری نیست؟ (bzhik.ir)

-الف) گوش کردن فعال

-ب) همدلی

-ج) تعبیر و تفسیر

-د) اجتناب از تصادم مرزها

پاسخ صحیح: د: یک درمانگر و مشاور علاوه بر مهارت در حوزه‌های کلی در حوزه‌های تخصصی و مهارت‌های ویژه نیازمند کارورزی است؛ مهارت‌هایی مانند گوش کردن فعال همدلی تعبیر و تفسیر مواجهه سازی تصریح، پرسشگری، تلخیص، انکاس و... همه نیازمند ساعت‌ها تمرین، تحت نظرارت یک استاد در صحنه واقعی با مراجع است.

۳۹۵. بر اساس نظر یالوم (۲۰۰۳)، چه چیزی برای مشاوران و روان درمانگران مهم است؟ (bzhik.ir)

-الف) درمان شخصی

-ب) داشتن ویژگی‌های متعدد انسان سالم

-ج) آگاهی‌های فرهنگی

-د) تصمیم به کار نکردن با برخی مراجعان

پاسخ صحیح: الف: یالوم (۲۰۰۳) بر کارآموزی و درمان شخصی مشاوران و روان درمانگران تأکید دارد. یک انسان سالم دارای ویژگی‌های متعددی مانند خلوص و یکرنگی ادراک کارآمد و واقع نگری انعطاف پذیری روابط اجتماعی مطلوب دینداری، صبور و... میباشد. آگاهی‌های فرهنگی همان گونه که پیش تر اشاره شد؛ درمانگر و مشاور باید بر مؤلفه‌های فرهنگی مراجعان خود واقف باشد. در این خصوص آگاهی از مبانی دینی آگاهی از جهان بینی خود و مراجع و آگاهی از تنوع و اصول فرهنگی مراجعان از اهمیت زیادی برخوردار است.

۳۹۶. کدام یک از ویژگی‌های زیر برای یک درمانگر شایسته و لائق ضروری نیست؟ (bzhik.ir)

-الف) شناخت محدودیت‌ها و توانمندی‌های خود

-ب) آگاهی از مبانی دینی مراجعان

-ج) انعطاف‌پذیری

-د) کار نکردن با مراجعان دارای اختلال خوردن

پاسخ صحیح: د: تصمیم بگیرید با چه مراجعانی کار نمی‌کنید. نشانه یک درمانگر شایسته و لائق آن است که محدودیتها و توانمندی‌های خود را بشناسد. مهم این است که به طور واضح معلوم کنید چه کسانی از طیف توانایی تجربه و آموزش‌های شما خارج هستند

۳۹۷. چه زمانی یک مشاور باید تصمیم به کار نکردن با یک مراجع بگیرد؟ (bzhik.ir)

-الف) هنگامی که مراجع دارای مشکلاتی شبیه به مشکلات خود مشاور است

-ب) هنگامی که مشاور قادر به حفظ مرزهای سالم نیست

-ج) هنگامی که مشاور احساس می‌کند نمی‌تواند به مراجع کمک کند

-د) همه موارد

پاسخ صحیح: د: نشانه یک درمانگر شایسته و لائق آن است که محدودیتها و توانمندی‌های خود را بشناسد. مهم این است که به طور واضح معلوم کنید چه کسانی از طیف توانایی تجربه و آموزش‌های شما خارج هستند؛ مثل کسانی که به اختلال سایکوتیک مبتلا هستند چه در حال حاضر و چه کسانی که مشکل آنها عود کرده است کسانی که اقدام به خودکشی کرده اند کسانی که به خود اسیب می‌زنند کسانی که اسکیزوژئید هستند و یا کسانی که دارای مشکلات خاصی مثل اختلال خوردن هستند. یکی از دلایل اخذ تاریخچه فردی در جلسه اول همین است. همچنین ممکن است ترجیح دهید کسانی که مشکلاتی خیلی شبیه به مشکلات خودتان دارند را نپذیرید مثل داغدیدگان و کسانی که در کودکی مورد سوءاستفاده قرار گرفته اند مگر اینکه مشکل خود را درمان کنید. کسانی که مشمول موضوعات مرزبندی هستند نیز خیلی مهم تلقی می‌شوند؛ همان طور که پیش تر اشاره شد شما هرگز نباید بستگان دوستان حتی دوستان دوستان خود را درمان کنید.

۳۹۸. در جلسه ابتدایی ارزیابی، چه نوع پاسخی باید به مراجع داده شود؟ (bzhik.ir)

-الف) پاسخ قطعی برای درمان

-ب) پیشنهاد برای مشاوره اولیه

-ج) ارجاع فوری به متخصص دیگر

-د) تأکید بر محدودیتهای مشاور

پاسخ صحیح: ب: این نکته نیز خیلی مهم است که ما در جلسه ابتدایی ارزیابی یا اولین تلفن پاسخ قطعی برای درمان به مراجع ندهیم و آن را به بررسی و معاینه محول کنیم میتوانید عبارتی را از این دست ارائه دهید که این جلسه فرصتی است هم برای شما و هم برای من که ببینیم چه کمکهایی می توان برای حل مسأله کرد و اینکه آیا بهترین کار همین است. عبارتهای زیر جمله های نسبتاً مناسبی است. من پیشنهاد میکنم که مشاوره اولیه را انجام دهیم این فرصت به ما اجازه می دهد تا یکدیگر را ملاقات کنیم و ببینیم بر اساس نیاز شما به درمان آیا ما میتوانیم با هم پیش برویم و آیا من واقعاً همان کسی هستم که می توانم به شما کمک کنم.

۳۹۹. چرا انتخاب جملات مناسب برای ارجاع مراجع مهم است؟ (bzhik.ir)

-لف) برای جلوگیری از طرد شدن احساسی مراجع

-ب) برای نشان دادن محدودیتهای مشاور

-ج) برای تأکید بر تخصص مشاور در زمینه خاص

-د) برای توضیح دلایل عدم ادامه کار با مراجع

پاسخ صحیح: الف: نه تنها برای مشاوران سخت است که محدودیتهای خود را بپذیرند، برای مراجع خیلی سخت تر است که از طرف یک مشاور طرد شود؛ به خصوص اگر مشکلات طاقت فرسا داشته باشد یا از جذابیت لازم برخوردار نباشد و یا خیلی آشفته باشد؛ بنابراین، انتخاب جملات مناسب برای ارجاع مراجع امر مهمی است.

۴۰۰. چه زمانی مشاور باید مراجع را به فرد دیگری ارجاع دهد؟ (bzhik.ir)

-الف) هنگامی که مراجع دارای مشکلات طاقت فرسا است

-ب) هنگامی که مشاور احساس می کند بهترین فرد برای کمک نیست

-ج) هنگامی که مراجع از جذابیت لازم برخوردار نیست

-د) هنگامی که مشاور و مراجع مشکل آشناییت دارند

پاسخ صحیح: ب: شاید جمله ای مانند عبارت زیر مناسب باشد: فکر میکنم با توجه به تلاش و آنچه شما گفتید توانستیم مشکل را به خوبی درک کنیم و من توانستم بفهمم که ما با چه مسئله مهمی روبه رو هستیم و مشاوره و روان درمانگری هم روش مناسبی است؛ اما فکر میکنم من بهترین فردی که بتواند به شما کمک کند نیستم!». سپس باید به او بگوییم که شما به کسی نیاز دارید که در این زمینه خاص متخصص باشد، یا به دلیل اینکه ما مشکل آشناییت با هم داریم ... نمی توانیم با هم ادامه دهیم. یا بگوییم که با توجه به

مشکلی (مثلاً سوگ فرزند که شما دارید از آنجایی که من خودم در سال گذشته بجهه ام را از دست دادم اگر چنین باشد و هنوز احساسم در این زمینه چندان رو به راه نیست نمی توانیم همدیگر را ببینیم و بهتر است شما را به یکی از همکارانم ارجاع دهم سپس مناسب ترین فرد به او معرفی میشود. مهم این است که مراجع کاملاً طرد نشود بلکه به فرد دیگری ارجاع شود.

آمادگی ثبت و ضبط جلسات

٤٠١. چرا ضبط کردن محتوای جلسه مشاوره از نظر اخلاقی و حرفه‌ای مهم است؟ (bzhik.ir)

- الف) برای جلوگیری از اشتباهات در درمان
- ب) برای ارائه به سوپروایزر
- ج) به عنوان الزامات اخلاقی و حرفه‌ای
- د) برای استفاده در پرونده‌های جنایی

پاسخ صحیح: ج: ضبط کردن محتوای جلسه جزء الزامات اخلاقی و حرفه‌ای است؛ هر چند قاعده خاصی درباره اینکه چه نوع یادداشت‌هایی شما باید اخذ کنید. وجود ندارد. مهمترین چیز این است که برای شما مفید باشد.

٤٠٢. یادداشت‌های شخصی مشاور که برای خودش می‌نویسد، چه سرنوشتی دارند؟ (bzhik.ir)

- الف) به مراجع نشان داده می‌شوند
- ب) در پرونده رسمی ذخیره می‌شوند
- ج) به سوپروایزر ارائه می‌شوند
- د) قبل از پایان درمان نابود می‌شوند

پاسخ صحیح: د: برخی متخصصین دریافتند که داشتن دو شکل یادداشت برداری مفید است. در یک مجموعه (رسمی) شما محتوا و مضمون از دست دادن قرار ملاقاتها پرداخت ها و.... مربوط به جلسه را یادداشت برداری میکنید. در واقع همه جزئیاتی که مراجع از آنها کاملاً آگاه است و اگر خواست بینند دچار تعجب نمیشود یادداشت میشود یادداشت‌های درمانگر نباید مانند یادداشت‌های یک بازپرس پرونده جنایی باشد. این امر درباره تاریخچه زندگی هم صادق است و اکنش های انتقال متقابل و جز آن از این قبیل هستند. اینها ممکن است برداشت‌های ناپایدار با گذرا، تشخیص مبتنی بر حدس و گمان و اشتباهات احتمالی که به فکر شما مربوط است و ساخته ذهن شماست باشد.

انگیزه ها و ویژگیهای مراجع

انگیزه های مراجع

۴۰۳. کدام یک از موارد زیر جزو انتظارات اصلی مراجعان از مشاور نیست؟ (bzhik.ir)

-الف) شنیده و درک شدن

-ب) فهمیدن هدف مراجع

-ج) تدارک برنامه منسجم برای حل مشکل

-د) تأیید بیچون و چرای نظرات مراجع

پاسخ صحیح: د؛ انتظارات اصلی مراجعان عبارتند از: یکی اینکه مشاور از متغیرهایی که مراجع را به اطاق مشاوره میکشاند، مطلع باشد؛ همچنین قالب های فرهنگی بیان مشکل را بشناسد؛ قالبها یی مانند جسمانی کردن تمایل به نسبت دادن مسائل روانی به مشکلات جسمی، مذهب بیان مشکلات به زبان مذهبی و جز آن کسانی که به مشاوره و درمان مراجعه میکنند معمولاً سه انتظار مهم دارند؛ نخست اینکه شنیده و درک شوند. دوم اینکه مشاور هدف مراجع را بفهمد؛ یعنی درک کند که او به چه منظور اصلی اعم از واقعی یا کاذب هماهنگ با هدف مشاور و یا ناهمانگ با آن به او مراجعه کرده است. سوم اینکه یک برنامه منسجم و مناسبی برای حل مشکل آنها تدارک ببیند ایگن اگرچه درباره چگونگی آن چیزی نمی داند. خاستگاه مشکل مراجعان را میتوان به عوامل مختلفی نسبت داد و انگیزه آنها را از درون آنها شناسایی کرد.

۴۰۴. کدام یک از عوامل زیر نمی تواند دلیل مراجعه به مشاور باشد؟ (bzhik.ir)

-الف) مسائل و مظالم دوران کودکی

-ب) خطاهای فرآیندی ذهن

-ج) فقدان سبک زندگی سالم

-د) افزایش دانش عمومی

پاسخ صحیح: د؛ عوامل عاطفی مربوط به مسائل و مظالم دوران کودکی و تحول تعارض های دوران کودکی حوادث تروماییک مربوط به دوران تحول روان بنه های نخستین هر چند می توان این عوامل را شناختی نیز به حساب آورد اما چون از نمود بیرونی آنها عاطفی است در اینجا آمده است، سوء تربیت و مشکلات ارتباطی اولیه سوء استفاده جنسی و جسمی، جو خانوادگی متشنجه و آشفته و.... عوامل شناختی نداشتن اطلاعات خطاهای فرآیندی ذهن خطای منطقی افکار خودکار و تحریف شناختی خطاهای مربوط به محتوای فکر و جهان بینی فرد خطاهای مربوط به افکار هسته ای و روان بنه های منفی عوامل رفتاری عادات غلط و اعتیادهای رفتاری فقدان

رفتارهای درست رفتارهای ناسازگارانه عوامل ارتباطی و مهارتی فقدان مهارت‌های اجتماعی غلط عدم بلوغ ارتباطی (فقدان با سوء مدیریت روابط وجود بیماری‌های ارتباطی اساسی اختلال شخصیت تعصب توهمند، عوامل معنوی قطع رابطه با خداوند بی معنایی فعالیتها و اهداف، فقدان یا نارساکنش وری نظام ارزشی عدم توجه به بعد معنوی بی توجهی به رفتارها و تکالیف مذهبی عوامل جسمانی و بیولوژیک سوء مصرف مواد عوامل ژنتیک اختلال وجود پایه‌های ارگانیک و جسمی، فقدان سبک زندگی سالم عوامل چاره ناپذیر معلولیتها، فقر محیط زندگی مختل یا واحد عوامل چاره ناپذیر (مثلًا وجود عقب ماندگی ذهنی مراقبت از بیماران مزمن فضای زندگی نامناسب و.....

٤٠٥. کدام یک از انگیزه‌های مراجعه به مشاور نادرست است؟ (bzhik.ir)

- الف) تأیید آنچه فکر یا عمل می‌کنند
- ب) ارتقای کیفیت زندگی
- ج) حل مشکلات زندگی
- د) کسب توجه و محبت بیشتر

پاسخ صحیح: د: فوق انگیزه‌های مراجعه را میتوان به چند دسته اصلی تقسیم کرد: تأیید آنچه او فکر با عمل می‌کند بسیاری از افراد به مشاوره مراجعه می‌کنند تا آنچه را که در ذهن دارند و یا عمل میکنند تأیید نمایند. آنها از مشاور یا درمانگر خود انتظار دارند که به زودی آنها را تأیید کند تا به آرامش بررسند این مراجعان تلاش می‌کنند مشاور را تحت کنترل خود بگیرند یا او را به سمت اهداف خود سوق دهند. چنین مراجعانی نسبت به درمان مقاوم هستند هر چند داوطلبانه مراجعه کرده باشند. ارتقای کیفیت زندگی یا انگیزه‌های تحولی برخی مراجعان ممکن است به دلیل انگیزه‌های کمال جویانه و رفع نقاوصی که مانع رسیدن آنها به اهداف خود می‌شود، به مشاور مراجعه میکنند؛ هر چند انگیزه این مراجعان در سطح بالایی است، اما اغلب آنها افراد مضطربی هستند.

٤٠٦. کدام یک از عوامل زیر جزو عوامل معنوی مراجعه به مشاور نیست؟ (bzhik.ir)

- الف) قطع رابطه با خداوند
- ب) معنایی فعالیتها و اهداف
- ج) فقدان نظام ارزشی
- د) تمایل به افزایش ثروت

پاسخ صحیح: د: عوامل معنوی مراجعه به مشاور: قطع رابطه با خداوند بی معنایی فعالیتها و اهداف، فقدان یا نارساکنش وری نظام ارزشی عدم توجه به بعد معنوی بی توجهی به رفتارها و تکالیف مذهبی.

ویژگی های مراجع

۴۰۷. کدام یک از گزینه ها یکی از شرایط لازم برای مراجعته به مشاوره نیست؟ (bzhik.ir)

-الف) آمادگی و پذیرش مسؤولیت شخصی

-ب) برخورداری از سطحی از سلامت روانی

-ج) مشاوره و روان درمانگری با جنسیت همسان صورت گیرد

-د) داشتن تجربه های قبلی در مشاوره

پاسخ صحیح: د: مشاوره فرآیندی اختیاری است و فرد باید داوطلبانه مراجعته کند. کسی که نتواند مسؤولیت خود را پذیرد و یا به اجبار مراجعته کرده باشد، برای مشاوره مناسب نیست مگر با اجازه سرپرست او بتوان کار کرد که در جریان اهداف درمانگرانه قرار گیرد. این اصل برای کودکان و زنان متأهل در ایران اساسی است. برخورداری از سطحی از سلامت روانی برای روان درمانگری و مشاوره لازم است. منظور از سلامت روانی شاخص های مربوط به سازش یافتنگی انسجام، شخصیتی رابطه با واقعیت و رفتار ارادی و هوش طبیعی است. کسی میتواند از مشاوره تخصصی استفاده کند که درجه ای از سازش یافتنگی برخوردار باشد. در مشاوره با رویکرد اسلامی تأکید اساسی بر این است که مشاوره و روان درمانگری با جنسیت همسان صورت گیرد.

۴۰۸. چرا پرداخت هزینه درمان از اصول حرفه ای روان شناسی است؟ (bzhik.ir)

-الف) بیانگر انگیزه مادی برای حرفه است

-ب) مراجع را زیر دین عاطفی می برد

-ج) مراجع را نسبت به حق و حقوق خود هشیار می کند

-د) درمان را به سمت رابطه غیر درمانگرانه سوق می دهد

پاسخ صحیح: ج: توانایی پرداخت هزینه درمان نیز مهم است. درمان بدون پرداخت خارج از اصول حرفه ای روان شناسی است. دلیل عمده آن این است که فضای درمان را خدشه دار می کند و مراجع را زیر دین عاطفی میبرد و چه با مشکل جدیدی بر مشکلات مراجع بیفزاید یا درمان را به سمت رابطه ای غیر درمانگرانه مانند وابستگی و مرید و مرادی سوق دهد. شایان ذکر است که پرداخت بیانگر انگیزه مادی برای این حرفه نیست، بلکه زمینه آزادی و آزادگی مراجع را فراهم نموده و باعث میشود که او رابطه ای آزاد و خالی از احساس های کاذب با مشاور برقرار کند و هر گاه بخواهد میتواند از این رابطه خارج شود.

۴۰۹. کدام یک از موارد زیر یکی از ملاحظات مهم در مشاوره با رویکرد اسلامی نیست؟ (bzhik.ir)

-الف) مشاوره و روان درمانگری با جنسیت همسان

-ب) استقلال فردی مراجع

-ج) پذیرش مسؤولیت شخصی توسط مراجع

-د) تأیید سرپرست برای مراجعه به مشاوره

پاسخ صحیح: د: مراجعی که برای درمان و مشاوره مراجعه میکند بهتر است دارای استقلال فردی باشد؛ چرا که در مرحله ای از درمان او باید بتواند به قرارداد درمانی پایبند باشد. در مراجعت مسلمان مشاوره دادن به کودکان بدون اجازه والدین آنها و نیز مشاوره با زنانی که تحت مدیریت شوهران با پدران خود هستند بهتر است با هماهنگی و اطمینان از تداوم جلسات صورت گیرد. گذشته از این گاهی مداخله ها بدون هماهنگی باعث دردسرهای اجتماعی و قانونی برای مشاور میشود فردی برای مشاوره و درمان مناسب است که مدیریت زندگی در اختیار خود او باشد.

۴۱۰. کدام یک از گزینه ها یکی از معیارهای سلامت روانی لازم برای مشاوره نیست؟ (bzhik.ir)

-الف) سازش یافته‌گی

-ب) انسجام شخصیتی

-ج) رابطه با واقعیت

-د) توانایی مالی برای پرداخت هزینه ها

پاسخ صحیح: د: برخورداری از سطحی از سلامت روانی برای روان درمانگری و مشاوره لازم است. منظور از سلامت روانی شاخص های مربوط به سازش یافته‌گی انسجام، شخصیتی رابطه با واقعیت و رفتار ارادی و هوش طبیعی است. کسی میتواند از مشاوره تخصصی استفاده کند که درجه ای از سازش یافته‌گی برخوردار باشد. کسانی که نمیتوانند پس از فاصله از واقعیت به آن برگردند، موارد مناسبی برای مشاوره نیستند؛ چرا که ممکن است خارج از جلسه رابطه خود را با واقعیت قطع کنند. یا کسانی که از هوش طبیعی برخوردار نیستند نمی توانند جلسات روان درمانگری را درک کنند چون مسؤولیت خود را بر عهده ندارند.

فصل چهارم (آسیب شناسی روانی)

مفاهیم کلی در آسیب شناسی روانی

۴۱۱. آسیب شناسی روانی به دنبال پاسخ به کدام سؤال است؟ (bzhik.ir)

-الف) چگونه می توان سلامت روانی را ارتقا داد؟

-ب) چه شرایطی باعث بهبود روانی می شود؟

-ج) انسان چگونه می‌تواند از مسیر سلامت روانی خارج شود؟

-د) چه مکانیزم‌هایی در ایجاد سلامت روانی نقش دارند؟

پاسخ صحیح: ج: آسیب شناسی روانی در پی پاسخ به این سؤال است که انسان تحت چه شرایطی و یا با چه مکانیزم‌هایی از مسیر سلامت روانی خارج می‌شود؟ برای پاسخ به این سؤال ابتدا باید مفهوم برخی اصطلاحات روشن شود که از آن میان تعریف بهنجار و نابهنجار سالم و بیمار از اهمیت بیشتری برخوردار است. ذکر این نکته ضروری است که گرچه بسیاری از مفاهیم موجود در عرصه علمی را میتوان در متون دینی یافت اما نمیتوان انتظار داشت که دین به طور مستقیم به این مفاهیم پرداخته باشد.

۴۱۲. کدام یک از مفاهیم زیر در آسیب شناسی روانی اهمیت بیشتری دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) تعریف فرهنگی اختلالات

-ب) تعریف بهنجار و نابهنجار

-ج) تعریف سلامت و بیماری

-د) تعریف علمی و دینی اختلالات

پاسخ صحیح: ب: باید مفهوم برخی اصطلاحات روشن شود که از آن میان تعریف بهنجار و نابهنجار سالم و بیمار از اهمیت بیشتری برخوردار است. ذکر این نکته ضروری است که گرچه بسیاری از مفاهیم موجود در عرصه علمی را میتوان در متون دینی یافت اما نمیتوان انتظار داشت که دین به طور مستقیم به این مفاهیم پرداخته باشد.

۴۱۳. کدام یک از ملاک‌های زیر با تعاریف نابهنجاری در حوزه سایکوز یا روان‌گستگی‌ها سازگار است؟ (bzhik.ir)

-الف) ترجیح دنیا بر آخرت

-ب) نادانی در عین ادعای دانایی

-ج) تکبر و غرور

-د) امید نداشتن به اصلاح

پاسخ صحیح: ب: اگر عقل ملاک روشی برای انجام و قبول تکلیف است و انجام تکلیف را معیاری برای سازگاری روانی بدانیم سلامت عقلانی معیار قدرتمندی برای سلامت روانی است. با تعبیری معنوی تر پیامبر گرامی اسلام اخلاق و رفتار غلط مانند تکبر و غرور زیاده خواهی ناهمنگونی کردار و رفتار امید نداشتن به اصلاح) و در جای دیگری ترجیح دنیا بر آخرت را ملاک میدانند و امام صادق نادانی در عین ادعا به دانایی تظاهر و اصرار به دانایی که فرد برای هر کونه سؤالی پاسخی دارد را ملاک جنون معرفی می‌کنند و کسی که نشانه

های واضح اختلال را به لحاظ عرفی دارد فرد آسیب دیده و مبتلا میدانند با در اینجا گویی فرد نابهنجار و مجنون کسی است که خود بر بیماری خود هشیار نیست.

۴۱۴. آسیب شناسی روانی نظری چیست؟ (bzhik.ir)

- الف) نشانه شناسی و تشخیص استاندارد
- ب) تبیین نظریه خاص از آسیب شناسی
- ج) تعارض‌های دوران کودکی
- د) روان بنه‌های منفی شناختی

پاسخ صحیح: ب: به طور کلی میتوان از دو نوع آسیب شناسی روانی در مشاوره و روان درمانگری سخن گفت؛ اول، آسیب شناسی روانی بالینی که هدف آن نشانه شناسی طبقه بندی و تشخیص استاندارد یا مورد قبول همه یا اغلب روان شناسان است. دوم آسیب شناسی روانی نظری که تبیین نظریه خاص از آسیب شناسی است؛ به طور مثال روان تحلیلگری مبنای آسیب را با تعارض‌های دوران کودکی و شناخت درمانگری با وجود روان بنه‌های منفی شناختی تبیین میکند. درمان و مشاوره با رویکرد مذهبی نیز بر اساس اصول نظری خود به تبیین آسیب شناسی روانی می‌پردازد.

تعریف آسیب شناسی روانی

۴۱۵. آسیب شناسی روانی چه جنبه‌هایی از اختلالات روانی را در بر می‌گیرد؟ (bzhik.ir)

- لف) تنها نشانه‌های اختلال
- ب) تنها عوامل زمینه‌ساز اختلال
- ج) تنها عوامل نگهدارنده و متحول کننده اختلال
- د) نشانه‌شناسی، پدیدایی، تحول و سازمان یافتنی اختلالات

پاسخ صحیح: د: به طور خلاصه، میتوان آسیب شناسی روانی را به شرح زیر تعریف کرد: آسیب شناسی روانی عبارت است از شناخت پدیدایی تحول و ساخت سازمان یافتنی اختلالات روانی.

۴۱۶. در آسیب شناسی روانی، چگونه می‌توان فرهنگ و مذهب را در نظر گرفت؟ (bzhik.ir)

- الف) به عنوان عوامل اصلی در نشانه‌شناسی

- ب) به عنوان تنها عوامل در تبیین پدیدایی و تحول اختلالات

-ج) به عنوان عوامل تأثیرگذار در نحوه بروز و پذیرش اختلالات

-د) به عنوان عوامل بی تأثیر در آسیب شناسی روانی

پاسخ صحیح: ج: در تبیین علل پدیدایی و تحول آنها و تا حدی نحوه بروز نشانه میتوان اثرات فرهنگ و مذهب را پیگیری کرد. به همین دلیل، مطالب فصل حاضر را با این منظور پی میگیریم و در زمینه نشانه شناسی از منابع معتبر علمی بهره می جوییم برخی از متون موجود به زبان فارسی این نظام ها را توضیح داده اند از جمله سادوک.

تعريف بهنجاری با سلامت

۴۱۷ بهنجاری در انسان شناسی اسلامی به چه معناست؟ (bzhik.ir)

-الف) رسیدن به لذت‌های مادی

-ب) دستیابی به لذت‌های برتر و پایدار آخرتی

-ج) حداکثر بهره‌برداری از محیط بدون توجه به کمالات

-د) دریافت نادرست از واقعیت‌های هستی

پاسخ صحیح: ب: . ابوترابی (۱۳۸۶)، با توجه به مفهوم انسان شناسی اسلام تعریفی کلی از بهنجاری ارائه داده است: بهنجاری دریافت درست از ابعاد وجودی خویشتن و واقعیتهای هستی و حداکثر بهره برداری از توانایی‌های خود و محیط برای کسب کمال و شکوفایی فطرت و رسیدن به سعادت انسانی و در واقع همان دستیابی به لذت‌های برتر و پایدار آخرتی است.

۴۱۸. کدام یک از مفاهیم زیر در تعریف بهنجاری از دیدگاه ابوترابی (۱۳۸۶) نقش ندارد؟ (bzhik.ir)

-الف) خودشناسی

-ب) واقع‌بینی

-ج) کمال‌طلبی

-د) تمایز نداشتن بین خوب و بد

پاسخ صحیح: د: ابوترابی (۱۳۸۶)، با توجه به مفهوم انسان شناسی اسلام تعریفی کلی از بهنجاری ارائه داده است: بهنجاری دریافت درست از ابعاد وجودی خویشتن و واقعیتهای هستی و حداکثر بهره برداری از توانایی‌های خود و محیط برای کسب کمال و شکوفایی فطرت و رسیدن به سعادت انسانی و در واقع همان دستیابی به لذت‌های برتر و پایدار آخرتی است. هر چند این تعریف شاخصهای دقیق و قابل ارزیابی به دست مشاور و درمانگر نمی دهد، اما برخی مفاهیم اساسی آن قابلیت به دست دادن این شاخصها را دارند:

مانند: خودشناسی (توجه به ابعاد وجودی واقع بینی توانایی کمال طلبی سعادت و لذت برتر و پایدار بین ملاک های سلامت در متون دینی و علمی همبستگی بالایی دیده می شود. همه ملاکهای فوق را میتوان در متون علمی پیگیری کرد.

۴۱۹. ملاک های بهنجاری در متون دینی و علمی چگونه هستند؟ (bzhik.ir)

-الف) کاملاً متفاوت و بدون همبستگی

-ب) دارای همبستگی بالا و قابل پیگیری در هر دو

-ج) فقط در متون دینی قابل پیگیری هستند

-د) فقط در متون علمی قابل پیگیری هستند

پاسخ صحیح: ب: ابوترابی (۱۳۸۶)، با توجه به مفهوم انسان شناسی اسلام تعریفی کلی از بهنجاری ارائه داده است: بهنجاری دریافت درست از ابعاد وجودی خویشتن و واقعیتهای هستی و حداکثر بهره برداری از تواناییهای خود و محیط برای کسب کمال و شکوفایی فطرت و رسیدن به سعادت انسانی و در واقع همان دستیابی به لذتهاي برتر و پایدار آخرين است. هر چند اين تعریف شاخصهاي دقیق و قابل ارزیابی به دست مشاور و درمانگر نمی دهد، اما برخی مفاهیم اساسی آن قابلیت به دست دادن این شاخصها را دارند؛ مانند: خودشناسی (توجه به ابعاد وجودی واقع بینی توانایی کمال طلبی سعادت و لذت برتر و پایدار بین ملاک های سلامت در متون دینی و علمی همبستگی بالایی دیده می شود. همه ملاکهای فوق را میتوان در متون علمی پیگیری کرد.

تعريف نابهنجاری و اختلال

۴۲۰. نارساکنش وری آسیب زا چیست؟ (bzhik.ir)

-الف) مکانیزم های درونی فرد برای ایفای کنش انتخابی طبیعی

-ب) شکست مکانیزم های درونی فرد برای ایفای کنش انتخابی طبیعی

-ج) قضاوت علمی درباره کنش تعیین شده

-د) قضاوت ارزشی که شکست فرد را تعیین می کند

پاسخ صحیح: ب: مفهوم نارساکنش وری آسیب زا است و ایکفلد، ۱۹۹۲ و ۱۹۹۹ که مبتنی بر کنشی که انسان به طور تکاملی برای عملکرد خود انتخاب میکند میباشد. نارساکنش وری شکست مکانیزم های درونی فرد برای ایفای کنش انتخابی طبیعی برای اوست. نارساکنش وری آسیب زا در پی این است که یک اختلال هم مستلزم قضاوت علمی درباره کنش تعیین شده و هم قضاوت ارزشی است که شکست فرد را تعیین میکند.

٤٢١. در نظام تشخیصی انجمن روان‌پزشکی آمریکا، تعریف اختلال روانی چگونه است؟ (bzhik.ir)

- الف) تعریف دقیق و مشخص با مرز خاص
- ب) تعریف چند بخشی و توصیفی
- ج) تعریف بر اساس معیارهای شمول و رد
- د) تعریف بر اساس قضاوت‌های ارزشی

پاسخ صحیح: ب: در نظام تشخیصی انجمن روان‌پزشکی آمریکا تعریف اختلال به نحو دیگری مطرح شده است. در این نظام برای هر اختلال یک سری معیارهای شمول و یک سری معیارهای رد برای تشخیص قرار دارد؛ اما به این نتیجه رسیده اند که تعریف دقیق و مشخصی که دارای مرز خاص و جامع و مانع باشد برای اختلال روانی وجود ندارد انجمن روان‌پزشکی آمریکا (٢٠٠٠)؛ به همین دلیل به یک تعریف چند بخشی و یا توصیفی اختلال پرداخته اند در "DSM-IV"؛ هر اختلال روانی به عنوان یک نشانگان یا الگوی رفتاری و روان‌شناختی مهم از نظر بالینی توصیف شده است که در یک فرد اتفاق می‌افتد و در حال حاضر همراه با دیسترس (مثلاً یک نشانه دردآور یا ناتوانی مثل ناتوانی در یک یا چند حوزه کنش وری یا به طور معنادار با خطر مرگ درد ناتوانی و یا از دست دادن معنادار آزادی همراه است.

٤٢٢. "چگونه اختلال روانی را توصیف می‌کند؟ (bzhik.ir)

- الف) الگوی رفتاری و روان‌شناختی مهم از نظر بالینی
- ب) نشانگانی که با دیسترس همراه است
- ج) الگویی که دارای جواز فرهنگی است
- د) رفتار انحرافی مانند سیاسی یا مذهبی

پاسخ صحیح: الف: در "DSM-IV"؛ هر اختلال روانی به عنوان یک نشانگان یا الگوی رفتاری و روان‌شناختی مهم از نظر بالینی توصیف شده است که در یک فرد اتفاق می‌افتد و در حال حاضر همراه با دیسترس (مثلاً یک نشانه دردآور یا ناتوانی در یک یا چند حوزه کنش وری یا به طور معنادار با خطر مرگ درد ناتوانی و یا از دست دادن معنادار آزادی همراه است.

٤٢٣. در نسخه پنجم راهنمای تشخیص اختلالات روانی انجمن روان‌پزشکی آمریکا، به چه عواملی توجه شده است؟ (bzhik.ir)

- الف) فقط عوامل تحولی

-ب) فقط عوامل ژنتیک

-ج) عوامل تحولی و ژنتیک

-د) عوامل فرهنگی و اجتماعی

پاسخ صحیح: ج: در نسخه پنجم راهنمای تشخیص اختلالات روانی انجمن روان پزشکی آمریکا (۲۰۱۳)، علاوه بر آن به عوامل تحولی و ژنتیک نیز توجه شده است. در مشاوره و درمانگری مذهبی (اسلامی) نکات مطرح شده در تعاریف پذیرفته شده است. آنچه ممکن است در اینجا مورد تأکید قرار گیرد توجه به ارزشهای اصیل انسانی و فرهنگ اسلامی است که در همان نسخه پنجم بخش مهمی تحت عنوان فرمول بندی فرهنگی مورد تأکید قرار گرفته است.

۴۲۴. چرا نمی‌توان ادعای دینداری را ملاک تامی برای بهنگاری تلقی کرد؟ (bzhik.ir)

-الف) به دلیل تأثیرات ساختهای فرهنگی

-ب) به دلیل وجود خرافات با ظاهر مذهبی

-ج) به دلیل تأثیرات ساختهای شناختی در دوران تحول

-د) همه گزینه‌ها

پاسخ صحیح: د: با برخی ساختهای شناختی در دوران تحول فرهنگ پذیری انسان یا اثرات ساختهای فرهنگی مانند مذهب را تعديل کرده و تحت تأثیر قرار می‌دهند جان بزرگی و دائمی ۱۳۹۵ و هراتیان (۱۳۹۳): بنابراین نمی‌توان ادعای دینداری را ملاک تامی برای بهنگاری تلقی کرد اما میتوانیم ملاک سلامت فطری و مطابقت با فطرت اصیل را که زیربنای ملاک دینی نیز به . حساب می‌آید بپذیریم و شاهد تجربی ما وجود پیامبران و معصومانی است که هیچ گونه شاهدی برای نابهنگاری روانی در آنها نیست و اگر چنین بود با اتهاماتی که از این زاویه بر آنها روا می‌داشتند وجود حتی یک شاهد یا نشانه خفیف زمینه را برای شکست رسالت آنها حتی در زمان کنونی فراهم می‌کرد.

۴۲۵. نفاق و دورویی در منابع دینی چگونه تلقی می‌شود؟ (bzhik.ir)

-الف) نشانه‌ای از مرض و زمینه‌ساز بیماری

-ب) نشانه‌ای از سلامت روانی

-ج) نشانه‌ای از خلوص ایمان

-د) نشانه‌ای از واقع‌نگری

پاسخ صحیح: الف: معیار اول نفاق با دورویی است که هم نشانه‌ای از مرض و هم زمینه ساز بیماری است. در بیماری‌هایی مانند نوروز روان آزردگی) اختلالات شخصیت برای مثال به خصوص در اختلال شخصیت منفعل - مهاجم که دو دسته اصلی از اختلالات روانی اند و معمولاً روان شناسان و مشاوران با آنها سروکار دارند.

۴۲۶. کفر در منابع دینی به چه معناست؟ (bzhik.ir)

-الف) پوشاندن حقیقت و واقعیت

-ب) قطع ارتباط با واقعیت

-ج) تسلیم شدن در برابر حقیقت

-د) خلوص و ادراک کارآمد

پاسخ صحیح: الف: ملاک دوم کفر است که اگر آن را به معنای اعم آن یعنی پوشاندن حقیقت در نظر بگیریم، نادیده انگاری حقیقت و واقعیت یکی از نشانه‌های اصلی نابهنجاری در اختلالات روانی است کفری که در منابع دینی بیان می‌شود معنای خاص خود را دارد.

۴۲۷. معیار سوم نابهنجاری در منابع دینی چیست؟ (bzhik.ir)

-الف) مشکلات اخلاقی آشکار و پنهان

-ب) خلوص ایمان

-ج) واقع‌نگری

-د) تسلیم شدن در برابر حقیقت

پاسخ صحیح: الف: سومین معیاری که در منابع دینی برای نابهنجاری می‌توان استفاده کرد مشکلات اخلاقی آشکار و پنهان است

۴۲۸. تقوا و خودمهارگری در منابع دینی چه نقشی دارند؟ (bzhik.ir)

-الف) معیار بهنجاری و سازگاری روان‌شناختی

-ب) معیار نابهنجاری و اختلال روانی

-ج) نشانه‌ای از نفاق و دورویی

-۵) نشانه‌ای از کفر و پوشاندن حقیقت

پاسخ صحیح: الف: احتمالاً تقوا و خود مهارگری معیار بهنجاری آن است که سبب سازگاری روان شناختی انسان با خدا خود و محیط او می‌شود؛ چرا که تشخیص درست از نادرست را در پی دارد. شاید بتوان ملاک اول را بیشتر شناختی - عاطفی ملاک دوم را بیشتر شناختی و ملاک سوم را بیشتر شخصیتی - رفتاری تلقی کرد نکته دیگری که در زمینه نابهنجاری در متون دینی به ویژه در سیره و روایات قابل استفاده است.

۴۲۹. در منابع دینی، اختلالات روانی چگونه توصیف می‌شوند؟ (bzhik.ir)

-الف) مانند دو سوی یک طیف

-ب) به عنوان آسیب‌دیدگی

-ج) به عنوان مجنون و جنون واقعی

-د) به عنوان شخصیت متکبرانه

پاسخ صحیح: ب: شاید بتوان ملاک اول را بیشتر شناختی - عاطفی ملاک دوم را بیشتر شناختی و ملاک سوم را بیشتر شخصیتی - رفتاری تلقی کرد نکته دیگری که در زمینه نابهنجاری در متون دینی به ویژه در سیره و روایات قابل استفاده است؛ اینکه ماهیت اختلالات روانی را نمیتوان مانند دو سوی یک طیف دانست. پیش‌تر اشاره به سیره پیامبر و بیان امامان شیعه شد که آنها به روشی کسانی که دارای اختلالات روانی شدید بوده اند را آسیب‌دیده میدانند و نه مجنون و جنون واقعی را به کسانی نسبت میدهند که دارای شخصیت متکبرانه و یا دارای اختلال در دیدگاه و شناخت نسبت به حقیقت دارند؛ مانند کسانی که دنیا را به آخرت ترجیح میدهند.

پیش‌فرضهای کلی در آسیب‌شناسی با رویکرد دینی

۴۳۰. پیش‌فرض اساسی در مشاوره مذهبی به چه موضوعی اشاره دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) رابطه انسان با دنیا و آخرت

-ب) رابطه انسان با خودش

-ج) آشفتگی رابطه انسان با خداوند

-د) همه موارد فوق

پاسخ صحیح: د: پیش‌فرض اساسی در مشاوره مذهبی به آشفتگی رابطه انسان با خداوند دنیا انسان با خودش و آخرت بر می‌گردد. به طور کلی انسان اگر بر اساس نظام فطری خود که دارای مبدأ و هدف مشخصی است و تهدیدها و فرصتهای آن معلوم است سبک زندگی خود را تنظیم کند میتواند زندگی سالمی را تجربه کند.

۴۳۱. آسیب روان‌شناختی در چه صورتی حاصل می‌شود؟ (bzhik.ir)

- الف) وقتی انسان سبک زندگی هماهنگ با فطرت خود دارد
- ب) وقتی انسان به اهداف کمالی خود می‌رسد
- ج) وقتی انسان سبک زندگی نادرست و ناهماهنگ با فطرت خود دارد
- د) وقتی انسان در دوران بزرگسالی مسئولیت‌های خود را نادیده می‌گیرد

پاسخ صحیح: ج: آسیب روان‌شناختی وقتی حاصل می‌شود که انسان سبکی نادرست و ناهماهنگ با فطرت انسانی خود در زندگی در پیش گیرد به نحوی که مانع از رسیدن انسان به اهداف کمالی خود شود. این سبک نادرست ممکن است خواسته یا ناخواسته باشد اما تداوم آن به ویژه در دوران بزرگسالی بر عهده خود انسان است.

از دست دادن تعادل روانی

۴۳۲. اصل اعتدال در منابع دینی به چه معناست؟ (bzhik.ir)

- الف) حالتی که از افراط و تفریط در افعال به دور است
- ب) راهی میانه بدون نیاز به معیار و میزان
- ج) پیروی از هوای نفس و خروج از تعادل
- د) از دست دادن تعادل روانی

پاسخ صحیح: الف: بر اساس اصل اعتدال تعادل حالتی است که از افراط و تفریط در افعال به دور است و راهی است. میانه که نیازمند به یک معیار و میزان است. این میزان حق است و حق معیاری برای سنجش عمل است.

۴۳۳. تعادل در سبک زندگی از دیدگاه دینی چه تأثیری دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) موجب کوتاهی عمر می‌شود
- ب) موجب بیماری‌های اخلاقی می‌شود
- ج) موجب حسن خلق و طول عمر می‌شود

-۵) موجب اختلالات شخصیت می‌شود

پاسخ صحیح: ج: در منابع دینی حتی تعادل در سبک زندگی مانند تغذیه) نیز مورد تأکید بوده است؛ به نحوی که حتی تعادل در تغذیه را موجب طول عمر می‌دانند. نقل شده است که حسن خلق در اثر تعادل به دست می‌آید. از محمد بن یحیی... از محمد بن مسلم از حضرت صادق نقل شده است که فرمود: «کامل ترین مؤمنین از جهت ایمان خوش اخلاق ترین آنهاست».

مکانیزم های شناختی

۴۳۴. کدام یک از موارد زیر می‌تواند زمینه آسیب روان‌شناختی را فراهم کند؟ (bzhik.ir)

- الف) وجود روان‌بنه‌های ناسازگار و افکار هسته‌ای مثبت
- ب) استفاده از خطاهای منطقی در جریان فرآیند تفکر
- ج) تحریف‌های شناختی و افکار واسطه‌ای منفی
- د) شناخت دقیق انسان از واقعیت

پاسخ صحیح: ج: در آسیب شناسی روانی مکانیزم های شناختی برای روان درمانگران شناخته شده‌اند؛ وجود روان‌بنه‌های ناسازگار افکار هسته‌ای منفی خطاهای منطقی در جریان فرآیند تفکر و تحریف‌های شناختی و افکار واسطه‌ای منفی که ساختار تا فرآیند تفکر را آلووده می‌سازند مؤلفه‌های مهم در تبیین آسیب روان‌شناختی در سطوح مختلف هستند.

عدم استفاده از ابزارهای شناختی متناسب با کنشوری آنها

۴۳۵. کدام یک از گزینه‌های زیر بهترین توصیف را برای هدف ابزارهای شناختی انسان ارائه می‌دهد؟ (bzhik.ir)

- الف) درک و تحلیل اطلاعات محیطی
- ب) تسخیر طبیعت و استفاده از منابع آن
- ج) دریافت و درک حقیقت عالم و خداوند متعال
- د) تقویت و حساس‌سازی حواس

پاسخ صحیح: ج: بر اساس الگوی فطری انسان ابزارهای شناخت مانند گوش چشم و حواس دیگر و قلب با مرکز پردازش ذهنی اطلاعات به منظور دریافت و درک اطلاعات و تدبر و نفقة در حقیقت عالم یعنی خداوند متعال و برای تسخیر طبیعت به منظور آبادانی آن و

کمال انسان و یافتن راه درست. از خطا و آفریده شده است که چه بسا در این مسیر به کار گرفته نشود و در اختیار و هم تمایلات و نیروهایی با هدف غیر الهی به کار روند.

توهم روانی معنوی

۴۳۶. توهם استقلال به چه معناست؟ (bzhik.ir)

- الف) فرد نیروهای فردی و طبیعی را وابسته به قدرت خداوند می‌داند.
- ب) فرد همه چیز را در تسلط و تحت قدرت خداوند متعال می‌بیند.
- ج) فرد نیروهای فردی و طبیعی را مستقل از قدرت و اراده خداوند می‌داند.
- د) فرد تمام پدیده‌ها را دارای استقلال ذاتی می‌داند.

پاسخ صحیح: ج: در توهם استقلال فرد نیروهای فردی و طبیعی را مستقل از قدرت و اراده خداوند می‌داند؛ اینکه همه چیز در تسلط و تحت قدرت خداوند متعال است نادیده گرفته می‌شود و فرد برای عمل خود با عمل سایر پدیده‌ها استقلال ذاتی قائل است.

۴۳۷. توهם جاودانگی چه تأثیری بر رفتار فرد دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) فرد به استفاده بهینه از فرصت‌های کنونی زندگی ترغیب می‌شود.
- ب) فرد دست به اعمالی می‌زند که به زیان خود و دیگران تمام می‌شود.
- ج) فرد قدرت به دست آمده را برای رشد و شکوفایی خود و دیگران به کار می‌گیرد.
- د) فرد به ایجاد رابطه با زمان و بالا بردن کیفیت زندگی می‌پردازد.

پاسخ صحیح: ب: اگر فردی عمل خود را دارای اثر استقلالی در نظر گیرد شکست و پیروزی او ممکن است او را دچار افسردگی با نخوت کند؛ در واقع او اسباب و لوازمی که خداوند در اختیار انسان می‌گذارد را به توهمندی آن خود تلقی می‌کند. مستقل تصور کردن اثرات اسباب و علل پدیده‌ها باعث می‌شود که در بخشی از فعالیتها انسان به نتیجه عمل وابسته شود و به دنبال موقیت قطعی می‌گردد و اگر به هر دلیل موفق نشود افسردگی یکی از نتایج احتمالی این جریان است. یا به واسطه این خطای ذهنی می‌خواهد همه چیز را در آینده به طور قطعی پیش بینی کند و تجربه‌ای غیر از این زمینه اضطراب را در برخی موقعیت‌ها فراهم می‌کند. اما توهمند جاودانگی سبب انکار زمان و تغییرات زمانه شده و فرد دست به اعمالی می‌زنند که در نهایت به زبان خود و دیگران تمام می‌شود تمامیت خواهی که هسته استبداد و استکبار است، نتیجه این دو نوع توهمند است.

۴۳۸. تحلیل روابط متقابل توهمنه را چگونه توصیف می‌کند؟ (bzhik.ir)

-الف) نوعی آلودگی که حالت من کودک بخش بالغ فرد را آلودگی می‌کند.

-ب) نوعی تحریف شناختی که به ساختهای شناختی اساسی تری نسبت داده می‌شود.

-ج) نوعی تحریف واقعیت که به توهمن استقلال و جاودانگی منجر می‌شود.

-د) نوعی خطای ذهنی که به افسردگی یا نخوت منجر می‌شود.

پاسخ صحیح :الف: تحلیل روابط متقابل و درمانگران دیگری مانند نلسون جونز (۱۹۹۶) ملاحظه می‌شود می‌تواند به ایجاد رابطه فرد با زمان بالا بردن کیفیت زندگی و استفاده بهینه از فرصتهای کنونی زندگی منجر شود. در میان نظریه‌های روان درمانگری موجود روان شناسان من از جمله تحلیل روابط متقابل به خوبی به آن پرداخته اند؛ آنها توهمنه را نوعی آلودگی‌گیمن میدانند که حالت من کودک بخش بالغ فرد را آلودگی و ذهنیت او را از حالت منطقی خارج می‌کند. در چنین حالتی فرد بر اساس توهمنات خود تصمیم می‌گیرد.

مکانیزم‌های عاطفی

جهت دهی ناصحیح به عواطف

۴۳۹. حضرت ابراهیم (ع) چگونه به مشرکین نشان داد که پدیده‌های طبیعی نمی‌توانند خدایان باشند؟ (bzhik.ir)

-الف) با استفاده از مشاهده و عینیت

-ب) با استفاده از همدلی و گفتگو

-ج) با استفاده از فرضیه‌پردازی و آزمایی

-د) همه موارد بالا

پاسخ صحیح :د: حضرت ابراهیم در اینجا برای تأثیر سخن و دعوت خود از نوعی همدلی استفاده می‌کند و از زبان مشرکین با آنها حرف می‌زنند کلمه رب در اینجا به معنای پروردگار یکتا نیست، بلکه او به فرضیه آزمایی افکار غلط و غیر منطقی مشرکین می‌پردازد. حضرت ابراهیم ه با استفاده از مشاهده و عینیت وقتی ستاره را دید گفت: این خدای من است؟ اما هنگامی که غروب کرد گفت غروب کنندگان را دوست ندارم در اینجا نکته غروب کنندگی و دوست نداشتن جهت گیری عاطفی به موضوع بحث آسیب‌شناسی روانی مربوط می‌شود که چیزی که خود غروب می‌کند شایستگی این را ندارد که به آن دل بیندیم. سپس وقتی ماه را دید، فرمود: این خدای من است؟ اما هنگامی که آن هم غروب کرد گفت: اگر پروردگارم مرا راهنمایی نکند مسلماً از گروه گمراهان خواهم بوده در اینجا به آسیب دل بستن به موضوع افول پذیر اشاره دارد که زمینه گمراهی را فراهم می‌کند در نهایت وقتی خورشید را دید فرمود: این خدای من است؟ این که از همه بزرگ‌تر است!» اما هنگامی که غروب کرد گفت ای قوم من از شریکهایی که شما برای خدا می‌سازید،

بیزارم در اینجا او به تبعات گمراهی که گرفتار شدن ذهن و عاطفه در دام شرک است اشاره میکند و سپس اولین قدم در جهت دهی به عواطف که بیزاری جستن از این حال شرک آلود است را بیان میکند و سپس با یک گام اساسی از این عاطفه منفی فاصله می‌گیرد و می‌فرماید: «من روی خود را به سوی کسی کردم که آسمانها و زمین را آفریده است من در ایمان خود خالص و از مشرکان نیستم»

۴۴۱ عاملی است که می‌تواند به گمراهی انسان منجر شود. (bzhik.ir)

-الف) دل بستن به پدیده‌های غروب‌پذیر

-ب) دل بستن به قدرت‌های زمینی

-ج) دل بستن به موضوعات فانی

د) همه موارد بالا

پاسخ صحیح :د: حضرت ابراهیم در اینجا برای تأثیر سخن و دعوت خود از نوعی همدلی استفاده می‌کند و از زبان مشرکین با آنها حرف میزند کلمه رب در اینجا به معنای پروردگار یکتا نیست، بلکه او به فرضیه آزمایی افکار غلط و غیر منطقی مشرکین می‌پردازد. حضرت ابراهیم ه با استفاده از مشاهده و عینیت وقتی ستاره را دید گفت: این خدای من است؟ اما هنگامی که غروب کرد گفت غروب کنندگان را دوست ندارم در اینجا نکته غروب کنندگی و دوست نداشتن جهت گیری عاطفی به موضوع بحث آسیب‌شناسی روانی مربوط میشود که خود غروب میکند شایستگی این را ندارد که به آن دل بیندیم. سپس وقتی ماه را دید، فرمود: این خدای من است؟ اما هنگامی که آن هم غروب کرد گفت: اگر پروردگارم مرا راهنمایی نکند مسلماً از گروه گمراهان خواهم بود در اینجا به آسیب دل بستن به موضوع افول پذیر اشاره دارد که زمینه گمراهی را فراهم می‌کند در نهایت وقتی خورشید را دید فرمود: این خدای من است؟ این که از همه بزرگ‌تر است!» اما هنگامی که غروب کرد گفت ای قوم من از شریکهایی که شما برای خدا می‌سازید، بیزارم در اینجا او به تبعات گمراهی که گرفتار شدن ذهن و عاطفه در دام شرک است اشاره میکند و سپس اولین قدم در جهت دهی به عواطف که بیزاری جستن از این حال شرک آلود است را بیان میکند و سپس با یک گام اساسی از این عاطفه منفی فاصله می‌گیرد و می‌فرماید: «من روی خود را به سوی کسی کردم که آسمانها و زمین را آفریده است من در ایمان خود خالص و از مشرکان نیستم»

۴۴۲. کدام یک از موارد زیر به جهت‌دهی صحیح به عواطف اشاره دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) با بیزاری جستن از شرک

-ب) با روی آوردن به خدای یکتا

-ج) با خلوص در ایمان

د) همه موارد بالا

پاسخ صحیح :د: او به تبعات گمراهی که گرفتار شدن ذهن و عاطفه در دام شرک است اشاره میکند و سپس اولین قدم در جهت دهی به عواطف که بیزاری جستن از این حال شرک آلود است را بیان میکند و سپس با یک گام اساسی از این عاطفه منفی فاصله می گیرد و می فرماید: «من روی خود را به سوی کسی کردم که آسمانها و زمین را آفریده است من در ایمان خود خالص و از مشرکان نیستم» در اینجا، ملاحظه جهت دهی صحیح به عواطف (محبت) و ذهن را که نهایتاً به خلوص منتهی می شود، باید برجسته کرد.

۴۴۳. کدام یک از صفات انسانی می تواند مثبت باشد اگر جهت درستی پیدا کند؟ (bzhik.ir)

-الف) حرص

-ب) محبت

-ج) وفاداری

-د) هویت یابی

پاسخ صحیح :الف: بسیاری از صفات انسانی مانند حرص به خودی خود منفی نیست و چنانچه جهت درستی باید میتواند در جهت شکوفایی انسان قرار گیرد. پس عدم جهت دهی صحیح به محبت سبب دلبستگی به موضوعاتی می شود که از پایداری روان شناختی برخوردار نیستند.

ب) ثباتی هیجانی و غفلت

۴۴۴. کدام یک از ویژگی های شخصیتی به عنوان یکی از پنج عامل بزرگ شخصیتی در تست شخصیتی نئو

شناخته شده است؟ (bzhik.ir)

-الف) انعطاف پذیری

-ب) وجود کاری

-ج) ثبات هیجانی

-د) باز بودن به تجربه

پاسخ صحیح :ج: پیش تر در بحث تعادل بیان شد که یکی از نشانه های تعادل ثبات است و یکی از نشانه های اساسی آسیب شناسی روانی بی ثباتی هیجانی است. هر چند ممکن است بی ثباتی به دلیل فقدان شناخت ها ثابت باشد اما در ادبیات روان شناختی بسیار مهم تلقی میشود تا جایی که به عنوان مهم ترین پیش بینی کننده موفقیت در زندگی شناخته شده است.

۴۴۵. طبق قرآن کریم، بی ثباتی هیجانی انسان در چه موقعیت‌هایی بروز می‌کند؟ (bzhik.ir)

-الف) در موقع گشایش و تنگنا

-ب) هنگام تنگنا

-ج) هنگام گشایش

-د) همه موارد بالا

پاسخ صحیح :د: در قرآن کریم؛ یکی از ویژگیهای عاطفی، انسان وابستگی حال روانی او به خیر و شر یا گشایش و تنگنا ذکر شده است. بی ثباتی انسان در این است که در موقع گشایش و تنگنا خدا را نادیده می‌گیرد. هنگام تنگنا نا امید و هنگام گشایش حریص و منع کننده می‌شود. علامه طباطبایی انسانها را به دو دسته فطری و عادی تقسیم می‌کند و اظهار می‌دارد انسان‌هایی که به فطرت خود مراجعه می‌کنند و از خداوند طلب رفع گرفتاری می‌کنند فطری‌اند. و افرادی که به فطرت خداجویی خود مراجعه نمی‌کنند و به دلیل توهمندی استقلال به اسباب ظاهری دلبسته می‌شوند عادی‌اند؛ علامه اشاره می‌کنند که پروردگار خود را در اجرای این اسباب هیچ کاره میدانست.

۴۴۶. علامه طباطبایی انسان‌ها را به چند دسته تقسیم می‌کند و بر اساس چه معیاری؟ (bzhik.ir)

-الف) دو دسته: فطری و عادی، بر اساس مراجعه به فطرت خداجویی

-ب) دو دسته: معنوی و مادی، بر اساس تمایلات شخصی

-ج) سه دسته: فطری، عادی و معنوی، بر اساس نوع رابطه با خداوند

-د) یک دسته: انسان‌های معنوی، بر اساس توجه به امور فراتر از مادیات

پاسخ صحیح :الف: علامه طباطبایی انسانها را به دو دسته فطری و عادی تقسیم می‌کند و اظهار می‌دارد انسان‌هایی که به فطرت خود مراجعه می‌کنند و از خداوند طلب رفع گرفتاری می‌کنند فطری‌اند. و افرادی که به فطرت خداجویی خود مراجعه نمی‌کنند و به دلیل توهمندی استقلال به اسباب ظاهری دلبسته می‌شوند عادی‌اند؛ علامه اشاره می‌کنند که پروردگار خود را در اجرای این اسباب هیچ کاره میدانست.

۴۴۷. کدام یک از عوامل زیر به عنوان درمان بی ثباتی هیجانی انسان معرفی شده است؟ (bzhik.ir)

-الف) روی آوری به سمت خداوند و ذکر و نماز

-ب) مداومت به نماز به عنوان بالاترین ذکر

-ج) غفلت‌زدایی از طریق ذکر

-د) همه موارد بالا

پاسخ صحیح :د: در جای دیگری از قرآن کریم به این مفهوم اشاره شده است و این بی ثباتی را به خستگی ناپذیری انسان در طلب خبر و مغرور شدنش به آنها و غفلت از خداوند به دلیل تکیه کردن به چیزی که از آن خود نیست نسبت میدهد؛ چرا که با از دست دادنش نا امید می‌شود. و در نهایت در جای دیگری ضمن اشاره به این بی ثباتی انسان در برابر ناملایمات به عامل درمان کننده این مشکل اشاره می‌کند که روی آوری به سمت خداوند و ذکر و نماز اوست، البته به مداومت به نماز به عنوان بالاترین ذکر اشاره دارد به نظر میرسد مداومت در ذکر مکانیزمی برای ثبات هیجانی و غفلت زدایی است.

تعارض عاطفی نفاق (دوسوگرایی)

۴۴۸. روان تحلیلگران تعارض عاطفی را عامل اساسی کدام اختلال روانی می‌دانند؟ (bzhik.ir)

-الف) افسردگی

-ب) اضطراب

-ج) نوروز

-د) اختلال شخصیت

پاسخ صحیح :ج: از نظر بسیاری از روان شناسان به ویژه روان تحلیلگران تعارض عاطفی عامل اساسی اختلال روانی به خصوص نوروز است. آنها معتقدند که وقتی فرد در تعارض عاطفی باقی بماند؛ مکانیزم های دفاعی آنها را سرکوب می‌کند و در بازگشت این تعارضهای سرکوب شده به شکل نشانه های اختلال بروز می‌کنند و استفاده از نشانه ها و مکانیزم های دفاعی منجر به ایجاد شکاف بین پاسخ های کلامی و غیر کلامی می‌شود.

۴۴۹. منابع دینی نفاق را به عنوان چه نوع مرضی معرفی می‌کنند؟ (bzhik.ir)

-الف) مرض جسمی

-ب) مرض قلب

-ج) مرض روانی

-د) مرض فکری

پاسخ صحیح :ب: . در منابع دینی مفهوم نفاق مستقیماً به عنوان مرض قلب معروف شده است؛ هر چند این مفهوم ممکن است با مفهومی که روان‌شناسی از دولایگی مطرح میکند یکسان نباشد؛ اما نفاق به مفهوم عام آن میتواند بر بسیاری از نشانه‌های بیماری در روان‌شناسی به ویژه اختلال شخصیت پوشش دهد.

۴۵۰. کدام یک از مکانیزم‌های ذهنی می‌تواند به کاهش درد روانی ناشی از دوسوگراوی کمک کند؟ (bzhik.ir)

-الف) توجیهات ذهنی

-ب) مکانیزم‌های دفاعی

-ج) تعارض‌های ایدئولوژیک

-د) نشانه‌های اختلال

پاسخ صحیح :الف: در نفاق ممکن است تعارض ایدئولوژیک مبنای تعارض عاطفی باشد یا به آن برای تداوم کمک کند؛ چرا که توجیهات ذهنی می‌تواند تا حدودی از درد روانی این دوسوگراوی کم کند. اگر چه این توجیهات تنها بیماری را برای مدت کوتاهی پانسمان میکند و مرض قلب آنچنان که توصیف شده است باعث از کار افتادن تعقل و شک در باورهای درست میشود. قرآن کریم و روایات نشانه‌شناسی این حالت مرضی را بیان می‌کند.

۴۵۱. طبق تفسیر علامه طباطبائی، کلمه «دستی» در آیات قرآن کریم به چه معناست؟ (bzhik.ir)

-الف) داخل کردن چیزی در چیز دیگر به طور آشکار

-ب) داخل کردن چیزی در چیز دیگر به طور مخفیانه

-ج) پنهان کردن عواطف و افکار در دل

-د) همه موارد بالا

پاسخ صحیح :د: قرآن کریم در آیات ۸ تا ۱۱ از سوره مبارکه الشمس از دو کلمه زگی و «دستی» استفاده کرده است. کلمه «دستی» را علامه طباطبائی به داخل کردن چیزی در چیز دیگر به طور مخفیانه تفسیر کرده که زمانی است که انسان چیزی را در دل خود به طور مخفیانه پنهان میکند و انسان را به غیر از جهت طبیعی خود سوق میدهد بنابراین تفسیر تعارضهای روانی به دلیل پنهان کردن عواطف و افکاری است که انسان را از مسیر فطری و تعادلی خود دور می‌کند.

مکانیزم‌های معنوی

۴۵۲. آسیب شناسی معنوی در مشاوره و روان درمانگری اسلامی به چه موضوعی مربوط می‌شود؟ (bzhik.ir)

- الف) اختلال روابط بین انسان و خداوند
- ب) اختلال روابط بین انسان‌ها
- ج) اختلال در رفتار مذهبی
- د) اختلال در سلامت جسمی

پاسخ صحیح : الف: آسیب شناسی معنوی در مشاوره و روان درمانگری اسلامی به اختلال روابط بین انسان و خداوند مربوط است؛ هر چند این رابطه به قدری اصالت دارد که تمامی ابعاد دیگر نیز به کارکرد این بعد بستگی دارند اما به دلیل ماهیت غیر مادی و غیر عینی آن موضوع مطالعه نبوده است.

۴۵۳. کدام یک از مفاهیم زیر در رابطه با سلامت روانی و پرستش مورد توجه قرار گرفته است؟ (bzhik.ir)

- الف) نیاز به تعامل با عالم مادی
- ب) نیاز به تعامل با عالم غیر مادی
- ج) نیاز به تعامل با فرشتگان و شیطان
- د) همه موارد بالا

پاسخ صحیح : د: از آنجا که امروزه رابطه بین پرستش رفتار مذهبی و سلامت روانی تا این حد مورد توجه قرار گرفته است بیانگر اهمیت این بعد میباشد نیاز انسان به تعامل با عالم غیر مادی اعم از نیروهای مثبت و منفی مانند رابطه انسان با فرشتگان و شیطان، آخرت گرایی و رسیدن به کمال مطلق و پیش بینی نظام هستی معنا بخشی به نظام و کائنات مفهوم روح و رابطه آن با بدن و در نهایت اینکه آیا روح انسانی بیماری روانی را تجربه می کند؟

۴۵۴. کدام یک از عوامل زیر می‌تواند به آسیب شناسی معنوی منجر شود؟ (bzhik.ir)

- الف) نارساکنش وری شناختی
- ب) اطلاعات غلط و مصر
- ج) زاویه گرفتن از فطرت
- د) همه موارد بالا

پاسخ صحیح :د: آن طور که از متون دینی بر می آید خوراک روح انسانی علم است. اگر چنین باشد، بسیاری از مطالب فوق برای تبیین آسیب شناسی معنوی نیز کاربرد دارد؛ به طور مثال، نارساکنش وری شناختی و اطلاعات غلط و مصر میتواند زمینه آزادگی روحی را نیز فراهم کند. آسیب شناسی معنوی در مشاوره و روان درمانگری اسلامی به عواملی می پردازد که به نار ساکنش وری معنوی قطع ارتباط با عالم معنوی و تضعیف عملکرد معنوی مربوط است. از جمله موارد دیگر که به عنوان مکانیزم‌های معنوی قابل طرح است؛ می توان با توجه به اصول نظری وجه آسیب شناسی هر یک را استخراج کرد که به برخی از موارد اشاره می شود.

۴۵۵. کدام یک از مکانیزم‌های زیر می تواند در بعد معنوی آسیب‌زا باشد؟ (bzhik.ir)

- الف) آشفتگی ذهن در زمینه خداشناسی
- ب) ظلم کردن و ظلم پذیری
- ج) الگوگیری غلط
- د) همه موارد بالا

پاسخ صحیح :د: آشفتگی ذهن در زمینه خداشناسی به عنوان معنادهی به مبدأ وجود و جهان بینی به عنوان نمونه، تفاوت اساسی بین کسی که خدا را خالق و رب خود میداند با کسی که چنین اعتقادی ندارد وجود دارد. وقتی خدا رب اصلی انسان است در برابر تقدیر باز و مثبت شکر و در برابر تقدیر به ظاهر بسته و منفی صبر پیشه می کند. وقتی جهان بینی فرد دچار مشکل باشد به احتمال زیاد چارچوب فکری و رفتاری فرد در زمینه هستی شناسی نیز اشکال دارد. آشفتگی رابطه فرد با جهان و دیگران مکانیزم دیگری است که میتواند در بعد معنوی آسیب‌زا باشد.

۴۵۶. کدام یک از موارد زیر می تواند به آشفتگی مفهومی درباره آخرت منجر شود؟ (bzhik.ir)

- الف) انکار آخرت
- ب) آشفتگی مفهومی درباره مرگ
- ج) تحول نایافتگی عقلی
- د) همه موارد بالا

پاسخ صحیح :الف: مکانیزم های بعدی به خودشناسی مربوط است زاویه گرفتن از فطرت تحول نایافتگی عقلی الگوگیری غلط مکانیزم های نهایی به اهداف غایی و آخرت شناسی مربوط است؛ انکار آخرت آشفتگی مفهومی درباره این موضوع میتواند معنادهی به زندگی و مرگ را با مشکل مواجه کند.

۴۵۷. کدام یک از نیازهای وجودی اساسی می تواند در مشاوره مورد توجه قرار گیرد؟ (bzhik.ir)

-الف) مرگ

-ب) آزادی

-ج) تنها یابی

-د) همه موارد بالا

پاسخ صحیح :د: انکار آخرت آشفته‌گی مفهومی درباره این موضوع میتواند معناده‌ی به زندگی و مرگ را با مشکل مواجه کند. هر چند این مکانیزم‌ها با نیازهای وجودی اساسی مانند مرگ آزادی تنها یابی غایت و معنای زندگی سروکار دارد ممکن است همه مراجعان به مشاوره آنها را مشکل خود ندانند. پرداختن به آنها از آسیب‌های وجودی پیشگیری می‌کند. حفظ تعادل و دوری از افراط و تفریط در بعد معنوی هم از اهمیت برجسته‌ای برخوردار است.

فصل پنجم

اصول ارزیابی مراجع و مشاور

۴۵۸. ارزیابی در کار مشاوره و روان درمانگری چه جنبه‌هایی از فرد را مورد بررسی قرار می‌دهد؟ (bzhik.ir)

-الف) تنها جنبه‌های جسمی

-ب) تنها جنبه‌های شناختی

-ج) تنها جنبه‌های رفتاری

-د) جنبه‌های جسمی، شناختی، رفتاری، روابط بین فردی و معنوی

پاسخ صحیح :د: ارزیابی مهم ترین فعالیت علمی کار مشاوره و روان درمانگری است. ارزیابی شامل بررسی کمی و کیفی ویژگی‌ها توانایی‌ها و فعالیت‌های متعدد روان درمانگری از ابتدا تا انتهای است. از آنجا که انسان یک ارگانیزم چند سیستمی است نورکراس باتلر و کلارکین ۱۹۹۰؛ گارفیلد، ۲۰۰۳، نورکراس و گلد فرید ۱۹۹۲ و لازاروس (۲۰۰۸)، تنها با ارزیابی جامع که از ابعاد مختلف جسمی شناختی رفتاری روابط بین فردی معنوی و...) او را می‌سنجد می‌توان به تصویر نسبتاً روشنی از او دست یافت.

۴۵۹. انسان از چه منابعی برای ارزیابی استفاده می‌کند؟ (bzhik.ir)

-الف) تنها منابع درونی مانند وجودان و داده‌های فطری

-ب) تنها منابع بیرونی مانند یافته‌های تجربی معتبر و علمی

-ج) هر دو منبع درونی و بیرونی

-د) هیچکدام

پاسخ صحیح :ج) تمامی اعمال انسان حتی کوچک ترین واحد آن سنجیده میشود پیگیری کلماتی مانند محاسبه مقدار، حق و جز آن در متون دینی اهمیت ارزیابی را در ابعاد مختلف نشان میدهد. انسان دارای دو منبع ارزیابی اساسی است؛ منبع درونی وجودن داده های فطری و عقل و منبع بیرونی یافته های تجربی معتبر و علمی و مقیاس شرع.

ارزیابی صلاحیتهای مشاور درمانگر

شاخصهای یک مشاور

۴۶۰. ویژگی های یک درمانگر ممتاز در کدام حوزه ها طبقه بندی شده است؟ (bzhik.ir)

-الف) شناختی و عاطفی

-ب) شناختی، عاطفی و ارتباطی

-ج) عاطفی و ارتباطی

-د) شناختی و ارتباطی

پاسخ صحیح :ب) ویژگی های یک درمانگر ممتاز و برجسته را در سه قلمرو شناختی عاطفی و ارتباطی طبقه بندی کرده است. یک مشاور و درمانگر منصف باید خود را در این حوزه ها مورد ارزیابی قرار دهد.

۴۶۱. یک درمانگر ممتاز در حوزه شناختی چه ویژگی هایی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) نسبت به یادگیری حریص است و پیچیدگی شناختی را ارزشمند می داند .

-ب) فقط نسبت به یادگیری حریص است .

-ج) فقط پیچیدگی شناختی را ارزشمند می داند .

-د) هیچکدام

پاسخ صحیح :الف) در حوزه شناختی یک درمانگر ممتاز دارای این ویژگی هاست آنها نسبت به یادگیری حریص هستند؛ تجربه های اندوخته شده آنها به یک منبع اساسی و در دسترس برای آنها تبدیل میشود؛ درمانگر متخصص برای پیچیدگی شناختی و ابهام شرایط انسانی ارزش قائل است.

۴۶۲. کدام یک از ویژگی‌های زیر مربوط به حوزه ارتباطی درمانگران مسلط نیست؟ (bzhik.ir)

-الف) دارای مهارت‌های ارتباطی قوی هستند.

-ب) معتقدند که اتحاد قوی اساس تغییرات درمانگرانه است.

-ج) ابعاد ارتباطی خود را به نحوی تنظیم می‌کنند که به رابطه درمانگرانه صدمه وارد نشود.

-د) از نظر روانی ناسالم هستند.

پاسخ صحیح : د: در حوزه عاطفی و هیجانی درمانگران دارای ویژگی‌های زیر هستند. درمانگران مسلط پذیرش عاطفی مناسبی دارند؛ آنها خودآگاهی بالایی دارند، غیر دفاعی برخورد می‌کنند و برای دریافت پسخوراند ظرفیت بالایی دارند؛ درمانگران مسلط از نظر روانی هم سالم هستند و هم سالم به نظر می‌رسند، آنها افراد پخته‌ای هستند که به سلامتی خود اهمیت میدهند درمانگر مسلط از چگونگی تأثیر هیجانات سالم خود بر کارش آگاه است.

ارزیابی کنترل و مراقبه درونی

۴۶۳. چرا درمانگر مسلط باید همواره در حال مهار و مراقبه درونی باشد؟ (bzhik.ir)

-الف) برای جلوگیری از دلمشغولی و تمرکز بر خود

-ب) برای حفظ رابطه با مراجع و ادامه درمان

-ج) برای تجربه حالت‌های منفی مانند اضطراب

-د) برای دریافت پسخوراند از مراجع

پاسخ صحیح : ب: درمانگری مستلزم هشیاری بالایی است و به خصوص همان طور که پیش تر اشاره شد، همواره باید مراقب تأثیر خود بر مراجع بوده و باید بتواند تمامی داده‌های کلامی و غیر کلامی مراجع را دریافت کرده و در چارچوب درمانگرانه خود معنا کرده و واکنشهای دقیقی به مراجع خود برای ادامه درمان در سراسر جلسه داشته باشد؛ به همین دلیل درمانگر مسلط همواره در حال مهار و مراقبه درونی است.

۴۶۴. دل مشغولی یا تمرکز بر خود در درمانگران چه تأثیری دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) باعث بهبود کیفیت کار درمانگر می‌شود

-ب) باعث افزایش اعتماد به نفس درمانگر می‌شود

-ج) باعث کاهش کیفیت کار درمانگر و تجربه حالت‌های منفی می‌شود

-د) هیچ تأثیری ندارد

پاسخ صحیح :ج: اگر درمانگر نتواند تداعی‌های خود را در جلسه درمان مهار کند رابطه اش را با مراجع از دست میدهد. مراقبت درونی درمانگر به معنای دلمنشغولی نیست. دلمنشغولی یا تمرکز بر خود یک ویژگی منفی است که اگر درمانگری به آن مبتلا شود کیفیت کار او پایین می‌آید و حالت‌های منفی مانند اضطراب کامل نگری احساس نالمنی و... را تجربه خواهد کرد.

ارزیابی فعالیت‌های تخصصی

۴۶۵. ساختاردهی در فرآیند مشاوره چه نقشی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) تنها برای اطلاع مراجع از هزینه‌ها

-ب) برای مقاومت در برابر مراجع

-ج) برای ایجاد چارچوب و روشن کردن ماهیت درمان

-د) برای افزایش مداخله مشاور

پاسخ صحیح :ج: ساختاردهی فرآیندی ساختاردهی فرآیندی است که طی آن مشاور و درمانگر در خلال درمان متناسب با مراحل پیشرفت کار درمان به جلسات و روند کار چارچوبی میدهد که مراجع هم متوجه ماهیت درمان شرایط و محدودیتها زمان هزینه حریم خصوصی و... و اهداف و وظایف خود آن گونه که برآمر و دیگران^{۱۹۹۳} می‌گویند می‌شود و هم نوع کار، منطق مداخله و کمک مشاور را درک می‌کند.

۴۶۶. افراط در ساختاردهی چه پیامدی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) افزایش اعتماد مراجع

-ب) مقاومت مراجع

-ج) کاهش هزینه‌های درمان

-د) بهبود رابطه مشاور و مراجع

پاسخ صحیح :ب: درمانگر حاذق در ساختاردهی مانند سایر فرآیندهای مشاوره‌ای دچار افراط و تفریط نمی‌شود. افراط در ساختاردهی ممکن است موجب مقاومت مراجع و تفریط در آن ممکن است باعث هدر رفتن وقت مشاوره و پراکنده گویی شود.

۴۶۷. کدام یک از موارد زیر در ساختار کلی جلسات مشاوره بیان نمی‌شود؟ (bzhik.ir)

-الف) مسؤولیت‌های مشاور

-ب) مسؤولیت‌های مراجع

-ج) رازداری و حفظ حریم خصوصی

-د) تعداد جلسات درمان

پاسخ صحیح :د: ساختاردهی شامل دو فعالیت اصلی در مشاوره است یکی ساختار کلی جلسات که در ابتدای درمان برای اطلاع مراجع بیان می‌شود که شامل بیان روش و محدودیت‌های آن زمان و ساختار کلی جلسات مسؤولیت‌های مشاور مسؤولیت‌های مراجع هزینه رازداری، حفظ حریم خصوصی رعایت مسائل قانونی و شرعی و موارد دیگر از این دست است.

۴۶۸. هدایت و رهبری فرآیند مشاوره و درمان به چه تشبيه شده است؟ (bzhik.ir)

-الف) کمک به یک ناخدای نامید

-ب) راهنمایی یک دانشآموز

-ج) هدایت یک کارگاه آموزشی

-د) مدیریت یک تیم ورزشی

پاسخ صحیح :الف: هدایت و رهبری فرآیند مشاوره و درمان کار مشاور و درمانگر در بسیاری از موقعیت‌ها شبیه کمک به یک ناخدای نامید در یک کشتی طوفان زده و در یک دریای طوفانی است که می‌خواهد خود و کشتی را نجات دهد؛ بنابراین قبول مسؤولیت مشاوره و درمان به نوعی یک ریسک اساسی برای خود مشاور است.

۴۶۹. کدام یک از اصول زیر به درمانگر کمک می‌کند تا مهارت حل مسئله به مراجع بیاموزد؟ (bzhik.ir)

-الف) اصل خود نظم جویی

-ب) اصل مسؤولیت پذیری مراجع

-ج) اصل پیش بینی رفتار کلی مراجع

-د) اصل دریافت و توجه به پسخوراند

پاسخ صحیح :الف: هدایت موفق مشاوره و روان درمانگر تابع سه اصل اساسی است: اول تسلیم درمانگر به اصول اساسی درمان به طور مثال رعایت اصل خود نظم جویی که پیش تر به آن اشاره شد؛ به درمانگر کمک میکند تا تواناییهای مراجع را در مد نظر قرار دهد و به او مهارت حل مسأله بیاموزد نه اینکه به او راه حل بدهد یا اصل مسؤولیت پذیری مراجع به درمانگر کمک میکند که همواره مراجع را به سمت قبول مسؤولیت مشکلات خود پیش ببرد و مراقب همدلی افراطی خود باشد.

۴۷۰. کدام یک از اصول زیر به درمانگر کمک میکند تا مراجع را به سمت قبول مسؤولیت مشکلات خود پیش

ببرد؟ (bzhik.ir)

-الف) اصل خود نظم جویی

-ب) اصل مسؤولیت پذیری مراجع

-ج) اصل پیش بینی رفتار کلی مراجع

-د) اصل دریافت و توجه به پسخوراند

پاسخ صحیح :ب: اصل مسؤولیت پذیری مراجع به درمانگر کمک میکند که همواره مراجع را به سمت قبول مسؤولیت مشکلات خود پیش ببرد و مراقب همدلی افراطی خود باشد.

۴۷۱. کدام یک از اصول زیر به درمانگر اجازه میدهد تا سطح مداخله های خود را تغییر دهد؟ (bzhik.ir)

-الف) اصل خود نظم جویی

-ب) اصل مسؤولیت پذیری مراجع

-ج) اصل پیش بینی رفتار کلی مراجع

-د) اصل دریافت و توجه به پسخوراند

پاسخ صحیح :ج: اصل پیش بینی رفتار کلی مراجع و پیامد مداخله های خود مشاور بر اساس آگاهی پیشرفت جلسات، نوع رابطه و عمق مشکلات ممکن است نوع رهبری یا سطح مداخله های خود را تغییر دهد. استفاده از فنون رهبری مستلزم دو چیز است یکی رفتار مراجع با توجه به شرایط و مداخله ها چگونه پیش میرود و دوم مداخله درمانگر به چه هدف یا تغییری منتهی خواهد شد.

۴۷۲. درمانگر موفق در صورت عدم دریافت فیدبک چه باید کند؟ (bzhik.ir)

-الف) از اصل سکوت تبعیت کند

-ب) به مراجع فشار آورد

-ج) جلسه را ترک کند

-د) به مراجع راه حل ارائه دهد

پاسخ صحیح :الف: سوم اصل دریافت و توجه به پسخوراند (فیدبک) های مراجع یک درمانگر موفق وقتی هیچ فیدبکی دریافت نمیکند و نمی داند که چه بگوید بهتر است از اصل نیرومند سکوت تعییت کند ما بر و سوزان ۲۰۱۱؛ هاروکس (۲۰۰۵) فید یک گیری در مشاوره به هدایت درست جلسات منتهی می شود. فیدبک گیری از مراجع به استفاده درست مشاور از فن پرسشگری وابسته است.

۴۷۳. کدام یک از موارد زیر در رهبری مستقیم مشاوره صدق نمی کند؟ (bzhik.ir)

-الف) سؤالات باز و کلی

-ب) سؤالات بسته و مشخص

-ج) تحریک درک مراجع از مسؤولیت‌های خود

-د) استفاده از فنون رهبری تابع شرایط

پاسخ صحیح :الف: در صد بالایی از موقیت مشاور در رهبری جلسات به این فن بستگی دارد. در اینجا نیز سؤال مشاور بستگی به خواست او برای حرکت در سطح رهبری مستقیم یا غیر مستقیم ممکن است سؤالهای مشاور بازتر و کلی تر باشد به طور مثال، بعداً چه اتفاقی افتاد؟ بیانگر درخواست مشاور برای ادامه ماجراست و در سطح رهبری مستقیم سؤالها بسته تر می‌شود به طور مثال فکر می‌کنید چرا وقتی در منزل هستی این خلق و خو را دارید؟ هدفش تحریک درک مراجع از اینکه او خودش مسؤول حال بد خود است. استفاده از فنون رهبری تابع شرایط و نوع مشکل مراجع است؛ ممکن است در شرایطی لازم باشد رهبری جلسه مستقیم و همراه با آموزش و در شرایط دیگر به طور غیر مستقیم صورت گیرد.

اصول پذیرش مراجع

۴۷۴. پذیرش مراجع بر اساس چه معیارهایی تعیین می شود؟ (bzhik.ir)

-الف) تجربه و تخصص درمانگر

-ب) محدودیت‌های روش درمانگری

-ج) تحلیل تجربه‌های بالینی

-د) همه موارد بالا

پاسخ صحیح :د: پذیرش مراجع فرآیندی است که طی آن یک مشاور یا درمانگر بر اساس یک سری معیارهای ایجابی و سلبی تعیین میکند که به چه نوع مراجعانی خدمات خواهد داد. این معیارها بر اساس تجربه نوع تخصص درمانگر محدودیتهای روش درمانگری که در پژوهش تجربی مشخص شده اند، تحلیل تجربه های بالینی و نوع مشکل مراجعان تعیین میشوند.

۴۷۵. کدام یک از اصول زیر در پذیرش مراجع اهمیت ندارد؟ (bzhik.ir)

-الف) توجه به محدودیتهای روش درمان

-ب) آزادی مراجع

-ج) صداقت و اصالت درمانگر

-د) شهرت درمانگر

پاسخ صحیح :د: در پذیرش مراجع به چند اصل مهم باید توجه کرد: اصل توجه به محدودیتهای روش درمان پذیرش در چارچوبی که درمانگر با آن کار می کند برای مشکلی که مراجع بیان میکند باید توجیه علمی و پشتوانه پژوهشی داشته باشد؛ به عبارت دیگر هر روشی دارای محدودیتهایی است که درمانگران با آنها آشنا هستند وارد کردن یک مراجع به روشنی که دلیلی برای تأثیرگذاری آن در زمینه مشکل او وجود ندارد، کاری غیر اخلاقی است. این بخش از تصمیم گیری به عهده مراجع نیست؛ چرا که گاهی درمانگران از شهرت خاصی برخوردارند و مراجع اصرار به کار با آن درمانگر را دارد در چنین حالتی نیز اصل فوق صادق است. اصل آزادی مراجع در پذیرش مراجع احترام به آزادی او بر اساس اصل اختیار از اهمیت بالایی برخوردار است. درمانگری و مشاوره تحت فشار و بدون رغبت مراجع و حتی با اکراه ثمری نخواهد داشت و برای کودکان نیز این اصل صادق است؛ بنابراین خواست مراجع برای درمان و مشاوره از اهمیت بالایی برخوردار است.

۴۷۶. اصل آزادی مراجع در پذیرش به چه معناست؟ (bzhik.ir)

-الف) مراجع باید به اجرای درمان شود

-ب) مراجع باید به خواست خود درمان شود

-ج) مراجع باید تحت فشار درمان شود

-د) مراجع باید بدون رغبت درمان شود

پاسخ صحیح :ب: اصل آزادی مراجع در پذیرش مراجع احترام به آزادی او بر اساس اصل اختیار از اهمیت بالایی برخوردار است.

۴۷۷. اصل صداقت و اصالت درمانگر چه تأکیدی دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) درمانگر باید به هر قیمتی مراجع را پذیرش کند
- ب) درمانگر باید از دادن وعده‌های واهی پرهیز کند
- ج) درمانگر باید به مراجع اطلاعات نادرست بدهد
- د) درمانگر باید به شهرت خود اهمیت دهد

پاسخ صحیح : ب: اصل صداقت و اصالت درمانگران در پذیرش مراجعان باید اصل صداقت و اصالت را رعایت کنند؛ چرا که نیکبختی در صداقت و راستی است (طبرسی ۱۳۸۴). ممکن است کار با یک مراجع برای درمانگر به هر دلیلی خوشایند نباشد درمانگر بهتر است با صداقت با این حال خود مواجه شود و وارد رابطه‌ای نشود که در آن احساس مناسبی ندارد. همچنین درمانگر باید از دادن وعده‌ها و امیدهای واهی پرهیز کند ممکن است روند مشکل یک مراجع پیش آگهی مثبتی نداشته باشد

۴۷۸. اصل پرهیز از مشاوره و درمان سوپر مارکتی به چه معناست؟ (bzhik.ir)

- الف) مشاور باید تمام نیازهای مراجعان را برآورده کند
- ب) مشاور باید تنها در حوزه تخصصی خود کار کند
- ج) مشاور باید به همه مراجعان مشاوره دهد
- د) مشاور باید به تمام مراجعان درمان ارائه دهد

پاسخ صحیح : ب: اصل پرهیز از مشاوره و درمان سوپر مارکتی امروزه روان درمانگری و مشاوره به یک فن تخصصی بدل شده است. پذیرش مراجع بدون وجود ملاک پذیرش مانند یک سوپر مارکتی است که سعی میکند تمامی نیازهای مراجعان خود را به نحوی برآورده کند. برخی از مشاوران نیز بنا بر این گذاشته اند که هر کسی از آنها درخواست مشاوره کرد به آنها مشاوره یا درمان دهند. در حال حاضر مشاوران مسکن هم سوپر مارکتی برخورد نمیکنند اگر مشاور و درمانگر به شکل تخصصی کار کرده باشد؛ هر مشاوری در حوزه خاصی از مشکلات انسانی مهارت خواهد داشت که این حوزه خاص شرط پذیرش مراجعان او را فراهم میکند. این حوزه تخصصی را از یک سو زمینه‌های تحصیلی و از سوی دیگر علائق حرفه‌ای درمانگر تعیین می‌کند.

۴۷۹. اصل توجه به نوع و شدت مشکل چه زمانی اهمیت دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) زمانی که مشکل روان شناختی است
- ب) زمانی که مشکل حالت ارگانیک دارد

-ج) زمانی که مشکل تحت معالجه پزشکی است

-د) همه موارد بالا

پاسخ صحیح :د: اصل توجه به نوع و شدت مشکل برخی از مشکلات روان شناختی در حوزه کار روان شناس نیست. زمانی که مشکلی حالت ارگانیک یا جسمانی دارد مداخله پزشکی اولویت دارد و وقتی یک مراجع تحت معالجه پزشکی است کار پزشکی اولویت دارد.

۴۸۰. چه زمانی مشاور نباید مراجع را پذیرش کند؟ (bzhik.ir)

-الف) زمانی که مراجع تحت معالجه پزشکی است

-ب) زمانی که مراجع تحت درمان دارویی با روان پزشک است

-ج) زمانی که مراجع به مواد معتاد است

-د) همه موارد بالا

پاسخ صحیح :د: . حتی یک معتاد به مواد ابتدا باید تحت معالجه یک پزشک سم زدایی کند و سپس با مشاوره پزشک مربوطه کار روان درمانگری و مشاوره با او انجام شود. زمانی که یک مراجع تحت درمان دارویی با یک روان پزشک است پذیرش او محدود به نظر روان پزشک میشود . همچنین زمانی که شدت مشکل به حدی است که عملکرد فرد کاملاً مختل باشد روان شناسان از پذیرش مراجع اجتناب میکنند. افسردگی با اضطراب شدید نیازمند مداخله روان پزشکی است. پذیرش چنین مراجعانی علاوه بر فراهم آوردن زمینه ناکامی مشاور باعث تأخیر در درمان یا بدتر شدن مراجع می شود. اگر شدت مشکل مراجع به نحوی است که فرد از حالت اختیار و اراده کافی برای برقراری ارتباط برخوردار نیست نیز با محدودیت پذیرش مواجه هستیم.

اصول نظری

۴۸۱. در ارزیابی مراجع، چه بعدی علاوه بر فعالیتهای معمول ارزیابی، اهمیت دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) بعد اقتصادی

-ب) بعد معنوی و مذهبی

-ج) بعد روان شناختی

-د) بعد اجتماعی

پاسخ صحیح :ب: در ارزیابی مراجع علاوه بر فعالیتهای معمول در زمینه ارزیابی سنجش بعد معنوی و مذهبی نیز اهمیت دارد.

۴۸۲. اصل سهیم کردن مراجع در ارزیابی با کدام اصل هماهنگ است؟ (bzhik.ir)

-الف) اصل رازداری

-ب) اصل مسؤولیت‌پذیری و اختیار

-ج) اصل اقتصاد ارزیابی

-د) اصل جامع و پویایی معنوی

پاسخ صحیح : ب: اصول مربوط به ارزیابی روان شناختی بیشتر به برچسب زنی رازداری، اقتصاد ارزیابی و اصل جامع و پویایی معنوی مربوط است. اصل سهیم کردن مراجع در ارزیابی مراقبت از سوگیری ناشی از فرآیند تشخیص برچسب زنی و اجتناب از برخوردهای شبیه‌پزشکی با مراجعان روان شناختی ایجاب میکند تا مراجع در فرآیند ارزیابی خود سهیم باشد. این موضوع علاوه بر اینکه با اصل مسؤولیت‌پذیری و اختیار هماهنگ است فرآیند ارزیابی را به یک مرحله‌ای از درمان تبدیل می‌کند.

۴۸۳. کدام یک از مضرات ارزیابی یک طرفه است؟ (bzhik.ir)

-الف) ایجاد تغییرات فردی

-ب) طبقه‌بندی فرد و فاصله گرفتن از حقیقت وجودی

-ج) تقویت مداخله متغیرهای ذهنیت تسلط

-د) کاهش سوگیری درمانگر

پاسخ صحیح : ب: یکی از مضرات ارزیابی یک طرفه این است که به نوعی فرد را مورد طبقه‌بندی قرار میدهد و ممکن است نتایج از حقیقت وجودی فرد فاصله داشته باشد.

۴۸۴. اصل ارزیابی جامع پویا چه چیزی را تأکید می‌کند؟ (bzhik.ir)

-الف) ارزیابی تنها ابعاد فردی مراجع

-ب) ارزیابی تنها ابعاد اجتماعی مراجع

-ج) ارزیابی همه‌جانبه و پویا از تمامی ابعاد مراجع

-د) ارزیابی تنها ابعاد معنوی مراجع

پاسخ صحیح :ج: اصل ارزیابی جامع پویا توجه به ارزیابی همه جانبه و پویا از اصول دیگری است که در ارزیابی مراجع باید در مد نظر قرار داد منظور از ارزیابی جامع این است که تمامی ابعاد مربوط به مسأله مراجع؛ اعم از فردی، اجتماعی معنوی موقعیتی و خانوادگی از یک سو، ابعاد سالم نقاط قوت جنبه های تخریب شده و درگیر با مسأله و نقاط ضعف از سوی دیگر، مورد ارزیابی قرار گیرند.

۴۸۵. اصل مدیریت بیان نتایج آزمون و تشخیص چه زمانی اهمیت دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) زمانی که مراجع آمادگی شنیدن تشخیص را دارد
- ب) زمانی که مراجع آمادگی شنیدن تشخیص را ندارد
- ج) زمانی که مراجع دارای اختلال شخصیت است
- د) همه موارد بالا

پاسخ صحیح :د: اصل مدیریت بیان نتایج آزمون و تشخیص مشارکت یا سهیم کردن مراجع در فرآیند تشخیصی مستلزم توجه به شرایط مختلفی است؛ به طور مثال اگر مراجع زوجی باشند که نیست آنها گرفتن اطلاعات از مشاور برای استفاده از آن بر علیه همسر خود باشد؛ آیا مشاور باید تشخیص یا نتایج تست را به مشارکت بگذارد؟ اگر مراجعت دختر و پسری باشند که در شرف ازدواج اند و هر گونه کلام مشاور میتوانند تا پایان عمر روان بنه های منفی ایجاد کند؛ آیا مشاور باید هر گونه فرضیه ذهنی خود را بیان کند؟ اگر مراجع در سن مناسبی برای درک داده های مشاور نباشد و یا مراجع دارای مثلاً اختلال شخصیت است که داده ها را درست پردازش نمی کند؛ آیا سهیم کردن مراجع میتواند به فرآیند درمان کمک کند؟ در هر حال شرایط وجود دارد که فرد دارای آمادگی لازم برای شنیدن تشخیص درمانگر نیست؛ در این شرایط درمانگر لازم است تا شرایط مراجع را در نظر گیرد. به طور کلی بیان نتایج آزمونها و تشخیص تابع اصل برخورد غیر خطی درمانگر است که پیش تر درباره تفکر غیر خطی بیان شد.

۴۸۶. اصل اقتصاد ارزیابی چه توصیه‌ای می‌کند؟ (bzhik.ir)

- الف) استفاده از اطلاعات اضافه برای ارزیابی
- ب) ورود به حیطه‌هایی که حریم خصوصی فرد را نقض می‌کند
- ج) پردازش مشکل مراجع با سوالات کمتر و اطلاعات کمتر
- د) جمع‌آوری اطلاعات برای اهداف پژوهشی

پاسخ صحیح :ج: اصل اقتصاد ارزیابی متناسب با اصل اعتدال و صرفه جویی اصل اقتصاد ارزیابی بیان می کند. که تا جایی که ممکن است با سوالهای کمتر و اطلاعات مشکل مراجع مورد پردازش قرار گیرد. دریافت اطلاعات اضافه و ورود به حیطه هایی که

حریم خصوصی فرد تلقی می شود و به روشن شدن مسأله نیز کمک نمی کند؛ امری غیر اخلاقی است. به خصوص اگر درمانگر به موضوع خاصی علاقه مند و یا نیت او جمع آوری اطلاعات برای اهداف پژوهشی باشد.

۴۸۷. برخی مشاوران بر اساس چه چیزی ممکن است به ارزیابی مراجع اعتقاد نداشته باشند؟ (bzhik.ir)

-الف) رویکرد درمانی خود

-ب) اصل اقتصاد ارزیابی

-ج) اصل جامع و پویایی معنوی

-د) اصل مسؤولیت‌پذیری و اختیار

پاسخ صحیح : الف: برخی حداقل در سطح مشاوران ممکن است بر اساس رویکرد درمانی خود اعتقادی به ارزیابی مراجع نداشته باشند و تشخیص را به نوعی حرکتی ضد درمان تلقی کنند که با توجه به رویکرد مورد استفاده برای آنها قابل توجیه است.

فصل ششم (ارزیابی معنوی – مذهبی)

ذکر برخی از نکات کلی

۴۸۸. ارزیابی‌های عینی در روان‌درمانگری و مشاوره مذهبی چه نقشی دارند؟ (bzhik.ir)

-الف) جایگزین ارزیابی‌های بالینی می‌شوند .

-ب) برای طبقه‌بندی نشانه‌های اصلی اختلال لازم هستند .

-ج) در فرمول‌بندی مشکل مراجع متناسب با درمانگری مذهبی و معنوی مورد استفاده قرار می‌گیرند .

-د) هیچ‌کدام

پاسخ صحیح : ج: ارزیابی روانی معنوی از دو زاویه مراجع را مورد بررسی قرار میدهد یکی ارزیابی‌های عینی و ابعاد مختلف جنبه معنوی و مذهبی و دیگر ارزیابی سطح تحول روانی معنوی در روان‌درمانگری و مشاوره مذهبی ارزیابی بعد معنوی و مذهبی مراجع، از اهمیت بالایی برخوردار است. ارزیابی این محورها برای ارائه درمانگری مذهبی و معنوی لازم به نظر می‌رسد، اما جایگزین ارزیابی‌های بالینی به منظور طبقه‌بندی نشانه‌های اصلی اختلال نمی‌شوند. نتیجه ارزیابی این محورها در فرمول‌بندی مشکل مراجع متناسب با درمانگری مذهبی و معنوی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۴۸۹. بر اساس نظر ریچارد و برجین (۲۰۰۵)، کدام یک از موارد زیر نیست یکی از دلایل ارزیابی بعد مذهبی؟

(bzhik.ir)

-الف) درک جهان‌بینی مراجع

-ب) تعیین سلامت جهت‌گیری مذهبی - معنوی مراجع

-ج) تعیین کاربرد باورهای معنوی - مذهبی در درمان

-د) تعیین میزان علاقه مراجع به مشارکت در فعالیتهای گروهی

پاسخ صحیح :د: ریچارد و برجین (۲۰۰۵) پنج دلیل برای ارزیابی بعد مذهبی ذکر می‌کنند. درک جهان‌بینی مراجع و در پی آن بالا بردن ظرفیت درک و حساسیت همدلانه در کار با هر مراجعی تعیین اینکه آیا جهت‌گیری مذهبی - معنوی مراجع سالم است یا ناسالم و اینکه چه تأثیری بر مشکل فعلی او دارد؛ تعیین اینکه آیا باورهای معنوی - مذهبی مراجع میتواند در درمان مبتنی بر جامعه و رشد شخصی مقابله و شفای او مورد استفاده قرار گیرد؛ تعیین اینکه کدام مداخله معنوی برای کمک به مراجع میتواند مورد استفاده قرار گیرد؛ ه تعیین اینکه مراجع چه تردیدها نگرانیها و یا نیازهای معنوی دارد که لازم است در درمان به آن پرداخته شود.

۴۹۰. عقلانیت در ارزیابی مراجع توسط درمانگر مذهبی و معنوی چه نقشی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) تأثیری در فرایند درمان ندارد.

-ب) شاخص اساسی برای ارزیابی است.

-ج) تنها در انجام فرایض مذهبی مهم است.

-د) برای تعیین سلامت جسمانی مراجع استفاده می‌شود.

پاسخ صحیح :ب: عقلانیت و سلامت مذهبی و معنوی شاخص اساسی است که درمانگر مذهبی و معنوی باید به آن در ارزیابی مراجع توجه کند؛ از آنجا که تمامی فعالیتهای مشاوره و درمان وابسته به درجه ای از عقلانیت فرد است این وارسی از اهمیت بالایی برخوردار است. حتی انجام فرایض مذهبی بدون تعلق نیز چندان مفید نیست و به تعبیر قرآن کریم تنها صاحبان خرد پند میگیرند.

۴۹۱. کدام یک از ویژگی‌های زیر به عقلانیت مذهبی اشاره ندارد؟ (bzhik.ir)

-الف) ایمان نرمی و انعطاف

-ب) ترجیح آخرت به دنیا

-ج) سختی در برابر باطل

-د) تعقیب مطامع شخصی

پاسخ صحیح :د: در فصول پیش نیز ویژگیهای عاقل بیان شد؛ از جمله ایمان نرمی و انعطاف و انصاف در برابر حق سختی در برابر باطل ترجیح آخرت به دنیا، راستگویی و درستکاری، سخن بالغانه و قابل قبول مدارا، صبوری و طی مسیر مذهب از روی علم و عقل گذشته از این محققان روان‌شناسی از ابتدای تاریخ روان‌شناسی سعی کرده اند تا مذهب سالم را از ناسالم تمایز کنند.

۴۹۲. بر اساس نظریات آلپورت، کدام یک از موارد زیر درست است؟ (bzhik.ir)

-الف) مذهب درونی و بیرونی هیچ تفاوتی با یکدیگر ندارند.

-ب) مذهب درونی برای فرد جنبه انگیزشی دارد.

-ج) مذهب بیرونی بیشتر جنبه درمانگرانه و پیشگیرانه دارد.

-د) مذهب درونی و بیرونی هر دو به یک اندازه برای سلامت روانی مفید هستند.

پاسخ صحیح :ب: از میان نظریه پردازان مهم بحث آلپورت درباره مذهب درونی و بیرونی یکی از مهم ترین شاخص‌ها برای روان‌درمانگری مذهبی است. کسانی که مذهب درونی دارند، در خدمت مذهب هستند و مذهب ریشه رفتارهای آنها را تشکیل میدهد از سلامت روانی بالایی نیز برخوردارند و بسیاری از ویژگی‌های عقلانیت درباره آنها صدق میکند؛ در حالی که کسانی که دارای جهت‌گیری مذهبی بیرونی هستند مذهب را در خدمت مطامع خود میگیرند و بر اساس شواهد از سلامت روانی کمتری برخوردارند.

۴۹۳. کدام یک از موارد زیر نشان دهنده مذهب بیرونی نیست؟ (bzhik.ir)

-الف) استفاده از مذهب برای کسب آرامش خانوادگی

-ب) استفاده از مذهب به عنوان دفاع در برابر واقعیت

-ج) مذهب به عنوان ابزاری برای کنترل ترس‌ها

-د) مذهب به عنوان تعهد همه‌جانبه و انگیزشی

پاسخ صحیح :د: مذهب بیرونی کمتر از مذهب درونی جنبه درمانگرانه و پیشگیرانه دارد جان بزرگی (۱۳۸۶). برای برخی از مردم مذهب عادتی ملال آور تشریفاتی صرفاً، فرهنگی برای جشن‌ها و مراسم سنتی است که برای آرامش خانوادگی و شخصی و مسائلی از این قبیل مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای برخی دیگر مقام در پی دارد و اعتماد به نفس آنها را تقویت میکند و اهداف و نتایج آنها را به پیش می‌برد، به وسیله آن بر دوستانشان فائق می‌آیند در دیگران نفوذ میکنند و قدرتی برای خود دست و با می‌کنند. گاهی نیز

در این راستا مذهب دفاعی در برابر واقعیت است. کسانی که مذهب بیرونی دارند، از نظر فلسفه الهی به خداوند روی می آورند ولی از خود دور نمی شوند؛ به همین دلیل مذهب آنها اساساً به سپری برای خودمیان بینی آنها تبدیل میشود. در اینجا، مذهب به عنوان دفاعی در برابر اضطراب عمل میکند. از نظر انگیزشی این مذهب برانگیزاننده نیست ولی به دیگر انگیزه ها مانند نیاز به امنیت نیاز به مقام و قدرت نیاز به حرمت خود سرویس می دهد.

۴۹۴. کدام یک از ویژگی های زیر به سلامت مذهبی اشاره می کند؟ (bzhik.ir)

-الف) ترجیح دنیا به آخرت

-ب) راستگویی و درستکاری

-ج) تعقیب مطامع شخصی

-د) استفاده از مذهب برای نفوذ در دیگران

پاسخ صحیح :ب: مذهب درونی به شکل ابزاری سازمان نمی یابد و وسیله ای برای کنترل ترس ها، کسب آسایش و راحتی و با تلاشی برای والایی گرایی مسائل جنسی با آرزوهای کمال جویانه نیست. مسائل اخیر ممکن است در چارچوب نیازهای اولیه ما باشند ولی مذهب وسیله ای برای ارضای آنها نیست، بلکه مذهب یک تعهد همه جانبه است.

۴۹۵. کدام یک از موارد زیر به مذهب درونی اشاره ندارد؟ (bzhik.ir)

-الف) مذهب به عنوان انگیزه اصلی زندگی

-ب) مذهب به عنوان وسیله ای برای کسب قدرت

-ج) مذهب به عنوان تعهد همه جانبه

-د) مذهب به عنوان خانه ای برای حقایق علمی

پاسخ صحیح :ب: راستا مذهب دفاعی در برابر واقعیت است. کسانی که مذهب بیرونی دارند، از نظر فلسفه الهی به خداوند روی می آورند ولی از خود دور نمی شوند؛ به همین دلیل مذهب آنها اساساً به سپری برای خودمیان بینی آنها تبدیل میشود. در اینجا، مذهب به عنوان دفاعی در برابر اضطراب عمل میکند. از نظر انگیزشی این مذهب برانگیزاننده نیست ولی به دیگر انگیزه ها مانند نیاز به امنیت نیاز به مقام و قدرت نیاز به حرمت خود سرویس می دهد. مذهب درونی به شکل ابزاری سازمان نمی یابد و وسیله ای برای کنترل ترس ها، کسب آسایش و راحتی و با تلاشی برای والایی گرایی مسائل جنسی با آرزوهای کمال جویانه نیست. مسائل اخیر ممکن است در چارچوب نیازهای اولیه ما باشند ولی مذهب وسیله ای برای ارضای آنها نیست، بلکه مذهب یک تعهد همه جانبه است. این تعهد علاوه بر اینکه هوشمندانه است.

۴۹۶. کدام یک از موارد زیر نشان دهنده یک اختلال خاص در حوزه رفتارهای مذهبی است؟ (bzhik.ir)

-الف) وسوس مذهبی

-ب) تجربه‌های مذهبی مثبت

-ج) تعقل در انجام فرایض مذهبی

-د) تبدیل شخصیتی مثبت

پاسخ صحیح : الف: برخی از اختلالات خاص در حوزه رفتارهای مذهبی و تجربه‌های مذهبی منفی نیز لزوم توجه به سلامت مذهبی و معنوی را برجسته می‌کند؛ از جمله وسوس مذهبی، وسوس گنهکاری احساس تحت تسلط نیروهای شرور و شیطانی قرار گرفتن خلسه یا شوربیدگی (دیوانگی آنی تغییر مکرر مذهب یا فرقه گرایی رخوت افسردگی معنوی، تبدیل ناگهانی مانند کسی که ادعای خدایی یا امام زمان بودن میکند و تبدیل شخصیتی دارد و بحران‌های مذهبی وحشت و فاجعه به دلایل مذهبی لوینگر ۱۹۸۴ و پرایسر ۱۹۷۱)، و نیز هذیان مذهبی بی اختیاریهای مذهبی و خودآزاری مذهبی را نیز باید به این فهرست اضافه کرد.

۴۹۷. بر اساس نظریات مطرح شده، کدام یک از موارد زیر در تعارض با عقلانیت مذهبی است؟ (bzhik.ir)

-الف) تبدیل ناگهانی به ادعای خدایی

-ب) استفاده از مذهب برای رشد شخصی

-ج) تجربه اندوزی و تدبیر نیکو

-د) دانش و حکمت

پاسخ صحیح : الف: برخی از اختلالات خاص در حوزه رفتارهای مذهبی و تجربه‌های مذهبی منفی نیز لزوم توجه به سلامت مذهبی و معنوی را برجسته می‌کند؛ از جمله وسوس مذهبی، وسوس گنهکاری احساس تحت تسلط نیروهای شرور و شیطانی قرار گرفتن خلسه یا شوربیدگی (دیوانگی آنی تغییر مکرر مذهب یا فرقه گرایی رخوت افسردگی معنوی، تبدیل ناگهانی مانند کسی که ادعای خدایی یا امام زمان بودن میکند و تبدیل شخصیتی دارد و بحران‌های مذهبی وحشت و فاجعه به دلایل مذهبی لوینگر ۱۹۸۴ و پرایسر ۱۹۷۱)، و نیز هذیان مذهبی بی اختیاریهای مذهبی و خودآزاری مذهبی را نیز باید به این فهرست اضافه کرد.

۴۹۸. کدام یک از موارد زیر به عنوان یکی از شاخص‌های خرد در منابع دینی مطرح نشده است؟ (bzhik.ir)

-الف) کمال خواهی دینی

-ب) استفاده از فرصت‌ها

-ج) گمانه زنی نادرست

-د) کردار نیکو

پاسخ صحیح :ج: ملاک‌های خرد در منابع دینی بسیار متعدد است. دانش و حکمت شناخت خدا دینداری کمال خواهی دینی مکارم اخلاق کردار نیکو انجام هر کاری در جای خود و به طور صحیح انتخاب اصلاح استفاده از فرصت‌ها؛ گفتار نیکو؛ تجربه اندوزی تدبیر نیکو؛ گمانه زنی درست نوشه گیری برای آخرت؛ رستگاری و نجات.

۴۹۹. کدام یک از موارد زیر می‌تواند نشان دهنده سلامت مذهبی و معنوی باشد؟ (bzhik.ir)

-الف) تغییر مکرر مذهب یا فرقه گرایی

-ب) احساس تحت تسلط نیروهای شرور قرار گرفتن

-ج) شناخت خدا و دینداری

-د) خودآزاری مذهبی

پاسخ صحیح :ج: دانش و حکمت شناخت خدا دینداری کمال خواهی دینی مکارم اخلاق کردار نیکو انجام هر کاری در جای خود و به طور صحیح انتخاب اصلاح استفاده از فرصت‌ها؛ گفتار نیکو؛ تجربه اندوزی تدبیر نیکو؛ گمانه زنی درست نوشه گیری برای آخرت؛ رستگاری و نجات.

۵۰۰. کدام یک از موارد زیر مطابق با مفهوم عقلانیت در منابع اسلامی نیست؟ (bzhik.ir)

-الف) مهارگری با بازدارندگی عاطفی

-ب) حکمت عملی

-ج) نوشه گیری برای آخرت

-د) استفاده از مذهب برای نفوذ در دیگران

پاسخ صحیح :د: اگرچه مفهوم عقل و رفتار عقلانی در منابع دینی بسیار فراتر عمیق‌تر و دقیق‌تر از مفاهیمی است که روان‌شناسان در این راستا مطرح کرده‌اند شاید بتوان بر اساس این منابع مهم‌ترین شاخص سلامت روانی - معنوی را به میزان رشد یافتنی عقل در انسان نسبت داد. با توجه به آنچه گفته شد؛ مذهب بیرونی چندان با عقلانیت سازگار نیست مفهوم عقل که دارای مؤلفه‌های شناختی (علم)، عاطفی مهارگری با بازدارندگی عاطفی و رفتاری حکمت عملی است در منابع اسلامی با تفصیل مورد بحث قرار گرفته

است از جمله پسندیده ۱۳۸۸؛ مطهری، ۱۳۶۸ و..... در اینجا صرفاً به جدول ویژگیهای عقل و جهل که از حدیث معروف امام صادق در اصول کافی آمده است اشاره میشود ممکن است این معیارها برای درمانگران معنوی - مذهبی ملاک های مناسبی برای سنجش سلامت عقلانی باشد.

جهان بینی الهی

۵۰۱. جهان بینی مذهبی چه جنبه هایی از باورهای فرد را مشخص می کند؟ (bzhik.ir)

-الف) تنها جنبه های مادی

-ب) تنها جنبه های ماوراء الطبيعی

-ج) هم جنبه های مادی و هم ماوراء الطبيعی

-د) هیچ کدام

پاسخ صحیح :ج: جهان بینی مذهبی اصول باورهای مذهبی فرد را مشخص میکند. بررسی جهان بینی فرد لازم است از سطح مادی تا ماوراء الطبيعی و الهی تا میزان آسیب پذیری فرد دفاعی بودن باورها معنای زندگی و حیات روان بنه های فرد درباره دنیا آخرت، شرایط خود و خدا مشخص شده و تعیین شود فرد تا چه اندازه ای آمادگی یک مداخله با رویکرد مذهبی را دارد.

۵۰۲. کدام یک از موارد زیر در مشاوره و درمان مذهبی اسلامی پایه شناخت ها و جهان بینی است؟ (bzhik.ir)

-الف) فلسفه

-ب) نظریه های بشری

-ج) عقلانیت فرد

-د) جهان بینی الهی طبیعی

پاسخ صحیح :ج: در مشاوره و درمان مذهبی اسلامی پایه شناخت ها جهان بینی است نه فلسفه به همین دلیل مبتنی بر نظریه های بشری نیست بلکه بر پایه عقلانیت فرد است.

شناخت مذهبی

۵۰۳. شناخت مذهبی چگونه در رفتار فرد نمایان می شود؟ (bzhik.ir)

-الف) از طریق حفظ مفاهیم مذهبی

-ب) از طریق مطالعه و تحصیل مستقیم و غیرمستقیم

-ج) تنها از طریق تحصیل رسمی

-د) از طریق انجام رفتارهای متعارض با دین

پاسخ صحیح : ب: شناخت مذهبی به معنای میزان آشنایی دقیق فرد با مبانی دینی خود است. این شاخص از طریق مطالعه، تحصیل مستقیم و غیر مستقیم به نحوی که در رفتار فرد ظاهر باشد، بستگی دارد. ممکن است فردی در نظام رسمی آموزش و پرورش بسیاری از مفاهیم مذهبی را حفظ کرده باشد، اما این داده ها به شناخت منتهی نشده باشند.

۵.۴.چرا سنجش شناخت مذهبی در روان درمانگری اهمیت دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) برای تشخیص اختلالات هیجانی ناشی از ناآشنایی با مبانی دینی

-ب) برای تعیین میزان حفظ مفاهیم مذهبی

-ج) برای ارزیابی میزان عبادت فرد

-د) برای تشخیص میزان اعتقاد فرد به دین

پاسخ صحیح : الف: سنجش این شاخص از این جهت برای روان درمانگری اهمیت دارد که ممکن است. زمینه های اختلال هیجانی به دلیل ناآشنایی فرد با مبانی نظری دینی باشد که به آن اعتقاد دارد. کسب دانش از اهل علم و دانستن حکمت عبادت انگیزه فرد را در انجام تکالیف مذهبی متفاوت میکند و او را از انجام رفتارهای متعارض و کورکورانه باز می دارد در واقع، عبادت بدون شناخت ارزش چندانی ندارد.

۵.۵.کدام یک از موارد زیر در اسلام اهمیت بیشتری دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) نماز

-ب) شناخت مذهبی

-ج) حفظ مفاهیم مذهبی

-د) انجام رفتارهای متعارض با دین

پاسخ صحیح :ب: . اهمیت شناخت در اسلام در بالاترین درجه قرار گرفته است و نماز بعد از آن قرار دارد. یکی از مهم ترین شناختها هم شناخت خود نفس است که مقدمه خداشناسی است. بنابراین دین و معنویت بدون شناخت میتواند باعث مشکلاتی از جمله مسائل روان شناختی باشد.

۶.۵.درمانگری که شناخت عمیقی از ساختهای دانشی مذهب مراجع خود دارد، چه مزیتی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) می‌تواند اعتماد اساسی مراجعان را به خود جلب کند

-ب) می‌تواند تعبیر و تفسیرهای ناکارآمد مراجع را به چالش بکشد

-ج) می‌تواند مراجع را به مطالعه در منابع معتبر مذهبی تشویق کند

-د) همه موارد فوق

پاسخ صحیح :د: ریچارد و برجن (۲۰۰۰) درمانگری که شناخت عمیقی از ساختهای دانشی مذهب مراجع خود دارد؛ در بهترین شرایط از نظر درک زیر ساختهای نظری کج فهمیهای مراجع خود قرار دارد کلتکو، ۱۹۹۰؛ ریچارد و برجن، ۷ (۲۰۰۰) چنین درمانگری نه تنها میتواند اعتماد اساسی مراجعان را به خود جلب کند بلکه بهترین شرایط را برای آزمون به چالش گیری و تعديل تعبیر و تفسیرهای ناکارآمد مراجع از شناختهای مذهبی فراهم میکند درمانگر در صورت نداشتن اطلاعات کافی می‌تواند از مراجع بخواهد که در منابع معتبر مذهبی تحقیق کند یا به رهبران و متخصصان مذهبی در زمینه مورد نظر مراجعه کند.

هویت مذهبی

۷.هویت مذهبی چگونه تعریف می‌شود؟ (bzhik.ir)

-الف) تعریف فرد از خود بدون ارتباط با خداوند

-ب) تعریف فرد از خود در ارتباط با خداوند و جایگاه خود در نظام هستی

-ج) تعریف فرد از خود بر اساس مکانیزم‌های تحولی دیگران

-د) تعریف فرد از خود بر اساس معیارهای اجتماعی

پاسخ صحیح :ب: هویت مذهبی یعنی تعریفی که فرد از خود در ارتباط با خداوند و جایگاه و ارزش خود در نظام هستی از طریق مکانیزم تحولی خاص خود ارائه میدهد.

۸.هسته اصلی هویت یافتگی چیست؟ (bzhik.ir)

- الف) وفاداری فرد به یک نظام اقتصادی
- ب) وفاداری فرد به یک نظام ایدئولوژیک
- ج) وفاداری فرد به یک نظام سیاسی
- د) وفاداری فرد به یک نظام فرهنگی

پاسخ صحیح :ب: هسته اصلی هویت یافتگی - آن گونه که اریکسون (۱۹۶۸) مطرح میکند - وفاداری فرد به یک نظام ایدئولوژیک را تشکیل می دهد.

۵۰۹. کدام یک از موارد زیر در ارزیابی هویت معنوی - مذهبی مراجعت مهمن است؟ (bzhik.ir)
- الف) هویت معنوی منفی
 - ب) هویت معنوی مثبت
 - ج) هویت معنوی بی طرف
 - د) هویت معنوی متغیر

پاسخ صحیح :ب: کسانی که هویت قوی و مثبتی برای خود تشکیل داده باشند عملکرد بهتری از نظر عاطفی بین فردی و معنوی دارند و درمان را سریع تر و کامل تر طی میکنند و دارای سبک زندگی سالم تری هستند

۵۱۰. چه عاملی باعث می شود که افراد با هویت معنوی مثبت زمینه بهتری برای شفا و رشد داشته باشند؟ (bzhik.ir)
- الف) ایمان به خدا
 - ب) ایمان به ایدئولوژی های سیاسی
 - ج) ایمان به اصول اقتصادی
 - د) ایمان به نظریات علمی

پاسخ صحیح :الف: منظور از مکانیزم تحولی خاص همین است که طی آن فرد به کاوش پیرامون حقیقت می پردازد و به دلیل اینکه خود با فرآیند عقلی به اکتشاف مسیر می پردازد، به آن متعهد می شود. ارزیابی هویت معنوی - مذهبی مراجعت مهمن به

نظر می رسد. کسانی که هویت معنوی مثبتی دارند احتمالاً زمینه بهتری برای شفا و رشد دارند؛ چرا که ایمانشان به خدا زمینه قوی تری برای آنها فراهم میکند که با چالش ها و استرس های شدید مقابله کنند و به خاطر عشقی که به خداوند دارند و هدف غایی که در راستای او طراحی می کنند، این موقعیتها را یک نوع آزمون الهی برای رسیدن به آن اهداف می دانند.

۵.۱۱. بر اساس نظریه اریکسون، حل مثبت بحران هویت چه نتیجه‌ای دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) تکذیب گری

-ب) وفاداری نسبت به افراد و ایدئولوژی

-ج) سرگردانی

-د) بی‌هویتی

پاسخ صحیح : ب: اریکسون، ۱۹۶۸ راجرز (۱۹۶۱) اریکسون حاصل حل مثبت بحران هویت را استقرار وفاداری نسبت به افراد و ایدئولوژی در نظام شخصیت یا «من» میداند و حاصل حل منفی آن را تکذیب گری» می داند. تکذیب گری بیشترین آسیب را به فرد در زمینه اتخاذ یک موضع مثبت معنوی و مذهبی بروز می دهد. در اینجا تکذیب موضعی منفی است و انکاری نسبت به یک حقیقت است که به صورت پویا بر فعالیتهای انسان سایه می اندازد.

۵.۱۲. تکذیب گری در دین اسلام چه پیامدهایی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) رسیدن به موفقیت

-ب) ایجاد آسیب‌های معنوی

-ج) تقویت ایمان

-د) افزایش دانش دینی

پاسخ صحیح : ب: اریکسون، ۱۹۶۸ راجرز (۱۹۶۱) اریکسون حاصل حل مثبت بحران هویت را استقرار وفاداری نسبت به افراد و ایدئولوژی در نظام شخصیت یا «من» میداند و حاصل حل منفی آن را تکذیب گری» می داند. تکذیب گری بیشترین آسیب را به فرد در زمینه اتخاذ یک موضع مثبت معنوی و مذهبی بروز می دهد. در اینجا تکذیب موضعی منفی است و انکاری نسبت به یک حقیقت است که به صورت پویا بر فعالیتهای انسان سایه می اندازد.

سبک حل مسأله (مقابله) مذهبی

۵۱۳. سبک حل مسأله مذهبی چگونه تعریف می‌شود؟ (bzhik.ir)

-الف) روشی برای فرار از مسائل

-ب) روشی برای حل مسائل بدون در نظر گرفتن مذهب

-ج) روشی برای حل مسائل بر اساس مکانیزم‌های خاص مذهبی

-د) روشی برای حل مسائل تنها با استفاده از دعا

پاسخ صحیح : ج: مذاهبان از آن جهت که به نوعی سبک زندگی مشخصی برای افراد به ارمغان می‌آورند برای مسائل زندگی راه حل هایی پیشنهاد می‌کنند با مکانیزم‌های خاصی برای حل مسائل پیش روی افراد قرار میدهند که وقتی به رویه فرد تبدیل می‌شود می‌توان از آن گونه که ریچارد و برجن، ۲۰۰۵ می‌گویند به عنوان سبک حل مسأله مذهبی یاد کرد.

۵۱۴. مقابله مذهبی چیست؟ (bzhik.ir)

-الف) فرآیند فعال جستجوی با اهمیت بودن در زمان استرس

-ب) فرآیندی برای حل مسائل روزمره

-ج) فرآیندی برای تقویت ایمان مذهبی

-د) فرآیندی برای انکار مسائل

پاسخ صحیح : الف: پارگامنت (۱۹۹۷)، مقابله مذهبی را نوعی فرآیند فعال جستجوی با اهمیت بودن در زمان استرس تعریف کرد و آن را از دیگر شکلهای مقابله جدا میدانست؛ چرا که مقابله مذهبی در رابطه با امور مقدس است. باورهای مذهبی افراد روی چگونگی مقابله و حل مشکلاتی که افراد با آنها درگیر هستند تأثیر می‌گذارد (پارگامنت ۱۹۹۷، ۴ اسپیکا و دیگران ۱۹۸۵) پارگامنت و دیگران (۱۹۸۸) سه سبک مذهبی مختلف که افراد برای مقابله و حل مسائل روان شناختی استفاده می‌کنند را معرفی کرده است.

۵۱۵. کدام یک از سبک‌های مقابله‌ای مذهبی توسط پارگامنت معرفی شده است؟ (bzhik.ir)

-الف) سبک خود جهت یافته

-ب) سبک تسليمی

-ج) سبک به تعویق اندازی

-د) همه موارد فوق

پاسخ صحیح :د: پارگامنت و دیگران (۱۹۸۸) سه سبک مذهبی مختلف که افراد برای مقابله و حل مسائل روان شناختی استفاده میکنند را معرفی کرده است سبک خود جهت یافته تسلیمی یا به تعویق اندازی و مشارکتی ۸ از نظر پارگامنت (۲۰۰۷) سبکهای مقابله ای معنی مسیرهای روان شناختی هستند که با دیگر سبک های مقابله ای دارای ترکیبات مشابهی میباشند که از مسیرهای دیگری از جمله افکار اعمال روابط و تجربیات تشکیل میشوند اما این ترکیبات به نحوی کنار هم قرار میگیرند که تشکیل یک مسیر جدید میدهند مسیری که به خصوص برای کمک به افراد به منظور واکنش به چالش ها تهذیدها و آسیب ها نسبت به امور مقدس طراحی شده است. در سبک خود جهت یافته فرد معتقد است که خودش مسؤولیت حل مسائل خود را به عهده دارد و خدا در این زمینه مستقیماً دخالتی نمی کند، او انسان را آزاد آفریده است و حل مسائل او بر عهده خود فرد می باشد. در مقابله تسلیمی یا تعویقی خداوند مسؤول حل مسائل است و انسان خودش را کنار میکشد و منتظر است خداوند مسائل او را حل کند و در مقابله نوع سوم کارها بین انسان و خداوند تقسیم شده است و تصور فرد بر این است که بخشی از مسائل توسط خود و برخی توسط خداوند حل میشود.

۵.۱۶.بر اساس قرآن کریم، کدام گروه از افراد توصیف شده‌اند؟ (bzhik.ir)

-الف) کسانی که به خداوند توکل نمی‌کنند

-ب) کسانی که به خداوند توکل کرده و در سختی‌ها به او پناه می‌برند

-ج) کسانی که به کرم خداوند مغور می‌شوند

-د) همه موارد فوق

پاسخ صحیح :د: قرآن کریم کسانی که به هیچ وجه حاضر نیستند از خداوند کمک بخواهند را توصیف کرده است و از کسانی هم که به کرم خدا مغور میشوند و کسانی که به درستی به خداوند توکل کرده اند و در سختی‌ها به خدا پناه میبرند و خودگویی های خود را هدایت می‌کنند ۵ سخن گفته است. قرآن کریم تصریح میکند که انسان وقتی در سختی قرار میگیرد به خدا پناه می‌برد و وقتی نجات پیدا میکند خدا را فراموش میکند و برخی نیز راه اعتدال را پیش میگیرند. بنابراین انواع مقابله‌ها در منابع دینی آورده شده است. مهم در درمانگری مذهبی این است که برای مثال ناسپاس گری انسان اصلاح شود.

بررسی نحوه گفتگوهای فرد با خداوند

۵.۱۷.گفتگوی انسان با خداوند چه تأثیری بر هویت معنوی فرد دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) هیچ تأثیری ندارد

-ب) تنها بر یکپارچگی اجتماعی تأثیر می‌گذارد

-ج) به تشکیل و انسجام «خود» کمک می‌کند

-د) منجر به سردرگمی معنوی می‌شود

پاسخ صحیح :ج: گریفت (۲۰۰۲)، معتقدند که گفتگوی انسان با خدا؛ علاوه بر یکپارچگی اجتماعی می‌تواند به تشکیل و انسجام «خود» نیز کمک کند. در منابع اسلامی این گفتگوی دو جانبه به شکلهای مختلفی مورد توجه بوده است؛ به طور مثال اولین سوره از قرآن کریم که ذکر ثابت نمازهای روزانه است به نوعی گفتگوی دو جانبه انسان با خداوند است یا دعاهای مربوط به امام سجاد الله در صحیفه سجادیه، یا دعاهای منسوب به امام علی الله به ویژه دعای امام در مسجد کوفه و دعای کمیل (مفاتیح الجنان) که به خصوص خط اصلی هویت و جایگاه انسان را در رابطه با خدا تعیین می‌کند. در روان درمانگری و مشاوره اسلامی این منابع غنی میتوانند وضعیت فرد را تغییر دهند.

۵.۱۸.چه نوع گفتگویی بین انسان و خداوند می‌تواند به حل مسئله و تعالی بخشی منتهی شود؟ (bzhik.ir)

-الف) گفتگوی یک جانبی

-ب) گفتگوی دو جانبی

-ج) گفتگوی بدون خلاقیت

-د) گفتگوی پنهانی

پاسخ صحیح :ب: در حالی که گفتگوهای دو طرفه میتوانند به حل مسئله و گشايش در امور و تعالی بخشی منتهی شوند.

۵.۱۹.در روان درمانگری و مشاوره اسلامی، چه منابعی می‌توانند وضعیت فرد را تغییر دهند؟ (bzhik.ir)

-الف) منابع علمی و تجربی

-ب) منابع ادبی و هنری

-ج) منابع اسلامی غنی

-د) منابع تاریخی

پاسخ صحیح :ج: در منابع اسلامی این گفتگوی دو جانبه به شکل‌های مختلفی مورد توجه بوده است؛ به طور مثال اولین سوره از قرآن کریم که ذکر ثابت نمازهای روزانه است به نوعی گفتگوی دو جانبه انسان با خداوند است یا دعاهای مربوط به امام سجاد الله در صحیفه سجادیه، یا دعاهای منسوب به امام علی الله به ویژه دعای امام در مسجد کوفه و دعای کمیل (مفاتیح الجنان) که به خصوص خط اصلی هویت و جایگاه انسان را در رابطه با خدا تعیین می‌کند. در روان درمانگری و مشاوره اسلامی این منابع غنی میتوانند وضعیت فرد را تغییر دهنند.

همگونی سبک زندگی با ارزشها

۵۲۰. همگونی سبک زندگی فرد با ارزش‌های مذهبی و معنوی او چه نشانه‌ای است؟ (bzhik.ir)

-الف) نشانه‌ای از اضطراب و اختلال هیجانی

-ب) نشانه‌ای از سلامت تحول و عملکرد روانی معنوی

-ج) نشانه‌ای از ناهمگونی بین ارزش‌ها و سبک زندگی

-د) نشانه‌ای از فقدان ارزش‌های مذهبی

پاسخ صحیح :ب: سطح همگونی سبک زندگی انتخابی فرد با ارزش‌ها مذهب و معنویت او، از اهمیت بالایی برخوردار است. این هماهنگی بیانگر سلامت تحول و عملکرد روانی معنوی است و فقدان این هماهنگی می‌تواند به احساس گناه اضطراب و اختلال هیجانی فرد در روابط بین فردی منجر شود. درمانگر لازم است بداند که مذهب و معنویت منبع آرامش فرد است و یا اینکه به او تنفس احساس گناه و اضطراب میدهد مشاهده ناهمگونی بین ارزش‌ها و سبک زندگی، احتمالاً بیانگر مشکلات عاطفی و آشفتگی‌های بین فردی است که برای درمانگر زمینه مطلوبی برای تشخیص و درمان فراهم میکند

۵۲۱. درمانگر چگونه باید به مذهب و معنویت به عنوان منبع آرامش یا تنفس فرد نگاه کند؟ (bzhik.ir)

-الف) به عنوان عاملی برای ایجاد تنفس و اضطراب

-ب) به عنوان منبعی برای ایجاد احساس گناه

-ج) به عنوان منبعی برای آرامش یا ایجاد تنفس

-د) به عنوان عاملی بی‌تأثیر بر سلامت روانی

پاسخ صحیح :ج: درمانگر لازم است بداند که مذهب و معنویت منبع آرامش فرد است و یا اینکه به او تنفس احساس گناه و اضطراب میدهد مشاهده ناهمگونی بین ارزش‌ها و سبک زندگی، احتمالاً بیانگر مشکلات عاطفی و آشفتگی‌های بین فردی است که برای درمانگر

زمینه مطلوبی برای تشخیص و درمان فراهم میکند مانند درونی کردن ارزشها و تنظیم زندگی بر اساس آنها یا تغییر ارزشها بی که با سازمان اعتقادی او منافات دارند.

۵۲۲. کدام یک از ارزش‌های زیر ممکن است در فرهنگ دینی اسلام به عنوان ضد ارزش تلقی شود؟ (bzhik.ir)

-الف) خیرخواهی

-ب) لذتطلبی

-ج) امنیت

-د) جامع‌نگری

پاسخ صحیح : ب: بسیاری از ارزش‌های دینی اسلامی منافاتی ندارد اما برخی ارزش‌ها بی که در فرهنگ غربی شناسایی شده است ممکن است در فرهنگ دینی اسلام نه تنها ارزش تلقی نشوند بلکه ضد ارزش نیز به حساب می آیند. به طور مثال اسکوارتز ۲ (۲۰۰۵) ده ارزش اساسی را معرفی میکند خود جهت یابی، انگیزش ۳ لذت طلبی پیشرفت، قدرت امنیت همشکلی طلبی با همنگی سنت خیرخواهی ۴ جامع نگری ۵ که برخی از آنها ممکن است مورد قبول فرهنگ ما نباشد؛ از جمله میتوان به لذت طلبی، قدرت به طور مطلق همشکلی طلبی و سنت اشاره کرد این را نمیتوان انکار کرد که ممکن است برخی از ضد ارزشها در یک فرد مسلمان هم ارزش تلقی شود؛ در هر حال وابستگی ارزشها به فرهنگ مراجع امری است که مشاور همواره در مد نظر دارد.

۵۲۳. کدام یک از ارزش‌های زیر به طور مستقیم با اصول اساسی دین اسلام رابطه دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) توحید

-ب) لذتطلبی

-ج) قدرت به طور مطلق

-د) همشکلی طلبی

پاسخ صحیح : الف: در منابع اسلامی معیار ارزشها با اصول اساسی دین رابطه تنگاتنگ دارند؛ به طور مثال توحید ارزش هسته ای یک فرد مذهبی است که دارای مراتب و اشکال مختلفی میباشد. ایمان به خداوند، ایمان به قیامت و روز حسابرسی صالح بودن عمل ایمان به پیامبر اکرم و نیت تقرب به خداوند از مهمترین معیارهای ارزش‌های الهی هستند. در این شاخص ها ارزش‌های عمدۀ ای نهفته است که درمانگر و مشاور اسلامی میتواند برای ارزیابی مراجع خود استفاده کند

پایندی های مذهبی

۵۲۴. پایبندی مذهبی در چه دو وجهی قابل پیگیری است؟ (bzhik.ir)

- الف) پایبندی شناختی و پایبندی های سنتی - عاطفی
- ب) پایبندی رفتاری و پایبندی های اجتماعی
- ج) پایبندی از روی شناخت و پایبندی های فرهنگی
- د) پایبندی از روی اجراء و پایبندی های اخلاقی

پاسخ صحیح : الف: پایبندی مذهبی در دو وجه مختلف قابل پیگیری است؛ زمانی که فرد به باورهای مذهبی معتقد باشد و رفتار خود را بر اساس این باورها به طور نسبتاً دقیق تنظیم کند به او پایبند گویند. این پایبندی شکلهای مختلفی به خود میگیرد؛ پایبندی از روی شناخت و پایبندی های سنتی - عاطفی که سطحی متفاوت از پایبندی است. اما به هر حال پایبندی شناختی و رفتاری از موضوعاتی هستند که در مشاوره و روان درمانگری مذهبی مورد سنجش قرار میگیرند.

۵۲۵. رتدکسی مذهبی به چه معناست؟ (bzhik.ir)

- الف) درجه اعتقادی که فرد به باورها و میزان پایبندی که در رسوم سنتی دین خود دارد
- ب) میزان تعارضات مذهبی و تأثیر آن بر رفتار فرد
- ج) سطح پایبندی فرد به مراسم و آیین‌های دینی
- د) میزان اعتقاد فرد به متون و منابع دینی

پاسخ صحیح : الف: در متون روان درمانگری مذهبی از اصطلاح ارتدکسی مذهبی استفاده شده است. به درجه اعتقادی که فرد به باورها و میزان پایبندی که در رسوم سنتی دین خود دارد، ارتدکسی مذهبی گویند (فولرتون ۱۹۸۲؛ هانس برگر استارک و گلاک ۱۹۶۸) سطح این پایبندی‌ها گاهی برای انتخاب درمانگر نیز اهمیت دارد افرادی که دارای پایبندی‌های سنتی بالایی هستند بیشتر ترجیح می‌دهند که با درمانگر هم عقیده خود جلسه داشته باشند برقراری ارتباط درمانگرانه با مراجعان بیش از حد مذهبی آسان نیست.

۵۲۶. تقوا در متون دینی اسلامی چه نقشی دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) نقشی در تعیین سطح پایبندی دینی ندارد
- ب) به عنوان مکانیزم اساسی درمان مطرح است

-ج) تنها به عنوان یک اصطلاح فرهنگی استفاده می‌شود

-د) فقط به عنوان یک مفهوم اخلاقی در نظر گرفته می‌شود

پاسخ صحیح :ب: در متون دینی اسلامی اگر سطح پایبندی افراد را چنانچه با میزان خود مهارگری فرد برای رسیدن به اهداف الهی مربوط بدانیم آنگاه اصطلاح تقوا در سطح وسیع تری به آن پوشش می‌دهد و با ابزارهای خودسنجی بر اساس معیارهای دینی تا حدی میتوان به سنجش پایبندی دینی پرداخت؛ چرا که تقوا مستلزم بینش محاسبه‌گری و سنجش خود مهارگری و پایش تا رسیدن به هدف مورد نظر است. هدف در اینجا به فعلیت رسانیدن عملی است که منطبق با الگوی حسنی ای باشد که خداوند مشخص کرده است در واقع تقوا مهم ترین معیار ارزشمندی عمل و قرار گرفتن انسان در مراتب کرامت نزد خداوند است. به همین دلیل تقوا به عنوان مکانیزم اساسی درمان نیز قابل طرح است.

تحول روانی - معنوی

۵۲۷. تحول روانی معنوی در کدام متون قابل پیگیری است؟ (bzhik.ir)

-الف) متون روانشناسی

-ب) متون دینی

-ج) متون فلسفی

-د) متون تاریخی

پاسخ صحیح :ب: تحول روانی معنوی نیز از شاخصهایی است که در درمانگری مذهبی مورد توجه قرار میگیرد. بررسی تحول روانی معنوی مشخص میکند که فرد در چه سطحی از تحول قرار دارد. این داده در فرمول بندی درمان و جهت گیری تحلیلی و غیر مستقیم یا شناختی رفتاری و مستقیم درمانگر اهمیت پیدا می‌کند. تحول روانی معنوی در متون دینی تحت عنوان مراتب ایمان قابل پیگیری است.

۵۲۸. کدام یک از مؤلفان به تحول ایمان مذهبی در خلال تحول فرد در طول زندگی پرداخته است؟ (bzhik.ir)

-الف) جینیا

-ب) ورتینگتون

-ج) فولر

-د) نورثکات

پاسخ صحیح :ب: . ورتینگتون (۱۹۸۹)، تحول ایمان مذهبی را در خلال تحول فرد در طول زندگی بررسی کرده و به هفت الگوی مختلف برای تحول دین یا ایمان دست یافته است. مهم ترین این الگوهای فولر (۱۹۸۴) است. این مؤلفان تلاش کرده اند تا به موازات تحول شناختی یک الگوی کلی از تحول معنوی به دست آورند.

۵۲۹. تحول روانی معنوی در درمانگری چه نقشی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) تعیین سطح تحول فرد

-ب) تعیین نوع درمان

-ج) تعیین مدت زمان درمان

-د) تعیین هزینه درمان

پاسخ صحیح :الف: تحول ایمان مذهبی را در خلال تحول فرد در طول زندگی بررسی کرده و به هفت الگوی مختلف برای تحول دین یا ایمان دست یافته است. مهم ترین این الگوهای فولر (۱۹۸۹) است. این مؤلفان تلاش کرده اند تا به موازات تحول شناختی یک الگوی کلی از تحول معنوی به دست آورند. جینیا (۱۹۹۵) نیز کوشش کرده است تا مراحل تحول روانی - معنوی انسان را ارائه نماید و کاربرد آن را تحت تسلط خود دوستداری فطری آنها قرار دهد.

این مجموعه تست رایگان نیست و برای سایت "بژیک" با آدرس اینترنتی www.bzhik.ir تهیه و تنظیم شده است. تمام حقوق مادی و معنوی این محصول، متعلق به سایت "بژیک" می باشد؛ هر گونه کپی برداری و انتشار غیر قانونی آن توسط افراد سودجو، بدون اخطار قبلی، پیگرد قانونی در پی خواهد داشت. لذا بایستی مستقیماً از این سایت خریداری شود در غیر این صورت مسئولین راضی نمی باشند و **حق الناس** می باشد.

۵۳۰. بر اساس نظریه یونگ، کدام مفهوم در تحول روانی معنوی مورد بررسی قرار گرفته است؟ (bzhik.ir)

-الف) سایه

-ب) من قوى

-ج) تسلیم من

-د) کهن الگوها

پاسخ صحیح :د: ارزیابی تحول روانی معنوی هم به صورت ارزیابی ساختار تحول و هم به صورت ارزیابی خطوط تحول امکان پذیر است. برخی بر اساس نظریه یونگ مانند نورثکاتدر خصوص مفهوم کهن الگوها (سایه) و زیمبروف و هارتمن (۲۰۰۰) با گسترش مفهوم

من قوی سازی من و تسليیم من به بیان تحول روانی معنوی بر اساس ظاهر و باطن و خطوط تحول در خلال زندگی پرداخته اند. وقتی خطوط تحول در مد نظر قرار میگیرند معنویت بیشتر در کنار سایر خطوط و هم وزن آنها در نظر گرفته میشود ویلبر و دیگران.

۵.۳۱. کدام یک از مفاهیم در تحول روانی معنوی و درمانگری مذهبی مهم است؟ (bzhik.ir)

- الف) بلوغ عاطفی
- ب) بلوغ معنوی
- ج) بلوغ شناختی
- د) بلوغ جسمی

پاسخ صحیح :ب: درک معنای رفتار مراجعان برای او آسان تر و حرکت او به سمت تحول یافتنگی توحیدی واقع نگرانه تر خواهد شد. در فضای نگرش تحولی است که بهترین شکل تقابل و تعامل و خود راهبری اتفاق می افتد درک همدلانه امکان پذیر میشود و مداخله معنا دارتر میگردد. اگر بتوان از بلوغ معنوی همانند بلوغ عاطفی و شناختی و یا حتی جسمی سخن به میان آورد میتوان گفت کسانی که به این بلوغ دست می یابند از نوسان کمتر و استواری با ثبات هیجانی بیشتری برخوردار می شوند.

۵.۳۲. در منابع دینی اسلام، تحول معنوی چگونه توصیف می شود؟ (bzhik.ir)

- الف) به صورت سلسله مراتب
- ب) به صورت صیرورت
- ج) به صورت تکاملی
- د) به صورت تاریخی

پاسخ صحیح :الف: هفت خط تحول را برای ارزیابی مطرح کرده اند در منابع دینی اسلام نگاه تحولی گاه به سلسله مراتب و گاه به صیرورت یاد شده است؛ بنابراین نمی توان تحول معنوی را در کنار سایر خطوط تحول و هم وزن آنها در نظر گرفت چرا که معنویت دارای ویژگی متعالی سازی است و سایر خطوط تحول را متاثر می سازد. در درمانگری چند بعدی معنوی جان بزرگی برای شناخت مراتب با مراحل تحول روانی معنوی؛ در پی ارزیابی سطح این تحول در مراجع و به دلیل آسیب دیدگی فردی که به روان شناسی مراجعه کرده است و در پی بررسی نشانه هایی است که به عدم تراز تحول روانی معنوی او مربوط است.

فصل هفتم (تشخیص و فرمول بندی صورت بندی)

ذکر برخی نکات کلی

۵۳۳. فرآیند تشخیص در درمانگری و مشاوره چگونه آغاز می‌شود؟ (bzhik.ir)

-الف) با تعریف مسأله

-ب) با جمع‌آوری داده‌ها

-ج) با ارزیابی مشاهده بالینی

-د) با مصاحبه و آزمون

پاسخ صحیح: ب: تشخیص فعالیتی تخصصی است که درمانگر و مشاور پس از جمع آوری اطلاعات خود از طریق ارزیابی مشاهده بالینی مصاحبه و آزمون به طبقه‌بندی معناده‌ی و تمایز نشانه‌ها می‌پردازد.

۵۳۴. ارزیابی بالینی چه نقشی در فرآیند درمان دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) تعیین مدت زمان درمان

-ب) تصریح مشکل فعلی و عوامل مربوط به آن

-ج) تعیین هزینه‌های درمان

-د) انتخاب نوع داروهای مورد استفاده

پاسخ صحیح: ب: ارزیابی بالینی عبارت است از تصریح مشکل فعلی و عوامل مربوط به آن و شناسایی نتایج و پیامدهایی که بر آن متربّع خواهد بود. همچنین ارزیابی بالینی باید راهنمایی بهترین مداخله ممکن باشد (فرید من ۲۰۱۱). در مشاوره و روان درمانگری مذهبی نیز درمانگر و مشاور بر اساس فرضیه‌های بالینی خود به ارزیابی و تشخیص می‌پردازد.

اصول و مراحل تشخیص

تشخیص طبقه‌بندی مزایا و معایب

۵۳۵. تشخیص در روان درمانگری و مشاوره چه کمکی به پژوهش و تحقیق می‌کند؟ (bzhik.ir)

-الف) تحقیق را دشوارتر می‌کند

-ب) تحقیق را غیرضروری می‌سازد

-ج) تحقیق را آسان‌تر می‌کند

-د) تحقیق را غیرممکن می‌سازد

پاسخ صحیح: ج: طبقه بندی و تشخیص دارای اهداف متعددی در روان درمانگری و مشاوره است (۱) تشخیص دقیق و طبقه بندی پژوهش و تحقیق را آسان می‌کند (۲) تشخیص باعث تسهیل کار بالینی می‌شود.

۵۳۶. طبقه بندی در روان‌شناسی چه نقشی در فهم آسیب‌شناسی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) دانش ما را کاهش می‌دهد

-ب) دانش ما را افزایش می‌دهد

-ج) هیچ تأثیری ندارد

-د) دانش ما را محدود می‌کند

پاسخ صحیح: ب: طبقه بندی باعث افزایش دانش ما درباره آسیب‌شناسی می‌شود؛ به نحوی که هم درک ما را از ماهیت مشکلات بشر بالا می‌برد و هم تلاش ما را برای بهداشت روانی و پیشگیری از آسیب روانی جهت می‌بخشد.

۵۳۷. یکی از معایب طبقه بندی در روان‌شناسی چیست؟ (bzhik.ir)

-الف) افراد یک طبقه همیشه ویژگی‌های مشابه دارند

-ب) افراد یک طبقه هیچ‌گاه ویژگی‌های مشابه ندارند

-ج) افراد یک طبقه ممکن است ویژگی‌های مشابه نداشته باشند

-د) افراد یک طبقه همیشه بیمار هستند

پاسخ صحیح: ج: به رغم این مزايا طبقه بندی ممکن است دارای معایبی باشد که مشاور و درمانگر از آن غافل است؛ از آنجا که افراد مبتلا به اختلالات روانی در انتهای طیف منحنی نرمال قرار دارند از انسجام کافی برخوردار نیستند و اصطلاحاً دارای واریانس بیشتری نسبت به جمعیت نرمال هستند. این پدیده باعث می‌شود تا افراد یک طبقه از ویژگی‌های مشابه برخوردار نباشند

۵۳۸. طبقه بندی در روان‌شناسی چگونه می‌تواند به درمانگران کمک کند؟ (bzhik.ir)

-الف) با ایجاد سوگیری در درمان

-ب) با تسهیل کار بالینی

-ج) با محدود کردن انتخاب‌های درمانی

-د) با افزایش هزینه‌های درمان

پاسخ صحیح: ب: طبقه‌بندی و تشخیص دارای اهداف متعددی در روان درمانگری و مشاوره است (۱) تشخیص دقیق و طبقه‌بندی پژوهش و تحقیق را آسان میکند (۲) تشخیص باعث تسهیل کار بالینی میشود.

۵۳۹. مدل پزشکی در طبقه‌بندی مشکلات روان‌شناختی چه فرضی را مطرح می‌کند؟ (bzhik.ir)

-الف) مشکلات روان‌پزشکی متفاوت از حالت‌های بیماری غیر روان‌پزشکی هستند

-ب) مشکلات روان‌پزشکی همانند حالت‌های بیماری غیر روان‌پزشکی طبقه‌بندی می‌شوند

-ج) مشکلات روان‌پزشکی فقط بر پایه‌های بیولوژیک هستند

-د) مشکلات روان‌پزشکی نیازی به طبقه‌بندی ندارند

پاسخ صحیح: ب: امروزه به رغم تلاشهای علمی روان‌شناسان بالینی هنوز طبقه‌بندی و تشخیص مشکلات روان‌شناختی ریشه در مدل پزشکی دارد. این الگو ضمن اهمیت دادن به پایه‌های بیولوژیک فرض را بر این قرار میدهد که مشکلات روان‌پزشکی به همان شیوه حالت‌های بیماری غیر روان‌پزشکی طبقه‌بندی می‌شوند و اینکه این مشکلات در یک فرد وجود دارد.

ویژگی‌های طبقه‌بندی مطلوب

۵۴۰. یک طبقه‌بندی مفید در روان‌شناسی باید دارای چه ویژگی‌هایی باشد؟ (bzhik.ir)

-الف) اعتبار و روایی مطلوب

-ب) پیچیدگی و دشواری در فهم

-ج) سادگی و عدم نیاز به تحقیق

-د) تغییرپذیری و عدم ثبات

پاسخ صحیح: الف: ویژگی‌های یک طبقه‌بندی مطلوب را میتوان به شرح

زیر بر شمرد مارموستین و ایکونو (۲۰۰۸) یک طبقه‌بندی مفید باید معتبر باشد. اعتبار بیشتر مفهوم ثبات را در بر می‌گیرد و به این سؤال پاسخ میدهد که آیا وقتی دو متخصص بالینی یک فرد را مورد ارزیابی قرار می‌دهند، آنها به تشخیص واحدی می‌رسند یا یک متخصص در دو موقعیت متفاوت به تشخیص واحدی دست می‌یابد؟ ۲ یک طبقه‌بندی مفید دارای روایی مطلوبی است. روایی مطلوب بیانگر درستی یک ارزیابی یا طبقه‌بندی است؛ اینکه واقعاً یک نظام تشخیصی آن چیزی را بسنجد که در پی آن است.

۵۴۱. موفقیت یک نظام تشخیصی در مشاوره و درمان به چه چیزی بستگی دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) تعداد اختلالاتی که می‌تواند شناسایی کند
- ب) توانایی در تعریف دقیق مشکل یا اختلال
- ج) میزان پیچیدگی طبقه‌بندی
- د) تعداد متخصصانی که از آن استفاده می‌کنند

پاسخ صحیح: ب: یک نظام تشخیصی وقتی مطلوب است که بتواند به درمان کمک کند و زمینه ساز بهترین نقشه برای درمان باشد. موفقیت یک نظام تشخیصی در مشاوره و درمان به این بستگی دارد که مشکل یا اختلال را چگونه تعریف کند؛ چرا که روان درمانگری و مشاوره بر اختلال و مشکلات روان شناختی تمرکز دارد.

تشخیص در منابع دینی

۵۴۲. آسیب دیدگی روانی در چه مواردی آشکار می‌شود؟ (bzhik.ir)

- الف) نشانه‌های اختلال روانی آشکار
- ب) انحراف جنسی
- ج) خود فراموشی
- د) تنبلی زیاد

پاسخ صحیح: الف: آسیب دیدگی کسی که دارای نشانه‌های آشکار اختلال روانی است و شاید مصدق بیماری‌های شدید روانی یا بیماران با علت ارگانیک را شامل شود، سریع آشکار می‌شود.

۵۴۳. نارساکنش وری عقلی شناختی چه پیامدهایی دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) اختلال رفتاری - عاطفی
- ب) اختلالات شخصیت
- ج) آسیب‌های احساسی و ادرارکی
- د) مقاومت در پذیرش واقعیت

پاسخ صحیح: الف: نارساکنش عقلی شناختی که به اختلال رفتاری - عاطفی منجر میشود این گروه بیشتر مصدق اختلال را پیدا میکنند و کسانی اند که از مسیر زندگی منحرف شده و یا دچار مشکلات عدیده شده اند که در فصل گذشته معیارهای آن مورد اشاره قرار گرفت.

۵۴۴. پیروی از هوس چه آسیب‌هایی را به دنبال دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) آسیب‌های احساسی و ادراکی
- ب) اختلالات شخصیت
- ج) تعارض و دروغگویی
- د) نادیده انگاری حقایق

پاسخ صحیح: الف: از جمله آسیب‌های خرد پیروی از هوس است که به آسیب‌های احساس و ادراک فرد منجر شده و تا حدی شدت مییابد که امکان مشاوره و درمان را سلب میکند.

۵۴۵. مهم‌ترین نشانه‌های رفتاری در بیماری قلب کدام است؟ (bzhik.ir)

- الف) تعارض و دروغگویی
- ب) انحراف جنسی
- ج) خود فراموشی
- د) تنبلی زیاد

پاسخ صحیح: الف: بیماری قلب مشکلات شناختی عاطفی عمیق روان بنه های آسیب زا به دو دسته اساسی تقسیم میشوند کسانی که مهم‌ترین نشانه رفتاری آنها تعارض دروغگویی و دورویی است و نیز کسانی که با نادیده انگاری حقایق مسیر رشد فکری خود را میبندند. مهم‌ترین نشانه این افراد مقاومت در پذیرش واقعیت و تکذیب گری است که با توجه به یافته‌های علمی خود را در هویت نایافتگی یا فقدان معنا در زندگی نشان میدهند نشانگان در این دسته با اختلالات شخصیت مطابقت دارد.

اصل کلی

۵۴۶. اعتبار یک تشخیص درست بر چه اساسی قرار دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) توصیف‌های مشتبه با شرایط عادی
- ب) ذهنیت‌ها و برداشت‌های شخصی
- ج) اطلاعات و دارای ارزش بالینی
- د) تحلیل‌های بدون پشتونه علمی

پاسخ صحیح: ج: یک تشخیص درست باید قابل دفاع باشد و تشخیصی قابلیت دفاع را دارد که مبتنی بر اطلاعات باشد به ذهنیت‌ها تحلیل‌ها و برداشت‌های شخصی و دارای ارزش بالینی باشند نه توصیف‌های مشتبه با شرایط عادی و چند پهلو.

۵۴۷. معناداری تشخیص چگونه باید باشد؟ (bzhik.ir)

- الف) مبهم و غیرقابل فهم
- ب) جامع ولی غیرمعنادار
- ج) معنادار و مرتبط با زندگی و اختلال مراجع
- د) محدود به یک بعد از مشکل

پاسخ صحیح: ج: تشخیص باید بتواند نشانه‌های موجود در مراجع را در چارچوب طبقه‌بندی خود به درستی و مطلوبیت لازم معنا کند و معنای آن را در پنهانه زندگی و اختلال مشخص کند.

۵۴۸. تمایز یافته‌گی در تشخیص به چه معناست؟ (bzhik.ir)

- الف) تشخیص باید با اختلالات مجاور تمایز باشد
- ب) تشخیص باید همپوشی زیادی با سایر اختلالات داشته باشد
- ج) تشخیص باید در همه فرهنگ‌ها یکسان باشد
- د) تشخیص باید بر اساس مصالح مراجع باشد

پاسخ صحیح: الف: یک تشخیص مطلوب باید بتواند از اختلال مجاور یا اختلال حوزه‌های دیگر طبقه‌بندی متمایز باشد.

۵۴۹. فرآیند تشخیص در روان‌شناسی چگونه صورت می‌گیرد؟ (bzhik.ir)

- الف) از طریق مصاحبه تخصصی و ابزارهای معتبر پس از پذیرش اولیه
- ب) با استفاده از تست‌های استاندارد بدون مصاحبه
- ج) تنها بر اساس نظر شخصی روان‌شناس
- د) با مشورت با خانواده بیمار

پاسخ صحیح : الف: تشخیص فرآیندی است که روان‌شناس با مشاور از طریق مصاحبه تخصصی یا ابزارهای معتبر پس از پذیرش اولیه به منظور طبقه‌بندی نشانه‌ها و تصمیم‌برای برنامه‌ریزی درمان با تجزیه و تحلیل اطلاعات خود صورت میدهد.

۵۵۰. چرا روان‌شناسان ترجیح می‌دهند از یک نظام تشخیصی واحد تبعیت کنند؟ (bzhik.ir)

- الف) به منظور داشتن یک زبان مشترک و به دلایل حرفه‌ای
- ب) به دلیل فشارهای اقتصادی
- ج) برای جلوگیری از تشخیص اشتباه
- د) به خاطر افزایش دقیقت در تشخیص بیماری‌های نادر

پاسخ صحیح : الف: امروزه به منظور داشتن یک زبان مشترک در بین متخصصان و به دلایل حرفه‌ای دیگر روان‌شناسان ترجیح میدهند که از نظام تشخیصی واحدی تبعیت کنند.

فرمول بندی صورت بندی مشکل مراجع

ضرورت تعریف گستره

۵۵۱. فرمول بندی مشکل مراجع چیست؟ (bzhik.ir)

- الف) تعریف عملیاتی مشکل مراجع در چارچوب روش درمانگری
- ب) تشخیص بیماری‌های روانی بدون در نظر گرفتن شرایط مراجع
- ج) توصیف شخصیت مراجع بر اساس نظریه‌های روان‌شناسی

-۵) تعیین دارو برای مراجع بدون مشاوره با پزشک

پاسخ صحیح :الف: فرمول بندی تعریف عملیاتی مشکل مراجع در چارچوب روش درمانگری است.

۵۵۲. چرا فرمول بندی در مشاوره و روان درمانگری اهمیت دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) به دلیل انتشار کتابهای متعدد در این زمینه

-ب) برای جلوگیری از تشخیص اشتباه

-ج) به عنوان یک ابزار برای سازماندهی اطلاعات و روش‌ها

-د) به منظور افزایش درآمد مشاوران و درمانگران

پاسخ صحیح :ج: . شناخت نقش محوری فرمول بندی در مداخله‌های درمانی و برنامه ریزی برای درمان در سال‌های اخیر بیش از پیش در کانون توجه درمانگران و مشاوران قرار گرفته است. انتشار کتابهای متعدد در این زمینه بیانگر این اهمیت است (ایلس ۲۰۷۱). فرمول بندی مشکل مراجع عبارت است از فرضیه سازی مبتنی بر داده‌های جمع آوری شده از مراجع در زمینه عمل یا عوامل پدید آورنده و زمینه ساز عوامل آشکار کننده و نگهدارنده مشکلات فرد در زمینه روان شناختی بین فردی معنوی و عاطفی در چارچوب شیوه درمانگری و با در نظر گرفتن شرایط خاص مراجع به بیانی دیگر اگر درمانگر بتواند پدیدایی تحول و ساخت مشکل مراجع را در چارچوب فرضیات درمانگرانه خود و فرهنگ مراجع به نحوی سازمان دهی کند که از منطق عقلی و پستوانه نظری و تجربی کافی برخوردار باشد.

۵۵۳. فرمول بندی مشکل مراجع بر چه اساسی استوار است؟ (bzhik.ir)

-الف) فرضیه‌سازی مبتنی بر داده‌های جمع آوری شده از مراجع

-ب) تجربه شخصی درمانگر

-ج) نظریه‌های قدیمی روانشناسی

-د) تست‌های استاندارد روانشناسی

پاسخ صحیح :الف: فرمول بندی مشکل مراجع عبارت است از فرضیه سازی مبتنی بر داده‌های جمع آوری شده از مراجع در زمینه عمل یا عوامل پدید آورنده و زمینه ساز عوامل آشکار کننده و نگهدارنده مشکلات فرد در زمینه روان شناختی بین فردی معنوی و عاطفی در چارچوب شیوه درمانگری و با در نظر گرفتن شرایط خاص مراجع.

۵۵۴. فرمول بندی مشکل مراجع چگونه ارائه می شود؟ (bzhik.ir)

-الف) از طریق تست‌های روانشناختی

-ب) فقط به صورت کتبی

-ج) فقط به صورت شفاهی

-د) به صورت شفاهی و یا کتبی در چارچوب رسمی درمان

پاسخ صحیح :د: این فرمول بندی به شکل شفاهی و یا کتبی در چارچوب رسمی درمان ارائه می‌شود.

۵۵۵. فرمول بندی مشکل مراجع چه نقشی در درمان دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) تعیین دارو برای مراجع

-ب) تشخیص بیماری‌های روانی

-ج) سازماندهی اطلاعات و روش‌ها

-د) افزایش درآمد مشاوران و درمانگران

پاسخ صحیح :ج: پرسونز (۲۰۰۸) می‌گوید که فرمول بندی همه قسمتهای زیر را در یک چارچوب منطقی و در یک نگاه کلی نشان میدهد همه مشکلات اختلالها و نشانه‌های مراجع را توصیف می‌کند؛ فرضیه‌هایی درباره مکانیزم‌های علل مشکلات و اختلال‌ها تدارک می‌بیند؛ فرمول بندی شیوه‌های اخیر مشکلات و اختلال‌ها را مشخص می‌کند، سازماندهی اطلاعات و روش‌ها و تحول و بحران‌ها ریشه‌های این مکانیزم‌ها را مشخص می‌کند.

اصول فرمول بندی

۵۵۶. اصل تناسب در فرمول بندی مشکل مراجع به چه معناست؟ (bzhik.ir)

-الف) توجه به وسع مراجع و پوشش دادن تمامی یا بخش قابل توجهی از مشکل

-ب) استفاده از روش‌های درمانی که با فرهنگ مراجع سازگار باشد

-ج) انتخاب روش درمانی که بیشترین میزان موفقیت را داشته باشد

-۵) توجه به اصول نظری و حفظ هویت شیوه درمانی

پاسخ صحیح :الف: اصل تناسب و توجه به وسع مراجع شیوه مشاوره و روان درمانگری مورد استفاده باید به حدی انعطاف داشته باشد که تمامی و یا بخش قابل توجهی از مشکل مراجع را پوشش دهد و در حد توانایی های مراجع باشد؛ در حالی که آن شیوه درمانی از اصول نظری خود به طور معناداری فاصله نگیرد و هویت خود را حفظ کند تخطی از این اصول سبب می شود که تبیین نشانه ها و منطق درمانگری مخدوش شود

۵۵۷. چرا تخطی از اصول فرمول بندی می تواند منطق درمانگری را مخدوش کند؟ (bzhik.ir)

-الف) به دلیل عدم توجه به واقعیت های موجود در زندگی مراجع
-ب) چون ممکن است باعث شود تبیین نشانه ها و منطق درمانگری نادرست باشد
-ج) زیرا ممکن است مراجع را از درمان منصرف کند
-د) به این دلیل که ممکن است مراجع را به سمت روش های درمانی غیرموثر سوق دهد

پاسخ صحیح :ب: اصل تناسب و توجه به وسع مراجع شیوه مشاوره و روان درمانگری مورد استفاده باید به حدی انعطاف داشته باشد که تمامی و یا بخش قابل توجهی از مشکل مراجع را پوشش دهد و در حد توانایی های مراجع باشد؛ در حالی که آن شیوه درمانی از اصول نظری خود به طور معناداری فاصله نگیرد و هویت خود را حفظ کند تخطی از این اصول سبب می شود که تبیین نشانه ها و منطق درمانگری مخدوش شود

۵۵۸. استفاده از تداعی آزاد در روان تحلیلگری چه زمانی غیرممکن است؟ (bzhik.ir)

-الف) زمانی که مراجع قادر به برقراری ارتباط با واقعیت نیست
-ب) هنگامی که مراجع به مذهب علاقه مند نیست
-ج) وقتی که مراجع تمایل به مداخله های شناختی رفتاری دارد
-د) زمانی که مراجع به دنبال روش های درمانی سریع تر است

پاسخ صحیح :الف: اگر نشانه های مشکل مراجع بیانگر عدم توانایی فرد در ارتباط با واقعیت است استفاده از روان تحلیلگری که بکی از فنون آن تداعی آزاد است غیر ممکن است؛ چرا که در تداعی آزاد رابطه فرد را با واقعیت برای مدتی قطع شده و امید این را دارد که در انتهای جلسه فرد مجدداً به واقعیت بازگردد و به زندگی عادی خود بپردازد و نیز چنین فردی ممکن است برای مداخله های شناختی رفتاری که تحلیل واقعیت لازمه بازسازی شناختی است مناسب نباشد.

۵۵۹. اصل برنامه ریزی عملیاتی در فرمول بندی به چه معناست؟ (bzhik.ir)

-الف) تعریف نشانه‌ها یا سندروم‌ها به زبان سبک درمانگرانه

-ب) برنامه‌ریزی برای رسیدن به هدف درمان به صورت منطقی

-ج) توجه به هزینه زمانی در فرآیند درمان

-د) هر دو گزینه الف و ب

پاسخ صحیح: الف: اصل برنامه ریزی عملیاتی هدفمند یکی دیگر از اصول هدایتگر و اساسی فرمول بندی اصل برنامه ریزی عملیاتی است برنامه ریزی عملیاتی عبارت است از تعریف نشانه‌ها یا سندروم‌ها به زبان سبک درمانگرانه با شیوه مشاوره‌ای که فرد به کار می‌برد؛ به نحوی که از آغاز تا پایان درمان که باعث رفع آن نشانه می‌شود را به شکلی منطقی توجیه کند.

۵۶۰. چگونه می‌توان افسردگی فرد را در فرمول بندی تحلیل کرد؟ (bzhik.ir)

-الف) با توجه به فقدان معناداری و قطع ارتباط با منابع معنوی

-ب) با تحلیل روان بنه‌های شناختی و سبک زندگی فرد

-ج) با بررسی تعارض بین ارزش‌ها و عملکرد فرد

-د) همه گزینه‌های بالا

پاسخ صحیح : د: افسردگی فرد را به فقدان معناداری و قطع ارتباط او با منابع معنوی یا عدم تنظیم رغبت‌های فرد نسبت به علائق دنیوی یا تعارض بین ارزشها و عملکرد فرد نسبت داد، آنگاه برنامه ریزی بر اساس مداخله‌های مذهبی - معنوی برای رسیدن به هدف با فرمول بندی امکان پذیر می‌باشد.

۵۶۱. اصل عاقبت اندیشه در فرمول بندی چه اهمیتی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) تعیین می‌کند که در پایان درمان چه چیزی باقی می‌ماند

-ب) کمک می‌کند تا مراجع به استقلال عملکرد دست یابد

-ج) تضمین می‌کند که نشانه‌ها برطرف شوند

-د) همه گزینه‌های بالا

پاسخ صحیح :د: اصل عاقبت اندیشی در فرمول بندی چگونگی خروج از مشکل مهم تر از شروع آن است؛ به ویژه در درمانگری و مشاوره اسلامی که از اصول اساسی آن توجه به عاقبت کار است این اصل از اهمیت برجسته تری برخوردار است. این اصل اصول قبل را تحت تأثیر قرار می دهد. . بر اساس این اصل مشاور و مراجع باید به نحوی فرآیند کار را فرمول بندی کنند که مشخص باشد آنچه در پایان کار میماند چیست؟ آیا مراجع به استقلال عملکرد دست می یابد؟ آیا نشانه ها بر طرف میشنوند؟ آیا سیستم مقابله ای قوی تر میشود و فرد راحت تر با مسئله کنار می آید؟ آیا قرار است یکسری رگه های شخصیتی تغییر کنند؟ آیا روان بنه های شناختی در هدف تغییر هستند؟ آیا سبک زندگی فرد تغییر میکند؟

فنون و فرآیند فرمول بندی (تعیین اهداف)

۵۶۲.در ابتدای کار درمانگری، کدام یک از موارد زیر بیشترین اهمیت را دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) تعیین اهداف درمانی

-ب) سنجش میزان عقلانیت و انعطاف فرد

-ج) از بین بردن نشانه های بیماری

-د) یافتن جهت گیری متعالی در فرد

پاسخ صحیح :ب: فرمول بندی در هر چارچوب نظری بر اساس اصول و اهداف درمانگری و مشاوره تنظیم می شود. در درمانگری و مشاوره معنوی - مذهبی اهداف دارای سلسله مراتب خاصی است که ممکن است هر یک از مراتب آن خود هدف مهمی برای شیوه درمانی موجود باشد. سنجش میزان عقلانیت و انعطاف فرد برای فهم امکان رسیدن به هدف درمان از اهداف مرتبه اول به حساب می آید.

۵۶۳.هدف مرتبه دوم در درمانگری و مشاوره معنوی - مذهبی چیست؟ (bzhik.ir)

-الف) رسیدن به تعادل و تضمین کنش وری فرد

-ب) از بین رفتن نشانه ها

-ج) یافتن جهت گیری متعالی

-د) سنجش میزان عقلانیت و انعطاف فرد

پاسخ صحیح :ب: از بین رفتن نشانه ها هدف مرتبه دوم این درمانگری است؛ رسیدن فرد به حدی از تعادل که کنش وری فرد را تضمین کند.

۵۶۴.در مرتبه سوم درمان معنوی و مذهبی، فرد به چه احساسی دست می یابد؟ (bzhik.ir)

-الف) احساس ایمنی

-ب) احساس نشاط

-ج) احساس رضایت نسبی

-د) احساس تعادل

پاسخ صحیح :ج:

گام اول انتخاب جهت گیری نظری

۵۶۵. چه زمانی فرمول بندی درمان با محوریت معنویت و مذهب طراحی می‌شود؟ (bzhik.ir)

-الف) وقتی که مشکل مراجع به مسائل بیولوژیک مربوط باشد

-ب) وقتی که هسته اصلی مشکل مراجع به معنویت او مربوط باشد

-ج) وقتی که مشکل در فرآیند فکر و خطای منطقی باشد

-د) وقتی که مراجع به روان پزشک یا متخصص مربوطه ارجاع داده می‌شود

پاسخ صحیح :ب: اگر هسته اصلی مشکل مراجع به معنویت او مربوط باشد. فرمول بندی با محوریت معنویت و مذهب طراحی می‌شود و اگر مشکل در فرآیند فکر و خطای منطقی باشد فرمول بندی با محوریت مداخله‌های شناختی تنظیم می‌شود.

۵۶۶. انتخاب الگوی نظری برای درمانگر چه مزایایی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) تضمین ثبات و انسجام ذهنی در درمانگر

-ب) از بین بردن ابهام و تنیدگی ناشی از تصمیم‌گیری‌های بالینی

-ج) دادن جهت به درمانگر برای جمع‌آوری داده‌ها و مصاحبه

-د) همه موارد فوق

پاسخ صحیح :د: انتخاب الگوی نظری برای درمانگر مزایای متعددی دارد؛ از جمله اینکه ثبات و انسجام ذهنی را در درمانگر تضمین می‌کند ابهام و تنیدگی ناشی از تصمیم‌گیری‌های بالینی را از بین می‌برد به درمانگر برای جمع‌آوری داده‌ها و مصاحبه جهت میدهد و

جهت گیری تقویت و ارتقای حرفه‌ای درمانگر را مشخص مینماید و معلوم میکند چه هنگامی باید مراجع را به متخصص دیگری ارجاع داد؛ به طور مثال ممکن است محور اصلی مشکل مراجع مسائل بیولوژیک باشد.

گام دوم جمع آوری داده‌ها

۵۶۷. در فرآیند جمع آوری داده‌ها توسط درمانگر و مشاور، کدام یک از موارد زیر صحیح است؟ (bzhik.ir)

-الف) فقط داده‌های عینی جمع آوری می‌شوند.

-ب) فقط داده‌های ذهنی جمع آوری می‌شوند.

-ج) هم داده‌های عینی و هم داده‌های ذهنی جمع آوری می‌شوند.

-د) هیچ داده‌ای جمع آوری نمی‌شود.

پاسخ صحیح :ج: داده‌ها از طریق ابزارها و فنون مختلفی حاصل می‌شوند تماس اولیه، مصاحبه بالینی و انجام آزمونهای روان‌شناختی و پرسشنامه‌های مذهبی به این داده‌ها داده‌های عینی می‌گوییم. داده‌های ذهنی که با مصاحبه تحلیل و مشاهده‌به دست می‌آیند به این داده‌ها اضافه می‌شوند.

تهیه و تنظیم فرمول بندی دقیق و کارآمد

۵۶۸. فرمول بندی منحصر به فرد در درمانگری چه ویژگی‌هایی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) استفاده از یک چارچوب نظری یکپارچه

-ب) تمرکز بر یک نظریه خاص بدون در نظر گرفتن سایر ابعاد مشکل

-ج) استفاده از فنون و تبیین‌های مختلف به شیوه‌ای سیستمی و منسجم

-د) تمرکز بر داده‌های عینی به تنها

پاسخ صحیح :ج: انگرام ۲۰۰۶ معتقدند که یک فرمول بندی منحصر به فرد شیوه‌ای است که بتواند از ابعاد مختلف مشکل مراجع را در مدنظر قرار دهد و به طور یکپارچه از فنون و تبیین‌های نظریه‌های مختلف به شیوه‌ای سیستمی و منسجم برای پوشش دادن به مشکل خاص مراجع استفاده کند.

۵۶۹. چارچوب ساختاری شیوه مشکل محور در فرمول بندی درمانی شامل کدام موارد است؟ (bzhik.ir)

-الف) شناخت مشکل و اختصاصی سازی هدف پیامدی

-ب) توضیح منسجم از مشکل و فرضیه‌های بالینی یکپارچه

-ج) برنامه درمانی قابل توصیه و هماهنگ با توصیف نشانه‌ها

-د) همه موارد فوق

پاسخ صحیح :د: انگرام (۲۰۰۶) دو عنصر اساسی برای فرمول بندی را؛ یکی، چارچوب نظری یکپارچه و دیگری چارچوبی ساختاری تحت عنوان شیوه مشکل محور می‌داند. چارچوب ساختاری دوم مستلزم موارد ذیل است: شناخت مشکل که هدف درمان قرار می‌گیرد؛ اختصاصی سازی هدف پیامدی تغییر مورد نظر در کنش وری مراجع خلاصه‌های خوب سازمان داده شده از داده‌های به دست آمده توضیح منسجمی از هر مشکل فرضیه‌های بالینی یکپارچه (از زیابی) برنامه درمانی قابل توصیه برنامه‌ای هماهنگ با توصیف نشانه‌ها و تمرکز مستقیم بر دستیابی به اهداف مورد نظر برای هر مشکل مراجع داده‌های فاعلی یا ذهنی داده‌های عینی ارزیابی و برنامه‌ریزی در فرمول بندی وارد می‌شود. جدول زیر داده‌های مربوط به چارچوب دوم را مشخص می‌کند.

فرضیات هسته‌ای بالینی در فرمول بندی

۵.۷۰. فرضیه هسته‌ای بالینی چه کمکی به درمانگر می‌کند؟ (bzhik.ir)

-الف) به ساختاردهی داده‌ها و بهبود تصمیم‌گیری درمانی کمک می‌کند.

-ب) فقط به جمع‌آوری داده‌های مربوط به مراجع کمک می‌کند.

-ج) به انتخاب یک چارچوب نظری یکپارچه کمک می‌کند.

-د) به حفظ تعصب درمانگر نسبت به فرمول بندی کمک می‌کند.

پاسخ صحیح :الف: فرضیه هسته‌ای بالینی ایده توضیحی منحصر به فرد یا واحدی است که به ساختاردهی داده‌هایی که درباره مراجع به دست آمده است کمک می‌کند به نحوی که به درک تصمیم‌گیری و انتخاب درمانی بهتری منجر می‌شود.

۵.۷۱. چه ویژگی‌هایی باید در یک فرمول بندی درمانی وجود داشته باشد؟ (bzhik.ir)

-الف) باید به نحوی طراحی شود که به حل مشکل مراجع منجر شود.

-ب) باید تحت هر شرایطی حفظ شود و نباید تغییر کند.

-ج) باید تک بعدی باشد و فقط به یک نظریه خاص تکیه کند.

-۵) باید منعطف و چند بعدی باشد تا بهتر به کار درمان بیاید.

پاسخ صحیح :۶: برای تدوین یک فرمول بندی و داشتن یک فرضیه محوری توجه به چند نکته اهمیت دارد؛ یکی اینکه فرمول بندی باید به نحوی طراحی شود که به حل مشکل مراجع منجر شود. این فرمول بندی وحی منزل نیست که درمانگر نسبت به آن تعصب داشته باشد یا تحت هر شرایطی بخواهد آن را حفظ کند. نکته دوم اینکه داشتن یک فرضیه منعطف و چند بعدی ممکن است برای کار درمان مناسب تر از یک جهت گیری تک بعدی باشد.

فصل هشتم اصول (عملی) مربوط به هدایت مشاوره و درمان (bzhik.ir)

نکات کلی

۵۷۲. منظور از اصول عملی در روان درمانگری و مشاوره چیست؟

- الف) دستورالعمل‌هایی که فقط در روان درمانگری حمایتی به کار می‌روند
- ب) چارچوب‌های راهنمایی که مکانیزم‌ها و فنون درمان بر اساس آنها به کار گرفته می‌شوند
- ج) اصولی که فقط در مشاوره با رویکرد اسلامی به کار می‌روند
- د) فنون و مکانیزم‌هایی که بدون توجه به اصول عملی به کار گرفته می‌شوند

پاسخ صحیح :ب: منظور از اصول عملی چارچوب‌های راهنمایی است که مکانیزم‌ها و فنون درمان با توجه به آنها به کار گرفته می‌شوند.

۵۷۳. هدف از روان درمانگری حمایتی چیست؟ (bzhik.ir)

- الف) فقط بهبودی نشانه‌های اختلال
- ب) فقط بازیافت حرمت خود
- ج) بهبودی نشانه‌های اختلال و بازیافت حرمت خود
- د) بازسازی گذشته و پالایش روانی

پاسخ صحیح :ج: روان درمانگری حمایتی هدفش بهبودی نشانه‌های اختلال بقا و بهبودی و بازیافت حرمت خود کنش وری من و مهارت‌های سازگاری است. حرمت خود؛ یعنی احساس خود بسندگی اعتماد امید و خود مراقبتی است وینستون روزنال و دیگران

۲۰۰۴۱) مشاوره با رویکرد اسلامی صرفاً به بازسازی گذشته پالایش روانی، بینش دهی، اصلاح خطاهای منطقی یاددهی رفتار معطوف کردن فرد به اینجا و اکنون و... نمی پردازد

۵۷۴. مشاوره با رویکرد اسلامی چه هدفی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) صرفاً بازسازی گذشته و پالایش روانی

-ب) فقط بینش دهی و اصلاح خطاهای منطقی

-ج) معطوف کردن فرد به اینجا و اکنون

-د) بازسازی، تغییر، رشد متعادل و تعالیٰ فرد

پاسخ صحیح :د: مشاوره با رویکرد اسلامی صرفاً به بازسازی گذشته پالایش روانی، بینش دهی، اصلاح خطاهای منطقی یاددهی رفتار معطوف کردن فرد به اینجا و اکنون و... نمی پردازد، بلکه مشاوره و روان درمانگری فرآیندی است که فرد را به فطرت کمال جویانه خود معطوف می کند و در صدد بازسازی تغییر رشد متعادل و تعالیٰ است.

اصول عملی در هدایت درمان و مشاوره

۵۷۵. کدام یک از گزینه‌های زیر توصیف درستی از اصل عملی حاکم بر درمان در مرحله فرمول بندی مراجع است؟

(bzhik.ir)

-الف) تحریک شناختی که مراجع را در ارتباط با چهار حیطه نظری تعریف می کند.

-ب) تمرکز بر یک حیطه نظری بدون توجه به سایر حیطه‌ها.

-ج) توجیه مراجع نسبت به الگوی درمانی بدون تحریک شناختی.

-د) تمرین مراجع بدون تعریف مشکل در ارتباط با حیطه‌های نظری.

پاسخ صحیح :الف: درمانگر و مشاور قبل از اینکه وارد حوزه اجرایی درمان شود؛ در مرحله فرمول بندی مراجع را نسبت به الگوی درمانی خود توجیه میکند. مهمترین اصل عملی حاکم بر درمان در اینجا نیز تحریک شناختی است که مراجع خود را در ارتباط با چهار حیطه نظری تعریف میکند و بر اساس تعریف مشکل خود در ارتباط با آنها و تعیین وزن هر یک در مشکل مراجع را تمرین کرده است.

سازمان یافته‌گی عقلانی

۵۷۶. کدامیک از گزینه‌های زیر بهترین توصیف را برای دو اصل اساسی در مشاوره و روان درمانگری که بر عقلانیت

مبتنی هستند، ارائه می‌دهد؟ (bzhik.ir)

-الف) خردسنجی و خردورزی

-ب) انعطاف‌پذیری و ارتباط با واقعیت

-ج) توان عقلی و درک و فهم فرد

-د) برآورد توان عقلی و ظرفیت عقلانی فرد

پاسخ صحیح : الف: دو اصل اساسی در این زمینه فعالیتهای مشاور را رهنمون می‌شوند؛ یکی خردسنجی و دیگری خردورزی.

اصل اکرام

۵۷۷. چه عاملی باعث می‌شود که انسان در برابر اقداماتی که برخلاف اختیار او هستند، مقاومت نشان دهد؟

(bzhik.ir)

-الف) تمایل به مقاومت و جدل با تغییر

-ب) اکراه و اجراب

-ج) عقلانیت و اختیار

-د) تأیید و احترام خداوند

پاسخ صحیح : ج: انسان موجودی است الهی و به واسطه اینکه مخلوق خاص خداوند است، مورد اکرام او قرار گرفته است. از آنجا که هسته اصلی وجود او عقلانیت است و عقل به واسطه اختیار ظهور پیدا می‌کند هر گونه اقدامی برخلاف اختیار انسان در او مقاومت و رویگردانی ایجاد می‌کند.

۵۷۸. اصل اکرام در انسان چگونه تعریف می‌شود؟ (bzhik.ir)

-الف) بزرگداشت و حریم نگهداشت برای خود و دیگران

- ب) تمایز انسان از سایر موجودات به واسطه عقل
- ج) انتخاب حق از باطل
- د) مقاومت در برابر اقدامات برخلاف اختیار
- پاسخ صحیح :الف: احترام و اکرام به معنای بزرگداشت و حریم نگهداشتن هم برای خود و هم برای دیگری است.

۵۷۹.بر اساس منابع اسلامی، چه چیزی ملاک احترام و ارزش انسان قرار داده شده است؟ (bzhik.ir)

- الف) جنسیت و تفاوت‌های قومی
- ب) تقوا
- ج) نعمت و قدرت پایدار
- د) فقر و تنگdesti
- پاسخ صحیح :ب: خداوند نیز رابطه خود با انسان را بر اساس کرامت و احترام بیان کرده و ملاک احترام و ارزش انسان را نه جنسیت و نه تفاوت‌های قومی بلکه تقوا قرار داده است. بنابراین اصل درمان و مشاوره بدون ارتباط متقابل مبتنی بر احترام، اکرام و پذیرش همه جانبه مراجع امکان پذیر نیست.

اصل ۱۰۰

- ۵۸۰.امید در انسان بر چه اساسی شکل می‌گیرد؟ (bzhik.ir)
- الف) سرمایه‌گذاری مادی
- ب) اعتماد به انتخاب‌ها و سرمایه‌گذاری عاطفی
- ج) پیش‌بینی‌های خوش‌بینانه در آینده
- د) توفیقات نسبت داده شده به خداوند

پاسخ صحیح :ب: امید حاصل اعتمادی است که انسان به انتخاب‌های خود پیدا می‌کند و سرمایه‌گذاری عاطفی خود را به آنها معطوف می‌کند اعتماد اساسی زمینه ساز استقرار حالت امید در انسان است اریکسون (۱۹۶۸) وقتی انسان سرمایه‌گذاری مادی یا معنوی می‌کند امید به معنای اعتماد به دریافت منفعت در شرایطی است که متغیرها به وضوح قابل پیش‌بینی عینی نیستند.

۵۸۱. اصلی که درمانگر به عنوان واسطه در نظر گرفته می‌شود و هر گونه توفیقی به خداوند نسبت داده می‌شود،

(bzhik.ir) چیست؟

-الف) امید

-ب) اختیار

-ج) ربوبيت خداوند

-د) اکرام و احترام

پاسخ صحیح :ج: در اینجا امید اصلی مراجع به خداوند معطوف می‌گردد و فعالیت درمانگر نیز به عنوان یک واسطه در نظر گرفته می‌شود و هر گونه توفیقی به خداوند نسبت داده شده است چرا که خداوند تنها رب انسان است و همان طور که خدا خالق است مدیر نیز هست و همان طور که خلقت مستند به او است. تدبیر نیز مستند به او است. کافی است که فرد در مسیر ربوبيت او قرار گیرد و او خود هدایتگر اصلی خواهد بود. خداوند به انسانهایی که در حق خود اسراف کرده و نا امید شده اند، به شدت امید می‌دهد و حتی به پیامبر خود می‌فرماید که به همه بندگان من انه صرفاً مؤمنان، بگو که من ربی بسیار بخشنده و مهربان هستم.

۵۸۲. خداوند چگونه به انسان‌هایی که ناامید شده‌اند، امید می‌دهد؟ (bzhik.ir)

-الف) با وعده دادن به فقر

-ب) با معرفی خود به عنوان بهترین تکیه‌گاه

-ج) با تأکید بر تقوا به عنوان ملاک ارزش انسان

-د) با بخشنده‌گی و مهربانی

پاسخ صحیح :د: خداوند به انسانهایی که در حق خود اسراف کرده و نا امید شده اند، به شدت امید می‌دهد و حتی به پیامبر خود می‌فرماید که به همه بندگان من انه صرفاً مؤمنان، بگو که من ربی بسیار بخشنده و مهربان هستم.

۵۸۳. اصل مشاوره و درمان بدون شکننده است. (bzhik.ir)

-الف) درک درست از اهداف مراجع و توانایی‌ها

-ب) امیدوار کردن فرد به یاری و رحمت خداوند

-ج) خلوص و همدلی درمانگر

-د) بحران‌زدایی و ایجاد آرامش نسبی

پاسخ صحیح :الف: بنابراین اصل مشاوره و درمان بدون درک درست از اهداف مراجع و توانایی‌ها نعمت‌های او و تقویت توانایی‌ها در راستای اهداف از طریق نشان دادن شواهد عملی فعالیتی شکننده است.

۵.۸۴ کدامیک از مکانیزم‌ها و فنون درمانی به اصل اکرام و احترام بی‌قید و شرط به مراجع مربوط می‌شود؟

(bzhik.ir)

-الف) پاسخ‌دهی مناسب به نیازها و توقعات مراجع

-ب) ترغیب به بازگشت به رابطه بیشتر با خداوند

-ج) خوف و رجاء و توکل

-د) همه موارد فوق

پاسخ صحیح :د: بر این اساس مکانیزم‌ها و فنون درمانی که به این اصل مربوطند؛ به جز اکرام و احترام بی‌قید و شرط به مراجع پاسخ‌دهی مناسب به نیازها و توقعات مراجع امیدوار کردن فرد به یاری و رحمت خداوند خلوص و همدلی و انتقال آن به مراجع آماده سازی گوش کردن فعل اهداف مراجع بحران‌زدایی و ایجاد آرامش نسبی ترغیب به بازگشت به رابطه بیشتر با خداوند خوف و رجاء و توکل می‌باشد.

۵.۸۵ بر اساس دیدگاه تقدیرگرایی، چه عاملی باعث می‌شود که انسان در برابر مصیبت‌ها صبور شود؟ (bzhik.ir)

-الف) اختیار کامل انسان در تمامی امور

-ب) پذیرش و رضایت انسان نسبت به تقدیر و حکم خداوند

-ج) ناخوشايند بودن تقدیر و حکم خداوند

-د) خوشايند بودن انتخاب‌های انسان برای خودش

پاسخ صحیح :ب: رسیدن به حقیقت ایمان تنها با پذیرش تقدیر امکان پذیر است. پسندیده (۱۳۹۲) عاملی که خیر مقدر را به خیر مؤثر تبدیل میکند پذیرش و رضایت انسان و واکنش مثبت نسبت به آن است پسندیده (۱۳۹۲).

اصل واسطه گری

۵.۸۶ نقش مشاور در فرآیند درمانی چگونه تعریف می‌شود؟ (bzhik.ir)

-الف) مشاور به عنوان واسطه شفا و شفادهنده اصلی خداوند عمل می کند.

- ب) مشاور مسؤولیتی در قبال نتایج درمان ندارد

- ج) مشاور به طور کامل مستقل و بدون نیاز به واسطه های دیگر عمل می کند.

- د) مشاور تنها به تلاش خود تعهد دارد و نتیجه کار را تضمین نمی کند.

پاسخ صحیح : الف: بر اساس این اصل مشاور خود را در درمان مستقل تصور نمی کند؛ بلکه او واسطه شفا و شفادهنده اصلی خود خداوند است. این واسطه شفا بودن سلب کننده مسؤولیت روان شناس نیست همان گونه که مسؤولیت مراجع را سلب نمی کند.

۵.۸۷ اصل اساسی در درمان که مشاور و مراجع بر اساس آن تلاش می کنند، چیست؟ (bzhik.ir)

-الف) تلاش برای بهبودی اوضاع به شکل دقیق، منطقی و تخصصی

-ب) پذیرش هر مصیبتی به عنوان اذن خداوند

-ج) تسهیل گری که موجبات رضای خداوند را فراهم می کند

-د) مسؤولیت دهی، امید بخشی و تنظیم عاطفی

پاسخ صحیح : الف: فرض اساسی این اصل در درمان این است که مشاور و مراجع تلاش خود را برای بهبودی اوضاع به شکل دقیق منطقی و تخصصی به پیش هیچ مصیبتی رخ نمی دهد مگر به اذن خدا و هر کس به خدا ایمان آورد خداوند قلبش را هدایت می کند و خدا به هر چیز دانست (تفابن ۱۱) می برد و از خداوند طلب شفا دارند.

اصل وحدت نگری

۵.۸۸ اصل توحید چه تأثیری بر روند درمانی و سلامت روانی فرد دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) باعث پراکندگی و ناهماهنگی شخصیت و اعمال می شود .

-ب) تمامی اعمال را به سمت یگانگی خداوند جهت می دهد و به انسجام وجودی بیشتر کمک می کند .

-ج) فقط در روان درمانگری های دینی مورد استفاده قرار می گیرد .

-د) هیچ تأثیری بر سلامت روانی فرد ندارد.

پاسخ صحیح : ب: بر اساس اصل توحید انسان در صورتی به سمت سلامت بیشتری حرکت می کند که به واسطه اعتقاد به یگانگی خداوند تمامی اعمال خود را به آن سو جهت میدهد و بدین وسیله به سمت انسجام وجودی بیشتر حرکت می کند. بر این اساس

درمانگر و مشاور فنون و مکانیزم هایی را در مد نظر قرار میدهد که هدف آنها یکپارچه کردن شخصیت و اعمال است؛ مانند خلوص در فعالیتها و انگیزه ها که میتواند فرد را از نظر سلامت روانی به بالاترین حد برساند.

اصل قانونمندی نظام روان شناختی و عوامل مشترک

۵۸۹. بر اساس آیه ۳۰ سوره روم، در خلقت خداوند چه چیزی وجود ندارد؟ (bzhik.ir)

-الف) تبدیل

-ب) تحول

-ج) تغییر

-د) همه موارد

پاسخ صحیح: الف: نظام روان شناختی انسان به عنوان بخشی از عالم هستی دارای قانون مندی های ثابتی است؛ چرا که نه در خلق خدا تبدیل راه دارد روم (۳۰) و نه در سنتها و قوانین او تبدیل و تحولی وجود دارد بنابراین این فطرت انسانی دارای قوانین تغییر ناپذیری است.

۵۹۰. فساد در زمین چه تأثیری دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) سبب خسaran و تباہی میشود

-ب) باعث آرامش میشود

-ج) تأثیری ندارد

-د) سبب رشد و توسعه میشود

پاسخ صحیح: الف: به طور مثال فساد مایه خسaran و تباہی است (بقره (۲۷) با تقوای الهی سبب تحول عقلانی تا حدی می شود که انسان دیدی حقیقت بین پیدا میکند و تشخیص حق از باطل برای انسان به وجود می آید.

۵۹۱. تقوای الهی چه تأثیری بر انسان دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) دید حقیقت بین ایجاد میکند

-ب) تشخیص حق از باطل را دشوار میکند

-ج) تفاوتی ایجاد نمیکند

-د) سبب گمراهی میشود

پاسخ صحیح: الف: با تقوای الهی سبب تحول عقلانی تا حدی می شود که انسان دیدی حقیقت بین پیدا میکند و تشخیص حق از باطل برای انسان به وجود می آید.

۵۹۲. انسان به دلیل داشتن معمولاً با انتخاب‌های خود رابطه مثبت و مسؤولانه برقرار می‌کند.

(bzhik.ir)

-الف) اکراه

-ب) اجبار

-ج) اختیار

-د) تقدیر

پاسخ صحیح: ج: در منابع دینی به موارد متعددی بر می خوریم که به عنوان عوامل مشترک نظام روان شناختی انسان در مشاوره و روان درمانگری قابل استفاده هستند؛ از جمله آنها میتوان به موارد زیر اشاره کرد: اختیار انسان قلب انسان اکراه و اجبار را نمی پذیرد. انسان به دلیل موهبت اختیار معمولاً با آنچه خود انتخاب میکند رابطه مثبت و مسؤولانه برقرار میکند موارد زیادی از مراجعان خانوادگی وجود دارد که حاضرند با مشقت زندگی کنند اما در محیط انتخابی خود اوقاتشان را بگذرانند.

۵۹۳. بر اساس اصول دینی، موفقیت انسان نتیجه چیست؟ (bzhik.ir)

-الف) تلاش و اخلاص

-ب) شانس و اقبال

-ج) مقدرات

-د) دعا و نیایش

پاسخ صحیح: الف: خداوند مسیرهای خود را بر روی او میگشاید یا به او امکان تشخیص ویژه میدهد. موفقیت محصول تلاش و اخلاص است یا اینکه انسان برای اینکه آزاد و رها باشد دست به انکار حقیقت میزنند. در پی پاسخ به این سؤال که چه عاملی باعث موفقیت روان درمانگری می شود؛ محققان در پی کشف عوامل مشترک در درمان بوده اند.

اصل خود نظم جویی فعال

۵.۹۴. بر اساس دیدگاه‌های روان‌شناسی شناختی، فعال بودن چه نقشی در زندگی انسان دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) تضمین کننده بقای انسان است.
- ب) زمینه‌ساز تحول شناختی است.
- ج) علامت افسردگی و بیماری است.
- د) موجب خستگی و فرسودگی می‌شود.

پاسخ صحیح: ب: غیر فعال شدن به نوعی علامت افسردگی و بیماری برای انسان به حساب می‌آید فعال بودن زمینه تحقق خواسته ها و تحول و رشد انسان را فراهم می‌کند؛ به طوری که روان‌شناسان شناختی با بیانهای متفاوت از جمله پیازه به نقل از منصور و دادستان، ۱۳۷۵ و یک و ویشار (۲۰۱۱) فعال بودن را زمینه تحول شناختی میدانند.

۵.۹۵. اصل کلی ثبات قوانین عالم به چه معناست؟ (bzhik.ir)

- الف) فعالیت به عنوان یک نیروی طبیعی در همه موجودات زنده است.
- ب) انسان باید سرنوشت خود را به طور فعال تعیین کند.
- ج) انسان خود مسؤولیت اصلاح خود را دارد.
- د) بیکار بودن و فراغت کامل مایه خستگی و فرسودگی است.

پاسخ صحیح: الف: اصل فعالیت از آن جهت که یک نیروی طبیعی در همه موجودات زنده است به اصل کلی ثبات قوانین عالم بر میگردد و از آن جهت که تضمین کننده بقای انسان است به اصل کلی پایداری انسان سالم از ابتدای تولد تا لحظه مرگ دست از تلاش و کوشش برنمی‌دارد

۵.۹۶. مشاوره بر مبنای متون اسلامی چه اصلی را در کار خود مهم می‌داند؟ (bzhik.ir)

- الف) اصلاح سبک زندگی
- ب) فعال بودن
- ج) مدیریت اوقات فراغت
- د) حل تعارض و مهارت تصمیم‌گیری

پاسخ صحیح: ب: غیر فعال شدن به نوعی علامت افسردگی و بیماری برای انسان به حساب می‌آید فعال بودن زمینه تحقق خواسته‌ها و تحول و رشد انسان را فراهم می‌کند؛ به طوری که روان‌شناسان شناختی با بیانهای متفاوت از جمله پیازه به نقل از منصور و دادستان، ۱۳۷۵ و یک و ویشار (۲۰۱۱) فعال بودن را زمینه تحول شناختی میدانند. مشاوره بر مبنای متون اسلامی نیز فعال بودن را اصل مهمی در کار خود می‌داند. انسان محصول اعتقادات و عمل خویش است.

۵۹۷. علامه طباطبایی در تفسیر کدام آیه تصریح دارند که اثر عمل انسان به خود او بر می‌گردد؟ (bzhik.ir)

-الف) انسان بهره‌ای جز سعی و کوشش خود ندارد.

-ب) هرگز بیکار نمان، تلاش و کوشش را کنار مگذار.

-ج) پس هنگامی که از کار مهمی فارغ می‌شوی به مهم دیگری بپرداز.

-د) انسان محصول اعتقادات و عمل خویش است.

پاسخ صحیح: الف: در جای دیگری قرآن کریم هر آنچه برای انسان ماندنی است را به سعی و کوشش او نسبت می‌دهد انسان بهره‌ای جز سعی و کوشش خود ندارد. بر این اساس انسان تنها مالک حقیقی اعمال خود است. علامه طباطبایی در تفسیر این آیه تصریح دارند که اثر عمل انسان به خود او بر می‌گردد.

اصل گشودگی به رابطه (الف)

۵۹۸. بر اساس وصیت امام علی (ع) به محمد حنفیه، کدام یک از موارد زیر به عنوان کمال عقل و خرد پس از ایمان

به خداوند متعال مطرح شده است؟ (bzhik.ir)

-الف) مشارکت و مهروزی

-ب) نوع دوستی و احسان به مردم

-ج) تنظیم ارتباط مثبت با دیگران

-د) استفاده از سخن برای تأثیرگذاری

پاسخ صحیح: ب: امام علی الله در وصیت خود به محمد حنفیه میفرمایند: «بدان که کمال عقل و خرد بعد از ایمان به خداوند متعال محبت و احسان به مردم است؛ آن کسی که با مردم به نیکی معاشرت نکند در او خیر و انسانیت نیست خداوند متعال چیزی را بهتر از

سخن گفتن نیافریده است و از آن زشت تر نیز چیزی خلق نکرده است به وسیله سخن صورت ها سپید و سیاه می گرددند ابن بابویه، بی تا، ص ۷۰ و ۷۱) بر اساس این اصل مشاور در ارائه خدمت خود سوگیری ندارد و همه مراجعان خود را بی قید و شرط می پذیرد.

رابطه حسنی با مردم

۵.۹۹.بر اساس نظر امام علی (ع) در نهج البلاغه، معیار معاشرت نیکو چیست؟(bzhik.ir)

-الف) رد ظلم و ظلم نکردن به خود و دیگران

-ب) پذیرش بی قید و شرط و همدلی با دیگران

-ج) خود را میزان در نظر آوردن برای دوست داشتن و نپسندیدن امور

-د) تقویت روابط اجتماعی و قاطعیت

پاسخ صحیح: ج: امام علی در نهج البلاغه می فرمایند: خود را میان خویشتن و دیگران میزان در نظر آور پس آنچه برای خود دوست داری برای غیر خود نیز دوست بدار و آنچه برای خود نمی پسندی برای دیگران نیز میپسند. ستم مکن همان گونه که دوست نداری به تو ستم شود و نیکی کن همان گونه که دوست داری به تو نیکی کنند و..... (نقل از مصباح (۱۳۸۴) تحلیل روابط بین فردی و ظلم زدایی اگر انسان بیاموزد که ظلم نپذیرد و ظلم نکند؛ بسیاری از مشکلات روان شناختی او منحل میگردد.

۶۰۰.اصل اساسی درمان روان شناختی بر اساس مکتب روان پزشکی اجتماعی چیست؟(bzhik.ir)

-الف) یادگیری رد ظلم و ظلم نکردن به خود و دیگران

-ب) پذیرش بی قید و شرط و همدلی با دیگران

-ج) تقویت روابط اجتماعی و قاطعیت

-د) نرمی و ملاطفت در برخورد با مردم

پاسخ صحیح: الف: در روان شناسی یکی از مکاتب مهم روان شناسی تحلیل روابط متقابل به نام روان پزشکی اجتماعی اساس درمان روان شناختی را بر این اصل استوار کرده است که طی آن به مراجعان خود یاد میدهند که چگونه با رد ظلم و نیز ظلم نکردن به خود و دیگری به سلامت روانی دست یابند. این مکتب توسط کlad شتاينر و دیگران (اسراء، ۲۳) و در نهایت با نرمی و ملاطفت برخورد کردن با مردم آل عمران (۱۵۹) از توصیه های قرآن کریم است.

اصل رابطه موضوعی خدا محوری

۶۰۱. بر اساس دیدگاه موسوی خمینی (۱۳۹۰)، فطرت کمال جویی انسان چگونه توصیف می‌شود؟ (bzhik.ir)

-الف) علاقه‌مند به کمال و متنفر از نقص

-ب) تمایل به سرمایه‌گذاری روانی بر موضوعات مادی

-ج) تمایل به عشق ورزی و دوست داشتن

-د) تمایل به ایجاد آشفتگی روانی

پاسخ صحیح: الف: بر اساس فطرت کمال جویی انسان او علاقه مند به هر نوع کمال و متنفر از هر گونه نقص است (موسوی خمینی،

(۱۳۹۰)

۶۰۲. اولین باند ارتباطی در روان‌شناسی رابطه موضوعی چه تأثیری بر انسان دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) شکل‌دهنده به مهم‌ترین چارچوب رابطه عاطفی

-ب) موجب آشفتگی روانی و نیاز به وحدت

-ج) محدود به روابط مادی و نیازهای اولیه

-د) تأثیرگذار بر رابطه با خداوند و برگزیدگان او

پاسخ صحیح: الف: روان‌شناسان رابطه موضوعی مانند (کلاین ۱۹۵۲؛ اشپیتز ماهلر بالبی، فیربرن و....)، همه نظام تبیینی خود را بر اساس این اصل بنا کرده‌اند. آنها معتقد‌نند اولین باند ارتباطی مهم‌ترین چارچوب رابطه عاطفی را در انسان شکل میدهد و حتی رابطه با خداوند را متأثر از آن می‌دانند. در منابع اسلامی این رابطه موضوعی منحصر شده است به رابطه انسان با خداوند و کسانی که او برگزیده است.

۶۰۳. در مشاوره اسلامی، هدف اصلی از روابط موضوعی انسان چیست؟ (bzhik.ir)

-الف) سرمایه‌گذاری عاطفی بر موضوعات مادی

-ب) تبدیل آشفتگی روانی به وحدت

-ج) ختم همه روابط به رابطه با خداوند

-د) دوست داشتن موضوعات اقول پذیر

پاسخ صحیح: ج: بنابراین مهم ترین تکلیف مربیان از جمله مشاوران و والدین جهت دھی عواظف به سمت موضوعات پایدار و تنها خداوند است؛ چون او کمال مطلق دانا و قادر مطلق بی نیاز منبع اصلی و اصیل ارضای نیازهای انسان و هدایتگر او به سمت کمال وجودی است که دارای ویژگی یک موضوع کامل و بی نقص است که در فصول پیش به آن اشاره شد. بنابراین در مشاوره اسلامی اصل این است که همه روابط موضوعی انسان به نوعی به رابطه با خداوند ختم شود و این رابطه اساس روابط دیگر حتی رابطه با خود را تشکیل دهد.

اصل سلامت و پاکی انسان

۶۰۴. ب) اساس دیدگاه حسینی طهرانی (۱۴۲۵)، کدام گزینه در مورد فطرت انسان صحیح است؟ (bzhik.ir)

-الف) انسان از ابتدا دارای بدی و نقص است.

-ب) اختلالات روان شناختی انسان غیرقابل مهار و کنترل هستند.

-ج) فطرت انسان اصالتاً پاک و سالم است و اختلالات بر او عارض می‌شوند.

-د) کودکان انسان از ابتدا فعالیتهایی که بیانگر فریب باشند را می‌دانند.

پاسخ صحیح: ج: فطرت انسان، الهی است و به رغم آسیب پذیری اساسی اصالتاً پاک و سالم است و اختلال و بیماری بر انسان عارض می‌شود؛ بنابراین هر انسانی میتواند سلامت و پاکیزگی خود را حفظ کند و به سالم ترین وجه زندگی کند چرا که نظام روان شناختی انسان به بهترین شکل و سازمان یافته ترین وضع آفریده شده است. حسینی طهرانی (۱۴۲۵) طهارت ذاتی و مطلق انسان را در رساله ای از نظر فقهی مورد بررسی قرار داده است.

اصل اعتدال

۶۰۵. اصل اعتدال در منابع اسلامی چه نقشی در مشاوره و روان درمانگری دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) پایه‌ای برای مکانیزم مهار تکانه‌های انسانی

-ب) ملاکی برای تعیین میزان رغبت به دنیا و آخرت

-ج) اساسی برای تعديل روابط و رفتارهای ناکارآمد

-د) فقط مربوط به مدیریت ارادی تصاویر ذهنی

پاسخ صحیح: الف: در منابع اسلامی اعتدال یا میانه روی به عنوان پایه ای برای مکانیزم مهار تکانه ای یا به اصطلاح «هوی» و مکانیزم فراروی توحیدی یا به اصطلاح «تقوی» معرفی شده است. این اصل بر پایه اصل نظری عدل در اغلب کاربردهای آن به معنای بیکم و کاستی و دوری از افراط و تفریط است.

٦٠٦. تعادل در کدام بعد نمی‌تواند مورد توجه قرار گیرد؟(bzhik.ir)

- الف) سازگاری رفتاری
- ب) تفکر منطقی
- ج) روابط بالغانه
- د) هیچ‌کدام، تعادل در همه ابعاد مورد توجه است

پاسخ صحیح: د: مشاور و درمانگر تعادل جویی توحیدی را ملاک عمل خود قرار میدهد و از جمله اهداف اساسی مشاوره و درمان همانا فراهم کردن شرایطی است که فرد به تعادل از دست رفته بازگردد. در مشاوره و درمان نشانه زدایی اختلال اولین گام برای رسیدن به تعادل است. جان بزرگی و غروی زیر چاپ تعادل را در ابعاد هفت گانه روان شناختی شامل سازگاری رفتاری تفکر منطقی روابط بالغانه مهار و مدیریت ارادی حواس، عواطف متناسب و سبک زندگی سالم مدیریت ارادی تصاویر ذهنی میدانند.

٦٠٧. مکانیزم‌ها و فنون مربوط به اصل اعتدال در مشاوره و درمان شامل کدام موارد است؟(bzhik.ir)

- الف) تعدیل گر اصلاح سبک زندگی
- ب) تعدیل روان بنه‌ها و افکار منفی
- ج) تعدیل روابط و رفتارهای ناکارآمد
- د) همه موارد فوق

پاسخ صحیح: د: مکانیزم‌ها و فنون مربوط به این اصل شامل فنون تعدیل گر اصلاح سبک زندگی، تعدیل روان بنه‌ها و افکار منفی تعدیل روابط و رفتارهای ناکارآمد و مداخله‌هایی از این دست است.

اصل انسجام وجودی

٦٠٨. اصل انسجام وجودی در روان‌شناسی چه تأثیری بر سلامت روانی فرد دارد؟(bzhik.ir)

-الف) انسجام وجودی باعث بروز آسیب‌های روانی معنوی می‌شود.

-ب) انسجام وجودی نیاز به مراقبت دارد و با سلامت روانی رابطه مثبت دارد.

-ج) انسجام وجودی تنها در صورت تأثیرپذیری از شرایط بیرونی معنا پیدا می‌کند.

-د) انسجام وجودی هیچ تأثیری بر سلامت روانی فرد ندارد.

پاسخ صحیح: ب: انسجام وجودی انسان نیاز به مراقبت دارد و به خاطر تأثیرپذیری از شرایط بیرونی و درونی این انسجام به هم می‌خورد که اساس بسیاری از آسیب‌های روانی معنوی در انسان می‌شود.

۶۰۹. کدام یک از مکانیزم‌ها و فنون زیر به اصل وحدت دهی به رفتار و تفکر توحیدی مربوط نمی‌شود؟(bzhik.ir)

-الف) مکانیزم‌های شناختی

-ب) تعیین اهداف غایی

-ج) مدیریت عاطفی

-د) تمرين نقش ثابت

پاسخ صحیح: د: از جمله مکانیزم‌ها و فنون مربوط به این اصل وحدت دهی به رفتار تفکر توحیدی، مکانیزم‌های شناختی، تعیین اهداف غایی تنظیم رغبت‌ها مدیریت عاطفی و مدیریت دلستگی می‌باشد. اختیار به عنوان یک اصل در فصول قبل مورد اشاره قرار گرفت و قبول مختار بودن انسان اصول دیگری را در پی دارد.

اصل حریت و آزادگی انسان

۶۱۰. بر اساس دیدگاه اسلامی، چه عاملی می‌تواند زمینه از دست رفتن اختیار و آزادگی را فراهم کند؟(bzhik.ir)

-الف) حفظ تعادل و انسجام وجودی

-ب) تعارض‌ها و پنهان‌کاری‌های روانی

-ج) صبر و استقامت در برابر مصائب

-د) احترام به استقلال و آزادی مراجع

پاسخ صحیح: ب: لازمه استفاده از اختیار داشتن حریت و آزادگی است که در چارچوب مذهبی به معنای عدم سرسپردگی به کسی چیزی یا موقعیتی غیر از خداست. حفظ تعادل و انسجام وجودی که در اصول قبل بیان شد لازمه این آزادی و اختیار است. پیشتر بیان شد که تعارضها و پنهان کاری های روانی زمینه از دست رفتن این اختیار را فراهم میکند.

۶۱. در مشاوره و روان درمانگری اسلامی، کدام یک از موارد زیر از اهمیت بالایی برخوردار است؟ (bzhik.ir)

-الف) وابسته کردن مراجع به درمانگر

-ب) تحقیر مراجع در برابر افراد و شرایط

-ج) احترام به استقلال و تقویت روحیه آزادگی مراجع

-د) پذیرش سرسپردگی به شرایط و افراد غیر از خدا

پاسخ صحیح: ج:) بر اساس اصل فوق در مشاوره و روان درمانگری اسلامی احترام به استقلال و تقویت روحیه آزادگی و انتخابگری در مراجع مثلاً اینکه به جز برای خداوند در برابر افراد و شرایط خود را تحقیر نکند از اهمیت بالایی برخوردار است. در چنین شرایطی اگر درمانگری در جهت وابسته کردن مراجع به خود و شرایط درمانگری باشد روندی بیمارگونه دنبال خواهد کرد. در منابع روان شناختی نیز احترام به استقلال و آزادی مراجع؛ از جمله اصول اخلاقی روان شناسان و مشاوره است.

اصل باز بودن سیستم روانی مقاومت

۶۲. اختیار انسان در تصمیم‌گیری چه نشان می‌دهد؟ (bzhik.ir)

-الف) تأثیرپذیری از نظام روان‌شناختی

-ب) مقاومت در برابر تغییرات

-ج) تحجر و قساوت قلب

-د) تأثیرگذاری بر دیگران

پاسخ صحیح: الف: اختیار انسان ایجاد میکند که انسان در تصمیم‌گیری آزاد باشد. این آزاد بودن تا حدی بیانگر باز بودن نظام روان‌شناختی و در نتیجه تأثیرپذیری او است که برخی قبل از آن اشاره کرده اند از جمله بر تالنفی، ۱۹۷۳ (پریانی ۱۳۶۶) انسان برخلاف سایر موجودات حتی محصور کامل به غرایز خود نیست و این ویژگی انسان را نسبت به موقعیتها و شرایط تأثیرپذیر میکند اعم از مثبت یا منفی به همین دلیل، دستور به حفظ نفس از اثر پذیری یکی از موضوعات مطرح در منابع مذهبی است و از طرفی کاهی انسان نسبت به اثر پذیری نیز مقاومت میکند. اختیار انسان در این تأثیر و تأثیر متقابل نقش اساسی دارد.

۶۱۳. مقاومت در برابر تغییرات چه زمانی مفید است؟(bzhik.ir)

-الف) هنگام دفاع از حق اختیاری

-ب) وقتی که به تحجر منجر می‌شود

-ج) هنگام اتخاذ الگوهای غلط

-د) زمانی که به قساوت قلب منجر می‌شود

پاسخ صحیح: الف: مراقبت از خدا در نهان و عیان انجام کارهای نیک تفکر در روز قیامت و مناجات با خدا؛ در اینجا چهار تمرينی که باعث مدیریت این اثر پذیری قلب است بیان شده است. گاهی نیز مقاومت در برابر تغییر نوعی دفاع از حق اختیاری است که خداوند به انسان داده است او تمایل دارد همواره آزاد باشد و نشان دهد که آزاد است؛ به همین دلیل از مواضع خود دفاع می‌کند و در برابر دیگران موضع می‌گیرد.

۶۱۴. منبع کنترل رفتار در مشاوره اسلامی چیست؟(bzhik.ir)

-الف) فقط عقل

-ب) فقط شرع

-ج) هم عقل و هم شرع

-د) هیچکدام

پاسخ صحیح: ج: منبع کنترل رفتار برای انسان مهم است که این منبع از نظر روان‌شناسی یا درونی است یا بیرونی در مشاوره اسلامی منبع کنترل رفتار هم درونی است و هم بیرونی منبع کنترل رفتار درونی عقل است و منبع کنترل بیرونی شرع بدین معنا که عمل انسان هم باید با معیارهای عقلی و هم معیارهای شرعی هماهنگ باشد.

۶۱۵. اثر پذیری انسان از نظام روان‌شناختی چه تبعاتی دارد؟(bzhik.ir)

-الف) مقاومت هشیار و ناهمشیار

-ب) تحجر و قساوت قلب

-ج) تأثیرگذاری بر دیگران

-د) همه موارد فوق

پاسخ صحیح: الف: گاهی نیز مقاومت در برابر تغییر نوعی دفاع از حق اختیاری است که خداوند به انسان داده است او تمایل دارد همواره آزاد باشد و نشان دهد که آزاد است؛ به همین دلیل از موضع خود دفاع می‌کند و در برابر دیگران موضع میگیرد. این گاهی موجب مصون ماندن انسان نیز هست و توجیه آسیب پذیری انسان از طریق این اصل امکان پذیر است. فرض باز بودن نظام روان شناختی دارای تبعات کاربردی زیادی در مشاوره می‌باشد. در روان درمانگری و مشاوره موضوع مقاومت هشیار و ناهشیار فرد در مکاتب مختلف از جمله روان تحلیلگری مورد بحث قرار گرفته است.

۶۱۶. مکانیزم‌ها و فنون مربوط به مدیریت اثرپذیری کدامند؟ (bzhik.ir)

-الف) مصون‌سازی در برابر استرس

-ب) ذهن‌آگاهی

-ج) مدیریت مقاومت

-د) همه موارد فوق

پاسخ صحیح: د: فرض اساسی این اصل بر این است که عدم مدیریت اثر پذیری از درون سیستم روانی و بیرون آن چه بی توجهی یا تبعیت عاطفی به محركها و یا مقاومت ناحق در برابر آنها توسط فرد، او را آسیب پذیر میکند و تقویت این مدیریت به درمان و پیشگیری از عود منجر می‌شود. از مکانیزم‌ها و فنونی که به این اصل مربوط میشود؛ میتوان به مصون‌سازی در برابر استرس و زمینه‌های تأثیر پذیری منفی مراقبه آگاهی، افزایی ذهن‌آگاهی بینش مدیریت مقاومت اشاره کرد. اصل نظری دیگری که در این حوزه اهمیت دارد به نیاز انسان به هدایت مربوط می‌شود.

اصل توجه به شاخص ، منابع دوگانه کنترل رفتار

۶۱۷. عقل به عنوان حجت پنهان و درونی در منابع دینی چگونه توصیف شده است؟ (bzhik.ir)

-الف) حجتی برای سنجش رفتار بر اساس معیارهای تکوینی

-ب) حجتی برای سنجش رفتار بر اساس معیارهای تشریعی

-ج) حجتی برای سنجش رفتار بر اساس معیارهای عقلانی

-د) حجتی برای سنجش رفتار بر اساس معیارهای بیرونی

پاسخ صحیح: ج: امام موسی ابن جعفر پس از اشاره به آیات الهی درباره عقل آن را حجت پنهان و درونی و پیامبران و ائمه را حجت آشکار یا بیرونی معرفی میکند؛ بنابراین، انسان دارای دو منبع اساسی سنجش و مهار رفتار است. اگرچه روان‌شناسانی مانند را تر (۱۹۷۲) فرض کرد که انسانها دارای دو منبع کنترل رفتار هستند با موفقیت خود را به منبع درونی خود نسبت می‌دهند و یا به منابع

بیرونی اما با آنچه در اینجا بیان میشود. همسان نیست. را تر بیشتر درباره اسناد مسؤولیت رفتار سخن میگوید. افراد با منبع کنترل درونی باور دارند که کارآمدی تدبیر سخت کوشی احتیاط و مسؤولیت پذیری به پیامدهای مثبت خواهد انجامید و رفتار خود آنها نقش مهمی در افزایش بروز دادهای نامطلوب دارد و بر عکس افرادی که منبع کنترل بیرونی دارند رویدادهای مثبت یا منفی را به پیامد رفتار خود نسبت نمی دهند.

۶۱۸. منابع کنترل رفتار از دیدگاه روان‌شناسی و منابع دینی چگونه متفاوت است؟(bzhik.ir)

-الف) روان‌شناسی بر اسناد مسؤولیت رفتار تأکید دارد

-ب) منابع دینی بر اسناد مسؤولیت رفتار تأکید دارند

-ج) هر دو بر اسناد مسؤولیت رفتار به منابع بیرونی تأکید دارند

-د) هر دو بر اسناد مسؤولیت رفتار به منابع درونی تأکید دارند

پاسخ صحیح: الف: روان‌شناسی مانند را تر (۱۹۷۲) فرض کرد که انسانها دارای دو منبع کنترل رفتار هستند با موفقیت خود را به منبع درونی خود نسبت می دهند و یا به منابع بیرونی اما با آنچه در اینجا بیان میشود. همسان نیست. را تر بیشتر درباره اسناد مسؤولیت رفتار سخن میگوید. افراد با منبع کنترل درونی باور دارند که کارآمدی تدبیر سخت کوشی احتیاط و مسؤولیت پذیری به پیامدهای مثبت خواهد انجامید و رفتار خود آنها نقش مهمی در افزایش بروز دادهای نامطلوب و کاهش بروز دادهای نامطلوب دارد و بر عکس افرادی که منبع کنترل بیرونی دارند رویدادهای مثبت یا منفی را به پیامد رفتار خود نسبت نمی دهند.

۶۱۹. در مشاوره اسلامی، چگونه می‌توان رفتار را با معیارهای درونی و بیرونی سنجید؟(bzhik.ir)

-الف) با مطابقت دادن رفتار با هدایت تکوینی و تشریعی

-ب) با مطابقت دادن رفتار فقط با هدایت تکوینی

-ج) با مطابقت دادن رفتار فقط با هدایت تشریعی

-د) با مطابقت دادن رفتار با معیارهای عقلانی فرد

پاسخ صحیح: الف: در مشاوره اسلامی نیز بر اساس این اصل فرد میتواند رفتار خود را با معیار درونی که ممکن است با هدایت تکوینی مطابقت داشته باشد و نیز با معیار بیرونی که تا حدی ممکن است با هدایت تشریعی مطابقت داشته باشد، بستجد. فرض اساسی این اصل در مشاوره و درمان این است که مطابقت عمل انسان با ملاک های درونی عقلانی کافی نیست بلکه مراجع نیاز به یک الگوی رفتاری صحیح به عنوان شاخص دارد.

اصل جامع نگری معنوی

۶۲۰. در روان‌شناسی و روان‌درمانگری اسلامی، چرا توجه به هر دو بعد مادی و معنوی انسان ضروری است؟
bzhik.ir

-الف) زیرا تنها بعد مادی انسان قابل ارزیابی و درمان است.

-ب) زیرا بعد معنوی انسان بدون توجه به بعد مادی قابل تعالی است.

-ج) زیرا هر دو بعد برای یک برنامه درمانی ثمربخش و کامل مورد نیاز هستند.

-د) زیرا تنها بعد معنوی انسان از اهمیت برخوردار است و باید مورد توجه قرار گیرد.

پاسخ صحیح: ج: مشاور و روان‌درمانگر هم در ارزیابی و هم در درمان نگاهی چند بعدی به انسان دارد و در عین حالی که از ابعاد و وجوده مختلف مراجع را ارزیابی می‌کند درمان را با نگاهی معنوی دنبال می‌کند. اگرچه جنبه معنوی و روحانی انسان از اصالت بیشتری برخوردار است، اما تمامی مراحل تحول به رعایت و بهره برداری معتدلانه از بعد طبیعی بستگی دارد جنبه مادی نیز ابزاری برای تعالی معنوی است.

اصل تحولی نگری و ارتقای کیفیت زندگی

۶۲۱. تحولی نگری در روان‌شناسی و روان‌درمانگری اسلامی چه جنبه‌هایی از فرد را مورد توجه قرار می‌دهد؟
bzhik.ir

-الف) تنها جنبه‌های مادی و ظاهری

-ب) تنها جنبه‌های معنوی و دینی

-ج) هم جنبه‌های مادی و هم جنبه‌های معنوی

-د) تنها جنبه‌های عقلانی و شناختی

پاسخ صحیح: ج: در اصل تحولی نگری توجه به مراتب تحول فرد به ویژه در ابعاد روان شناختی در مد نظر است. بر اساس پردازش حال معنوی در سطوح مختلف و تنظیم دیدگاه خود درباره امور و موضوعات معنوی به سطح تحول عقلانی او وابسته است. در واقع تحولی نگری توجه به توانایی مراجع را در کانون مداخلات درمانگری به ویژه وقتی با مداخلات مذهبی سروکار داریم قرار میدهد.

۶۲۲. در منابع دینی، میزان عبودیت انسان به چه چیزی نسبت داده شده است؟
bzhik.ir

-الف) میزان ثروت و مال دنیا

-ب) میزان عقلانیت و تحول شناختی

-ج) میزان انجام فرائض دینی

-د) میزان تأثیرپذیری از محیط

پاسخ صحیح: ب: اگر فرد از نظر شناختی، تحول شناختی و عقلانی به سطح مطلوبی ارتقا نیابد نمی‌توان انتظار داشت که فرد را از نظر اخلاقی به سطوح بالا رسانید در منابع دینی هم میزان عبودیت به میزان عقلانیت نسبت داده شده است.

۶۲۳. بر اساس نگاه تحولی در منابع دینی، کدام یک از موارد زیر برای رسیدن به سلامت پایدار ضروری است؟
[\(bzhik.ir\)](http://bzhik.ir)

-الف) ارتقای سطح تحول روانی معنوی

-ب) تمرکز بر جنبه‌های مادی و دنیوی

-ج) پیروی صرف از مداخلات مذهبی

-د) اجتناب از هرگونه تحول و تغییر

پاسخ صحیح: الف: در منابع دینی نگاه تحولی به انسان یک اصل اساسی است که فراتر از آنچه در روان شناسی مطرح شده است؛ آن را مطرح کرده‌اند. قرآن کریم حرکت انسان را از یک مسیر هفت مرحله‌ای (خاک، نطفه علقه جنین طفولیت بلوغ و پیری تشریح کرده است. پیش‌تر نیز با اشاره به نگاه تحولی به معنای دنیا دیدگاه تحولی قرآن نسبت به انسان مورد ملاحظه قرار گرفت. فرض اساسی درمان این است که ارتقای سطح تحول به ویژه تحول روانی معنوی، زمینه پایان درمان و سلامت پایدار را فراهم می‌کند.

اصل هدفمندی انگیزشی

۶۲۴. کدام یک از عوامل زیر در افزایش انگیزه فرد برای درمان و هدایت نقش دارد؟
[\(bzhik.ir\)](http://bzhik.ir)

-الف) تمرکز بر اهداف دنیوی و مادی

-ب) هشیارسازی و اکتشاف هدف غایی فرد

-ج) پیروی از روش‌های سنتی درمانی

۵) اجتناب از هرگونه تغییر و تحول در زندگی

پاسخ صحیح: ب: انسان موجودی هدفمند است و اگر اهداف مربوط به کمال یا رفع نقص در مسیر توجهش قرار گیرند، به سمت آنها برانگیخته میشود کمال جویی از گرایش‌های فطری انسان است از جمله موسوی خمینی ۱۳۸۷؛ تحریری (۱۳۹۰) با توجه به این گرایش است که نیاز به پیشرفت موفقیت و رقابت توجیه میشوند. اما به نظر می‌رسد که این اصل نیاز انسان به تعالی جویی تا رسیدن به قرب الهی انسان، ۱۳ احزاب، ۷۲ و تعابی (۲) را نیز پوشش میدهد که روان‌شناسان به آن نپرداخته‌اند. بر اساس این اصل این فرض در مشاوره معنا پیدا میکند که هشیار سازی و یا اکتشاف هدف غایی فرد انگیزه او را برای درمان افزایش و هدایت میکند این اتفاق موجب فعال سازی مکانیزم وحدت بین فعالیتها و رویه‌های فرد میشود.

اصل توجه به معنای زندگی در چارچوب مبدأ و معاد

۶۲۵. چرا نیت در درمانگری اسلامی از اهمیت خاصی برخوردار است؟ (bzhik.ir)

-الف) زیرا نیت تنها برای فعالیتهای عبادی مهم است.

-ب) زیرا نیت بر ارزشمندی عمل در آخرت تأثیر می‌گذارد.

-ج) زیرا نیت برای دنیا طلبی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

-د) زیرا نیت بر تحلیل و معنایابی عمل تأثیری ندارد.

پاسخ صحیح: ب: بر اساس این اصل عمل انسان از یک سو با توجه به انگیزه و خلوص نیت و از سوی دیگر ارزشمندی در چارچوب رفتار قابل قبول در آخرت قابلیت تحلیل و معنایابی دارد. با توجه به ماهیت زندگی دنیا و آخرت معناده‌ی به فعالیتها بر اساس مبدأ و معاد میتواند رابطه انسان را با واقعیت اصلاح و به تعدیل باورها و توقعات فرد منجر شود.

۶۲۶. امام علی (ع) و امام صادق (ع) نیت را در انجام اعمال چگونه توصیف می‌کنند؟ (bzhik.ir)

-الف) به عنوان یک مکانیزم غفلت زدایی.

-ب) به عنوان یک عامل بی‌اهمیت در اعمال.

-ج) به عنوان یک عامل موثر در دنیا طلبی.

-د) به عنوان یک عامل محدود کننده در اعمال.

پاسخ صحیح: الف: امام صادق میفرمایند: هیچ بدنی در انجام آنچه نیت بر آن قوی باشد، ناتوان نیست» همچنین از آن امام همام به نقل است که جاودان بودن در آتش و یا بهشت کاملاً وابسته به نیت افراد است و خداوند مردم را بر اساس نیاتشان محسور میکند.

رسول خدا اعمال انسان را به نیت او نسبت می دهد و در حقیقت برای هر کس آن چیزی است که نیت میکند. همچنین نیت به عنوان یک مکانیزم غفلت زدایی در نظر گرفته شده است.

فصل نهم (فرآیند و مراحل درمان)

برنامه ریزی برای درمان

(bzhik.ir) ۶۲۷. در فرآیند مشاوره و درمان، چه مرحله‌ای پیش از برنامه‌ریزی برای درمان ضروری است؟

-الف) تعیین زمان ختم جلسات

-ب) تعیین فراوانی و شدت جلسات

-ج) تعریف و تصریح مشکل مراجع بر اساس چارچوب تخصصی

-د) همکاری با سایر متخصصان

پاسخ صحیح: ج: در فرآیند مشاوره و درمان ابتدا لازم است مشکل مراجع بر اساس چارچوب تخصصی تعریف و تصریح شود؛ سپس با توجه به فرضیات درمانی فرمول بندی شده و چنانچه مشکل فرد قابلیت فرمول بندی را برای مداخله داشته باشد وارد برنامه درمان میگردد.

مراحل درمان

زمینه‌های مذهبی مراحل مشاوره

(bzhik.ir) ۶۲۸. مراتب ایمان در منابع دینی چگونه توصیف شده‌اند؟

-الف) به صورت یک مرحله‌ای و بدون تفاوت معرفتی

-ب) به صورت مراحل مختلف معرفتی از جمله معرفت، یقین، تصدیق، اخلاص و شهادت

-ج) به صورت مراحل مختلف عملی بدون توجه به معرفت

-د) به صورت مراحل مختلف احساسی

پاسخ صحیح: ب: در بحث مراتب ایمان ابتدا ایمان زبانی مطرح می‌شود و از آیات قرآن چنین می‌توان فهمید که فرد در مرحله اول ایمان می‌آورد ولی هنوز کافر است و با حتی کافر می‌شود؛ یعنی ایمان دارای مراتب مختلف معرفتی است؛ اولین مرحله ایمان معرفت، سپس یقین، بعد تصدیق بعد اخلاص و بعد از آن شهادت به همه اینهاست

۶۴. در مشاوره و روان‌درمانگری اسلامی، چه عنصری برای مدیریت تغییر مهم است؟ (bzhik.ir)

-الف) ایمان زبانی بدون توجه به شناخت و بینش

-ب) شناخت و بینش مراجع و مشاور

-ج) تمرکز بر عبادت بدون توجه به معرفت

-د) پیروی از توصیه‌های اخلاقی بدون توجه به فرهنگ دینی

پاسخ صحیح: ب: معرفت از طریق تفکر در دلایل حاصل می‌شود. در مشاوره هم مراجع و مشاور برای مدیریت تغییر مراتب مختلفی از شناخت و بینش را کسب می‌کنند

۶۵. بر اساس منابع دینی، یادگیری و شناخت چه ارکانی برای دین خدا ضروری است؟ (bzhik.ir)

-الف) تنها یادگیری عبادات ظاهری

-ب) شناخت ارکان دین و استوار سازی دین بر پایه آنها

-ج) پیروی از توصیه‌های اخلاقی بدون شناخت ارکان دین

-د) تمرکز بر مراسم دینی بدون توجه به معرفت

پاسخ صحیح: ب: امام صادق فرمود: آنچه را ندانستن آن بر شما روانیست به خوبی بیاموزید و خیرخواه خود باشید و خویشتن را برای شناختن و دانستن آنچه عذری برای جهل به آن ندارید برانگیزید؛ زیرا که دین خدا را ارکانی است که چون کسی آنها را نداند سخت کوشی برای درست کردن صورت ظاهر عبادت برای او سودی نخواهد داشت و چون کسی آن ارکان را بشناسد و دین خویش بر پایه آنها استوار سازد میانه روی در عبادت او را زیانی نخواهد رسانید و هیچ کس را به این مرتبه جز به یاری خدای بزرگ راهی نیست.

۶۶. مقایسه مرحله اطمینان در منابع دینی با تلاش‌های روان‌شناسان امروزی چه ویژگی مشترکی دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) تسلیم محض در برابر خداوند

-ب) رسیدن به سطح پذیرش بی قید شرط شرایط

-ج) تمرکز بر توصیه‌های اخلاقی

-د) پیروی از مراسم دینی بدون توجه به معرفت

پاسخ صحیح: ب: مباحث مربوط به مراتب ایمان و نفس نیز شبهای زیادی به مراحل مشاوره دارد، اما در سطوحی بسیار متفاوت میباشد. در مشاوره اسلامی میتوان از این الگوهای استفاده کرد. در یک مقایسه بعید شاید مرحله اطمینان که دارای ویژگی با مکانیزم رضاست حاصل تسلیم محض در برابر خداوند است و در مقیاس بسیار کوچک تر به تلاش روان شناسان امروزی برای رسانیدن مراجع خود به سطح پذیرش بی قید شرط شرایطی که در آن هستند هر چند با حالتی غیر معنوی باشد.

۶۳۲. مراحل خودسازی یا مجاهده با نفس مطرح شده توسط موسوی خمینی چگونه در مشاوره اسلامی قابل

استفاده است؟ (bzhik.ir)

-الف) به عنوان الگویی برای تغییر و پیگیری آن در مقام ظاهر و باطن

-ب) به عنوان الگویی برای تمرکز بر عبادات ظاهری

-ج) به عنوان الگویی برای پیروی از توصیه‌های اخلاقی

-د) به عنوان الگویی برای تمرکز بر مراسم دینی بدون توجه به معرفت

پاسخ صحیح: الف: . موسوی خمینی (۱۳۸۰) مراحلی را برای خودسازی یا مجاهده با نفس مطرح کرده است که تا حدی قابل الگوسازی برای مشاوره نیز میباشد؛ به طور مثال تغییر و پیگیری آن را برای سالک در دو مقام یا مرحله مقام ظاهر یا ملک و مقام باطن یا ملکوت مطرح میکند و شروط یا مراحل فرعی تر مقام اول که به اصطلاح ظاهر مربوط است را شامل تفکر عزم مشارطه مراقبه محاسبه و تذکر، و سپس مقام دوم به حل نزاع درونی جنود رحمانی و شیطانی نفس که شامل آگاهی بر قوای باطنی واهمه غضبیه و شهویه، تحت عقل و شرع در آوردن آنها ضبط خیال موازن که از طریق آگاهی افزایی و شناخت قوانین طبیعی قوای مختلف و سپس به راه های معالجه مفاسد اخلاقی اشاره می کند..

مراحل مشاوره در روان شناسی (مرحله اول تصویر کنونی مشکل)

۶۳۳. در مرحله اول مشاوره، چه اتفاقی برای مراجع مهتم است؟ (bzhik.ir)

-الف) بیان داستان مشکلات خود

-ب) دریافت تأیید و حمایت از مشاور

-ج) پیدا کردن نقطه امید برای حل مشکل

-د) خلاصه کردن مشکلات توسط مشاور

پاسخ صحیح :ج) در این مرحله است که مراجع نقطه امیدی برای حل مشکلش را پیدا میکند. در بخش اول مشکل مراجع با بیان قصه او بسط میباید و با فن گوش کردن فعال موقعیت هسته ای مشکل را در می یابد و درباره آن میاندیشد.

مرحله دوم برنامه جایگزین

۶۳۴.در مرحله دوم مشاوره، چه کاری برای مراجع اهمیت دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) ترسیم شرایط ایدهآل خود

-ب) تعیین اهداف واقع‌بینانه

-ج) بررسی سود و زیان رسیدن به اهداف

-د) پرداختن علمی به اهداف

پاسخ صحیح :الف: در بخش اول به مراجع کمک کنید با بارش فکری شرایط ایده آل و جایگزین خود را ترسیم کند.

۶۳۵.چه فرآیندی به مراجع کمک می‌کند تا تصویری از زندگی ایدهآل خود را ترسیم کند؟ (bzhik.ir)

-الف) بارش فکری

-ب) هدف‌گزینی

-ج) بررسی واقع‌بینانه اهداف

-د) پرداختن علمی به اهداف

پاسخ صحیح :الف: مراجع ترغیب میشود که بیشتر از تخیل و تجسم استفاده کند و در حال حاضر به عملی بودن فکر نکند. این کار در ابتدا سخت خواهد بود؛ اما با اجرای یک بار بارش فکری فرد به جریان می‌افتد.

۶۳۶.هدف از بخش سوم مرحله دوم مشاوره چیست؟ (bzhik.ir)

-الف) ترسیم شرایط ایدهآل

-ب) تعیین اهداف واقع‌بینانه

-ج) بررسی سود و زیان رسیدن به اهداف

-د) پرداختن علمی به اهداف

پاسخ صحیح :ج: در بخش سوم هدف این مرحله آزمون واقع نگرانه اهداف قبل از پرداختن علمی به آنها است؛ همچنین با محاسبه سود زیان رسیدن به اهداف تعهد فرد نسبت به آنها سنجیده و مستحکم میشود.

مرحله سوم چگونه به هدف برسیم؟

۶۳۷.در مرحله دوم مشاوره، چه فرآیندی برای شناسایی استراتژی‌ها و اقدامات عملی مورد استفاده قرار می‌گیرد؟

(bzhik.ir)

-الف) بارش فکری

-ب) تعیین اهداف

-ج) تحلیل ریسک

-د) بررسی ارزش‌ها

پاسخ صحیح :الف: هر چند چگونگی رسیدن به هدف در مرحله دوم تا حدودی روشن شد؛ اما مشاور در این مرحله بیشتر در بی استراتژیها و اقدامات عملی است که فرد برای رسیدن به هدف باید شروع کند؛ در عین حال، عواملی چه و چگونه هم که کمک کننده است و یا رسیدن به هدف را به تأخیر می‌اندازد، مشخص شوند. بخش اول به عنوان خلاقیتی دیگر فرد دوباره از بارش فکری استفاده می‌کند تا راه‌های رسیدن به هدف را از طریق تفکر عمیق پیدا کند.

۶۳۸.در بخش دوم مرحله دوم مشاوره، تمرکز بر چه چیزی است؟ (bzhik.ir)

-الف) تولید اندیشه‌ها

-ب) انتخاب بهترین راهبرد

-ج) تقسیم اهداف به فعالیت‌های کوچک

-د) تقویت انگیزه برای اجرای برنامه

پاسخ صحیح :ب: بخش دوم تمرکز بر استراتژی‌های متناسب در این بخش با روش بارش فکری انتخاب بهترین راهبرد برای حل مسئله تسهیل می‌گردد. راه حلی که میباشد متناسب با شرایط باشد و متعارض با ارزش‌های فرد نباشد.

۶۴۹. هدف از بخش سوم مرحله دوم مشاوره چیست؟ (bzhik.ir)

-الف) تولید اندیشه‌ها

-ب) انتخاب بهترین راهبرد

-ج) تقسیم اهداف به فعالیت‌های کوچک

-د) تقویت انگیزه برای اجرای برنامه

پاسخ صحیح : ج: بخش سوم پیش به سوی عمل در این بخش تلاش می‌شود تا اهداف به فعالیت‌های کوچک تقسیم شوند.

مراحل مشاوره با توجه به رویکرد مذهبی (اسلامی)

مراحل درمان با توجه به اصول

۶۴۰. در مرحله اول مشاوره و روان درمانگری، چه جنبه‌ای از سلامت عقلانی مورد ارزیابی قرار می‌گیرد؟ (bzhik.ir)

-الف) توانایی ارتباط با واقعیت

-ب) هماهنگی با خالق هستی

-ج) شناخت ماهیت دنیا و دیگران

-د) تنظیم رغبت‌ها با هدف شکوفایی استعدادها

پاسخ صحیح : الف: مرحله اول ارزیابی و تشخیص سلامت عقلانی همان طور که در فصل دوم اشاره شد متناسب با اصل هسته‌ای

عقلانیت؛ آنچه به انسان انعطاف میدهد وجود عقل یا شناختی است. که توانایی ارتباط و سنجش با واقعیت را داشته باشد.

۶۴۱. مرحله دوم مشاوره و روان درمانگری بر چه موضوعی تمرکز دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) بازشناسی و بازسازی مبدأ شناسی

-ب) اصلاح مشکلات ارتباطی

-ج) خودشناسی

۵) معادشناسی

پاسخ صحیح :الف: مرحله دوم بازشناسی و بازسازی مبدأ شناسی خداشناسی) اینکه مراجع مبدأ وجودی خود را چگونه ارزیابی میکند خدا را چگونه تصور میکند و این تصور منشأ چه مشکلاتی است چقدر زندگی او وحدت یافته با توحیدی است و تا چه حد مشکل او به این نوع شناخت ها ربط دارد، مهم است.

۶۴۲. کدام یک از مراحل زیر به تنظیم رغبت‌ها و شکوفایی استعدادها می‌پردازد؟ (bzhik.ir)

-الف) ارزیابی و تشخیص سلامت عقلانی

-ب) بازشناسی و بازسازی مبدأ شناسی

-ج) اصلاح مشکلات ارتباطی و شناخت خود از دنیا و دیگران

-د) خودشناسی

پاسخ صحیح :ج: مرحله سوم: اصلاح مشکلات ارتباطی و شناخت خود از دنیا و دیگران (هستی شناسی) در این مرحله فرد به شناخت ماهیت دنیا و دیگران و تحلیل افکار و قواعد خود در ارتباط با هستی ادراک شده خود می‌پردازد و با تحلیل نیت و هدف خود در رابطه با مؤلفه‌های دنیا و دیگران به تنظیم رغبتهای خود می‌پردازد. انجام تکالیف و تعهدات از اهمیت بالایی برخوردار است. در این مرحله تنظیم رغبتهای دنیا و دیگران با هدف شکوفایی استعدادها و حکمت خلقت و ترکیب مؤلفه‌های رفتاری و اهداف به منظور رسیدن به بالاترین درجه کمال در مدد نظر قرار می‌گیرد.

مراحل درمان با توجه به فعالیتهای درمانگری

۶۴۳. در مرحله اول مشاوره و روان درمانگری اسلامی، هدف اصلی چیست؟ (bzhik.ir)

-الف) انگیزش و هدفگذاری

-ب) بینش افزایی

-ج) ارزیابی، تشخیص و فرمول بندی مشکلات

-د) تعالی خواهی فردی

پاسخ صحیح :ج: مرحله اول: ارزیابی تشخیص و فرمول بندی با هدف سرند مشکلات تشخیص نوع و شدت مشکل، متناسب بودن مراجع بخش اصلی فنون به رابطه درمانگرانه و گوش کردن فعال مربوط است.

۶۴۴. مرحله دوم مشاوره و روان درمانگری اسلامی چه فرآیندی را در بر می‌گیرد؟ (bzhik.ir)

-الف) ارزیابی و تشخیص

-ب) انگیزش و هدفگذاری

-ج) زمینه سازی و تعادل جویی

-د) اکتشاف مشکلات و باز تعریف آنها

پاسخ صحیح : ب: مرحله دوم انگیزش و هدفگذاری با هدف تفکر تصمیم قاطع و مشخص کردن سطح توقع. پاسخ دهی به نیازهای مراجع انگیزه او را برای فرمول بنده هدفگذاری و سرمایه گذاری برای رسیدن به اهداف بالا می‌برد.

۶۴۵. کدام مرحله از مشاوره و روان درمانگری اسلامی به تعادل جویی و بازسازی ظاهر می‌پردازد؟ (bzhik.ir)

-الف) مرحله اول: ارزیابی و تشخیص

-ب) مرحله دوم: انگیزش و هدفگذاری

-ج) مرحله چهارم: زمینه سازی و تعادل جویی

-د) مرحله پنجم: اکتشاف مشکلات

پاسخ صحیح : ج

فصل دهم (مکانیزم ها و فنون درمان)

مکانیزم ها و فنون کلی رهبری جلسات درمان

۶۴۶. در روان درمانگری بر اساس منابع دینی، تبدیل کدام ویژگی به یقین مورد تأکید است؟ (bzhik.ir)

-الف) کبر و غرور

-ب) ریا و دورویی

-ج) شک و تردید

-د) خصومت و دشمنی

پاسخ صحیح: ج: به طور کلی مشاور همانند عالمی است که وقتی کسی به او مراجعه میکند از گرفتاریها به جهت سلامتی تغییر میکند و بنابر این کنشها و مکانیزم هایی که یک مشاور به دلیل ویژگی های خاص او در حدیث آمده است به چند محور اساسی محدود میشود که حال مراجع از یک ویژگی آسیب زایی روانی به یک محور اساسی سلامتی بخش تبدیل می شود: شک و تردید او به یقین، کبر و غرورش به تواضع، ریا و دورویی در او به اخلاص، رغبت به دنیا در او به زهد، خصوصت و دشمنی او به خیر خواهی

خردورزی مکانیزم هسته ای مشاوره و درمان

۶۴۷. در رویکرد درمانی اسلامی، کدام یک از مکانیزم های زیر به عنوان مهم ترین عامل درمانی محسوب می شود؟

(bzhik.ir)

- الف) تحریک عقلانی
- ب) تقویت احساسات
- ج) تمرکز بر گذشته
- د) تقویت روابط اجتماعی

پاسخ صحیح: الف: در مشاوره و درمان با رویکرد اسلامی مهم ترین مکانیزم درمان تحریک عقلانی یا خردورزی است. چهار حوزه اصول نظری و عملی خداشناسی هستی شناسی انسان شناسی و معادشناسی به وسیله شناخت به یکدیگر مربوط میشوند.

۶۴۸. کدام یک از عناصر زیر نقش کلیدی در تحریک و پالایش شناختی در مکاتب درمانی مختلف دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) قدرت تشخیص و عقلانیت مراجع
- ب) تمرکز بر نقاط ضعف فرد
- ج) تحلیل رفتارهای گذشته
- د) تقویت روابط خانوادگی

پاسخ صحیح: الف: به نظر می رسد که مکانیزم تمامی مکاتب درمانی نیز به تحریک و پالایش شناختی مربوط است؛ از جمله میتوان به تقویت «من» که پایگاهی عقلانی است در روان تحلیلگری؛ احترام بی قید و شرط در روان شخص - محور راجرز که به قدرت تشخیص و عقلانیت مراجع احترام میگذارد؛ قدرت خلاقه انسان در سبک زندگی اداری نگرها (جمله معروف آدار که شما به آن چیزی دست می یابید که خود برنامه ریزی کرده اید و بازسازی شناختی در شناخت درمانگران اشاره کرد.

مکانیزمهای و فنون مربوط به خداشناسی

۶۴۹. کدام یک از فنون زیر در تقویت یقین افراد نسبت به حقیقت ربویت و عدالت خداوند نقش دارد؟ (bzhik.ir)

-الف) تحلیل نیت فرد

-ب) تصریح ارزش‌ها و انسجام آن‌ها

-ج) تبدیل خدا پنداره به خدا پنداشت

-د) تعبیر به خیر کردن امور منفی

پاسخ صحیح: ج: بررسی و تحلیل خدا پنداره و تبدیل آن به خدا پنداشت؛ به نحوی که مستند به متون دینی باشد، به اصلاح ارتباط فرد با خداوند و تنظیم فعالیتهای او در چارچوب بندگی صحیح و تقویت یقین او نسبت به حقیقت ربویت و عدالت خداوند منجر می‌شود.

۶۵۰. در گروه درمانگری، بحث درباره چه موضوعی به اصلاح ارتباط فرد با خداوند و تنظیم فعالیتهای او در چارچوب بندگی صحیح کمک می‌کند؟ (bzhik.ir)

-الف) نحوه تصور افراد از خدا

-ب) تحلیل و انسجام ارزش‌ها

-ج) اصلاح شناخت‌ها در زمینه قواعد فطری

-د) تقویت مقابله مذهبی مثبت

پاسخ صحیح: الف: نمونه در گروه درمانگری بحث درباره اینکه افراد چگونه خدا را تصور می‌کنند و سپس بیان این قاعده که خداوند از هر گونه تصور و توصیفی مبراست و در مرحله بعد بحث درباره اینکه برای رسیدن به یک مفهوم واقعی تر باید به منابعی مراجعه کرد که خداوند خود را معرفی کرده است. پس از آن در مرحله بعدی بررسی تبعات و پیامدهای این مفهوم جدید تحت عنوان خدا پنداشت پیگیری می‌شود

مکانیزمهای و فنون مربوط به انسان شناسی

۶۵۰. کدام یک از فنون زیر در روان‌درمانگری‌های مختلف مورد استفاده قرار می‌گیرد و با اصول اساسی درمانگری مذهبی ناسازگار نیست؟ (bzhik.ir)

-الف) تمرین توجه به ندای درونی

-ب) تغییر روان‌بنه‌های شناختی منفی

-ج) مراقبه‌های رفتاری، ذهنی، تجسمی

-د) همه‌ی موارد فوق

پاسخ صحیح: د: در این حوزه بسیاری از فنونی که در روان‌درمانگری‌های مختلف مورد استفاده قرار می‌گیرند و با اصول اساسی درمانگری مذهبی ناسازگار نیستند به کار گرفته می‌شوند. تمرین توجه به ندای درونی بیان احساس سرمایه گذاری عاطفی و رابطه موضوعی با خداوند بازسازی شناختی ذهن گشایی و بینش افزایی تمرین، خلوص تقویت یقین تغییر روان‌بنه‌های شناختی منفی مربوط به «خود» و تعدیل آن با صورت پاکی ذاتی انسان تغییر شناختی مبنی بر گذرا بودن مشکلات و معناده‌ی آن با امتحان الهی، تقویت انتخابگری و هشیاری نسبت به انتخاب تمرین نقش ثابت با الگوهای مذهبی وحدت دهی به اعمال مدیریت عاطفی مشارکت جویی مراقبه محاسبه اعمال و سنجش آن با معیارهای درونی و بیرونی، شکستن مقاومت ذهن آگاهی ارتقای کیفیت زندگی تنظیم سبک زندگی، تحولی نگری معناده‌ی، محاسبه و ارزش گذاری اعمال از طریق تحلیل ذهن بازنامگذاری باز استاددهی باز تمرکزدهی بازارزش گذاری تقویت اراده فراروی از منیت فراروی از مادیت مراقبه‌های رفتاری، ذهنی، تجسمی، فنون حل تعارض و تصمیم‌گیری تمرکز و ذکر، تقویت روحیه عبودیت تقویت یقین و.... از جمله این فنون است.

مکانیزمهای و فنون زمینه‌ساز (تمهیدی)

۶۵۱. کدام یک از موارد زیر به عنوان مکانیزم زمینه‌ساز در مشاوره اسلامی محسوب می‌شود؟ (bzhik.ir)

-الف) توجه به احکام شرعی

-ب) توکل به خداوند

-ج) مشورت با مردم

-د) قاطعیت در تصمیم‌گیری

پاسخ صحیح: ب: اگر یک مشاور مسلمان به خداوند اتکا داشته باشد؛ حالی که در او ایجاد می شود زمینه اثر بخشی مشاوره را فراهم میکند. قرآن کریم نرمی پیامبر را عامل اساسی جذب مردم به او می داند و تأکید میکند که اگر خشن و سنگدل بودی مردم از اطرافت پراکنده میشند.

۶۵۲. بر اساس توصیه های خداوند به پیامبر، کدام یک از رفتارها موجب جذب مردم نمی شود؟ (bzhik.ir)

-الف) بخشندگی

-ب) طلب استغفار برای مردم

-ج) مشورت با مردم

-د) خشونت و سرسختی

پاسخ صحیح: د: بر این اساس، خداوند چهار توصیه اساسی به پیامبر خود عرضه میکند (۱) مردم را ببخش؛ (۲) برایشان طلب استغفار کن (۳) با آنها مشورت کن (۴) وقتی تصمیم گرفتی قاطع باش بر خدا توکل کن و سپس می فرماید: خدا کسانی را که توکل میکنند دوست دارد و پیامد این دوست داشتن یاری خداوند است. به دنبال همین آیه خداوند از مؤمنان میخواهد که به خدا توکل کنند تا کسی بر آنها غلبه نکند. پس توکل به خدا دوستی او را در پی دارد و یاری خداوند را با خود به همراه خواهد داشت و باعث موفقیت در کار میشود. این آیه قرآن به خصوص به امور عامه که قابل مشورت است نه احکام شرعی نسبت داده شده است و راهبرد مشاوره به زبان امروزی را تا حدی مشخص میکند. روحیه ملایمت و انعطاف دوری از سرسختی و خشونت بخشندگ و مهربان بودن خیر خواه بودن قاطعیت و در نهایت توکل به خداوند شش مؤلفه یا اصل آماده بودن مشاور و درمانگر مسلمان برای مشاوره و روان درمانگری است.

۶۵۳. کدام یک از مؤلفه های زیر به عنوان وجه تمایز مشاوره اسلامی و معنوی محسوب می شود؟ (bzhik.ir)

-الف) روحیه ملایمت و انعطاف

-ب) بخشندگی و مهربانی

-ج) توکل به خداوند

-د) قاطعیت در تصمیم گیری

پاسخ صحیح: ج: راهبرد مشاوره به زبان امروزی را تا حدی مشخص میکند. روحیه ملایمت و انعطاف دوری از سرسختی و خشونت بخشندگ و مهربان بودن خیر خواه بودن قاطعیت و در نهایت توکل به خداوند شش مؤلفه یا اصل آماده بودن مشاور و درمانگر مسلمان برای مشاوره و روان درمانگری است. پنج مؤلفه اول باعث پذیرش و جذب اعتماد و امید، انگیزش مراجع است که در متون روان شناسی فراوان درباره آن سخن گفته اند و مؤلفه ششم وجه تمایز مشاوره اسلامی و معنوی و رمز تسلط مشاور بر مشکلات مسیر است.

پذیرش و رابطه درمانگرانه

۶۵۴. اولین تماس مشاور و مراجع چه نقشی در فرآیند درمان دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) روان بنه های ارتباطی
- ب) تعیین اهداف درمانی
- ج) ارزیابی روانی مراجع
- د) تعیین زمان درمان

پاسخ صحیح: الف: اولین اتفاق درمانگرانه با اولین تماس مشاور و مراجع اتفاق می افتد. این تماس مهم ترین روان بنه های ارتباطی را برای مراجع تشکیل میدهد. پیش تر بیان شد که مراجعتی که برای مشاوره و درمان رجوع می کند، سه هدف عمده دارد. ۱. خوب شنیده شود و به حرفهایش به طور کامل گوش فرادهند؛ ۲. هدف او توسط مراجع به خوبی فهمیده شود؛ برای رسیدن به هدفش تدبیر درستی اتخاذ شود. بنابراین درمانگر در قدم اول باید بتواند ارتباط مناسبی برقرار کند تا مراجع آنچه لازم هست. را بگوید.

۶۵۵. کدام یک از موارد زیر از اهداف عمده مراجعان برای مشاوره و درمان نیست؟ (bzhik.ir)

- الف) شنیده شدن به طور کامل
- ب) فهمیده شدن هدف توسط مشاور
- ج) اتخاذ تدبیر درست برای رسیدن به هدف
- د) تغییر هدفهای درمانی

پاسخ صحیح: د: اولین اتفاق درمانگرانه با اولین تماس مشاور و مراجع اتفاق می افتد. این تماس مهم ترین روان بنه های ارتباطی را برای مراجع تشکیل میدهد. پیش تر بیان شد که مراجعتی که برای مشاوره و درمان رجوع می کند، سه هدف عمده دارد. ۱. خوب شنیده شود و به حرفهایش به طور کامل گوش فرادهند؛ ۲. هدف او توسط مراجع به خوبی فهمیده شود؛ برای رسیدن به هدفش تدبیر درستی اتخاذ شود. بنابراین درمانگر در قدم اول باید بتواند ارتباط مناسبی برقرار کند تا مراجع آنچه لازم هست. را بگوید.

۶۵۶. کدام یک از عوامل زیر در ایجاد اتحاد درمانگرانه نقش ندارد؟ (bzhik.ir)

- الف) باند عاطفی مثبت
- ب) اعتماد دو جانبی

-ج) توجه مثبت و پیوند

-د) تعیین قواعد و اخلاقیات حرفه‌ای

پاسخ صحیح: د: در سایه این رابطه

است که مراجع حاضر است تا رنج افسای دردهای روانی خود را تحمل کند؛ به همین دلیل اصالت درمانگر و خلوص او در این رابطه نقش مهمی بازی میکند. این رابطه درمانگرانه در اثر عوامل و فنون دیگری به یک اتحاد درمانگرانه اتحادی باری گرانه و عملی تبدیل میشود. برخی از این عوامل عبارت اند از باند عاطفی مثبت عوامل شناختی این رابطه رابطه خاص دوجانبه که برخی به ماهیت مشارکت جویانه این ارتباط اشاره کرده اند (مارتبین گراسکی و دیویس ۲۰۰۰) و هشیاری و هدفمندی دارای نقشه بودن باند ارتباطی مثبت در اثر اعتماد دو جانبه توجه مثبت پیوند احترام و مراقبت ایجاد میشود.

انعکاس و سکوت

۶۵۸. کدام یک از عوامل زیر مراجع را برای بیان مسائل دردناک خود ترغیب می‌کند؟ (bzhik.ir)

-الف) انعکاس احساس

-ب) بازگویی محتوا

-ج) سکوت درمانگر

-د) همه‌ی موارد فوق

پاسخ صحیح: د: انعکاس احساس و بازگویی محتوا دو عاملی هستند که مراجع را برای بیان مسائل دردناک خود ترغیب کرده و او را به سمت اهداف درمانی سوق میدهند کوری، ۲۰۰۹، ایگن، ۲۰۱۰). سکوت و گزیده گویی عمل درمانی دیگری است که زمینه را برای تغییر مراجع فراهم می‌کند. مشاور به طور کلی باید کمتر از مراجع حرف بزند میر و دیویس (۲۰۱۱) در این زمینه توصیه‌های زیر راهگشا هستند. کوتاه و ترغیب کننده صحبت کنید مشاور بیشتر باید شنوونده باشد و کمتر حرف بزند ایگن. یکی از فنون مشاوره استفاده از ترغیبگرهای کمینه است.

۶۵۹. نقش سکوت درمانگر در فرآیند مشاوره چیست؟ (bzhik.ir)

-الف) ایجاد وقفه و تسلیم در مراجع

-ب) افزایش بینش و خودآگاهی مراجع

-ج) ضرر زدن به مراجع

-د) تلف کردن وقت مراجع

پاسخ صحیح: ب: شایان ذکر است که سکوت درمانگرانه باعث افزایش بینش شناخت هیجانهای عمیق خود و یافتن معنای جدید (لویت ۲۰۰۴) و سکوت غیر درمانگرانه مراجع را دچار وقفه و یا تسلیم می کند. الویت و رنی (۲۰۰۴۵) سکوت درمانگر باعث پردازش اطلاعات مبادله شده در درمان تجربه حالات درونی و نیز خودآگاهی عمیق مراجع میشود؛ از این رو برخی از اهداف درمانی را هم تسهیل می کند.

مراقبت از جهت گیری معنوی

۶۶. چهار سوی معنوی که شیطان از آنها انسان را تهدید می کند و باید در جهت گیری معنوی مورد مراقبت قرار

گیرند، کدامند؟ (bzhik.ir)

-الف) هدفمندی، توجه به مال و فرزند، شک و تردید، شهوت

-ب) توجه به مال و فرزند، شک و تردید، شهوت، توجه به زندگی دنیوی

-ج) هدفمندی، توجه به زندگی دنیوی، شک و تردید، شهوت

-د) هدفمندی، توجه به مال و فرزند، شک و تردید، توجه به زندگی دنیوی

پاسخ صحیح: الف: در تفسیر آیه ۱۷ سوره اعراف، **ثُمَّ لَا تِئِنَّهُمْ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ** از امام باقر). که در قرآن کریم اعراف (۱۷) اشاره شده که انسان از چهارسو آسیب پذیر است که می توان با هشیاری فرد این آسیب پذیری ها را شناسایی و در درمان به آنها توجه کرد. از جلو انسان از نظر توجه به اهداف غایت و آخرت کار آسیب پذیر است؛ از عقب انسان از نظر وابستگی به آنچه جمع آوری کرده و ممکن است مانع حرکت او شود؛ از چپ شک و تردید و منفی بافی آفت عمل انسان می شود؛ از راست انسان علایق شهوت و تمایلات او زمینه ساز آسیب برای او می گردد. تمرین مراقبت از این چهارسو در اعمال مختلف بسیار کارآمد است. از امام باقر روایت شده است که منظور از حمله پیش رو این است که آخرت را در نظرشان بی ارزش میکنم

این مجموعه تست رایگان نیست و برای سایت "بژیک" با آدرس اینترنتی www.bzhik.ir تهییه و تنظیم شده است. تمام حقوق مادی و معنوی این محصول، متعلق به سایت "بژیک" می باشد؛ هر گونه کپی برداری و انتشار غیر قانونی آن توسط افراد سودجو، بدون اخطار قبلی، پیگرد قانونی در پی خواهد داشت. لذا بایستی مستقیما از این سایت خریداری شود در غیر این صورت مسئولین راضی نمی باشند و حق الناس می باشد.

